

HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLINEN
ASETUSKOKEELMA.

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORIN
JULKAISEMA.

2.

1924.

Käytetyt lyhennykset.

Kunn. as.-kok. 1917: 4	merkitsee	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma 1917 n:o 4.
Kunn. as.-kok. 1911 kod., s. 429	»	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma, sisältävä 1911 vuoden loppuun asti annetut kunnalliset asetukset, sivu 429.
Kunn.-kert. 1917, s. 79.....	»	Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta 1917, sivu 79.
Suomen as.-kok. 1923: 3	»	Suomen asetuskokoelma 1923 n:o 3.

Oikaisuja.

- Sivu 16, rivi 2 ylhäältä, on: tahi vähennettynä; pitää olla: tahi kokonaan.
- » 144, » 8 » » tulee; pitää olla: tule.
 - » » » 1 alhaalta, » 1922; pitää olla: 1924.
 - » 155, 8. Palkkaluokasta on poistettava: Valmistava poikain ammattikoulu: Vakinainen opettaja.
 - » 163, 6. Palkkaluokkaan on lisättävä: Kaupungin teknillisten laitosten hallitus: Sihteeri.
-

Ajanluvunmukainen rekisteri

Helsingin kaupungin kunnalliseen asetuskokoelmaan vuodelta 1924.

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuk- sen	
			nu- mero	sivu
1919				
Helmikuu	7	Helsingin kaupungin lämpötekniikon työjärjestys; kaupungin yleisten töiden hallituksen vahvistama	14	31
1922				
Kesäkuu	7	Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjään palkkausohjesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	75	143
»	14	Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjään palkkausohjesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	75	143
Syyskuu	1	Asetus makkarain ja muiden lihatuotteiden valmistuksen valvonnasta	71	139
Lokakuu	14	Asetus automobiililiikenteestä	17	33
Marraskuu	11	Laki hevosten ja ajoneuvojen ottamisesta sota-voiman tarpeisiin sodan aikana	8	17
1923				
Maaliskuu	22	Ohjesääntö makkaratehtaiden valvojille Helsingin kaupungissa; terveydenhoitolautakunnan vahvistama	72	140
Lokakuu	31	Ajoliikenteen järjestely Sofiakadulla; maistraatin päätös	44	74
Joulukuu	22	Muutos Helsingin kaupungin kirjaston lainaus-sääntöihin; kirjaston johtokunnan vahvis-tama	23	49
»	31	Helsingin kaupungin rakennuskonttorin työn-tekijään työsäännöt; sosialiministeriön vah-vistamat	81	167
1924				
Tammikuu	11	Asetus, joka sisältää tarkempia määräyksiä hevosten ja ajoneuvojen ottamisesta sota-voiman tarpeisiin sodan aikana annetun lain soveltamisesta	9	22
»	17	Kuoletuslainain myöntäminen plenasuntojen ra-kentamisen edistämiseksi; valtioneuvoston päätös	1	1
»	23	Kunnallisten viranomaisten pöytäkirjakieli; kau-punginvaltuuston päätös	7	16

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuk- sen	
			nu- mero	sivu
1924 .				
Tammikuu	23	Bogusheffsky-aviopuolisojen testamenttivarain käyttö; kaupunginvaltuuston päätös	16	32
»	25	Kaupungin viranpitäjille ylityöstä maksettava palkkio; rahatoimikamarin päätös	15	32
»	31	Helsingin kaupungin poliisilaitoksen viranpitäjien palkat; ote valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista annetun lain täytäntöönpanosta annetusta asetuksesta	2	6
»	»	Helsingin kaupungin kaduissa suoritettavia kaivoita koskeva ohjesääntö; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama	10	29
»	»	Helsingin kaupungin kaduissa tehtävien kaivuiden suoritus- ja valvontataksa; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama	11	30
Helmikuu	7	Kunnan toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeus palvelusajan lukemiseen ikänsä saamista varten; ote valtioneuvoston päätöksestä	3	9
»	13	Rakennusjärjestys niitä Helsingin kaupungin Hermannin I alueella sijaitsevia tontteja varten, jotka ovat tarkoitetut rakennettaviksi useampikerroksisilla rakennuksilla tulenkestävästä aineesta; kaupunginvaltuuston vahvistama	12	30
»	»	Helsingin kaupungin Hermannin I alueella sijaitsevien tehdastonttien rakennustapa; kaupunginvaltuuston päätös	13	31
»	14	Lisäys Helsingin kaupungin lämpötekniikan työjärjestykseen; kaupungin yleisten töiden hallituksen vahvistama	14	31
»	27	Helsingin kaupungin viranpitäjien eläkesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	4	10
»	»	Kaupungin virastojen työaika; kaupunginvaltuuston päätös	20	48
»	»	Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtoja koskevan säännön muutos; kaupunginvaltuuston päätös	21	48
Maaliskuu	8	Helsingin kaupungin jako äänestysalueisiin valtiollisia ja kunnallisia vaaleja varten; maistraatin vahvistama	39	65
»	10	Asetus vanhempainneuvostosta ja opettajaneuvostosta	80	166

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuk- sen	
			nu- mero	sivu
1924				
Maaliskuu	13	Tuulaakimaksu Helsingin kaupungissa vuosina 1924 ja 1925; valtioneuvoston päätös	22	49
»	13	Lisäys Helsingin kaupungin kirjaston lainaus-sääntöihin; kirjaston johtokunnan vahvistama	23	49
»	14	Helsingin kaupungin naisten työtupien työnteki-jättärien työsäännöt; sosialiministeriön vah-vistamat	82	170
»	19	Muutos Helsingin kaupungin viranpitäjien eläke-sääntöön; kaupunginvaltuuston vahvistama	4	10
»	»	Helsingin kaupungin työntekijän eläkesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	5	13
»	26	Järjestyssäännöt tulipalovaaran välttämiseksi Helsingin kaupungin kansakouluissa; raha-toimikamarin vahvistamat	24	50
Huhtikuu	2	Myönnettyjen kunnallisten eläkkeitten järjes-tely; kaupunginvaltuuston päätös	6	16
»	»	Yhteismäärärahasta palkatun viranpitäjän oi-keus ikäkorotukseen hänen siirtyessään sään-töpalkkaiseen toimeen; kaupunginvaltuuston päätös	25	51
»	»	Helsingin kaupungin työväenasuntojen hallin-non johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	26	51
»	»	Kahden raitiotielinjan toimilupa; kaupungin-valtuuston päätös	27	51
»	16	Helsingin kaupungin sähkölaitoksen lämmitys-tarkoituksiin jakaman yövirran hinta; kau-punginvaltuuston päätös	28	52
»	»	Muutos ohjesääntöön noudatettavaksi Helsin-gin kaupungin kaasutehtaan antaman kaasun kulutuksessa; kaupunginvaltuuston vahvis-tama	29	52
»	24	Helsingin kaupungin puhtaanapitolaitoksen työn-tekiäin työsäännöt; sosialiministeriön vah-vistamat	83	171
»	26	Asetus automobiililiikenteestä 14 päivänä loka-kuuta 1922 annetun asetuksen muuttamisesta	17	33
»	»	Asetus vapaakirjeoikeudesta ja postirahanvapau-desta	18	41
»	28	Taksa tarkastus- y. m. maksujen laskemiseksi Helsingin kaupungin lihantarkastusasemalla; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama	30	54

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuk- sen	
			nu- mero	sivu
1924				
Toukokuu	7	Helsingin kaupungin asuntotarkastuksen johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama ..	19	46
»	»	Ulkomaalaisen maston juurelta harjoittamaan kaupasta suoritettavan elinkeinomaksun lakkauttaminen; kaupunginvaltuuston päätös	31	54
»	10	Helsingin kaupungin pika-ajuritaksa; maistraatin vahvistama	32	55
»	»	Helsingin kaupungin automobilitaksa; maistraatin vahvistama	33	59
»	16	Alaikäisten, joihin nähden kunnan viranomaisilla on holhoojaoikeus, ottaminen valtion kasvatustiloihin; ote valtion kasvatustiloihin annettusta asetuksesta	38	64
»	28	Rakennusvelvollisuuden täyttäminen niillä tontilla, jotka on myyty ennen voimassa olevan rakennusjärjestyksen voimaantuloa; kaupunginvaltuuston päätös	34	60
»	31	Asetus kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista annetun lain toimeenpanemisesta ..	40	67
Kesäkuu	11	Helsingin kaupungin julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	35	61
»	»	Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	36	63
»	»	Helsingin kaupungin rahatoimikamarin johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	37	63
»	»	Satamavirkailijain virkapuvut; kaupunginvaltuuston vahvistamat	41	73
»	»	Vallilan ja Pakaan alueiden sekä Käpylän Pakaankadun kivitalotonttien vuokraehdot; kaupunginvaltuuston päätös	42	73
»	»	Vallilan ja Pakaan alueiden kivitaloja varten varattujen tonttien rakennusjärjestys; kaupunginvaltuuston vahvistama	43	74
»	21	Ajollikenteen järjestely Heikinkadulla; maistraatin päätös	45	75
Heinäkuu	5	Tähtitornipuiston ison puistotien sulkeminen ajollikenteeltä; maistraatin päätös	46	75
»	12	Kuorma-automobiliin ja henkilöomnibusien ajonopeudet; maistraatin päätös	47	75

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuk- sen	
			nu- mero	sivu
1924				
Heinäkuu	12	Kuorma-automobiilien painoa ja leveyttä koskevia määräyksiä; maistraatin päätös	48	76
Elokuu	8	Tariffi, jonka mukaan liikennemaksuja kannetaan Helsingin kaupungissa; sisäasiainministeriön vahvistama	52	79
»	»	Tariffi, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksua Helsingin kaupungissa; sisäasiainministeriön vahvistama	53	115
Syyskuu	10	Kumtähden siirtolapuutarhan hallinto; kaupunginvaltuuston vahvistama	49	77
»	»	Kumtähden siirtolapuutarhapalstain vuokrasopimusten kaavake; kaupunginvaltuuston vahvistama	50	77
»	»	Adolf Holmgrenin lahjoitusrahastosta myönnettävään apurahain koroittaminen; kaupunginvaltuuston päätös	51	79
Lokakuu	15	Viranpitäjän oikeus lukiessaan virkavuosia ikäkorotusta varten ottaa lukuun sotapalveluksen suoritus aika; kaupunginvaltuuston päätös	54	118
»	18	Helsingin kaupungin vesijohtolaitoksen työntekijäin työ säännöt; sosialiministeriön vahvistamat	84	173
»	»	Helsingin kaupungin kaasulaitoksen työntekijäin työ säännöt; sosialiministeriön vahvistamat	85	176
»	»	Helsingin kaupungin sähkölaitoksen työntekijäin työ säännöt; sosialiministeriön vahvistamat .	86	178
»	29	Kunnallisen hammaspoliklinikan perustaminen; kaupunginvaltuuston päätös	55	118
Marraskuu	12	Hermannin I:n asuntotonttien luovutusehdot; kaupunginvaltuuston päätös	56	119
»	»	Ajoliikenteen järjestely Kaisaniemen- ja Vilhonkaduilla; maistraatin päätös	57	120
»	26	Emännöitsijäntoimen perustaminen Vallilan työväenasuntoihin; kaupunginvaltuuston päätös	58	120
»	»	Helsingin kaupungin sähkölaitoksen taloustariffi; kaupunginvaltuuston vahvistama	61	122
Joulukuu	10	Gustaf ja Maria Hyvösen lastenkodin johtokunnan johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	59	120

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuk- sen	
			nu- mero	sivu
1924				
Joulukuu	17	Viranpitäjien palkkojen maksuajan muuttami- nen; kaupunginvaltuuston päätös	74	143
»	»	Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viran- pitäjien palkkausohjesäännön muuttaminen; kaupunginvaltuuston vahvistama	75	143
»	»	Sivuvirkoihin liittyvän palkkauksen muuttami- nen; kaupunginvaltuuston päätös	76	161
»	»	Helsingin kaupungin viranpitäjien eläkesäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama ..	77	163
»	»	Helsingin kaupungin työntekijäin eläkesäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama ..	78	164
»	»	Työntekijäin palkkojen laskemistapa; kaupun- ginvaltuuston päätös	79	166
»	22	Helsingin pitäjän Santahaminan kylässä olevien talojen N:o 1 ja 2 siirtäminen kirkollisessa, hallinnollisessa, oikeudellisessa ja kameraali- sessa suhteessa Helsingin kaupunkiin; val- tioneuvoston päätös	60	121
»	»	Työaika keskeytymättömässä työssä; valtio- neuvoston päätös	63	122
»	29	Helsingin kaupungin sähkölaitoksen talousta- riffi; kaupunginvaltuuston vahvistama	61	122
»	»	Vedenhinnan korottaminen; kaupunginvaltuus- ton päätös	62	122
»	30	Kunnan toimesta valtion palvelukseen siir- tyneen henkilön oikeus palvelusajan luke- miseen ikällisän saamista varten; valtioneu- voston päätös	65	125
»	»	Järjestysohjeet sahalaitoksia ja lautatarhoja varten; valtioneuvoston päätös	66	126
»	»	Järjestysohjeet puunjalostustehtaita varten; val- tioneuvoston päätös	67	129
»	»	Järjestysohjeet räntien lajittelu- ja revintätyötä varten; valtioneuvoston päätös	68	132
»	»	Järjestysohjeet kehruu- ja kutomatehtaita var- ten; valtioneuvoston päätös	69	134
»	»	Järjestysohjeet keramiikkiteollisuutta varten; valtioneuvoston päätös	70	136

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuk- sen	
			nu- mero	sivu
1924				
Joulukuu	31	Laki kansakoululaitoksen kustannuksista an- netun lain muuttamisesta	64	123
1925				
Helmikuu	2	Asetus makkarain ja muiden lihatuotteiden valmistuksen valvonnasta annetun asetuksen muuttamisesta	71	139
		Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokit- teluun vuonna 1924	73	141

Aakkosellinen hakemisto

Helsingin kaupungin kunnalliseen asetuskokoelmaan vuodelta 1924.

	Sivu.
Ajoliikenne Heikinkadulla	75
Kaisaniemenkadulla	120
Sofiankadulla	74
Tähtitorninpuiston isolla tiellä	75
Vilhonkadulla	120
Ajoneuvot, niiden ottaminen sotavoiman tarpeisiin	17, 22
Ajonopeus, henkilöomnibussien	75
kuorma-automobiilien	75
Ajuritaksa	55
Alaikäiset, kunnan holhouksessa olevien ottaminen valtion kasvatus- laitokseen	64
Asetus automobiili liikenteestä	33
hevosottolain soveltamisesta	22
kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista	67
makkarain y. m. valmistuksen valvonnasta	139
valtion kasvatuslaitoksista	64
valtion palkkauslain täytäntöönpanosta	6
vanhempainneuvostosta ja opettajaneuvostosta	166
vapaakirjoikeudesta ja postirahanvapaudesta	41
Asuntotarkastus, sen johtosääntö	46
Automobiili liikenne, asetus siitä	33
Automobiilit.	
Ks. Kuorma-automobiilit.	
Automobiilitaksa	59
Boguscheffsky-avolpuolisot, heidän lahjoittamiensa varojen käyttö ...	32
Elinkeinomaksu, ulkomaalaisen mastokaupasta suoritettava	54
Eläkesääntö, työntekijäin	13, 164
viranpitäjäin	10, 163
Eläkkeet, myönnettyt, niiden järjestely	16
Erännöitsijäntoimi, Vallilan työväenasuntojen	120
Gustaf ja Maria Hyvösen lastenkoti	120
Hammaspoliklinikka, kunnallinen	118
Heikinkadut, ajoliikenne niillä	75
Henkilöomnibussit, niiden ajonopeus	75

	Sivu.
Hermannin I, sen asuntotonttien luovutusehdot	119
*sen kivitalotonttien rakennusjärjestys	30
sen tehdastonttien rakennustapa	31
Hevoset, niiden ottaminen sotavoiman tarpeisiin	17, 22
Hevosottolaki	17
sen soveltaminen	22
Holmgren, A., hänen lahjoitusrahastonsa	79
Hyvönen, G. ja M., heidän lastenkotinsa	120
Ikäkorotus viranpitäjän suorittaessa sotapalvelusta	118
siirryttäessä vakinaiseen toimeen	51
Ikällisä, valtion palvelukseen siirtyneen henkilön	9, 125
Johtosääntö, asuntotarkastuksen	46
G. ja M. Hyvösen lastenkodin	120
julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan	61
kassa- ja tillilaitoksen, muutos siihen	63
rahoituskammarin, muutos siihen	63
työväenasuntojen hallinnon	51
Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunta, sen johtosääntö	61
Järjestysohjeet kehruu- ja kutomateollisuutta varten	134
keramiikkiteollisuutta varten	136
puunjalostustehtaita varten	129
rättien lajittelu- ja revintätyötä varten	132
sahalaitoksia ja lautatarhoja varten	126
Järjestyssäännöt tulipalovaaran välttämiseksi kansakouluissa	50
Kaasulaitos, muutos sen ohjesääntöön	52
sen työsäännöt	176
Kadut, niissä tehtäviä kaivuita koskeva ohjesääntö	29
niissä tehtäviä kaivuita koskeva taksa	30
Kaisaniemenkatu, ajoliikenne sillä	120
Kaivuut, keduissa tehtävät	29, 30
Kansakoululaitos, sen kustannuslain muuttaminen	123
Kansakoulut, tulipalovaaran välttäminen niissä	50
Kansakoulutoimi, asetus sen järjestysmuodon perusteista	67
Kassa- ja tillilaitos, sen johtosäännön muutos	63
Kasvatustilasto, valtion, kunnan holhouksessa olevien alaikäisten otto niihin	64
Kaupunginkirjasto, muutokset sen lainaussääntöihin	49
Kehruu- ja kutomatehtaat, järjestysohjeet niitä varten	134
Keramiikkiteollisuus, järjestysohjeet sitä varten	136
Kuntähden siirtolapuutarha	77
Kuoletuslainat, valtion, pienasuntojen rakentamiseksi	1
Kuorma-automobiilit, niiden ajonopeus	75
niiden paino ja leveys	76
Käpylä, sen Pakaankadun kivitalotonttien vuokraehdot	73
Lahjoitusrahasto, A. Holmgrenin	79
M. M. ja J. U. Boguscheffskyn	32
Lainaussäännöt, kirjaston, muutokset niihin	49
Laki hevosten ja ajoneuvojen ottamisesta sotavoiman tarpeisiin	17
kansakoulujen kustannuslain muuttamisesta	123
Lastenkoti, G. ja M. Hyvösen	120
Lastiautomobiilit.	
Ks. Kuorma-automobiilit.	
Lautatarhat, järjestysohjeet niitä varten	126
Lihantarkastustaksa	54
Lihat tuotteet, niiden valmistuksen valvonta	139
Liikennetariffi	79
Luovutusehdot, Hermannin I:n asuntotonttien	119
Ks. myös Vuokraehdot.	
Lämpötekniikka, sen työjärjestys	31
Makkarat, niiden valmistuksen valvonta	139

	Sivu.
Makkaratehtaiden valvojat, ohjesääntö niille	140
Mastokauppamaksu, ulkomaalaisten	54
Ohjesääntö, kaasulaitoksen, muutos siihen	52
kaduissa tehtäviä kaivuita koskeva	29
makkaratehtaiden valvojille	140
Ks. myös Palkkausohjesääntö.	
Opettajaneuvosto, asetus siitä	166
Pakaa, sen kivitalotonttien rakennusjärjestys	74
sen kivitalotonttien vuokraehdot	73
Palkat, poliisilaitoksen	6
työntekijän	166
Palkkasääntöiset viranpitäjät, muutokset niiden luokitteluun	141
niiden palkkausohjesääntö	143
Palkkaus, sivuvirkoihin liittyvä	161
Palkkausohjesääntö, sääntöpalkkaisten viranpitäjän	143
Palkkio ylityöstä	32
Palkkojen maksuaika	143
Palvelusaika ikälisää varten valtion toimeen siirryttäessä	9, 125
Palvelusehtosääntö, viranpitäjän, muutos siihen	48
Pienasuntolainat, valtion	1
Pika-ajuritaksa	55
Poliisilaitos, sen viranpitäjän palkat	6
Postirahanvapaus, asetus siitä	41
Puhtaanapitolaitos, sen työsäännöt	171
Puunjalostustehtaat, järjestysohjeet niitä varten	129
Pöytäkirjakieli, kunnan viranomaisten	16
Rahatoimikamari, sen johtosäännön muutos	63
Raitiotiet, kahden linjan toimilupa	51
Rakennusjärjestys, Hermannin I:n kivitalotonttien	30
Hermannin I:n tehdastonttien	31
Vallilan ja Pakaan kivitalotonttien	74
Rakennuskonttori, sen työsäännöt	167
Rakennusvelvollisuus, sen täyttämisen erällä tonteilla	60
Rätien lajittelu- ja revintätö, järjestysohjeet sitä varten	132
Sahalaitokset, järjestysohjeet niitä varten	126
Santahaminan kylä, talojen siirtäminen Helsingin kaupunkiin	121
Satamatariffi	115
Satamavirkailijat, niiden virkapuvut	73
Siirtolapuutarha, Kuntähden	77
Sivuvirat, niiden palkkaus	161
Sofiankatu, ajoliikenne sillä	74
Sotapalvelusaika ikäkorotuksia laskettaessa	118
Suoritus- ja valvontataksa, kaduissa tehtävien kaivuiden	30
Sähkölaitos, sen lämmitystarkoituksiin antaman yövirran hinta	52
sen talustariffi	122
sen työsäännöt	178
Sääntö, viranpitäjän palvelusehtoja koskeva, muutos siihen	48
Taksa, kaduissa tehtävien kaivuiden	30
lihantarkastusaseman	54
Ks. myös Automobiilitaksa, Pika-ajuritaksa, Tariffi.	
Talustariffi, sähkölaitoksen	122
Tariffi, liikennemaksujen	79
satamamaksujen	115
Ks. myös Talustariffi.	
Tarkastustoimikunta, julkisivupiirustusten	61
Tehdastontit, Hermannin I:n	31
Toimilupa, kahden raitiotielinjan	51
Tontit, rakennusvelvollisuuden täyttämisen erällä niistä	60
Tulipalovaara, sen välttäminen kansakouluissa	50

	Sivu.
Tuulaakimaksu vuosina 1924 ja 1925	49
Työaika keskeytytmättömässä työssä	122
kaupungin virastojen	48
Työjärjestys, lämpötekniikan	31
Työntekijät, niiden eläkkeet	13, 164
niiden palkkojen laskemistapa	166
Työsäännöt, kaasulaitoksen	176
puhtaanapitolaitoksen	171
rakennuskonttorin	167
sähkölaitoksen	178
työtupien	170
vesijohtolaitoksen	173
Työtuvat, niiden työsäännöt	170
Työväenasunnot, muutos niiden hallinnon johtosääntöön	51
Vallilan, emännöitsijäntoimi niissä	120
Tähtitornipuisto, sen ison puistotien sulkeminen ajoliikenteeltä	75
Ulkomaalaiset, niiden suoritettavan mastokauppamaksun lakkautta- minen	54
Vaalit, äänestysalueet niitä varten	65
Vallila, sen kivitalotonttien rakennusjärjestys	74
sen kivitalotonttien vuokraehdot	73
sen työväenasuntojen emännöitsijäntoimi	120
Valtiolainat pienasuntojen rakentamiseksi	1
Valtionkasvatuslaitos, ote niitä koskevasta asetuksesta	64
Vanhempainneuvosto, asetus siitä	166
Vapaakirjeoikeus, asetus siitä	41
Vedenhinta, sen koroittaminen	122
Vesijohtolaitos, sen työsäännöt	173
Viranomaiset, niiden pöytäkirjakieli	16
Viranpitäjät, niiden eläkesääntö	10, 163
niiden palvelusehtosäännön muutos	48
niiden palkanmaksuaika	143
niiden sotapalvelusaika	118
niiden työaika	48
niille ylityöstä maksettava palkkio	32
poliisilaitoksen,	6
sääntöpalkkaisten palkkausohjesääntö	143
valtion palvelukseen siirtyneiden ikälisä	9, 125
vakinaiseen virkaan siirtyvien ikäkorotus	51
Virastot, niiden työaika	48
Virat, palkkasääntöiset, muutokset niiden luokitteluun	141
Virkavuodet sotapalvelusta suoritettaessa	118
valtion palvelukseen siirryttäessä	9, 125
Vuokraehdot, Vallilan ja Pakaan sekä Käpylän Pakaankadun kivitalo- tonttien	73
Ks. myös Luovutusehdot.	
Vuokravälikirja, siirtolapuutarhapalstojen	77
Ylityö, siitä maksettava korvaus	32
Äänestysalueet	65

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1924. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 1.

Sisällys: 1. Kuoletuslainain myöntäminen pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi, s. 1. — 2. Helsingin kaupungin poliisilaitoksen viranpitäjien palkat, s. 6. — 3. Kunnan toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeus palvelusajan lukemiseen ikälisän saamista varten, s. 9. — 4. Helsingin kaupungin viranpitäjien eläkesääntö, s. 10. — 5. Helsingin kaupungin työntekijäin eläkesääntö, s. 13. — 6. Myönnettyjen kunnallisten eläkkeitten järjestely, s. 16. — 7. Kunnallisten viranomaisten pöytäkirjakieli s. 16.

1. Kuoletuslainain myöntäminen pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi.

Valtioneuvoston päätös tammiukuun 17 p:nä 1924.

(*Suomen as.-kok. 1924 : 12*)

I L u k u.

Valtion pienasuntolainoista yleensä.

1 §. Valtiovaroista myönnetään kunnille, joissa huomattava asuntopula vallitsee, vuoden 1924 aikana kuoletuslainoja pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi, niinkuin jällempänä säädetään.

Lainojen myöntämisestä maalaiskunnille maataloustyöväen asunto-olojen parantamiseksi säädetään erikseen.

2 §. Kuoletuslainoja annetaan kunnille sellaisten uutisrakennusrytysten tukemiseksi, jotka pääasiallisesti sisältävät enintään sadan neliömetrin laajuisia asuntoja ja joiden kestävyys on arvioitava vähintään viideksikymmeneksi vuodeksi. Lainojen suuruutta määrättäessä otetaan huomioon ainoastaan ne rakennuskustannukset, jotka aiheutuvat enintään sadan neliömetrin laajuisten asuntojen rakentamisesta.

Rakennusrytityksen, jonka tukemiseksi kuoletuslaina voidaan myöntää, tulee yleensä olla pantu alkuun syyskuun 1 päivän jälkeen 1923 ja ennen joulukuun 31 päivää 1924. Rakennusten tulee valmistua asuttavaan kuntoon viimeistään lokakuun 15 päiväksi 1925.

3 §. Rakennustoiminta, jonka tukemiseksi kuoletuslainoja myönnetään, voi olla joko kunnan itsensä tahi yleishyödyllisen rakennusyhtymän taikka myös sellaisen yksityisen henkilön rakennustoimintaa, joka kunnalta vuokraamalleen maalle rakennuttaa itselleen oman kodin.

Yleishyödyllisellä rakennusyhtymällä tarkoitetaan tässä asunto-osakeyhtiötä, joka sääntöjensä mukaan on sitoutunut olemaan jakamatta osakkailleen suurempaa osinkoa osakepääomalle kuin yhden

prosentin yli sen talletuskoron keskimäärää, minkä pankkiyhdistykseen kuuluvat pankit edellisen vuoden kuluessa ovat suorittaneet kuuden kuukauden irtisanomisajalla tehdyille talletuksille, sekä asunto-osuuskuntaa, joka pääasiallisesti jäsenilleen vuokrattavaksi rakentaa asuntoja.

4 §. Kuoletuslainoja myönnetään kunnalle sen antamaa velkakirjaa vastaan:

1. enintään kaksikymmentäviisi prosenttia sosialiministeriön hyväksymistä lopullisista rakennuskustannuksista kunnan omaa rakennusyritystä varten; samoin yleishyödyllisen rakennusyhtymän tai yksityisen oman kodin rakennuttajan rakennusyrityksen tukemiseksi ehdolla, että kunta puolestaan samaa rakennusyritystä varten myöntää pitkäaikaista lainaa, jonka kuoletusaika ei ole määrätty kahtakymmentä vuotta lyhemmäksi ja joka kiinnitysoikeudeltaan käy valtiolta lainaksi saaduista varoista rakennusyritystä varten myönnetyn kuoletuslainan jälessä, vähintään kolme viidesosaa valtion myöntämästä määrästä korolla, joka ei ylitä kunnan itsensä kysymyksessä olevista varoista maksamaa korkoa tahi, elleivät ne ole lainavaroja, seitsemää prosenttia, ollen kunnalla valta omaan lainasuuteensa lukea myös rakennustontin maksamaton kauppahinta, jos tämä järjestetään pitkäaikaiseksi kuoletuslainaksi; tahi

2. enintään kaksikymmentä prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketuista rakennuskustannuksista yleishyödyllisen rakennusyhtymän tai oman kodin rakennuttajan rakennusyritystä varten, jos kunta puolestaan takaa sille muut, valtiolta lainaksi saaduista varoista rakennusyrityksen tukemiseksi myönnetyn kuoletuslainan jälkeen kiinnitettävää lainaa vähintään tätä kuoletuslainaa vastaavan määrän.

Harkinnan mukaan voidaan yksityisen henkilön tai yhteisön myöntämää vastaavaa lainaa pitää edellämainitun kunnallisen kuoletuslainan veroisena.

5 §. Kuoletuslainaa voidaan kunnalle myöntää enintään niin paljon, että se, rakennuttajalle myönnettynä kiinnityslainana, ynnä tämän edelle kiinnitetyt lainat vastaavat kuuttakymmentäviittä prosenttia kysymyksessä olevan kiinteistön arvosta, tontin hinta tähän luettuna enintään sen suuruisena, mistä hinnasta kunta on tontin luovuttanut, tahi rakennuksen ollessa vuokralla rakennuksen arvosta.

Kuoletuslainasta suoritetaan vuotuismaksua kuusi prosenttia alkuperäisestä lainasta ja luetaan tästä koroksi viisi prosenttia jälellä olevalle lainasummalle. Jos kuitenkin tarkastuksessa, joka on toimitettava ainakin kymmenen ja kahdenkymmenen vuoden kuluttua lainan nostamisesta, huomataan yleisten rakennuskustannusten siihen mennessä tuntuvasti alentuneen, alennetaan kuoletuslainasta suoritettava vuotuismaksu ja korko puoli prosenttia jokaiselta täydeltä kymmeneltä prosentilta, jotka rakennuskustannukset ovat nykyisestä tasostaan alentuneet.

Vuotuismaksun suoritusvelvollisuus alkaa ensimmäisen kalenterivuoden alusta, sen jälkeen kun kuoleuslainan viimeinen erä on määrätty lainansaajalle maksettavaksi.

6 §. Asunto-osakeyhtiölle tahi -osuuskunnalle taikka yksityiselle oman kodin rakennuttajalle annettavasta kuoleuslainasta on kunnan tehtävä asianomaisen kanssa lainasopimus sisällyttäen siihen sosialiministeriön vahvistamat lainaehdot ja vaatimatta kuoleuslainasta suurempaa vuotuismaksua kuin kunta itse 5 §:n 2 momentin mukaan suorittaa. Kunnan on tässä lainasopimuksessa pidätettävä itselleen oikeus vaatia kuoleuslainan takaisinmaksamista, jos sopimusehtoja rikotaan.

Kuoleuslainan takaisinmaksamisen vakuudeksi on kunnan pidätettävä itselleen oikeus kiinnityksen saantiin asianomaiseen kiinteistöön tahi rakennukseen sekä haettava se. Kunta tyytyköön tällöin siihen vakuuteen, minkä myöhemmällä sijalla oleva kiinnitys tarjoaa, huomioonottaen, mitä tästä 5 §:n 1 momentissa on säädetty.

I I L u k u.

Pienasuntolaina-asiain käsittely.

7 §. Anomus kuoleuslainan myöntämisestä on kunnan puolesta toimitettava sosialiministeriöön mahdollisimman pian ja viimeistään ennen syyskuun 30 päivää 1924.

Anomuksessa on annettava tieto:

paikkakunnalla vallitsevasta asuntopulasta;

kunnan tähänastisista toimenpiteistä nykyisen asuntopulan lieventämiseksi;

kunnan suunnitelmista asuntojen rakentamisen edistämiseksi lähivuosina;

haettavan kuoleuslainan suuruudesta;

mitä rakennusyritystä varten lainaa haetaan;

kuinka monta tulisijaa ja erisuuruista huoneistoa suunnitellaan rakennettavaksi;

milloin rakennustyöt on pantu tai pannaan alkuun; sekä

miten aijotaan hankkia rakennuspääoma.

Anomukseen on liitettävä,

rakennuspiirustukset, sekä pohja- että julkisivupiirustukset ja, milloin on kysymys useista rakennuksista, myös asemapiirros;

kustannusarvio ja työselitys;

jäljennös mahdollisesti tehdystä urakkasopimuksesta tahi kunnan viranomaisten oikeaksi todistama luettelo rakennusaineiden hinnoista; sekä

jäljennös siitä kunnan päätöksestä, jolla kuoleuslainan saannin edellytyksenä oleva kunnallinen laina myönnettiin.

8 §. Jos asiain kiiruhtamiseksi tahdotaan hankkia varmuus kuoleuslainan saannista jo ennen kuin rakennuspiirustukset ovat

valmiit ja ennen kuin kaupungin- tai kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksensä valtion lainan saannin edellytyksenä olevasta kunnallisesta lainasta, voidaan sosialiministeriöltä pyytää alustavaa periaatteellista päätöstä lainan myöntämisestä, noudattaen silloinkin mitä edellisessä pykälässä sanotaan, mutta liittämättä anomukseen siinä lueteltuja liitteitä.

Anomuksessa on tällöin myöskin mainittava:

kuinka suuriksi rakennuskustannukset suunnilleen arvioidaan; kuka on laatinut tai laatii rakennuspiirustukset; sekä onko toiveita siitä, että kunta puolestaan myöntää valtion lainan saannin ehtona olevat edut.

Anomuksen voi tässä tapauksessa tehdä kaupungissa ja kauppalassa rahatoimikamari, taajaväkisessä yhdyskunnassa hallintolautakunnan esimies sekä maalaiskunnassa kunnallislautakunnan esimies.

Alustavan päätöksen saatuaan on kunnan pyydettävä lopullista päätöstä eri anomuksella niin pian kuin valmistelutyöt sen sallivat. Jos alustava anomus on tehty ennen syyskuun 30 päivää 1924, voidaan lopullinen anomus tehdä myöhemminkin.

9 §. Ennen lainan lopullista myöntämistä on tarkastettava, että lainan saannin ehdot ovat asianmukaisesti täytetyt, että suunnitellut rakennukset terveydellisessä ja rakennustaiteellisessa suhteessa vastaavat pienasunnoille nykyään asetettavia vaatimuksia, ja erittäinkin, että rakennukset niin sommittelunsa kuin rakennustapansa puolesta ovat rakennuskustannuksia mahdollisimman suuresti säästävät. Sosialiministeriö voi, rakennuttajaa kuultuaan, rakennuspiirustuksiin tehdä tässä kohden tarpeelliseksi havaitsemansa muutokset.

Alustavasta ja lopullisesta päätöksestä lainan myöntämisestä lähetetään tieto välittömästi asianomaiselle kunnan viranomaiselle.

10 §. Sosialiministeriö on kuoletuslainaa nauttivan yrityksen rakennusaikana oikeutettu valvomaan, että anomuksen saamiseksi asetettuja ehtoja ja hyväksytyjä piirustuksia tarkoin noudatetaan, sekä saamaan rakennuttajalta ne tiedot rakennustyön edistymisestä, mitkä katsoo tarpeelliseksi.

11 §. Myönnetystä kuoletuslainasta on kunta oikeutettu rakennustöitä aloitettaessa nostamaan puolet. Kolmas neljännes suoritetaan avustettavan rakennuksen ehdittyä vesikattoon ja loput sen valmistuttua.

12 §. Kun päätös kuoletuslainan myöntämisestä on lopullisesti tehty, annetaan sosialiministeriön toimesta ilmoitus lainojen ensimmäisen erän suorittamisesta Suomen valtiokonttorille, jonka viipymättä on asianomaiselle lääninkonttorille annettava määräys tämän erän maksamisesta. Kunnan nostaa lainaerän lääninkonttorista on, milloin lainansaaaja on kaupunki tai kauppa, esitettävä oikeaksi todistettu jäljennös sisäasiainministeriön ja, milloin lainansaaaja on maalaiskunta tai taajaväkinen yhdyskunta, jäljennös maaherran päätöksestä, että kunta on oikeutettu ottamaan pitkäaikaisen lainan.

Kun asianomainen kunta pyytää sosialiministeriöltä määräystä kuoleuslainan kolmannen neljänneksen suorittamisesta, liitettäköön anomukseen kahden asianymmärtävän henkilön antama todistus siitä, millä asteella rakennustyöt silloin ovat.

Kun rakennus on valmistunut ja kunta pyytää sosialiministeriön määräystä kuoleuslainan viimeisen erän suorittamisesta, liitettäköön anomukseen kertomus rakennustyön kulusta ja selvitys lopullisista rakennuskustannuksista.

Tarkastettuaan, että lainan saannin ehdot asianmukaisesti on täytetty, päättää sosialiministeriö lainan suorittamisesta sekä lähettää päätöksestä tiedon Suomen valtiokonttorille, jonka asiana on asianomaisen kunnan kanssa tehdä lopullinen lainasopimus sekä suorittaa myönnetty laina.

13 §. Jos nostettu laina tai joku osa siitä käytetään sosialiministeriön hyväksymästä rakennussuunnitelmasta poikkeavalla tavalla tai jää kokonaan käyttämättä, on se sosialiministeriön määräyksestä suoritettava takaisin.

Jos kunta, sen johdosta että yleishyödyllinen rakennusyhtymä tai yksityinen oman kodin rakennuttaja, jolle laina on myönnetty, rikkoo sopimusehdot, vaatii lainan takaisinmaksamista, on valtion osuus näin takaisinmaksetusta lainasta kuukauden kuluessa siitä, kun kunta on rahat vastaanottanut, suoritettava Suomen valtiokonttorille, jonka tulee antaa tästä ilmoitus sosialiministeriölle.

14 §. Sosialiministeriö antaa tämän päätöksen toteuttamisesta ehkä aiheutuvat tarkemmat määräykset.

Kuoleuslainain lainaehdot,

jotka kuntien on sisällytettävä yleishyödyllisten rakennusyhtymien ja yksityisten oman kodin rakennuttajien kanssa tekemiinsä velkakirjoihin lainatessaan niille valtioneuvoston 17 päivänä tammikuuta 1924 kuoleuslainain myöntämisestä pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi antaman päätöksen nojalla valtiolta *kuoleuslainana* saamiaan varoja.

1) Lainasta suorittaa lainanottaja kunnalle vuotuismaksua ensimmäisen kalenterivuoden alusta sen jälkeen kun kuoleuslainan viimeinen erä on määrätty lainansaajalle maksettavaksi, kuusi prosenttia alkuperäisestä lainasummasta markasta, ja luetaan tästä vuotuismaksusta koroksi viisi prosenttia silloin takaisin maksamattomasta lainapääomasta ja jäännös lainan kuoleusmaksuksi, kunnes se tällä tavoin tulee täysin suoritetuksi.

2) Kunnalla on oikeus lainapääoman ja vuotuismaksun suorituksen sekä muiden tämän lainasopimuksen mukaisten velvollisuuksien vakuudeksi lainanottajaa kuulematta hakea ja saada kiinnitys kiinteistöön (rakennukseen), huomioonottaen että tämän kuoleuslainan edelle saa olla kiinnitettyä enintään niin paljon muuta lainaa, että kuoleuslaina sekä sen edelle kiinnitetyt lainat vastaavat prosenttia kyseymyksessä olevan kiinteistön (tai rakennuksen) arvosta.

3) Lainanottaja on velvollinen pitämään asianomaiset rakennukset laina-aikana palovahinkoa vastaan vakuutettuina sellaisessa palovakuutuslaitoksessa ja siitä määrästä, kuin rahatoimikamari (kunnallislautakunta, hallintolautakunta) määrää, antamaan rahatoimikamarin kunnallislautakunnan, hallintolautakunnan) haltuun palovakuutuskirjan ja viimeistään kuukautta ennen määräpäivää antamaan todistuksen siitä, että palovakuutus on uudistettu ja

vakuummaksu suoritettu. Siinä tapauksessa, että lainanottaja laiminlyö vakuutuksen tai sen uudistuksen, on rahatoimikamari (kunnallislautakunta, hallintolautakunta) oikeutettu hänen kustannuksellaan toimittamaan vakuutuksen.

4) Lainanottaja ei ole oikeutettu käyttämään kuoletuslainan avulla rakennettuja huoneita muuhun tarkoitukseen kuin asuinhuoneiksi eikä vuokraamaan samaan perheeseen kuuluville henkilöille useampaa kuin yhden asuttavalta lattiapinta-alaltaan enintään sadan neliömetrin laajuisen huoneiston. Vuokralaisella älköön ilman rahatoimikamarin (sosiaalilautakunnan tai muun hoitokunnan, kunnallislautakunnan, hallintolautakunnan) lupaa oiko oikeutta vuokrata toiselle kuoletuslainan avulla rakennettua huoneistoa eikä, ellei hän ole perheetön, mitään sen osaa eikä pitää luonaan asumassa muita kuin läheisiä omaisia.

5) Lainanottaja on velvollinen laina-aikana sallimaan kunnan asianomaisten viranomaisten toimittaa tarkastuksia tontilla ja sillä olevissa rakennuksissa.

6) Jos nämä lainaehdot rikotaan, on kunnalla oikeus vaatia laina heti takaisin maksettavaksi.

2. Helsingin kaupungin poliisilaitoksen viranpitäjän palkat.

Ote valtion virolesta ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista annetun lain täytäntönpäntöstä tammikuun 31 p:nä 1924 annetusta asetuksesta.

(Suomen as.-kok. 1924 : 34)

Helsingin kaupungin poliisilaitoksen rahasäännöstä kesäkuun 22 p:nä 1916 annetun asetuksen 4 §:n mukaan maksaa Helsingin kaupunki kaksi seitsemännestä poliisilaitoksen palkkausmenoista.
(Kunn. as.-kok. 1916 : 3)

3 §. Alempana mainitut virat ja toimet luetaan palkkausluokkiin seuraavasti:

V palkkausluokka: 69,000 markkaa.

Helsingin poliisimestari.

VIII palkkausluokka: 52,500 markkaa.

Helsingin poliisimestarin apulainen ja lainopillinen apulainen.

IX palkkausluokka: 48,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen etsivän osaston johtaja.

X palkkaustuokka: 43,500 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen sihteeri.

XI palkkaustuokka: 39,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen toimiupseeri.

XII palkkaustuokka: 36,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen vanhempi komisario ja etsivän osaston johtajan apulainen.

XIV palkkaustuokka: 30,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen nuorempi komisario.

XV palkkaustuokka: 28,500 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen tutkintotoimiston johtaja.

XVI palkkaustuokka: 27,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen tiedonantotoimiston ja passitoimiston johtaja, taloudenhoitaja ja apulaissihteeri.

XVII palkkaustuokka: 25,500 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen antropometrisen toimiston johtaja.

XIX palkkaustuokka: 22,500 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen haavuri, kirjapainon johtaja, varastonhoitaja ja ylikonstaapeli.

XX palkkaustuokka: 21,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen rahastonhoitaja ja tarkastuskonstaapeli.

XXI palkkausluokka: 19,500 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen etsivän osaston varastonhoitaja, vanhempi kanslisti ja ylemmän palkkausluokan vanhempi konstaapeli.

XXII palkkausluokka: 18,000 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen nuorempi kanslisti ja alemman palkkausluokan vanhempi konstaapeli.

XXIII palkkausluokka: 16,800 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen nuorempi konstaapeli.

XXIV palkkausluokka: 15,600 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen vanhempi kirjuri.

XXV palkkausluokka: 14,400 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen vanhempi hoitajatar ja nuorempi kirjuri.

XXVI palkkausluokka: 13,500 markkaa.

Helsingin poliisilaitoksen nuorempi hoitajatar.

7 §. Jos sama henkilö hoitaa kahta virkaa tai tointa, joita seuraa palkkauslaissa määrätty peruspalkka, saa hän täyden peruspalkan päävirastaan tai -toimestaan, mutta toisesta virasta tai toimesta, asianomaisen viraston harkinnan mukaan, enintään kolmen kuukauden aikana ja enintään puolet siihen kuuluvasta peruspalkasta, ellei valtioneuvosto erinäisistä syistä toisin määrää.

8 §. Perhelisän määrä, josta palkkauslain 5 §:ssä mainitaan, on 1,200 markkaa vuodessa.

Valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista joulukuun 29 p:nä 1923 annetun lain 5 §:n mukaan tulee perhelisä viran tai toimen haltijalle, joka nauttii palkkaa X—XXX palkkausluokassa, jos hänellä on useampi kuin yksi lapsi, joka on hänen elätettävänä ja 16 vuotta nuorempi. Sitä maksetaan yhdeltä lapselta, jos niitä on kaksi, kahdelta, jos niitä on kolme, ja niin edespäin. Aviopuolisoilla, jotka molemmat ovat sellaisessa valtion virassa tai toimessa, jota ei ole sivutoimeksi katsottava, ei ole oikeutta perhelisään. (*Suomen as.-kok. 1923 : 299*)

9 §. Viran tai toimen haltijalla on oikeus ikälisään nähden lukea hyväkseen se aika, minkä hän on ollut tämän asetuksen mukaan ikälisään oikeuttavassa virassa tai toimessa, niin myös se aika, minkä hän on viransijaisena hoitanut mainitunlaista virkaa tai tointa, jos viransijaisuus on yhtäjaksoisesti kestänyt kuusi kuukautta tai sitä pitemmän ajan.

Valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista joulukuun 29 p:nä 1923 annetun lain 6 §:n mukaan myönnetään ikälisää viisivuotiskaudelta, kerrallaan neljä sadalta peruspalkasta ja kolme eri kertaa, jos viran tai toimen haltija nauttii peruspalkkaa I—XIV palkkausluokassa, sekä nelivuotiskaudelta, kerrallaan neljä sadalta peruspalkasta ja neljä eri kertaa, jos viran tai toimen haltija nauttii peruspalkkaa XV—XXX palkkausluokassa. (*Suomen as.-kok. 1923 : 299*)

10 §. Ikälisää laskettaessa vähennetään se aika, minkä viran tai toimen haltija, eroamatta valtion palveluksesta, on ollut virkavapaana. Vähennykseksi ei kuitenkaan lueta sitä aikaa, jona viran tai toimen haltija on ollut

a) virkavapaana yhtäjaksoisesti enintään kolme kuukautta sairauden vuoksi tai yhden kuukauden muusta syystä, mitä aikaa ei myöskään lueta keskeytysaikaan virkavapauden jatkuessa yli sanottujen aikamäärien;

b) säännönmukaisella virkalomalla;

c) virassa kohdanneen vahingoittumisen tai virantoimituksen vuoksi saadun sairauden johdosta tai julkisen tehtävän taikka stipendiaattina tehdyn opintomatkan tähden virkavapaana tai estetty virkaansa hoitamasta; tahi

d) ilman syytä pidätettynä virkansa tai toimensa hoitamisesta.

11 §. Jos sama henkilö hoitaa kahta valtionvirkaa tai tointa, suoritetaan hänelle palkkauslain 6 §:ssä mainittua ikälisää ainoastaan korkeampipalkkaisesta virasta tai toimesta.

12 §. Jos ikälisään oikeutettu viran tai toimen haltija on määrittänyt hoitamaan toista virkaa tai tointa siihen kuuluvilla täysillä palkkaeduilla, suoritetaan hänelle ikälisää varsinaiseen virkaansa tai toimeensa kuuluvan peruspalkan mukaan.

3. Kunnan toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeus palvelusajan lukemiseen ikälisän saamista varten.

Ote valtioneuvoston päätöksestä helmikuun 7 p:nä 1924.

(*Suomen as.-kok. 1924 : 35*)

Valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista joulukuun 29 p:nä 1923 annetun lain 6 §:n 3 momentin nojalla määrää valtioneuvosto, missä määrin kunnan toimesta valtion

palvelukseen siirtynyt henkilö on oikeutettu palvelusajaksi ikälisän saamista varten lukemaan hyväkseen sellaisen toimiajan. (*Suomen as.-kok. 1923 : 299*)

1 §. Vakinaisesta kunnan palveluksesta valtion virkaan siirtynyt lääkäri, eläinlääkäri ja kansakoulunopettaja, — — — — — on oikeutettu ikälisään nähden lukemaan hyväkseen sen ajan, minkä hän täysin pätevä on ollut sanotussa kunnan — — — palveluksessa, ei kuitenkaan enempää kuin 10 vuotta.

4. Helsingin kaupungin viranpitäjien eläkesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 27 p:nä 1924.

(*Muutoksineen maaliskuun 19 p:nä 1924*)

1 §. Jokainen vuosi- tai kuukausipalkkainen viranpitäjä, jolla on päävirka kaupungin palveluksessa, on, jos hän on nuhteettomasti palvellut, oikeutettu eroamishetkestä nauttimaan elinkautista eläkettä allamainittavilla ehdoilla.

2 §. Eläke on joko täysi tai lyhennetty.

Täysi eläke lasketaan määrätynä prosenttina viranpitäjän palkkaeduista eroamishetkellä, ollen prosenttiluku 60, jos nämä palkkaedut, silloin kun Helsingin kaupungin elinkustannusindeksiluku on vähintään 1,050, mutta korkeintaan 1,149.9 (palkka-asteikko IV), ovat 1,500 markkaa tai pienemmät kuukaudessa; jos palkkaedut samojen perusteitten mukaan laskettuina ovat suuremmat kuin 1,500 markkaa, pienenee prosenttiluku 0.5:llä jokaiselta alka-valta 120 markalta, minkä kuukausipalkka on 1,500 markkaa suurempi, jolloin eläke lasketaan täten alennettuna prosenttina kaikista palkkaeduista. Kuitenkaan ei suurempien palkkaetujen mukaan laskettu eläke saa olla pienempien mukaan laskettua eläkettä pienempi.

Lyhennetty eläke on määrätty osa siitä summasta, johon täysi eläke eroamishetkellä nousisi, ja lasketaan se 6 §:ssä säädetyllä tavalla.

3 §. Eläkesumma on, samalla tavalla kuin viranpitäjien palkatkin, riippuvainen Helsingin kaupungin virallisten elinkustannusindeksilukujen vaihteluista siten, että IV:n palkka-asteikon mukaan laskettu eläkesumma nousee tai laskee $8\frac{1}{3}$, $16\frac{2}{3}$ ja 25 %:lla, kun palkat nousevat tai laskevat asteikkojen V, VI ja VII tai III, II ja I mukaisiksi; ja ovat eläkesummien järjestelyyn nähden voimassa Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjien palkkausohjesäännön 2 §:n momenteissa 2—4 löytyvät määräykset viranpitäjien alkupalkan järjestelystä.

Eläke lasketaan kuukaudelta täysin markoin; jos se laskettaessa päättyisi markan osiin, korotetaan summa lähinnä suurempaan täyteen lukuun.

4 §. Viranpitäjä on oikeutettu täyteen eläkkeeseen täytettyään 63 ikävuotta ja palveltuaan 30 vuotta; kuitenkin ovat sellaiseen oikeutetut:

palolaitoksen päällystö, paitsi palopäällikköä, joka ikävuosiin nähden on samassa asemassa kuin viranpitäjät yleensä, sekä sellaiset teknillisten laitosten mestarit ja konehenkilökuntaan kuuluvat henkilöt, jotka toimivat vuorotöissä, 58 ikä- ja 25 palvelusvuoden jälkeen;

palolaitoksen alipäällystö ja miehistö 53 ikä- ja 25 palvelusvuoden jälkeen;

sairaanhoitajattaret ja mielenvikaisten kaitsijat 53 ikä- ja 20 palvelusvuoden jälkeen.

Poliisilaitoksen virkamiehiin ja palveluskuntaan nähden on voimassa mitä siitä on erikseen säädetty tai vastedes säädetään.

5 §. Kunnallisen viranomaisen valitseman viranpitäjän tulee erota virasta, kun hänen ikänsä on kaksi vuotta 4 §:ssä täyden eläkkeen saamiseen kussakin tapauksessa määrättyä ikää korkeampi, ollen kuitenkin se viranomainen, joka viran täyttää, oikeutettu harkinnan mukaan myöntämään viranpitäjälle yhdeksi vuodeksi kerrallaan oikeuden senkin jälkeen jäädä virkaansa.

6 §. Viranpitäjä, joka 5 §:ssä säädetyllä perusteella eroaa, tai asianomaisen viraston harkinnan mukaan todistetun kivullosuuden vuoksi on kykenemätön hoitamaan virkaansa, taikka joka ilman omaa syytään on pakotettu kaupungin palveluksesta luopumaan, olkoon, jos palvelusvuosien luku on suurempi kuin 15, oikeutettu lyhennettyyn eläkkeeseen, joka lasketaan niin suureksi osaksi täydestä eläkkeestä, että se vastaa saavutettujen palvelusvuosien luvun suhdetta täyden eläkkeen saamista varten säädettyyn lukuun.

Sairaanhoitajattaret ja mielenvikaisten kaitsijat ovat oikeutetut edellämainittujen perusteitten mukaan saamaan lyhennetyyn eläkkeen palveltuaan 10 vuotta, ja lasketaan eläke muutoin edellisessä kohdassa säädetyllä tavalla. Kaup. valtn päätös maaliskuun 19 p:nä 1924.

7 §. Erittäin säällittämissä tapauksissa voi kaupunginvaltuusto hakemuksesta ja harkinnan mukaan myöntää viranpitäjälle, joka virantoimituksessa kohdanneen tapaturman johdosta on saanut ruumiinvamman tai taudin ja jonka sentähden on pakko erota virastaan, täyden tai vähennetyn eläkkeen, vaikkei hän tämän ohjesäännön mukaan ole siihen oikeutettu.

Jos viranpitäjä kaupungin kustantaman tapaturmavakuutuksen perusteella saa vahingonkorvausta ruumiinvammasta semmoisen tapaturman johdosta, maksetaan kuitenkin eläkettä ainoastaan se määrä, jolla se ylittää vahingonkorvauksen. Kaup. valtn päätös maaliskuun 19 p:nä 1924.

8 §. Eläkettä laskettaessa on palkkaeduksi katsottava eläkkeeseen oikeuttavaa virkaa seuraava alkupalkka ikäkorotuksineen. Niinikään on otettava huomioon virkaan kuuluvat virkasivutulot,

jotka lasketaan viranpitäjän tai hänen edeltäjänsä viitenä viime vuonna ennen ensinmainitun virasta eroamista saamain sellaisten tulojen keskimäärän mukaan, jos viranpitäjälle on vakuutettu jokin vähin virkasivutulomäärä, laskettakoon kuitenkin virkasivutuloja ainakin täksi määräksi.

Viranpitäjälle, joka sopimuksen perusteella on nauttinut korkeampaa palkkaa kuin palkkausohjesäännön mukaisesti kuuluu hänen virkaansa, eläke lasketaan viimeksimainitun palkan mukaan.

9 §. Virkavuosia luettaessa on palvelusajaksi katsottava se aika, minkä viranpitäjä vakinaisena tai ylimääräisenä taikka erityisen määräyksen nojalla on ollut eläkkeeseen oikeuttavassa kaupungin toimessa, ei kuitenkaan kuukautta lyhempää aikaa.

Virkavuosia laskettaessa ei saa vähennystä tehdä sellaisen viran-toimituksen keskeytymisen johdosta, jonka on aiheuttanut:

virkaloma tai sotapalveluksen suorittaminen;

sairaus, ellei virkavapaus ole yhteen jaksoon kestänyt vuotta kauempaa;

julkinen tehtävä tai omaa kehitystä tarkoittava matka, ellei tehtävä tai matka ole yhteen jaksoon kestänyt kuutta kuukautta kauempaa; taikka

muuten myönnetty virkavapaus, ellei se kalenterivuoden kuluessa ole ollut kolmea kuukautta pitempi.

Jos kaupunki ottaa haltuunsa yksityisen omistaman laitoksen tahi liikkeen, on kaupunginvaltuuston asiana tutkia, saako ja missä määrin siinä palveleva viranpitäjä, joka pysytetään kaupungin palveluksessa, eläkettä varten lukea hyväkseen aikaisemman palvelus-aikansa.

10 §. Sellaisesta kaupungin virasta, jota seuraa myös valtion eläke, maksetaan kunnallista eläkettä ainoastaan se määrä, minkä viimeksimainittu on valtion eläkettä suurempi.

11 §. Eläke luetaan sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa sitä, minkä kuluessa eläkkeensaaaja on eronnut virasta, sen kuukauden loppuun, jona hän kuolee, sekä maksetaan kuukausittain kunkin kuukauden lopussa.

12 §. Viranpitäjän eläkeoikeuden tutkii ja ratkaisee rahatoimikamari kuultuaan asiassa sitä virastoa, jonka alainen viranpitäjä on ollut.

Eläkekirjan antaa rahatoimikamari.

13 §. Tämän eläkesäännön 2 ja 3 §:n määräykset ovat voimassa tammikuun 1 päivään 1927.

Sen lisäksi päätti kaupunginvaltuusto mainittuna päivänä: että tämä eläkesääntö on oleva voimassa takautuvasti vuoden 1924 alusta, paitsi 5 §:ssä olevaa määräystä eroamispakosta, joka astuu voimaan tammikuun 1 päivänä 1926; sekä

että nykyisillä sellaisten virkain pitäjillä, joita on seurannut eläkeoikeus kaupunginvaltuuston lokakuun 29 päivänä 1918 vahvistamain, kaupungin palveluksessa olevain viranpitäjain eläkeperusteiden mukaan, mutta joita nyt hyväksytyn eläkesäännön mukaan ei voida lukea eläkkeeseen oikeuttaviksi viroiksi, edelleen pysytetään heille taatut eläke-edut.

5. Helsingin kaupungin työntekijain eläkesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama maallakuun 19 p:nä 1924.

1 §. Jokaiselle, joka olematta eläkkeeseen oikeutettu kaupungin virka- ja palvelusmiehille vahvistettujen perusteiden mukaan, on työntekijänä tai muussa vastaavassa toimessa ollut kaupungin työssä ja siitä saanut pääasiallisen toimeentulonsa, annettakoon tässä alempana säädetyllä tavalla vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkettä kaupungin varoista.

2 §. Eläke on joko täysi tai vähennetty.

Täyttä eläkettä annetaan määräprosentti eläkepohjasta ja on prosenttiluku 60, jos tämä pohja on 1,500 markkaa tai vähemmän kuukaudessa; jos eläkepohja ylittää 1,500 markan, vähenee prosenttiluku 0.5:llä jokaiselta aloitetulta 120 markalta, jolla pohja ylittää 1,500 markan, ja sovelletaan siten vähennettyä prosenttilukua koko pohjaan. Älköön kuitenkaan ylempää eläkepohjaa varten laskettu eläke alittako alempaa pohjaa varten laskettua.

Vähennettyä eläkettä maksetaan jokin osa siitä määrästä, johon täysi eläke eroamisaikaan nousisi, ja lasketaan se 8 §:ssä säädetyllä tavalla.

3 §. Eläkepohja saadaan siten, että se määrä, johon yhteenlaskettu työpalkka on noussut niinä kolmeen lähinnä ennen eroa kuluneeseen viime vuoteen kuuluvina täysinä kuukausina, joilta hakija on kantanut palkan, jaetaan näiden kuukausien luvulla, minkä jälkeen saatu luku kerrotaan Helsingin kaupungin virallisten kuukausittaisten elinkustannusindeksilukujen vaihteluista riippuvalla tekijällä, joka on:

$\frac{4}{8}$	jos indeksiluk. keskim. mainitt. kolmena vuonna on	750 ja	849.	välillä
$\frac{6}{5}$	»	»	»	»
$\frac{12}{11}$	»	»	»	»
1	»	»	»	»
$\frac{12}{13}$	»	»	»	»
$\frac{6}{7}$	»	»	»	»
$\frac{4}{5}$	»	»	»	»
			850	» 949.
			950	» 1,049.
			1,050	» 1,149.
			1,150	» 1,249.
			1,250	» 1,349.
			1,350	» 1,449.

4 §. Eläkemäärä liukuu 3 §:ssä mainittujen indeksilukujen vaihtelujen mukaan siten, että se työpalkkoja suoritettaessa palkkausasteikon

I	mukaan on	75	%	eläkepohjalle lasketusta määrästä,		
II	»	»	83 $\frac{1}{3}$	%	»	»
III	»	»	91 $\frac{2}{3}$	%	»	»
IV	»	»	100	%	»	»
V	»	»	108 $\frac{1}{3}$	%	»	»
VI	»	»	116 $\frac{2}{3}$	%	»	»
VII	»	»	125	%	»	»

ja ovat eläkemäärän järjestelyyn nähden voimassa Helsingin kaupungin sääntönaisten viranpitäjain palkkausohjesäännön 2 §:n 2—4 kohdassa viranpitäjain alkupalkan järjestämisestä olevat määräykset.

5 §. Oikeus täyteen eläkkeeseen alkaa 63 elin- ja 30 palvelusvuotta saavutettua, kuitenkin että siten määrättyä elinikää vähennetään 30 %:lla ajasta, jonka hakija on toiminut sukeltajana, 20 %:lla ajasta, jona hakija on työskennellyt puhtaanapitolaitoksen makkienpuhtaanapito-osastolla, sekä niinkään 20 %:lla ajasta, jona vähintään 48 kuukautta kestänyttä vuorotyötä on suoritettu.

6 §. Oikeus vähennettyyn eläkkeeseen on työntekijällä, joka on ollut vähintään 15 vuotta kaupungin palveluksessa ja tapaturman tahi taudin johdosta kärsinyt pysyväisen työkyvyn menetyksen tahi vähintään kolmannekseen kokonaistyökyvystä nousevan työkyvyn vähennyksen.

Kun hakijan työkyvyttömyys on hänen itsensä tahallisesti aikaansaama, älköön eläkettä myönnettävä.

Jos työkyvyttömyys on syntynyt ruumiinvammasta, joka hakijalle on sattunut yleisen lain tai asetuksen mukaan rangaistavassa teossa, riippukoon rahatoimikamarin harkinnasta, onko eläke myönnettävä.

Vähennettyä eläkettä hakevan on näytettävä lääkärintodistus ja, jos niin vaaditaan, kaupungin kustannuksella tutkituttava itsensä asianomaisen viranomaisen määräämällä lääkärillä. Samalla tavalla on eläkkeensaaja viisivuotisin väliajoin, eläkkeen saamisajasta alkaen, näytettävä työkyvyttömyytensä.

7 §. Erittäin sääliittämissä tapauksissa voi kaupunginvaltuusto hakemuksesta ja harkinnan mukaan myöntää työntekijälle, joka kaupungin työssä kohdanneen tapaturman johdosta on saanut ruumiinvamman tahi taudin ja jonka sentähden on pakko erota kaupungin palveluksesta, täyden tai vähennetyn eläkkeen, vaikkei hän tämän ohjesäännön mukaan ole siihen oikeutettu.

8 §. Vähennetty eläke lasketaan siten, että se määrä, johon täysi eläke 2—4 §:n säännösten mukaan nousisi, kerrotaan sillä luvulla, joka osoittaa hakijan palvelusvuosien ja täyden eläkkeen saamiseen määrätyn palvelusajan välisen suhteen, sekä työkyvyttömyyden määrää osoittavalla murtoluvulla.

9 §. Palvelusvuosia luettaessa on palvelusajaksi katsottava se aika, minkä hakija kaikkiaan on toiminut kaupungin palveluksessa; kuitenkin ei kuukautta lyhyempiä työkausia oteta lukuun. Aikaan, jonka hakija on toiminut sukeltajana tai puhtaanapitolaitoksen makkienpuhtaanapito-osastolla, sekä vähintään 48 kuukautta kestäneeseen vuorotyöhön käytettyyn aikaan on lisättävä 20 %.

Palvelusvuosia laskettaessa ei saa vähennystä tehdä sellaisen palvelustoimen keskeytymisen johdosta, jonka on aiheuttanut: virkaloma tai sotapalveluksen suorittaminen;

säännöllisesti uusiintuva työvoiman vähentäminen, ellei sellainen keskeytys ole kestänyt kolmea kuukautta kauempaa;

sairaus, ellei loma ole yhteen jaksoon kestänyt vuotta kauempaa; taikka

julkinen tehtävä tai omaa kehitystä tarkoittava matka, ellei tehtävä tai matka ole yhteen jaksoon kestänyt kuutta kuukautta kauempaa.

Ennen 18 vuoden ikää suoritettua palvelusaikaa ei oteta lukuun.

Jos kaupunki ottaa haltuunsa yksityisen omistaman laitoksen tahi liikkeen, on kaupunginvaltuuston asiana tutkia, saako ja missä määrin siinä palveleva työntekijä, joka pysytetään kaupungin palveluksessa, eläkettä varten lukea hyväkseen aikaisemman palvelusaikansa.

Jos hakija on palveluksessa osoittamansa käytöksen johdosta toimestaan erotettu, mutta sittemmin jälleen otettu kaupungin palvelukseen, on kaupunginvaltuuston asia tutkia, saako hän eläketuun nähden lukea hyväkseen sen ajan, minkä hän palveli ennen tuollaista toimestaan erottamista.

10 §. Jos vanhuuseläke vastedes otetaan yleisesti käytäntöön, on sellaisen eläkkeen määrä vähennettävä työntekijälle näiden perusteiden mukaan tulevasta avustuksesta.

11 §. Jos työntekijä työväen tapaturmavakuutusta koskevan asetuksen mukaan saa vahingonkorvausta työssä kohdanneen ruumiinvamman johdosta, maksetaan eläkettä ainoastaan se määrä, jolla se ylittää vahvistetun vahingonkorvauksen.

12 §. Hakijan eläkeoikeuden tutkii ja ratkaisee edellä säädettyjen perusteiden mukaan rahatoimikamari, joka myös antaa eläkekirjan.

Eläkettä haetaan kirjallisesti tahi suullisesti siltä viranomaiselta, jonka alainen hakija on, ja on hakemuksen oheen pantava ikä- ja mainetodistus, selvitys siitä, kuinka kauan hakija on ollut kaupungin palveluksessa, sekä muut asiakirjat, joihin hakija haluaa vedota. Sittenkuin hakijan esimiestä on kuultu, lähettää viranomainen asiakirjat oman lausuntonsa kera rahatoimikamariin asianmukaista toimenpidettä varten.

13 §. Eläke maksetaan kuukausittain ja luetaan siitä päivästä, jonka rahatoimikamari asianhaaran mukaan määrää, sen kuukauden loppuun, jona eläkkeensaaja kuolee.

Eläkkeensaajalle, joka on tuomittu vapausrangaistukseen tai määrätty pantavaksi työ- tai muuhun vastaavan laitokseen, ei makseta eläkettä, jos vapausrangaistus tai oleskelu laitoksessa on kestänyt vähintään kuukauden. Eläkkeen pidättäminen alkaa tai lakkaa lähinnä sen jälkeisen kuukauden alusta, jona vapausrangaistus tai oleskelu laitoksessa on alkanut tai päättynyt.

Jos vapausrangaistukseen tuomittu tai laitokseen pantu eläkkeensaaja on velvollinen elättämään ja on elättänyt toista henkilöä, joka

kärsii puutetta, voi rahatoimikamari kuitenkin päättää, että eläke on joko osittain tahi vähennettynä maksettava mainitulle henkilölle.

Oikeutta vanhuus- tahi työkyvyttömyyseläkkeeseen ei käy toiselle siirtäminen ja maksettakoon eläke edellisessä kohdassa mainituin poikkeuksin ainoastaan eläkkeensaajalle itselleen tahi hänen lailliselle asiamiehelleen, ollen jälkimmäisessä tapauksessa näytettävä todistus, että eläkkeensaaaja on elossa, ja on mainittu määräys eläkekirjaan pantava.

14 §. Tämän eläkesäännön 2—4 §:n määräykset ovat voimassa tammikuun 1 päivään 1927.

6. Myönnettyjen kunnallisten eläkkeitten järjestely.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 2 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että, sittenkuin ennen helmikuun 27 p:nä ja maaliskuun 19 p:nä 1924 hyväksytyjen eläkesääntöjen voimaan astumista myönnetty kunnalliset eläkkeet olivat tulleet uudelleen järjestellyiksi, niiden vuoden 1924 alusta vuoden 1926 loppuun saakka, tai kunnes kaupunginvaltuusto toisin päättää, tulee, samoin kuin kunnallisten palkkojenkin, seurata Helsingin virallisten elinkustannusindeksilukujen vaihteluita, jolloin ne, kun IV palkka-asteikkoa sovelletaan, maksetaan järjestelyssä määrätyn summin ja muita palkka-asteikkoja sovellettaessa korotetaan tai alennetaan prosenteissa näistä määristä vastaavilla $8\frac{1}{3}$ %, $16\frac{2}{3}$ % ja 25 %.

7. Kunnallisten viranomaisten pöytäkirjakieli.

Kaupunginvaltuuston päätös tammikuun 28 p:nä 1924.

Kesäkuun 1 p:nä 1922 annetun kielilain 15 §:n 3 mom. mukaan on kaupunginvaltuusto kaksikielisessä kaupunkikunnaassa oikeutettu päättämään, että kunnan viranomaisten pöytäkirjoissa on käytettävä maan molempia kansalliskieliä rinnan. (*Suomen as.-kok. 1922: 143*)

Valtioneuvoston joulukuun 30 p:nä 1922 antaman päätöksen mukaan on Helsingin kaupunki kaksikielinen kaupunkikunta. (*Suomen as.-kok. 1922: 337*)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä oikeuttaa hollauslautakunnan, työväenopiston yhteisen johtokunnan ja museolautakunnan toistaiseksi pitämään pöytäkirjansa suomeksi ja ruotsiksi. Samalla kaupunginvaltuusto lausui havaitsevansa maistraatin olevan esteettömän laatimaan pöytäkirjansa molemmilla kielillä.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1924. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 2.

Sisällys: 8. Laki hevosten ja ajoneuvojen ottamisesta sotavoiman tarpeisiin sodan aikana, s. 17. — 9. Asetus, joka sisältää tarkempia määräyksiä hevosten ja ajoneuvojen ottamisesta sotavoiman tarpeisiin sodan aikana annetun lain soveltamisesta, s. 22. — 10. Helsingin kaupungin kaduissa suoritettavia kaivuita koskeva ohjesääntö, s. 29. — 11. Helsingin kaupungin kaduissa tehtävään kaivuiden suoritus- ja valvontataksaa, s. 30. — 12. Rakennusjärjestys niitä Helsingin kaupungin Hermannin I alueella sijaitsevia tontteja varten, jotka ovat tarkoitetut rakennettaviksi useampikerroksisilla rakennuksilla tulenkästävästä aineesta, s. 30. — 13. Helsingin kaupungin Hermannin I alueella sijaitsevien tehdastonttien rakennustapa, s. 31. — 14. Helsingin kaupungin lämpötekniikon työjärjestys, s. 31. — 15. Kaupungin viranpitäjille ylityöstä maksettava korvaus, s. 32. — 16. Boguscheffsky-aviopuolisojen testamenttivarain käyttö, s. 32.

8. Laki hevosten ja ajoneuvojen ottamisesta sotavoiman tarpeisiin sodan aikana.

Annettu marraskuun 11 p:nä 1922.

(Suomen as.-kok. 1922 : 272)

I L u k u.

Yleiset määräykset.

1 §. Sittenkuin sotavoima on muuta tarkoitusta kuin harjoituksia varten määrätty asetettavaksi liikekannalle, ovat, alempana mainituin poikkeuksin, kaikki sotalaitoksen tarpeisiin kelpaavien hevosten ja ajoneuvojen omistajat velvolliset tarpeen vaatiessa, valtion varoista suoritettavaa korvausta vastaan, luovuttamaan hevosia ja ajoneuvoja sotalaitokselle siinä järjestyksessä kuin tässä laissa säädetään.

2 §. Edellisessä pykälässä säädetystä velvollisuudesta ovat vapautetut:

1) tasavallan presidentti hänen yksityisessä käytössään oleviin hevosiin ja ajoneuvoihin nähden;

2) vieraan maan lähettiläs ja lähetystöön kuuluva henkilö ynnä vieraan valtakunnan ammattikonsuli, viimeksi mainittu kuitenkin ainoastaan mikäli hän on edustamansa maan kansalainen;

3) sotaväen harjoituksiin vuokrattujen hevosten omistajat niihin hevosiin nähden, jotka liikekannallepanon sattuessa ovat sotaväen käytettävänä ja jotka valtio ottaa huostaansa;

4) postinkuljettajat niihin hevosiin ja ajoneuvoihin nähden, jotka postin sopimuksenmukaista kuljettamista varten tarvitaan;

5) kestikievaritalojen, kyyti-asemien ja kyytipysäkkien isännät ynnä kyytiurakoitsijat heidän lainmukaisen kyytivelvollisuutensa täyttämiseen tarvitsemiinsa hevosiin ja ajoneuvoihin nähden;

6) valtio ja kunnat järjestys-, palo- ja puhtaanapitolaitoksiaan varten tarvitsemiinsa hevosiin ja ajoneuvoihin nähden;

7) sairaalat ja vankeinholitolaitokset niiden ylläpitoon välttämättömästi tarvittaviin hevosiin ja ajoneuvoihin nähden; sekä

8) ne henkilöt, jotka omistavat ainoastaan yhden heidän elinkeinolle välttämättömän hevosen.

3 §. Valtioneuvosto määrää jo rauhan aikana sen hevospäärän, joka sotavoiman ennestään käytettävänä olevien hevosten lisäksi tarvitaan sotavoiman liikekannallepanon sattuessa. Tämän määrän jakaa valtioneuvosto kuntien kesken hankittavaksi virallisen tilaston mukaan kunnissa ja koko maassa olevien kolme vuotta täyttäneiden hevosten välisessä suhteessa. Kuitenkin olkoon valtioneuvostolla välttämättömän tarpeen vaatiessa valta määrätä jostakin osasta valtakuntaa otettavaksi enemmän hevosia kuin mitä edellä mainitun perusteen mukaan tulisi.

Tällainen jako toimitettakoon vähintään joka kuudes vuosi.

Jos jonkun kunnan luovutusvelvolliset hevosten omistajat jaotuksen mukaan joutuvat 2 §:ssä säädettyjen poikkeuksien johdosta tai muusta syystä suhteettomasti rasitetuiksi, voi valtioneuvosto kunnan tekemästä hakemuksesta suoda sille helpotusta määrätystä luovutusvelvollisuudesta.

Näin syntyvä vajuus on tasattava valtakunnan eri kuntien kesken.

4 §. Valtioneuvosto vahvistaa jo rauhan aikana sen ajoneuvojen määrän, joka sotavoiman ennestään käytettävänä olevien ajoneuvojen lisäksi on otettava sotavoiman tarpeiksi sodan aikana, sekä jakaa sen eri kuntien kesken.

Tällaisen jaon toimittamisesta olkoon voimassa mitä 3 §:n 2 momentissa säädetään.

5 §. Kuntien on vuosittain valtioneuvostolle jätettävä valtioneuvoston ohjeiden mukaan laaditut luokitellut luettelot kaikista kunnassa olevista sotakelpoisista hevosista ja ajoneuvoista.

Valtioneuvoston tulee vuosittain näiden tietojen perusteella kunnille ilmoittaa, montako kuhunkin edellisessä momentissa tarkoitettuun luokkaan kuuluvaa hevosta ja monetko ajoneuvot kunnan on sotavoiman liikekannallepanon sattuessa tuotava 10 §:n 1 momentin mukaan määrättyyn paikkaan.

6 §. Kuntien tulee valtioneuvoston määräyksestä, ei kuitenkaan tiheimmin kuin neljän vuoden väliajoin, toimitetun tarkastuksen perusteella valtioneuvoston ilmoittaman ajan kuluessa laatia erottamislueletot erikseen siitä määrästä hevosia ja erikseen siitä määrästä ajoneuvoja, mikä liikekannallepanon sattuessa ilmoituksen mukaan on kunnista tuotava tarjottavaksi. Erottamislueletojen laatimista varten ovat sotakelpoisten hevosten ja ajoneuvojen omistajat velvolliset ilmoitettuna aikoina tuomaan hevosensa ja ajoneuvonsa kuntien määräämiin tarkastuspaikkoihin.

Tarkastuksia älköön toimitettako kylvön eikä sadonkorjuun aikana.

Valtioneuvosto on, milloin tarpeelliseksi katsotaan, oikeutettu sitä varten määrättyillä tarkastusmiehillä tarkastuttamaan kunnissa täten tarkastettaviksi tuodut hevoset ja ajoneuvot. Vastoin tarkastajain lausuntoa älköön hevosia tai ajoneuvoja erottamisluetteloön merkittäkö.

Kunnat ovat velvolliset vähintään neljätoista päivää ennen määrättyä tarkastusta ilmoittamaan asianomaiselle maaherralle tarkastuksen paikan ja ajan.

Erikseen kutakin lääniä varten nimittää maaherra neljäksi vuodeksi kerrallaan tarpeellisen määrän 3 momentissa mainittuja tarkastusmiehiä. Tarkastusmiehille maksetaan palkkio valtion varoista valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan.

7 §. Valtioneuvosto on välttämättömän tarpeen vaatiessa aikana, jolloin 1 §:n mukaan luovutusvelvollisuus on voimassa, oikeutettu määräämään hevosten ja ajoneuvojen tarkastuksen toimitettavaksi muulloinkin kuin mitä 6 §:ssä säädetään.

8 §. Erottamisluetteloihin älköön, ilman omistajan suostumusta, merkittäkö valtion tai valtion kannattamien hevosjalostusliittojen kantakirjoihin merkittyjä siitoshevosia.

9 §. Kumpaakin 6 §:ssä mainittua luetteloa on laadittava kolme kappaletta.

Kappale kumpaakin luetteloa on lähetettävä maaherralle. Tarkastettuaan luettelot lähettäköön maaherra ne edelleen valtioneuvostolle. Toinen kappale luetteloita on tavallisessa järjestyksessä kunnan toimenpiteestä julkipantava sekä kolmas kappale jäävä kunnalle.

Kun hevoset ja ajoneuvot ovat luetteloihin merkityt, on kirjallinen ilmoitus siitä, joko heti tarkastustilaisuudessa tahi mahdollisimman pian sen jälkeen, toimitettava niiden omistajille tahi heidän asia miehilleen.

10 §. Kunnat ovat vastuussa siitä, että niiden osalle 5 §:n 2 momentin mukaan tuleva määrä kuhunkin luokkaan kuuluvia hevosia ja ajoneuvoja heti liikekannallepanokäskyn saavuttua tuodaan tarjottavaksi niihin paikkoihin ja niinä aikoina, jotka valtioneuvosto sitä varten määrää.

Jos vain osa sotavoimasta on asetettu liikekannalle, määrää valtioneuvosto ne kunnat, joiden on luovutettava tarvittavat hevoset ja ajoneuvot.

11 §. Ne tehtävät, jotka tässä laissa kunnille määrätään, panee toimeen maalaiskunnissa kunnallislautakunta sekä kaupunkikunnissa ja kauppaloissa maistraatti tahi järjestysosasto.

2 L u k u .

Hevosten ja ajoneuvojen luovuttaminen sotavoiman haltuun.

12 §. Kun määräys sotavoiman asettamisesta liikekannalle on annettu, tulee maalaiskunnissa kunnallislautakuntien ja kaupunki-

kunnissa sekä kauppaloissa maistraattien tahi järjestysoikeuksien huolehtia siitä, että asianomaiset hevosten ja ajoneuvojen omistajat määräaikana tuovat viimeksi laadittuihin erottamislueteloihin merkityt ja heidän hallussaan vielä olevat hevoset ja ajoneuvot 10 §:n 1 momentissa mainitulla tavalla määrättyyn paikkaan.

13 §. Sotavoimalle luovutettavan hevosen tulee olla hyvässä kengässä ja varustettuna vahvoilla päitsillä marhamintoineen ja tulee sitä seurata kolmen vuorokauden rehu.

Ajoneuvojen mukana tulee, paitsi kaikkea niihin tavallisesti kuuluvaa, luovuttaa myöskin valjaat.

14 §. Valtioneuvosto jakaa valtakunnan yhden tai useamman kunnan käsittäviin hevosottoalueisiin. Kutakin tällaista aluetta varten tulee olla ottolautakunta, jonka tehtävänä on, sotavoimaa liikekannalle asetettaessa, tutkia 10 §:n mukaan tarjottaviksi tuotujen hevosten ja ajoneuvojen sopivaisuutta sotatarkoituksiin sekä 16 §:n säännösten mukaisesti päättää, mitkä niistä, liikekannalle-asettamista varten säädetyn lukumäärän saavuttamiseksi, on luovutettava sotavoiman tarpeisiin.

15 §. Ottolautakunnan muodostaa kolme jäsentä. Näistä nimitävät sotilasviranomaiset jo rauhan aikana yhden ja maaherra toisen. Ottolautakunnan kolmantena jäsenenä toimii erikseen kutakin kuntaa varten maalaiskunnissa kunnallislautakunnan ja kaupunkikunnissa sekä kauppaloissa maistraatin tahi järjestysoikeuden nimitämä luovutusvelvollinen hevosen omistaja aina oman kuntansa hevosta ja ajoneuvoja tutkittaessa. Jokaiselle ottolautakunnan jäsenelle on määrättävä varamies.

Ottolautakunnan puheenjohtajana toimii sotilasviranomaisten lautakuntaan määräämä jäsen.

Ottolautakuntaa avustaa sotilasviranomaisten siihen komentama sotilaseläinlääkäri tahi, mikäli sellaista ei voida saada, maaherran määräämä eläinlääkäri tahi, eläinlääkärin puutteessa, muu siihen sopiva henkilö ynnä maaherran määräämä pöytäkirjuri. Eläinlääkärin tahi hänen sijaansa määrätyn henkilön tulee tarkastaa ottolautakunnan luovutettaviksi ehdottamat hevoset ja tämän tarkastuksen perusteella antaa niistä kirjallinen lausunto.

Ottolautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan palkkio valtion varoista valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan.

16 §. Tarjolle tuoduista hevosista otetaan ensiksi tarpeellinen määrä sotakelpoisia ratsuhevosiksi soveltuvia hevosia ja sen jälkeen vapaaehtoisesti luovutettaviksi tarjotut ja hyväksytyt vetohevoset. Sen lukumäärän saavuttamiseksi, joka jaottelun mukaan on ottoalueelta luovutettava, otetaan muut hevoset sotakelpoisten hevosten kesken toimitettavan arvonnan perusteella. Jos sotakelpoisten ratsuhevosten ja vapaaehtoisesti luovutettaviksi tarjottujen hevosten lukumäärä on ottoalueelta luovutettavaa määrää suurempi, otetaan mainituista hevosista ainoastaan sotatarkoituksiin sopivimmat niistä edellä säädettyssä järjestyksessä.

Sotakelpoisiksi havaituista, tarjottaviksi tuoduista ajoneuvoista otetaan sotatarkoituksiin sopivimmat.

Jos hevosten tai ajoneuvojen hylkäämisen tähden ei voida saada täyttä lukumäärää kunnan hankittavaksi määrättyjä hevosia tai ajoneuvoihin kuuluvia tarpeita, on ottolautakunnalla valta, ellei kunta viipymättä hanki sijaan kelvollisia hevosia tai ajoneuvoja tarpeineen, poliisiviranomaisten avulla kunnan alueelta ottaa hevosia ja ajoneuvoja hyljättyjen tilalle.

Jos 3 momentissa mainittu vajuus on syntynyt sen johdosta, että kunnallislautakunta, maistraatti tahi järjestys-oikeus on laiminlyönyt tämän lain mukaiset tehtävänsä tai hevosten omistajat eivät ole noudattaneet saamaansa määräystä, tulee ottolautakunnan, edellisessä momentissa mainittua menettelyä soveluttaen, kunnan alueelta ottaa puuttuva määrä hevosia ja ajoneuvoja tahi, jos tämä ei käy laatuun, muualta ostaa puuttuvat hevoset ja ajoneuvot, jolloin kunta on velvollinen suorittamaan valtiolle sen erotuksen, mikä on täten ostettujen hevosten ja ajoneuvojen ostotilaisuudessa luovutettujen hevosten ja ajoneuvojen keskihintojen välillä. Kunta olkoon oikeutettu hakemaan hyvitystä siltä tai niiltä, jotka säädettyjä määräyksiä laiminlyömällä ovat aiheuttaneet kunnalle tällaisen vahingon.

3 L u k u.

Erinäiset säännökset.

17 §. Hevosia ja ajoneuvoja erotettaessa on huomioonotettava, että rasitus mikäli mahdollista tulee tasan jaetuksi samassa suhteessa, kuin kullakin luovutusvelvollisella omistajalla on hevosia ja ajoneuvoja.

Siitä päivästä alkaen, jolloin sotavoiman liikekannalleasettamisesta on kunnassa kuulutettu, älköön viimeksi laadittuihin erottamislueteloihin merkittyjä hevosia ja ajoneuvoja liikekannallepanon kestäessä myytäkö, lahjoitettako tai vaihdettako, ennenkuin ottolautakunta on ne tarkastuksensa perusteella ilmoittanut sotatarkoituksiin kelpaamattomiksi taikka kunnallislautakunta, maistraatti tahi järjestys-oikeus on antanut siihen luvan.

18 §. Valtion on ottolautakunnan arvioitavaan hintaan lunastettava tarvittavat hevoset ja ajoneuvot 13 §:n mukaan luovutettavine tarpeineen ja rehuineen. Valtioneuvosto määrää kulloinkin käypähintoja vastaavat luokkarajahinnat, älköönkä hinta nousko näitä rajahintoja korkeammaksi.

Ottotilaisuudessa vapaaehtoisesti luovutettaviksi tarjotuista hevosista suoritettakoon kymmenen prosentin koroitus ylläsäädetyllä tavalla määrätylle hinnalle.

Korvaukseksi hevosten ja ajoneuvojen tuomisesta ottopaikalle suoritetaan sotilaskyydityksestä annetussa laissa säädetty kyytimaksu. Samanlainen korvaus on ottopaikkaan tuomisesta suoritettava myöskin niille hevosten ja ajoneuvojen omistajille, jotka

määräyksestä ovat tuoneet hevosensa tai ajoneuvonsa ottopaikalle, mutta joiden hevosia tai ajoneuvoja ei ole sotatarkoituksiin otettu.

19 §. Hevosten ja ajoneuvojen sekä niiden yhteydessä luovutettavien tarpeiden lunastushinnat suoritetaan ottopaikalla joko rahassa tai shekeissä.

20 §. Kaikki hevosten ja ajoneuvojen ottamisesta johtuvat asiat ja riitaisuudet, paitsi 3 §:n 3 momentissa mainitussa tapauksessa, tulee läänin maaherran käsitellä ja päättää.

21 §. Maaherran päätöksestä hevosten ja ajoneuvojen ottamista koskevissa asioissa voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen kuudenkymmenen päivän kuluessa siitä päivästä lukien, jona valittaja on saanut tiedon maaherran päätöksestä.

Maaherran päätökseen on liitettävä täydellinen valitusosoitus.

22 §. Kunnallislautakunnan, maistraatin, järjestysoikeuden ja ottolautakunnan tähän lakiin perustuvat toimenpiteet menkööt täytäntöön valituksista huolimatta.

23 §. Tarkemmat määräykset tämän lain soveltamisesta annetaan asetuksella.

24 §. Tämä laki kumoo 16 päivänä huhtikuuta 1920 hevosten ja ajoneuvojen ottamisesta sotavoiman tarpeisiin sodan aikana annetun lain.

9. Asetus, joka sisältää tarkempia määräyksiä hevosten ja ajoneuvojen ottamisesta sotavoiman tarpeisiin sodan aikana annetun lain soveltamisesta.

Annettu tammikuun 11 p:nä 1924.

(Suomen as.-kok. 1924 : 6)

I L u k u.

Yleiset määräykset.

1 §. Kuntien tulee, vuosittain valtioneuvoston määräämän ajan kuluessa sekä niiden ohjeiden mukaisesti, joita valtioneuvosto hevosten ja ajoneuvojen ottamisesta sotavoiman tarpeisiin sodan aikana annetun, tässä asetuksessa hevosottolaiksi nimitetyn, lain 5 §:n 1 momentin nojalla on antanut, kunnille sitä varten toimittuille kaavakkeille laatia sekä puolustusministeriölle toimittaa luokitellut luettelot kaikista kunnissa löytyvistä sotakelpoisista hevosista ja ajoneuvoista.

Luetteloitavat hevoset jaetaan seuraaviin luokkiin:

1. ratsuhevoset;
2. A-luokan vetohevoset; ja
3. B-luokan vetohevoset.

Luetteloitavat ajoneuvot luokitellaan seuraavasti:

1. yhden hevosen vedettävät kesäajoneuvot;

2. kahden hevosen vedettävät tahi kahden hevosen vedettäviksi soveltuvat kesäajoneuvot; ja

3. talviajoneuvot.

2 §. Valtioneuvoston tulee vuosittain kunnille ilmoittaa montako kuhunkin 1 §:ssä mainittuun luokkaan kuuluvaa hevosta ja monetko ajoneuvot, hevosottolain 3 ja 4 §:ssä annettujen määräysten perusteella tehdyn jaottelun mukaan, kunkin kunnan tulee luovuttaa sotavoiman tarpeisiin liikekannallepanon sattuessa.

3 §. Kuntien tulee, valtioneuvoston määräämän ajan kuluessa toimitetun tarkastuksen perusteella ja huomioonottaen mitä hevosottolain 2 ja 8 §:ssä säädetään, kolmessa kappaleessa sitä varten määrätuille kaavakkeille laatia erottamislueletot niistä hevosista ja ajoneuvoista, jotka tämän asetuksen 2 §:n mukaan on määrätty kunnista otettaviksi.

Kunnat ovat velvolliset vuosittain, sittenkuin ne ovat vastaanottaneet valtioneuvoston 2 §:ssä mainitun ilmoituksen sotavoiman tarpeisiin liikekannallepanotapauksessa luovutettavien hevosten ja ajoneuvojen luvusta, viipymättä tekemään tästä johtuvat täydennykset ja korjaukset erottamislueletoihin.

4 §. Erottamislueletoon merkittyjen hevosten tai ajoneuvojen omistaja on, siinä tapauksessa, että nämä ovat tulleet sotatarkoituksiin kelpaamattomiksi tahi ettei hän niitä enää omista, velvollinen heti siitä ilmoittamaan asianomaisille kunnanviranomaisille, joiden viipymättä tulee ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, että vastaava luku sotakelpoisia hevosia tai ajoneuvoja sanotusta syystä poistettavien sijaan merkitään erottamislueletoon.

Tällainen täydennys on toimitettava myöskin siinä tapauksessa, että muulla kuin yllämainitulla tavalla on tullut viranomaisten tietoon, että erottamislueletoihin merkityt hevoset tai ajoneuvot ovat tulleet sotatarkoituksiin kelpaamattomiksi tahi että erottamislueletoon merkitty omistaja ei niitä enää omista.

5 §. Saatuaan määräyksen tulee tarkastusmiehen määrääkseen saapua tarkastuspaikalle.

Tarkastusmiehen tulee tarkastuksen päätyttyä merkitä lueletoihin, että hän on ollut toimituksessa läsnä.

Tarkastuksen päätyttyä tulee tarkastusmiehen mahdollisimman pian antaa maaherralle kertomus siitä.

6 §. Siinä tapauksessa, että maaherra hevosottolain 9 §:ssä mainitussa erottamislueletojen tarkastuksessa huomaa, että niihin merkityt hevoset tai ajoneuvot, joko luvultaan tahi laadultaan, eivät ole valtioneuvoston tässä suhteessa antamien määräysten mukaiset, tahi että lueletot muussa suhteessa ovat puutteelliset, palauttakoon maaherra lueletot asianomaiselle kunnalle, jonka tulee kaikkiin kolmeen kappaleeseen tehdä maaherran tarpeelliseksi katsomat korjaukset sekä tämän jälkeen menetellä kuten erottamislueletosta hevosottolain yllämainitussa pykälässä säädetään.

Tarkastettuaan ja hyväksyttyään lueletot lähettäkään maaherra ne edelleen puolustusministeriölle.

7 §. Maaherran tulee lähettää kunnallislautakunnille, maistraateille ja järjestysosastoille tarpeellinen määrä hevosottolakia ja tätä asetusta sekä yllä 1 ja 3 §:ssä mainittujen luetteloiden laatimista varten tarvittavia kaavakkeita.

8 §. Kunnallislautakuntien, maistraattien ja järjestysosastojen tulee alempana annettujen määräysten mukaan säilyttää:

- a) 1 §:ssä mainitut luettelot;
- b) 2 §:ssä mainittu ilmoitus;
- c) erottamisluehdot;
- d) hevosottolain 10 §:ssä mainitut ilmoitukset siitä mihin paikkoihin ja minä aikoina hevoset ja ajoneuvot ovat tuotavat tarjolle;
- e) tarpeellinen määrä kaavakkeita; sekä
- f) hevosottolaki ja tämä asetus.

Kaikki asiakirjat, jotka koskevat tässä tarkoitettua hevosten ja ajoneuvojen hankkimista, on säilytettävä varmassa paikassa erityisissä päällyksissä tai kuorissa, joihin on merkitty niiden sisällys. Tämän pykälän d kohdassa mainitut ilmoitukset on pidettävä virkalisalaisuutena ja säilytettävä sinetöidyissä kuorissa sekä mikäli mahdollista kassaholvissa.

9 §. Maaherran tulee sopivalla tavalla huolehtia siitä, että asianomaiset viranomaiset hänelle toimittavat tunnustuksensa siitä, että he ovat vastaanottaneet 8 §:n 1 momentin b, d, e ja f kohdissa mainitut asiakirjat.

Jos joku 8 §:ssä mainituista asiakirjoista on hävinnyt tai jos kaavakkeet on käytetty loppuun, on siitä viipymättä ilmoitettava maaherralle, jonka tulee asianomaisille lähettää tarpeellinen määrä uusia kappaleita.

I I L u k u.

Hevosten ja ajoneuvojen toimittaminen ottopaikalle sekä ottaminen sotavoiman tarpeisiin sitä liikekannalle pantaessa.

10 §. Kunnallislautakuntien, maistraattien ja järjestysosastojen tulee hevosottolain 12 §:ssä mainittua tarkoitusta varten käskää asianomaisia hevosten ja ajoneuvojen omistajia laillisen seuraamuksen uhalla tuomaan hevosensa ja ajoneuvonsa valjaineen ynnä muine tarpeineen sekä rehun määrättynä aikana ottopaikkaan tahi, milloin kunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi, sinä aikana ja siihen kokoamispaikkaan, jotka kunnallislautakunta, maistraatti tai järjestysosasto ovat määränneet.

Jos hevosten ja ajoneuvojen erityinen kokoamispaikka on määrätty, tulee kunnallislautakunnan, maistraatin tahi järjestysosaston järjestää kunnasta tarjottaviksi tuotaville hevosille ja ajoneuvoille yhteinen matka ottopaikalle sekä määrätä matkan johtaja.

Jos hevosia tahi ajoneuvoja, jotka on määrätty ottopaikalle tuotaviksi, ei ole tuotu, tulee kunnan, heti kun tämä on tullut tunnetuksi, ryhtyä toimenpiteisiin vajauksen täyttämiseksi sekä merkittävät toimitetut täydennykset erottamisluehdot.

11 §. Hevosottolain 13 §:n mukaan kutakin hevosta seuraavaa rehua tulee sitä luovutettaessa olla vähintään viisitoista kiloa kauroja säkkineen sekä yhtä monta kiloa heiniä. Kaurat voidaan kuitenkin joko osaksi tai kokonaan korvata yhtä suurella painomäärällä ohria tai sekaviljaa tai kaksi kaksinkertaisella painomäärällä heiniä.

Ajoneuvojen tulee liikekannallepanokäskyn määräysten mukaan olla joko kesä- tai talviajoneuvoja. Valjaiden, joita tulee seurata myös suitset ohjaksineen, pitää olla joko täydellisiä silavaljaita länkineen tahi kahdella selustinhinnalla varustettuja täydellisiä luokkavaljaita sekä kahden hevosen vedettävissä ajoneuvoissa kakkula-aisoilla tai muilla vetolaitteilla varustettuja.

12 §. Hevosottolain 14 §:ssä mainitut hevosottoalueet numeroidaan koko valtakunnan käsittävässä, jatkuvassa numerojärjestyksessä.

Valtioneuvosto määrää jo rauhan aikana kutakin hevosotto-alueetta varten yhden tai useamman ottopaikan. Samasta kunnasta älköön kuitenkaan määrättäkö hevosia ja ajoneuvoja useampaan ottopaikkaan. Näitä paikkoja määrättäessä on pidettävä silmällä, että hevoset ja ajoneuvot voidaan tuoda ottopaikalle sekä otetut hevoset ja ajoneuvot viedä sieltä määräpaikkaansa mahdollisimman vähällä ajanhukalla.

13 §. Kutakin hevosotto-alueetta varten tulee olla hevosottolain 15 §:n mukaan kokoonpantu ottolautakunta ja on kullekin jäsenelle määrättävä varamies. Ottolautakunnalle annetaan sama numero kuin vastaavalla hevosottoalueella on.

Kunnan jäsenen ja hänen varamiehensä nimittää vuosittain, sittenkuin kunta on saanut tämän asetuksen 2 §:ssä mainitun ilmoituksen, kunnallislautakunta, maistraatti tai järjestysvoikeus kunnan luovutusvelvollisista hevosten omistajista. Kun jäsen ja varamies on nimitetty, on nimitetylle annettava valtakirja sekä hänen nimensä ja osoitteensa viipymättä ilmoitettava maaherralle.

Jos jäsen tai varamies kuolee tai eroaa hänelle määrättyinä toimikautena, on hänen sijalleen jäljellä olevaksi ajaksi nimitettävä uusi.

14 §. Maaherran hevosottolain 15 §:n nojalla ottolautakuntien avuksi määräämien siviilieläinlääkärien tahi heidän asemestaan kutsuttujen henkilöiden sekä pöytäkirjurien samoin kuin sanotun lain 6 §:ssä mainittujen tarkastusmiesten on pidettävä maaherra tietoisena posti-, sähkölennätin- ja puhelinsoitteistaan.

15 §. Ottolautakunnan neuvotteluihin ja päätösten tekoon tulee kaikkien sen jäsenten ottaa osaa, kunnan nimittämän jäsenen kuitenkin ainoastaan niihin neuvotteluihin ja päätöksiin, jotka koskevat sitä kuntaa, jonka puolesta hänet on määrätty.

Jos ottolautakunnassa ilmaantuu eri mielipiteitä, ratkaistaan asia äänestyksellä, ja tulee lautakunnan päätökseksi se mielipide, johon kaksi lautakunnan jäsentä katsotaan yhtyneen.

16 §. Hevosten ja ajoneuvojen sekä tarpeiden lunastamista varten on maaherran varustettava ottolautakunnan jäseneksi mää-

räämänsä henkilö joko rahalla tai shekeillä sekä ilmoitettava hänelle valtioneuvoston, hevosottolain 18 §:n nojalla, määräämät hevosten ja ajoneuvojen luokka-rajahinnat.

Jos hevosten ja ajoneuvojen lunastus suoritetaan shekeillä, on maaherran kuitenkin annettava ylempänä mainitulle ottolautakunnan jäsenelle tarpeelliset rahavarat tämän asetuksen 17 §:n 1 ja 3 momenteissa mainittujen sekä arvaamattomien menojen suorittamista varten.

Kunnan valitseman jäsenen tulee ottaa mukaansa ja heti lautakunnan puheenjohtajalle jättää kunnan laatimat 3 §:ssä mainitut erottamisluekkelot sekä 2 §:ssä mainittu ilmoitus.

Mitä sotilaskomennusmääräyksen jäsenen ja eläinlääkärin on tuotava mukanaan, määrätään komento-aseteissa.

17 §. Maaherran tulee huolehtia siitä, että ottopaikalla hyvissä ajoin ennen ottoa varataan ottolautakuntaa varten tarvittavat huoneustot.

Poliisiviranomaisten on järjestyksen ylläpitämistä varten oltava tarkastuspaikalla saapuvilla.

Hevosten ja ajoneuvojen vastaanottamista ja määräraikkaan viemistä varten on ottopaikalle, mikäli mahdollista, komennettava riittävä sotilaskomennuskunta. Jos sotilaskomennuskuntaa ei ole lähetetty, on maaherran määrättävä poliisimiehistö tarpeellisine apulaisineen vastaanottamaan hevoset ja ajoneuvot sekä valvomaan, että otetut hevoset ja ajoneuvot riittävän suuren kuljetusmiehistön seuraamana, ottolautakunnan puheenjohtajan antaman matkasuunnitelman mukaisesti viedään määräraikkaansa.

18 §. Ottolautakunnalle määrätty sotilaskomennuskunta on sen ajan, jonka oleskelu ottopaikalla kestää, ottolautakunnan puheenjohtajan käskyvallan alainen ja tulee sen avustaa eläinlääkäriä hevosten tarkastuksessa.

Ottolautakunnan puheenjohtaja on velvollinen poliisiviranomaisten pyynnöstä määräämään ne ottopaikalla olevat sotilashenkilöt, joita ei varsinaisessa ottotoimituksessa tarvita, auttamaan järjestyksen ylläpidossa.

19 §. Otto aloitetaan, mikäli erityiset olosuhteet eivät toisin vaadi, sen kunnan hevosilla ja ajoneuvoilla, jossa ottopaikka sijaitsee, taikka, jos ottopaikka sijaitsee hevosottoalueen ulkopuolella, sen kunnan hevosilla ja ajoneuvoilla, joka sijaitsee lähinnä ottopaikkaa, ja jatketaan sitten kunta kunnalta, kunnes etäisimpänä ottopaikalta olevan kunnan hevoset ja ajoneuvot on tarkastettu.

20 §. Sen erilajisten hevosten ja ajoneuvojen määrän, joka ottotilaisuudessa sotavoimaa varten on otettava ja lunastettava, ilmoittaa ottolautakunnan puheenjohtaja toimitusmiehille.

Tarkastukseen tuotaessa tulee hevosella olla kuolaimet suussa.

Eläinlääkärin tulee tarkastaa ottolautakunnan otettaviksi ehdotetut hevoset sekä tarkastamistaan hevosista antaa kirjallinen lausunto.

Hevosottolain 16 §:n mukaan toimitettavassa arvonnassa on otettava huomioon:

a) että arvottavista vetohevosista laaditaan, erikseen kustakin luokasta, arpomisluettelo, johon luetteloon merkitään, paitsi hevosen järjestysnumeroa, sen sukupuoli, väri, tuntomerkit ja syntymävuosi sekä omistajan nimi, ammatti ja asuinpaikka;

b) että tämän jälkeen jokaista hevosta kohden pannaan uurnaan hevosen arpomisluetteloon merkityllä järjestysnumerolla varustettu arpalippu sekä että arpaliput sekoitetaan;

c) että arvat yksi kerrallaan nostetaan uurnasta sekä että arpomisluetteloon tehdään merkintä siitä, missä järjestyksessä arvat ovat vedetyt; ja

d) että tarpeellinen määrä hevosia otetaan siinä järjestyksessä kuin niiden numerot arvonnassa ovat nousseet uurnasta.

Otetut hevoset asetetaan ryhmittäin erilleen.

Ne hevoset ja ajoneuvot, joita ei ole otettu, lukuunottamatta jo hyljättyjä, jäävät ottopaikalle siksi kunnes otto kaikista kunnista on loppuun suoritettu, jotta, jos niin tarvitaan, näistä voidaan hevosottolain 16 §:n mukaisesti niitä ostaa.

Ottolautakunnan on, noudattaen mitä hevosottolain 18 §:n 1 momentissa säädetään, arvioitava jokainen luovutettava hevonen päitsineen ja marhamintoineen erikseen sekä kaikki ajoneuvot valjaineen ja muine tarpeineen erikseen.

Samoin arvioi ottolautakunta luovutetun rehun arvon sekä hevosten ja ajoneuvojen kuljetuskustannukset.

21 §. Hevosten tai ajoneuvojen hylkäämisen syistä on merkintä tehtävä kunnan edustajan ottolautakunnalle jättämiin erottamisluetteluihin.

Hevosottolain 16 §:n nojalla pakkotoimin otetut hevoset ja ajoneuvot ovat myös merkittävät erottamisluetteluihin, niin myös vapaaehtoisesti tarjotut ja otetut hevoset.

22 §. Maaherran on huolehdittava siitä, että hevosottolain 16 §:n 4 momentissa mainittu korvaussumma tulee asianomaiselta kunnalta perityksi ja kirjoihin merkityksi.

23 §. Ottolautakunnan hevosottolain 16 §:n nojalla ostamista hevosista tai ajoneuvoista on laadittava yhteinen luettelo kahdessa kappaleessa, joiden kanssa on meneteltävä tämän asetuksen 26 §:ssä säädetyllä tavalla.

24 §. Kaikki ottoalueelta otetut hevoset ja ajoneuvot samoin kuin ostetut hevoset ja ajoneuvot merkitään yhteiseen ottoluetteloon siinä järjestyksessä kuin ne otetaan sekä numeroidaan kummatkin erikseen jatkuvassa numerojärjestyksessä.

25 §. Otetun hevosen päitsiin kiinnitetään viipymättä ottolautakunnan numerolla varustettu metallinen laatta, johon sanotun numeron alapuolelle merkitään hevosen 24 §:n 2 momentin mukaan saama numero.

Kaikkiin otettuihin ajoneuvoihin kiinnitetään näkyvälle paikalle niiden vasemmalle puolelle ottolautakunnan ja ajoneuvojen numeroilla varustettu metallinen laatta.

Sotilasviranomaisten tulee toimittaa ottolautakunnalle tarpeellinen määrä numerolaattoja.

26 §. Ennen ottopaikalta lähtöään tulee ottolautakunnan valmistaa kaikki sen laadittaviksi kuuluvat asiakirjat. Erottamisluettelot ovat annettavat takaisin kunnan edustajalle, jolle sitäpaitsi on annettava kappale 23 §:ssä mainittua luetteloa ostetuista hevosta ja ajoneuvoista. Muut asiakirjat, ottoluetteloa lukuunottamatta, annetaan maaherran nimittämälle ottolautakunnan jäsenelle, jolle samalla on annettava oikeaksi todistetut jäljennökset erottamisluteloista.

27 §. Ottoluettelo on kuittia vastaan annettava hevosten ja ajoneuvojen vastaanottoa varten saapuneen sotilaskomennuskunnan päällikölle tai, jos sellaista komennuskuntaa ei ole ottopaikalle komennettu, sille henkilölle, joka on määrätty johtamaan hevosten ja ajoneuvojen kuljettamista määräpaikkaan.

Siinä tapauksessa, että hevosottoalue on tarkoitettu tyydyttämään kahden tai useamman joukko-osaston hevos- ja ajoneuvojen tarvetta on ottoluettelo, ellei toisin ole määrätty, annettava sille sotilaskomennuskunnan päällikölle, jonka joukko-osastolle suurin määrä hevosta on annettu, tai sille poliisiviranomaiselle, joka on määrätty johtamaan mainitulle joukko-osastolle annettujen hevosten kuljetusta, ja ovat samalla oikeaksi todistetut lyhennysotteet ottoluettelosta, joissa mainitaan ne hevoset ja ajoneuvot, jotka toisille joukko-osastoille on annettu, jätettävät näiden joukko-osastojen noutokomennuskuntien päälliköille tai asianomaiselle poliisiviranomaiselle. Tällaisen lyhennysotteen laatiminen älköön kuitenkaan viivyttäkö hevosten ja ajoneuvojen poisviemistä ottopaikalta.

28 §. Otetut hevoset ja ajoneuvot valjaiseen ja muine tarpeineen sekä rehuineen luovutetaan kuittia vastaan niitä vastaanottamaan saapuneen sotilaskomennuskunnan päällikölle tai, 17 §:n 3 momentissa mainitussa tapauksessa, poliisimiehistöle.

Siinä tapauksessa, että hevosottoalue on tarkoitettu tyydyttämään kahden tai useamman joukko-osaston hevos- ja ajoneuvojen tarvetta, on hevosten ja ajoneuvojen lopullinen jaottelu eri joukko-osastojen kesken, sittenkuin otto on loppuun suoritettu, ottolautakunnan puheenjohtajan toimitettava, jonka myös on katsottava, että joukko-osastojen tarpeet tulevat asianmukaisesti tyydytetyiksi ja että ottoluetteloon merkitään hevosten ja ajoneuvojen jaottelu eri osastojen kesken.

29 §. Maaherran määräämän ottolautakunnan jäsenen on laadittava tilitys kaikista hevosten ja ajoneuvojen oton aiheuttamista kustannuksista.

Tähän tilitykseen on todisteina liitettävä 26 §:ssä mainitut ottolautakunnau laatimat asiakirjat liitteineen.

I I I L u k u .

Erinäisiä määräyksiä.

30 §. Hevosottolain 17 §:ssä säädetty kielto luovuttaa erottamisluetteloon merkittyjä hevosia ja ajoneuvoja sen jälkeen, kuin liikekannalleasettamisesta on kunnassa kuulutettu, ei ole esteenä hevosten ja ajoneuvojen vapaaehtoiselle luovuttamiselle sotavoimalle ennen niiden lain perusteella tapahtuvaa ottoa.

Siinä tapauksessa, että erottamisluetteloon merkittyjä hevosia tai ajoneuvoja on ennen ottoa vapaaehtoisesti sotavoimalle luovutettu, älköön toisia hevosia tai ajoneuvoja täten luovutettujen sijaan kunnasta otettako.

31 §. Hevosten ja ajoneuvojen otossa Lapin ja Petsamon kihlakunnissa sekä Pudasjärven, Taivalkosken ja Kuusamon pitäjissä Oulun kihlakuntaa on tämän asetuksen määräyksiä noudatettava siinä määrin kuin siitä erikseen säädetään.

Toistaiseksi ja siksi kunnes toisin määrätään, ei hevosia eikä ajoneuvoja oteta Raippaluodon ja Bergön kunnista Korsholman kihlakuntaa Vaasan lääninä, Ahvenanmaan maakunnasta, Iniön ja Velkuan kunnista Vehmaan kihlakuntaa, Nauvon, Korpon ja Houtskärin pitäjistä Mynämäen kihlakuntaa sekä Hiittisten kunnasta Halikon kihlakuntaa Turun ja Porin läänissä, eikä myöskään Suursaarelta, Tytärsaarelta y. m. Suomenlahden ulkosaarilta Kymin ja Rannan kihlakuntaa Viipurin läänissä.

32 §. Puolustusministeri vahvistakoon tarpeen mukaan kaavat tämän asetuksen erinäisissä pykälissä tarkoitettuja luetteleja, ilmoituksia ja muita asiakirjoja varten.

33 §. Toimituskirjoista asioissa, jotka koskevat hevosten ja ajoneuvojen ottamista sotavoiman tarpeisiin sodan aikana, ei makseta lunastusta.

10. Helsingin kaupungin kaduissa suoritettavia kaivuita koskeva ohjesääntö.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama tammikuun 31 p:nä 1924.

1 §. Kaivuu- ja louhintatyöt kaupungin kaduissa on yleensä suoritettava korvausta vastaan kaupungin rakennuskonttorin toimesta, ellei tämän ohjesäännön nojalla muu menettely ole sallittu ja ellei sopimusta siitä ole tehty rakennuskonttorin kanssa.

2 §. Kaupungin rakennuskonttori voi pyynnöstä myöntää asianomaiselle oikeuden käyttää yksityistä urakoitsijaa kaivuu- ja louhintatöiden suorittamiseen kaupungin kaduissa konttorin valvonnan alaisena. Urakoitsija on se, joka rakennuskonttorille on näyttänyt omaavansa semmoisia töitä varten tarvittavan tiedon ja taidon ja joka Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitukselta

on saanut oikeuden suorittaa semmoisia töitä. Hallituksella on valta laatia näille urakoitsijoille johtosääntö ja ottaa urakotsijalta edellä mainittu oikeus, jos tämä rikkomalla johtosääntöä tai muusta syystä havaitaan sopimattomaksi urakoitsijana käytettäväksi.

Etupäässä laitakaupungilla tai missä liike on vähäpätöinen ja missä ei vahingoittumisen vaaraa kaduissa oleville johdoille ole, voi rakennuskonttori myöntää tontinhaltijalle luvan tehdä omaa tarvettaan varten kaivu- ja louhintatöitä tontinrajan ulkopuolella.

Teknillisten laitosten töihin sekä johdoissa sattuvien vuotojen ja vikojen korjauksiin ynnä yleiseen liikenteeseen tarkoitettujen raitio-ten tekon ja korjaukseen nähden on voimassa, mitä siitä erityisesti säädetään tai miten siitä sovitaan rakennuskonttorin kanssa.

3 §. Sinä vuodenaikana, jolloin maa on roudassa, on töiden suorittaminen kadussa kielletty, paitsi poikkeustapauksissa ja semmoisten vikain sattuessa, jotka nopeasti on korjattava.

4 §. Tämän ohjesäännön rikkomisesta tehdään ilmoitus maistraatille joka ottaa asian käsiteltäväksi ja ratkaisee sen kaupungin voimassa olevan rakennusjärjestyksen 131 §:n perusteella.

Maistraatin on myös ratkaistava riidat, jotka voivat syntyä tätä ohjesääntöä sovellettaessa.

5 §. Tämä ohjesääntö astuu voimaan tammikuun 1 p:nä 1924.

11. Helsingin kaupungin kaduissa tehtävien kaivuiden suoritus- ja valvontataksa.

Undenmaan läänin maaherran vahvistama tammikuun 31 p:nä 1924.

Kustannus rakennuskonttorin toimittamista yksityistöistä veloitetaan tilaajalta seuraavasti:

1) rakennuskonttorin työntekijäin tekemistä töistä veloitetaan rakennuskonttorin omista työaineiden ja työpalkkain menoista, niihin lisättyinä 50 % hallinnosta, työn johdosta, konttorin vuokrasta ja työkalujen kulumisesta;

2) rakennuskonttorin urakoitsijain suorittamain töiden valvonnasta veloitetaan 40 markkaa tunnissa tarkastavalle insinöörille ja 20 markkaa tunnissa valvovalle rakennusmestarille.

12. Rakennusjärjestys niitä Helsingin kaupungin Hermannin I alueella sijaitsevia tontteja varten, jotka ovat tarkoitetut rakennettaviksi useampikerroksisilla rakennuksilla tulenkestävästä aineesta.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 13 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1917 : 2)

1 §. Rakennettaessa tonteille kivirakennuksia varten tarkoitetuissa kortteleissa n:oissa 649—659 ja 664 on noudatettava touko-

kuun 8 päivänä 1917 vahvistettua Helsingin kaupungin yleistä rakennusjärjestystä alempana säädetyn poikkeuksin ja lisäyksin.

2 §. Rakennus on sen korkeuteen, ääriivoihin ja kerroksien lukumäärään nähden rakennettava kaupunginvaltuuston vahvistamien julkisivukaavioitten mukaisesti.

3 §. Ullakkoa ei saa asuinhuoneiksi sisustaa, ellei sellaista edellytetä mainituissa julkisivukaavioissa.

4 §. Ennenkuin kysymyksenalaisille tonteille rakennettavien rakennuksien pääpiirustukset lopullisesti laaditaan, ovat alustavat julkisivuluonnokset mittakaavassa 1:200 jätettävät rakennustarkastuskonttorin tarkastettaviksi.

13. Helsingin kaupungin Hermannin I alueella sijaitsevien tehdastonttien rakennustapa.

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 13 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1917 : 2)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että Helsingin kaupungin Hermannin I alueella sijaitsevia tehdastontteja kortteleissa n:ot 660—663 rakennettaessa on noudatettava toukokuun 8 p:nä 1917 vahvistettua Helsingin kaupungin tehdas-, makasiini- ja varastotonttien rakennusjärjestystä.

14. Helsingin kaupungin lämpötekniikan työjärjestys.

Kaupungin yleisten töiden hallituksen vahvistama helmikuun 7 p:nä 1919.

(Lisäyksineen helmikuun 14 p:ltä 1924)

Kaupungin lämpötekniikolle kuuluu:

a) hoitaa kaupungin lämpö-, ilmanvaihto- y. m. s. laitoksia, teettää niissä pienemmät tarpeelliseksi havaitut korjaukset ja muutokset sekä luetteloida laitoksia koskevat piirustukset ja asiakirjat;

b) laatia ohjelmia kaupungin uutislaitoksia varten, tarkastaa ja tutkia saapuneita ehdotuksia ja piirustuksia sekä valvoa ja lopullisesti tarkastaa laitosten paikoilleen asettamista;

c) antaa ohjeita lämmitystavasta ja tarkastaa sitä kaupungin omissa lämmityslaitoksissa;

d) Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitukselle kerran vuodessa antaa kertomus toiminnastaan kuluneena vuonna, luettuna heinäkuun 1 p:stä, sisältäen tietoja käytetystä polttoainemäärästä ja kuluneen talven keskilämmöstä johtuneen tai muiden teoreettisten laskelmain avulla arvioidun polttoaineen säästöstä;

e) Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitukselle ehdottaa sellaisia toimenpiteitä, jotka ovat omiaan edistämään hänen toimintaansa, esim. palkitsemisjärjestelmää lämmittäjiä ja lämmittäjä-

neuvoja varten, tarkastuskoneiden ja kojeiden hankkimista y. m. sekä sen ohella kiinnittää huomionsa lämpötekniikan kehitykseen yleensä sekä jättää hallitukselle ne ehdotukset yleisiksi säännöiksi ja toimenpiteiksi, jotka tämän perusteella voidaan tarpeelliseksi havaita;

f) äkillisten tapaturmien sattuessa, kuten esim. pannun kuiviin kiehumisessa, putkikatkeamisessa y. m., heti ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin tapaturman korjaamiseksi, sekä siitä empimättä ilmoittaa kaupungininsinöörille; jos korjaus vaatii laitoksen laajentamista tai muuttamista, alistetaan ehdotus kaupungininsinöörin vast. hallituksen päätettäväksi; Kaupungin yleisten töiden hallituksen päätös helmikuun 14 p:nä 1924; sekä

g) ilmoittaa sattuneet laiminlyönnit kaupungin lämmityslaitoksien palveluskunnan keskuudessa, jos laiminlyönnit ovat suurempaa rangaistusta vaativia, kiireimmiten kaupungininsinöörille. Kaupungin yleisten töiden hallituksen päätös helmikuun 14 p:nä 1924.

15. Kaupungin viranpitäjille ylityöstä maksettava palkkio.

Rahatoimikamarin päätös tammikuun 25 p:nä 1924.

Rahatoimikamari päätti mainittuna päivänä:

että ylityöstä, joka on tilapäistä ja lyhytaikaista laatua, ei makseta palkkiota;

että pitempiaikaisesta ylityöstä maksetaan palkkio, jonka asianomainen konttorinjohtaja tai viraston päällikkö määrää, kuitenkin niin, ettei palkkio saa enempää kuin korkeintaan 50 %:lla ylittää asianomaisen viranpitäjän tuntipalkaksi muutettua palkkaa, ikäkorotukset mukaan luettuina; sekä

että, milloin se on mahdollista, ylityötä on teetettävä urakkapalkoin.

16. Boguscheffsky-aviopuolisojen testamenttivarain käyttö.

Kaupunginvaltuuston päätös tammikuun 26 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti syyskuun 14 p:nä 1920 vastaanottaa aviopuolisojen M. M. ja J. U. Boguscheffskyn testamentissaan marraskuun 3 p:ltä 1877 Helsingin kaupungin kansakouluille lahjoittamat varat. Testamentin mukaan kolmannes pesän jäämistöstä oli tuleva Helsingin ruotsalais-suomalaisen seurakunnan kansakouluille siten, että jos mainittu seurakunta jaetaan kumpikin saa puolet.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että Boguscheffsky-aviopuolisojen testamentissa Helsingin kaupungin kansakouluille lahjoitetuista varoista muodostetaan rahasto, jonka korot vuosittain jaetaan tasan suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen kesken, käytettäväksi kansakoulujen varattomien oppilaiden kesävirkistystä varten.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1924. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 3.

Sisällys: 17. Asetus automobiilikenteestä, s. 33. — 18. Asetus vapaa-
kirjeoikeudesta ja postirahanvapaudesta, s. 41. — 19. Helsingin kau-
pungin asuntotarkastuksen johtosääntö, s. 46. — 20. Kaupungin vi-
rastojen työaika, 48. — 21. Helsingin kaupungin kunnallisten viran-
pitäjän palvelusehtoja koskevan säännön muutos, s. 48.

17. Asetus automobiililiikenteestä.

Annettu lokakuun 14 p:nä 1922. (Ote)

(Muutoksineen huhtikuun 26 p:ltä 1924)

(Suomen as.-kok. 1922 : 237 ja 1924 : 110)

I L u k u.

Yleisiä määräyksiä.

1 §. Automobiililiikenne on sallittua yleisellä tiellä, jolla tässä asetuksessa tarkoitetaan maantietä ja paikallistietä, niin myös ka-
duilla ja toripaikoissa sellaisin rajoituksin ja noudattaen niitä tar-
kempia määräyksiä, jotka sisältyvät tähän asetukseen tai sen nojalla
annetaan.

Milloin automobiililiikenne yksityisellä tiellä, jota yleisesti aje-
taan, ei ole kiellettyä, olkoon automobiililiikenteestä sellais-
lakin tiellä voimassa, mitä tässä asetuksessa liikenteestä yleisellä tiellä
säädetään.

2 §. Poliisiviranomainen huolehtii automobiililiikenteen lähim-
mästä silmälläpidosta piirissään ja on oikeutettu tämän asetuksen
rajoissa antamaan niitä tarkempia ohjeita sanotusta liikenteestä,
jotka yleisen liikenteen kannalta ehkä katsotaan tarpeellisiksi.

II L u k u.

Automobiilin laatu ja varustus.

3 §. Automobiilia, jonka oma paino on yli 350 kilogrammaa,
pitää moottorin avulla voida ajaa niin eteen- kuin taaksekinpäin.

Automobiilissa älköön käytettävä sellaista laitetta, joka vahin-
goittaa tietä tai siltaa.

4 §. 1. Automobiilipyörän ulkohalkaisija olkoon vähintään
65 senttimetriä.

2. Pyörärenkaat eivät saa olla kuperia, elleivät ole pehmeästä ja
kimmoisesta aineesta, eikä niissä myöskään saa olla poikki-
pienoja,

ulkonevia pultinkantoja tai muita epätasaisuuksia. Pehmeästä ja kimmoisesta aineesta tehtyihin pyöriin saatakoon kuitenkin liukumisen estämiseksi asettaa n. s. liukuvastuksia.

3. Pyörärenkaiden hokittaminen tai muu siihen verrattava toimenpide on talvella sallittu.

4. Pyörärenkaiden, jotka eivät ole pehmeästä ja kimmoisesta aineesta, pitää olla vähintään 8 senttimetriä leveät. Jos pyörän arvioitu kuormitus on yli 400 kilogrammaa, on pyörän leveyttä lisättävä puoli senttimetriä kutakin täyttä tai alkavaa 50 kilogrammaa kohden pyörän lisäkuormituksesta, kuitenkin siten ettei missään tapauksessa vaadita 25 senttimetriä leveämpiä renkaita.

5. Milloin pyörärenkas on pehmeästä ja kimmoisesta aineesta, ei pyörän kuormitus saa olla suurempi kuin

a) renkaan kulutuspuunnan ollessa korkeintaan 8 senttimetriä leveä, 50 kilogrammaa kutakin senttimetriä kohden tästä leveydestä;

b) renkaan kulutuspuunnan leveyden ollessa yli 8 senttimetrin muttei yli 16 senttimetrin, 400 kilogrammaa, johon saa lisätä 100 kilogrammaa kutakin yli 8 senttimetrin menevää senttimetriä kohden kulutuspuunnan leveydestä; ja

c) renkaan kulutuspuunnan leveyden ollessa yli 16 senttimetrin, 1,200 kilogrammaa, johon saa lisätä 200 kilogrammaa kutakin yli 16 senttimetrin menevää senttimetriä kohden kulutuspuunnan leveydestä.

Kulutuspuunnalla tarkoitetaan sitä osaa renkaan pinnasta, joka koskettaa tiehen. Ilmarenkaassa katsotaan kuormittamatta olevan renkaan ulkohalkaisijan vastaavan kulutuspuunnan leveyttä. Kun useampia renkaita käytetään samassa pyörässä, luetaan kulutuspuunnan leveydeksi pyörärenkaiden kulutuspuuntojen yhteenlaskettu leveys. Asetus huhtikuun 26 p:ltä 1924.

5 §. Automobiilissa olkoot moottori sekä ne säiliöt ja putket, jotka sisältävät juoksevaa tai kaasumaista polttoainetta, senlaatuiset, etteivät ne voi räjähtämällä aiheuttaa tulenvaaraa tai tapaturmaa; eikä moottori myöskään saa päästää ulos savua, höyryä eikä pahalta haisevaa kaasua siinä määrin tai sillä tavoin, että siitä syntyy haittaa.

6 §. Automobiilin varustukseen pitää kuulua:

a) luotettava ohjauslaite, jolla automobiili voidaan saada nopeasti ja varmasti väistymään ja helposti käännettyksi;

b) kaksi helposti ulottuvissa olevaa, toisistaan riippumatonta, tehokasta jarrua;

c) laite, jolla moottori silmänräpäyksessä voidaan seisauttaa tai irroittaa käyttörattaista;

d) sopiva äänen-merkinantolaite.

Automobiilissa pitää sen lisäksi olla:

etupuolella kaksi lyhtyä, sijoitettuina yhtä korkealle maasta automobiilin kummallekin puolelle ja varustettuina valkealla valolla, joka selvästi valaisee tietä vähintään 10 metriä automobiilin edessä; sekä

takana yksi lyhty, joka valkoisella valolla selvästi valaisee auto-

mobiilin tuntomerkin. Tämän lyhdyn pitää myös näyttää punaista valoa taaksepäin.

7 §. Käsivivut ja muut laitteet automobiilin käyntiinpanoa, ohjausta ja jarrutusta sekä merkinantoa varten pitää olla niin asetetut, ettei niitä voida vaihtaa toisiinsa ja että automobiilin kuljettaja niihin helposti ulottuu tarvitsematta siirtyä paikaltaan tai kääntää huomiotaan tiestä.

Automobiilissa ei saa olla mitään, joka kuljettajan paikalta estää näkemästä ajotielle.

I I I L u k u.

Automobiilin katsastus ja rekisteröiminen.

8 §. Automobiilin katsastuksesta ja rekisteröimisestä on voimassa mitä siitä on määrätty valtioneuvoston 18 päivänä toukokuuta 1922 automobiilien ja moottoripyörien rekisteröimisestä ja katsastuksesta antamassa päätöksessä.

9 §. Sen lisäksi mitä valtioneuvoston edellämainitun päätöksen 9 §:ssä on automobiilien ja moottoripyörien katsastuksesta määrätty, on automobiilia katsastettaessa tutkittava, onko se laadultaan tämän asetuksen II luvun määräysten mukainen ja myös muuten tarkoitukseensa sopiva.

10 §. Jos katsastuskirjasta käy selville, ettei automobiili täytä niitä ehtoja, jotka II luvussa määrätään, ei automobiilia saa rekisteröidä.

Milloin uudistetussa katsastuksessa tai muutoin havaitaan, ettei automobiili enää täytä II luvussa määrättyjä ehtoja tai ettei se enää ole tarkoitukseensa sopiva, tulee maaherran kieltää automobiilin käyttäminen.

I V L u k u.

Automobiilin käyttäminen.

11 §. Automobiilia ei saa kuljettaa muu kuin se, jonka poliisiviranomainen on hyväksynyt ja joka on samalta viranomaiselta saanut n. s. ajokortin. Sellainen ajokortti on voimassa viiden vuoden ajan, sen antopäivästä lukien.

Automobiilin kuljettajaksi hyväksyttäköön ainoastaan henkilö, joka katsastusmiehen antamalla todistuksella on osoittanut olevansa täysin perehtynyt automobiilin rakenteeseen, hoitoon ja ohjaukseen, on vähintään 18 vuoden ikäinen ja tunnettu raittiiksi elämässään, säännölliseksi ja luotettavaksi, omaa hyvän näkö- ja kuuloaistin eikä sairasta sellaista tautia tai vikaa, joka tekee hänet sopimattomaksi kuljettajan toimeen.

Ajokortti on automobiililla ajettaessa aina mukana pidettävä.

12 §. Kun on pelättävissä että automobiili liikenne kadulla tai tiellä tahi sen osalla kadun tai tien leveyden tai laadun vuoksi

tahi sateisen vuodenajan tai muun syyn takia voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai vahinkoa, ovat maaseudulla maaherra ja kaupungissa maistraatti tai järjestysoikeus oikeutetut kieltämään kokonaan tai määrätiksi ajaksi joko kaiken automobiili liikenteen sillä tiellä tai kadulla tahi ainoastaan määrätyn suuntaisen tai määrätyn laatuksen liikenteen.

Samoin on poliisiviranomainen oikeutettu tilapäisesti kieltämään automobiili liikenteen tieosalla, rummulla tai sillalla, joka on vaarassa siitä turmeltua, tai muutoin milloin erinomaiset syyt sitä vaativat. Tällainen kieltäminen on kuitenkin viipymättä alistettava asianomaisen maaherran vahvistettavaksi.

13 §. Soveltaen sitä teiden luokitusta, joka mainitaan tarkemmat teknilliset ohjeet teiden tekemisestä ja kunnossapidosta maalla sisältävässä, 31 päivänä toukokuuta 1921 annetussa valtioneuvoston päätöksessä, olkoon kuorma-automobiilien ja niihin verrattavien automobiilien suurin bruttopaino, joksi luetaan täysin kuormatun vaunun paino:

- a) viertotiellä ajettaessa 6 tonnia;
- b) I luokan maantiellä ajettaessa 4.5 tonnia; ja
- c) II luokan maantiellä tai paikallistiellä ajettaessa 3 tonnia.

Milloin automobiiliin kaikissa pyörissä on ilmarenkaat, voidaan yllämainitut painot ylittää yhteensä 1.5 tonnilla.

Automobiililla, joka kuormineen on 210 senttimetriä leveämpi, älköön ajettako yleisellä tiellä.

Maaherra on oikeutettu, kuultuaan asianomaista tielautakuntaa ja tie- ja vesirakennusten yllähallitusta, eri anomuksesta sallimaan raskaampienkin ja leveämpien kuorma-autojen liikenteen jollakin tiellä tai tien osalla. Samalla määrättäköön ne erityiset ehdot, joilla tällaista liikennettä saa harjoittaa.

Poikkeustapauksissa on kruununnimismies oikeutettu sallimaan raskaamman ja leveämmän kuorma-auton käyttämisen tilapäistä matkaa varten jollakin hänen piirissään sijaitsevalla tiellä, ehdolla kuitenkin ettei tietä vahingoiteta eikä, jos tiellä on silta, sen kantokykyä ylitetä.

Kaupungissa määrää maistraatti tai järjestysoikeus, onko ja missä määrin siellä käytettyjen kuorma-autojen painoa ja leveyttä rajoitettava. Asetus huhtikuun 26 p:ltä 1924.

14 §. Henkilöautomobiiliin suurin sallittu nopeus olkoon päivänvalossa 30 kilometriä tunnissa kaupungissa, kauppalassa, taajaväkisessä tai muutoin tiheään asutussa yhdyskunnassa. Muualla olkoon suurin nopeus 35 kilometriä tunnissa; kuitenkin voidaan poikkeustapauksissa, milloin tie on suora, tasainen ja kuiva eikä toisia ajajia ole näkyvissä tai muuten yhteensattumia peljättävissä, tätä ajonopeutta lisätä 10 kilometrillä. Pimeässä tai usvassa olkoon suurin sallittu nopeus 20 kilometriä tunnissa.

Kuorma-automobiiliin suurin sallittu nopeus olkoon

a) kun automobiilin bruttopaino on korkeintaan 3 tonnia, 20 kilometriä tunnissa päivänvalossa ja 15 kilometriä pimeässä tai usvassa; ja

b) kun automobiilin bruttopaino on yli 3 tonnia, 15 kilometriä tunnissa päivänvalossa ja 10 kilometriä pimeässä tai usvassa.

Jos kuorma-automobiililla on ilmarenkaat, voidaan nopeutta lisätä korkeintaan 10 kilometrillä tunnissa; kuitenkin olkoon suurin sallittu nopeus pimeässä tai usvassa 20 kilometriä.

Jos automobiilin pyörärenkaat ovat kovasta aineesta (esim. raudasta tai puusta), täyskumista, jonka vahvuus on alle 4 senttimetriä tai joka ei ole eheä, älköön automobiilia kuljetettako nopeammin kuin 10 kilometriä tunnissa.

Ilman jousia olevan automobiilin suurin nopeus olkoon 5 kilometriä tunnissa.

15 §. Automobiililla ajaessaan tulee sen kuljettajan noudattaa mahdollisimman suurta varovaisuutta vahinkojen ja tapaturmien välttämiseksi.

Ajajien tai ratsastajien vastaantullessa tai heitä sivuutettaessa on soveltuvilta kohdin noudatettava 25 päivänä helmikuuta 1919 annetun asetuksen määräyksiä, siihen asetuksella 25 päivältä marraskuuta 1921 tehtyine muutoksineen.

Merkinantotorvea on tarpeen vaatiessa aina käytettävä. Merkinanto ei kuitenkaan vapauta automobiilin kuljettajaa noudattamasta tarpeellista varovaisuutta.

16 §. Pimeässä tai sakeassa usvassa älköön automobiilia käytettävä, elleivät 6 §:ssä mainitut lyhyet ole syytetyinä.

17 §. Jos kuljettaja jättää automobiilin silmälläpidotta tielle, kadulle tai torille, olkoon velvollinen seisauttamaan moottorin ja pitämään huolen siitä, ettei automobiili voi itsestään lähteä liikkeelle.

18 §. Tapaturman sattuessa, joka on aiheutunut automobiilin käyttämisestä tai on yhteydessä sen kanssa, pitää automobiilinkuljettajan heti pysähtyä, vaadittaessa ilmoittaa nimensä ja asuntonsa sekä tarvittaessa auttaa vahingoittuneita.

Samoin on automobiilinkuljettaja velvollinen poliisimiehen antamasta kehoituksesta tai merkistä heti pysähtymään antaakseen ne tiedot, jotka häneltä ehkä vaaditaan niin hänestä itsestään kuin automobiilistakin, niin myös esittämään hänelle annetun ajokortin sekä asianmukaisen otteen moottoriajoneuvorekisteristä.

V L u k u.

Ammattimainen automobiililiikenne.

19 §. Oikeuden saamiseksi ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamiseen vaaditaan erityinen lupa, jonka antaa maaseutuliikennettä varten maaherra ja kaupungissa maistraatti tai järjestys-oikeus. Jos ammattimaista automobiililiikennettä aijotaan harjoittaa eri lääneihin kuuluvien paikkakuntain välillä, antaa siihen luvan

kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö. Ennenkuin lupa harjoittaa automobiililiikennettä maaseudulla annetaan, on asianomaisia tielautakuntia ja tie- ja vesirakennusten ylihallitusta asiasta kuultava.

Ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamisluvan voi, milloin syytä ilmenee, peruuttaa se viranomainen, joka on luvan antanut.

20 §. Automobiilinkuljettajana ammattimaisessa liikenteessä älköön toimiko muu kuin se, jonka paikkakunnan poliisiviranomainen on hyväksynyt ja joka on tältä saanut ajokortin sellaista liikennettä varten.

Automobiilinkuljettajaksi ammattimaiseen liikenteeseen hyväksyttäköön ainoastaan henkilö, joka on vähintään 21 vuoden ikäinen, nauttii kansalaisluottamusta ja muuten täyttää ne ehdot, jotka 11 §:n 2 momentissa määrätään, sekä sitä paitsi näyttää harjoitelleensa konepajassa vähintään kolme kuukautta. Poliisiviranomainen on kuitenkin oikeutettu poikkeustapauksessa, eri anomuksesta ja kuultuaan asianomaista katsastusmiestä, myöntämään helpotusta viimeksimainitusta vaatimuksesta.

Milloin ammattimaista automobiililiikennettä harjoitetaan eri paikkakuntien välillä, pitää automobiilinkuljettajan olla sen paikkakunnan poliisiviranomaisen hyväksymä, joka on automobiilin tavallinen olopaikka.

21 §. Maaseudulla tulee maaherran ja kaupungissa maistraatin tahi järjestysoikeuden yleistä turvallisuutta silmälläpitäen antaa ne tarkemmat määräykset ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamisesta, jotka, sen lisäksi mitä tässä asetuksessa on säädetty, voidaan, erittäinkin kuormituksesta ja henkilöluvusta, katsoa tarpeen vaatimiksi, niin myös vahvistaa taksa sellaiselle liikenteelle.

Vrt. järjestyssäännöt ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamiselle Helsingin kaupungissa, marraskuun 7 p:ltä 1914, muutoksineen lokakuun 8 p:ltä 1921 ja lokakuun 25 p:ltä 1922. (*Kunn. as.-kok. 1914 : 4, 1921 : 4 ja 1922 : 3*).

Ammattimaiselle automobiililiikenteelle, jota harjoitetaan eri lääneihin kuuluvien paikkakuntien välillä, vahvistaa taksan kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö.

V I L u k u .

Moottoripyörät.

22 §. Mitä tässä asetuksessa on säädetty automobieleista koskee soveltuvilta kohdin myös moottoripyöriä, kuitenkin siten ettei pyörässä tarvitse olla muuta kuin yksi jarrulaite ja kaksi lyhtyä, joista toinen on pyörän etupuolella ja toinen takana. Oikeuden saamiseksi moottoripyörän kuljettamiseen ei vaadita ajokorttia, vaan yksinomaan katsastusmiehen antama todistus siitä, että kuljettaja on täysin perehtynyt moottoripyörän hoitoon ja ohjaukseen; ja on tämä todistus moottoripyörällä kuljettaessa mukana pidettävä ja vaadittaessa poliisimiehelle näytettävä.

Moottoripyörän katsastuksesta ja rekisteröimisestä on voimassa, mitä siitä on säädetty valtioneuvoston päätöksessä 18 päivältä toukokuuta 1922 automobiilien ja moottoripyörien rekisteröimisestä ja katsastuksesta.

Jos moottoripyörällä on sivuvaunu, on tämäkin varustettava lyhyellä etupuolella; ja ovat sellainen moottoripyörä ja sen kuljettaja kaikkien niiden määräysten alaiset, jotka koskevat automobiilia ja automobiilinkuljettajaa.

VII L u k u.

Määräyksiä moottoriajoneuvosta, joka tilapäistä käyttöä varten on ulkomaalta Suomeen tuotu, ja sellaisen ajoneuvon kuljetusluvasta.

VIII L u k u.

Erityisiä määräyksiä.

28 §. Missä paikalliset olosuhteet vaativat, olkoot maaseutua varten maaherra ja kaupungissa maistraatti tai järjestysoikeus oikeutetut antamaan, sen lisäksi mitä tässä asetuksessa on säädetty, tarkempia määräyksiä varovaisuustoimenpiteistä moottoriajoneuvoilla kuljettaessa ja sitä varten rajoittamaan 14 §:ssä määrättyä automobiilin ajonopeutta. Samoin olkoon maaherra oikeutettu, jos katsoo tarpeelliseksi, rajoittamaan 13 §:ssä määrättyä yleisellä tiellä kulkevan kuorma-autobiilin suurinta painoa ja leveyttä.
Asetus huhtikuun 26 p:ltä 1924.

Vrt. järjestyssäännöt automobiilikenteelle Helsingin kaupungissa, marraskuun 7 p:ltä 1914, muutoksineen tammikuun 30 p:ltä 1922 sekä Helsingin kaupungin liikenneohjesäännön IV luku, maaliskuun 10 p:ltä 1923. (*Kunn. as.-kok. 1914 : 4, 1922 : 2 ja 1923 : 6*)

29 §. Asianomaisen viranomaisen asia on kuulutuksilla ja julkipannuilla ilmoitustauluilla viipymättä saattaa yleisön tietoon kiello ajaa automobiililla määrättyllä kadulla tai tiellä tahi sen osalla, niin myös millä kaduilla tai teillä tahi niiden osilla ajonopeus tai automobiilin paino on rajoitettu tai määräyksiä on annettu automobiililiikenteen suunnasta.

Milloin edellisessä momentissa mainittu kiello tai määräys on annettu kunnan, yksityisen henkilön tai yhtymän pyynnöstä, on tämä velvollinen suorittamaan kuulutuksen julkaisemisesta ja ilmoitustaulujen julkipanemisesta aiheutuvat kustannukset.

30 §. Tämän asetuksen rikkomisesta rangaistaan syyllistä, ellei rikkomuksesta ole laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, enintään viidelläkymmenellä päiväsakolla.

Moottoriajoneuvoliikenteen aiheuttaman vahingon korvausvelvollisuudesta on voimassa mitä siitä on lailla erikseen säädetty tai vastedes säädetään.

31 §. Jos moottoriajoneuvon kuljettaja ajaessaan on toistamiseen saattanut itsensä syyppääksi tämän asetuksen rikkomiseen tahi jos hän muuten osoittautuu sopimattomaksi, voivat maaseudulla maaherra ja kaupungissa maistraatti tai järjestysoikeus poliisiviranomaisen esityksestä kieltää häntä kuljettamasta moottoriajoneuvoa määrääjan kuluessa tai toistaiseksi, ja olkoon kuljettaja silloin velvollinen asianomaiselle poliisiviranomaiselle viipymättä palauttamaan ajokorttinsa.

Edellisessä momentissa mainituissa tapauksissa on poliisiviranomaisella valta, toistaiseksi ja kunnes asianomainen viranomainen on ratkaissut asian, pidättää moottoriajoneuvon kuljettaja hänen toimestaan ja ottaa häneltä hänen ajokorttinsa.

Kaupungissa, jossa on poliisimestari, on tämäkin oikeutettu 1 momentissa mainituin edellytyksin kieltämään moottoriajoneuvon kuljettajaa määrääjan kuluessa tai toistaiseksi kuljettamasta moottoriajoneuvoa.

32 §. Maistraatin, järjestysoikeuden, poliisimestarin tai muun poliisiviranomaisen tämän asetuksen nojalla antamasta päätöksestä voidaan 15 päivän kuluessa valittaa läänin maaherralle. Maaherran päätöksestä saa 30 päivän kuluessa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Viranomaisen tämän asetuksen nojalla antama päätös on pantava täytäntöön, vaikka muutosta siihen haetaankin.

33 §. Poliisiviranomaisella tarkoitetaan tässä asetuksessa poliisilaitosta kaupungissa, järjestysmiestä kauppalassa ja kruununnimismiestä maalla.

34 §. Tätä asetusta ei ole sovellettava erityisiin sotilaallisiin tarkoituksiin valmistettuihin valtion moottoriajoneuvoihin, eikä tämän asetuksen määräyksiä katsastuksesta ja rekisteröimisestä sekä ajokorttien antamisesta myöskään sovelleta puolustuslaitokseen kuuluviin moottoriajoneuvoihin tai niiden kuljettajiin.

Mitä 14 §:ssä on ajonopeudesta säädetty, ei tarkoita automobiilia, jota käytetään ambulanssivaununa tai tulenvaaran uhatessa palolaitoksen palveluksessa tahi jota käyttää virkamatkalla oleva poliisimies, eikä myöskään puolustuslaitokseen kuuluvaa moottoriajoneuvoa, sitä palveluksessa käytettäessä.

35 §. Tämä asetusta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1923, lukuunottamatta asetuksen 4 §:n 5 momenttia, jota vasta 1 päivästä toukokuuta 1924 on noudatettava.

Tällä asetuksella kumotaan valtioneuvoston 18 päivänä toukokuuta 1922 automobiilien ja moottoripyörien rekisteröimisestä ja katsastuksesta antaman päätöksen 15 §:n 1 momentin määräykset, mikäli ne koskevat Suomen tilapäistä käyttöä varten tuotuja moottoriajoneuvoja, jotka ovat varustetut moottoriajoneuvoliikennettä koskevassa kansainvälisessä sopimuksessa mainituilla tuntuja ja kansallisuusmerkeillä ja joiden kuljettajat voivat esittää kansainvälisen lupatodistuksen matkaa varten vieraisissa maissa.

Kuljettajalla, joka asianomaisen viranomaisen ennen antaman

luvan nojalla on oikeutettu kuljettamaan moottoriajoneuvoa, on edelleenkin oikeus siihen, niin kauan kuin mainittu lupa on voimassa, ei kuitenkaan kauemmin kuin 1 päivään tammikuuta 1926.

36 §. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön asiana on vahvistaa ajokortin muoto sekä ohjesääntö katsastusmiehille, niin myös antaa mahdollisista tarvittavista ohjeista tämän asetuksen soveltamisesta.

18. Asetus vapaakirjeoikeudesta ja postirahanvapaudesta.

Annettu huhtikuun 26 p:nä 1924. (Ote)

(Suomen as.-kok. 1924 : 120)

1 §. *Soveltamisalue.*

Tämän asetuksen säännöksiä on noudatettava Suomen sisäisessä postiliikenteessä.

2 §. *Vapaakirjeoikeus ja postirahanvapaus.*

1. Vapaakirjeoikeudella tarkoitetaan vapautusta postilähetyksestä menevän postirahan (kuljetusmaksun) ynnä kirjaamis- ja vakuutusmaksujen suorittamisesta.

2. Postirahanvapaus käsittää vapautuksen ainoastaan postilähetyksestä maksettavan postirahan suorittamisesta.

3. Sellaisia lähetyksiä, joita lähetetään vapaakirjeoikeuden taikka postirahanvapauden nojalla, sanotaan tässä asetuksessa virkalähetyksiksi.

3 §. *Kuka vapaakirjeoikeutta tai postirahanvapautta saa käyttää.*

Vapaakirjeoikeus tai postirahanvapaus on niillä viranomaisilla, virkamiehillä, laitoksilla, yhdistyksillä ja yhdyskunnilla, jotka mainitaan 14 §:ssä, kuitenkin ainoastaan virkaa, laitosta, yhdistystä tai yhdyskuntaa koskevissa asioissa sekä muuten siinä määrin kuin mainitussa pykälässä on säädetty.

Vapaakirjeoikeus tai postirahanvapaus voidaan antaa myöskin muille valtion viranomaisille ja virkamiehille ynnä valtiolaitoksille valtioneuvoston harkinnan mukaan.

4 §. *Minkäläisiä lähetyksiä kuljetetaan virkalähetyksinä.*

1. Virkalähetyksinä kuljetetaan:

- a) tavallisia ja kirjattuja kirjeitä, postikortteja ja ristisiteitä;
- b) määräärhoisio kirjeitä; sekä
- c) tavallisia sekä kirjattuja ja määräärhoisio paketteja.

2. Virkalähetyksestä voidaan panna maksettavaksi postienakko, jolloin on suoritettava säädetty postiennakkomaksu.

3. Postiosoitusta ei kuljeteta virkalähetyksenä.

5 §. *Virkalähetyksen ominaisuuden ilmoittaminen.*

1. Virkalähetyksen osoitepuolelle on, lukuunottamatta virkapostikorttia, lähettäjän toimesta merkittävä sana »Virkakirje», »Virkapaketti» tai muuta sen kaltaista, riippuen lähetyksen laadusta, sekä hänen virkatoimensa. Merkintä on tehtävä, edellinen vasempaan alakulmaan ja jälkimäinen joko samaan alakulmaan tai osoitepuolen yläreunaan.

2. Kirjattu virkalähetys on varustettava järjestysnumerolla, joka on lähettäjän merkittävä lähetyksen osoitepuolen vasempaan alakulmaan.

6 §. Virka-postikortit.

1. Virka-postikortin tulee olla valkoista, lujaa paperia. Kortti ei saa olla suurempi kuin 14 senttimetrin pituinen ja 9 senttimetrin levyinen eikä myöskään pienempi kuin 10 senttimetrin pituinen ja 7 senttimetrin levyinen.

2. Ylinnä osoitepuolella tulee olla painettuna sana »Virka-postikortti», jonka ohessa lähettäjän virkatoimi on merkittävä osoitepuolen vasempaan alakulmaan.

3. Postilaitos ei hanki eikä pidä saatavissa virka-postikortteja.

7 §. Määräarvoiset virkakirjeet.

1. Määräarvoinen virkakirje, josta ei ole suoritettu kirjaamis- ja vakuutusmaksuja, on jätettävä postiin suljettuna. Vakuutettu virkakirje, s. o. virkakirje, josta suoritetaan kirjaamis- ja vakuutusmaksut, voidaan, noudattamalla vakuutetuista kirjeistä voimassa olevia yleisiä määräyksiä, jättää postiin joko avonaisena tai suljettuna. Jos lähetys jätetään postiin avonaisena, on säädetty maksu sisällyksen laskemisesta suoritettava.

2. Määräarvoiset virkakirjeet, olkootpa vakuutettuja taikka ei, ovat muuten, mitä tulee päällystämiseen, sinetöimiseen y. m., vakuutetuista lähetyksistä voimassa olevien yleisten määräysten alaiset.

8 §. Virkapaketit.

1. Virkapakettia seuraavaan pakettiosoitteeseen on, paitsi paketeista yleensä säädettyjä ilmoituksia, merkittävä sana »Virka-paketti» postimerkkejä varten varattuun paikkaan.

2. Virkapaketin päällystämisestä on voimassa mitä paketeista yleensä on säädetty.

3. Virkalähetystä, joka painaa enemmän kuin kaksi kilogrammaa, käsitellään virkapakettina.

4. Määräarvoisista virkapaketeista on muuten soveltuviin kohdin voimassa, mitä vakuutetuista paketeista ja määräarvoisista virkakirjeistä yleensä on säädetty.

9 §. Todistus virkalähetyksen jättämisestä postin kuljetettavaksi.

1. Virkalähetyksestä, joka jätetään postitoimistoon postin kuljettettavaksi, on annettava todistus.

2. Tavallisten virkalähetyksen, sekä kirjelähetyksen että pakettien, postiin jättämisestä annetaan todistus ainoastaan, mikäli koskee lähetyksen lukumäärää. Lähetykset tulee lähettäjän merkitä siten laadittuun postikirjaan, että postivirkailija saattaa antaa todistuksen lähetyksen vastaanottamisesta merkitsemällä kirjaan lähetyksen lukumäärän sekä todistaa tämän merkinnän postitoimiston päivämääräleimalla taikka nimikirjoituksellaan tai nimensä alkukirjaimilla ynnä päivämäärämerkinnällä.

3. Kirjattujen ja määräarvoisten virkalähetyksen, joista ei suoriteta kirjaamismaksua taikka kirjaamis- ja vakuutusmaksuja, tulee postin kuljetettavaksi jätettäessä olla merkittyinä, kukin lähety

erikseen, postikirjaan siten että asianomainen postivirkailija saattaa antaa todistuksen lähetysten postiin jättämisestä merkitsemällä asianomaisiin sarakkeisiin nimensä, postiinjättöpäivän ja, jos useampia lähetyskiä jätetään postiin samalla kertaa, niiden lukumäärän.

4. Jos virkalähetyksestä on suoritettu kirjaamismaksu tai kirjaamis- ja vakuutusmaksut, annetaan lähetyksestä postiinjättötodistus samalla tavalla kuin muusta vastaavanlaatuisesta lähetyksestä yleensä. Kuitenkin voidaan postiinjättödistus tällaisesta lähetyksestä myös merkitä lähettäjän postikirjaan tämän pykälän 3 momentissa säädetyllä tavalla, ja on postivirkailijan tällöin vaadittaessa merkittävä postimaksut kustakin lähetyksestä erikseen.

10 §. Virkalähetysten antaminen vastaanottajalle.

1. Yksityiselle henkilölle, yhtiölle, yhdistykselle, yhdyskunnalle, seuralle tai virkamiehelle osoitettu virkalähetys jaetaan tahi kotiinkannetaan samassa järjestyksessä kuin vastaavanlaatuinen muu lähetys; kuitenkin ei kotiinkanneta tavallista virkalähetystä, joka painaa enemmän kuin 500 grammaa.

2. Virastolle osoitettua virkalähetystä ei kotiinkanneta, vaan annetaan se postitoimistosta samassa järjestyksessä kuin vastaavanlaatuinen muu lähetys, kuitenkin sillä poikkeuksella, että virkapaketti sekä määräärvoinen virkakirje kotiinkannetaan säädetyistä maksusta postisäännön 39 §:n 3 momentin määräysten mukaan.

11 §. Virkalähetysten postikäsittely yleensä.

Mikäli ei ole toisin säädetty, on virkalähetysiin sovellettava postilähetyksistä voimassa olevia yleisiä säännöksiä. Määräärvoisia virkalähetyskiä pidetään vakuutettujen lähetysten veroisina.

12 §. Postilaitoksen vastuunalaisuus virkalähetyksistä.

1. Postilaitos ei vastaa virkalähetysten hukkaantumisesta eikä vahingoittumisesta, ellei hukkaantuneesta tai vahingoittuneesta lähetyksestä ole suoritettu kirjaamismaksua taikka kirjaamis- ja vakuutusmaksuja.

2. Jos kirjattu virkalähetys, josta on suoritettu kirjaamismaksu, tahi vakuutettu virkalähetys, s. o. määräärvoinen virkalähetys, josta on suoritettu kirjaamis- ja vakuutusmaksut, postilaitoksen huostassa ollessaan on joutunut hukkaan tahi sen sisällys kokonaan tai osaksi on anastettu taikka lähetys muulla tavoin on vahingoittunut, taikka jos virkalähetys, josta on pantu maksettavaksi postiennakko, on annettu vastaanottajalle postiennakkomäärää perimättä, on lähettäjällä oikeus vahingonkorvauksen samoilla edellytyksillä ja samojen perusteiden mukaan kuin siinä kohden on säädetty vastaavanlaatuisista muista lähetyksistä.

13 §. Vapaakirjeoikeuden tai postirahanvapauden väärinkäyttö.

1. 5 ja 6 §:ssä mainittua merkintää, joka osoittaa lähetysten olevan virkalähetys, ei saa käyttää muissa postilähetyksissä kuin virkalähetyksissä.

2. Virkalähetystenä postin kuljetettavaksi jätetty lähetys älköön sisältäkö yksityisiä kirjeitä, asiakirjoja, merkintöjä eikä muuta asiaan kuulumatonta.

3. Jos on ilmeistä, että se, jolla on vapaakirjeoikeus tai postirahanvapaus, on käyttänyt tätä oikeutta muissa kuin 3 §:ssä mainituissa asioissa tai laajemmalti kuin mihin oikeus on myönnetty, taikka että sitä on käyttänyt henkilö, jolla ei ole siihen oikeutta, tulee vastaanottajan tai postivirkailijan, joka tämän huomaa, ilmoittaa se postihallitukselle. Jos sen on huomannut postivirkailija, tulee hänen kutsua kaksi luotettavaa henkilöä toteamaan asianlaita sekä laatia siitä pöytäkirja, joka on, näiden henkilöiden todistamana, edellämäinnittuine ilmoituksineen lähetettävä postihallitukselle. Lähetys on kuitenkin, merkinnöin toimenpiteistä, joihin on ryhdytty, toimitettava vastaanottajalle.

4. Jos on syytä epäillä, että postissa saapunut suljettu virkalähetys sisältää muuta kuin mitä lähettäjällä on ollut oikeus siihen panna, tulee postitoimiston hoitajan lähetysten saapumisesta ilmoittaa vastaanottajalle ja kehoittaa häntä saapumaan postitoimistoon, siellä kahden todistajan läsnä ollessa vastaanottamaan ja avaamaan lähetys. Ellei vastaanottaja itse tai hänen edustajansa saavu postitoimistoon, on lähetys siitä huolimatta todistajain läsnä ollessa avattava ja tutkittava. Avaamisesta on laadittava pöytäkirja, jonka jälkeen lähetys annettakoon vastaanottajalle. Jos väärinkäyttöä havaitaan tapahtuneen, on ilmoitus asiasta ynnä pöytäkirja lähetettävä postihallitukselle.

Jos tällainen epäily virkalähetyksestä syntyy postiinjättötoimistossa tai kuljetuksen aikana, on siitä merkittävä lähetykseen, joka kuitenkin on viipymättä perille toimitettava.

5. Jos vapaakirjeoikeutta tai postirahanvapautta on väärinkäytetty, on postihallituksen ryhdyttävä toimenpiteisiin asianomaisen saattamiseksi syytteeseen.

14 §. *Viranomaiset y. m., joilla on vapaakirjeoikeus tai postirahanvapaus.*

1. Jälempänä luetelluilla viranomaisilla, virkamiehillä, yleisillä laitoksilla, yhdistyksillä ja yhdyskunnilla on vapaakirjeoikeus tai postirahanvapaus, itsekullakin niin laajalti kuin tässä säädetään.

Helsingin kaupungin kasvatusaluetakunta ja lastensuojelulautakunta.

Postirahanvapaus kirjenvaihdossa valtion ja kunnallisten viranomaisten kanssa.

Kansakoulun johtokunta.

Postirahanvapaus kirjenvaihdossa kouluhallituksen, kansakoulupiiritarkastajan, lääninhallituksen, seurakunnan ja uskonnollisen yhdyskunnan johtajan, siviilirekisterin pitäjän, poliisiviranomaisten sekä kunnallislautakuntain ja kunnan valtuuston puheenjohtajien kanssa.

Kansakoulunopettaja.

Postirahanvapaus kirjenvaihdossa kansakoulujen piiritarkastajien kanssa.

Kansakouluntarkastaja.

Vapaakirjeoikeus.

Kaupungin kasvatuslaitoksen johtokunta ja johtaja.	Postirahanvapaus kirjevaihdossa kansakoulun tarkastajan ja kaupungin kasvatuslautakunnan kanssa.
Kaupunginlääkäri.	Vapaakirjeoikeus kirjevaihdossa lääkintöhallituksen, piirilääkärin, rokonainevaraston ja lääninhallituksen kanssa.
Kaupunginviskaali.	Postirahanvapaus virka-apuasioissa.
Kunnallinen köyhäinlaitokunta.	Postirahanvapaus.
Kunnan eläinlääkäri.	Postirahanvapaus kirjevaihdossa lääkintöhallituksen, eläinlääkintölaboratorion johtajan, lääninhallituksen, kruununpalvelijain ja kunnallisten viranomaisten kanssa.
Lastenvalvoja.	Vapaakirjeoikeus.
Maistraatti.	Postirahanvapaus kirjevaihdossa kauppa- ja teollisuushallituksen, kuritushuone- ja työvankilan johtokunnan sekä virka-apuasioissa viranomaisten kanssa kuin myös valtion verolippuja sisältävistä lähetyksistä.
Majotusasiames- ja lautakunta.	Postirahanvapaus.
Poliisikamari.	Vapaakirjeoikeus.
Raastuvanoikeus.	Postirahanvapaus, ei kuitenkaan mitään tule toimituskirjain jakeluun yksityisille asiallisille.
Sosiaaliministeriön työasiaintoimiston valvonnan alainen kunnallinen työnvälitystoimisto ja asiamies.	Postirahanvapaus.
Terveyslaitokunta.	Postirahanvapaus kirjevaihdossa lääkintöhallituksen, piirilääkärin, valtion sairashoitolaituksen lääkärin ja toimitsijan sekä lääninhallituksen kanssa.
Ulosottomies kaupungissa.	Vapaakirjeoikeus.

15 §. *Soveltamismääräykset.*

Postihallitus antaa ne tarkemmat määräykset, jotka tämän asetuksen soveltamiseksi saattavat olla tarpeen.

16 §. *Loppusäännös.*

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1924. Samalla lakkavat olemasta voimassa helmikuun 17 päivänä 1898 annettu julistus erinäisille viranomaisille, virka- ja palvelusmiehille, laitoksille ja tieteellisille seuroille kuuluvasta vapaakirjeoikeudesta sekä kaikki sanottuun asetukseen myöhemmin tehdyt lisäykset ja muutokset.

19. Helsingin kaupungin asuntotarkastuksen johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama toukokuun 7 p:nä 1924.

1 §. Helsingin kaupungin asuntotarkastuksen, joka on terveydenhoitolaatakunnan alainen, yleistehtävänä on pitää silmällä kaupungin asunto-oloja.

2 §. Asuntotarkastuksen velvollisuutena on siinä kohden: tarkastuksilla valvoa asuntojen terveydellisiä oloja;

avustaa asianomaisia kunnan viranomaisia niiden asuntoyritysten silmälläpidossa, joille kaupunki on määrähdoin myöntänyt jonkinlaisia etuja;

ryhtyä tarpeellisiin toimiin tarkastuksista ilmenneiden epäkohtain poistamiseksi; sekä

ylipäätään toimia asunto-olojen parantamiseksi sekä asuntojen laatua ja hoitoa että niiden käyttöä silmällä pitäen.

3 §. Tarkastus on mikäli mahdollista toimitettava kerran vuodessa ja sen pitää käsittää kaikki asuinhuoneistot, joissa sen laillisesti saa toimittaa, sekä niillä tonteilla olevat asuinhuoneistot, joita luovutettaessa tarkastusoikeus on varattu kaupungille.

Terveydenhoidosta Suomenmaassa joulukuun 22 p:nä 1879 annetun asetuksen 5 §:n nojalla tulee yleisen terveydenhoidon valvomiseksi asetettujen ja siihen oikeutettujen henkilöiden terveydenhoitosäännön määräysten valvomista varten esteettömästi päästä tarkastamaan m. m. työväenasuntoja.

Kaupungille on pidätetty tarkastusoikeus asuinhuoneistoissa kaupunginvaltuuston vahvistamien vuokrasopimuskaavakkeiden mukaan Vallilan huvila-alueen korttelissa n:ot 530—551 oleville tonteille lokakuun 6 p:ltä 1908, Böhlen esikaupungin asuntotonteille kesäkuun 14 p:ltä 1910, Vallilan huvila-alueen kortteleissa n:ot 552—559 sijaitseville, erillisille asuinrakennuksille tarkoitetuille pienille asuntotonteille helmikuun 8 p:ltä 1916 sekä Toukolan kortteleissa n:ot 912 ja 913 sijaitseville asuntotonteille huhtikuun 6 p:ltä 1920, jotka viimeksimainitut kaupunginvaltuuston elokuun 31 p:nä 1920 tekemän päätöksen mukaan ovat voimassa myös Käpylän puutarhaesikaupungin kortteleissa n:ot 806—808, 810—813 ja 816—820 sijaitsevia tontteja luovutettaessa. (*Kunn. as.-kok. 1908 : 4, 1910 : 2 ja 1916 : 1 sekä kunn.-hert. 1920, s. 12*)

Tarpeen vaatiessa ulotetaan tarkastus tekeillä oleviin asuinrakennuksiin.

Asunnon tarkastaminen käsittää myös sellaiset sen ympäristössä olevat seikat, jotka saattavat vaikuttaa asunnon terveydellisiin oloihin.

4 §. Asuntotarkastuksen vakinaisina toimihenkilöinä ovat asuntotarkastaja johtajana, tarpeellinen määrä mies- ja naispuolisia avustavia asuntotarkastajia sekä kanslisti.

Tarpeen tullen voidaan tarkastukseen ottaa ylimääräistä palveluskuntaa.

5 §. Asuntotarkastajan, jolla pitää olla hyvät tiedot asuntoterveydenhoidossa, rakennustekniikassa ja yhteiskunnallisessa asuntopolitiikassa, valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua terveyden-

hoitolautakunnan toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana ja lautakunnan annettua hakijoista lausunnon.

Avustavat asuntotarkastajat, joiden tulee olla perehtyneet sosiaaliseen huoltotyöhön ja joilla tulee olla rakennusteknillisiä ja asuntonterveyshoidollisia tietoja, asettaa terveydenhoitolautakunta virkain sen toimesta oltua kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina sekä asuntotarkastajan hakijoista annettua lausunnon.

Kanslistin, jonka pitää olla konekirjoitus- ja asemapiiirustustaitoinen ottaa asuntotarkastaja virkaan.

6 §. Asuntotarkastajan velvollisuutena on:

- 1) johtaa ja valvoa asuntotarkastukselle kuuluvia töitä;
- 2) antamalla neuvoja ja ohjeita sekä vuokraisännille että vuokralaisille koettaa saada oikaisua asunnoissa havaittuihin epäkohtiin sekä, asianomaisen niskoitellessa tai jos asianhaarat muutoin sitä vaativat, terveydenhoitolautakunnalle ilmoittaa sellaiset epäkohdat;
- 3) henkilökohtaisesti ottaa osaa tarkastuksiin, jotka vaativat toimenpiteitä, joita mutkallisemman laatunsa tai puutteiden poistamiseen liittyvän edesvastuun johdosta avustava tarkastaja ei voi yksinään määrätä;
- 4) kutsusta olla saapuvilla terveydenhoitolautakunnan sekä tärkeämpiä asuntopoliittisia kysymyksiä käsiteltäessä myös sosiaalilautakunnan kokouksissa;
- 5) toimittaa terveydenhoitolautakunnan tai ensimmäisen kaupunginlääkärin antamat tehtävät asuntotarkastuksen alalla sekä siinä kohden erittäin avustaa asuntonterveyshoidollisissa, asuntontilastollisissa ja asuntopoliittisissa selvityksissä;
- 6) jokaisena arkipäivänä terveydenhoitolautakunnan määrättävänä aikana olla asuntotarkastuskonttorissa tavattavana; sekä
- 7) ennen jokaisen kuukauden 15 päivää terveydenhoitolautakunnalle lähettää raportti asuntotarkastuksen edellisen kuukauden aikaisesta toiminnasta sekä vuosittain ennen helmikuun loppua kaupunginvaltuustolle antaa kertomus tarkastuksen lähinnä edellisen kalenterivuoden aikaisesta toiminnasta.

7 §. Avustavan asuntotarkastajan velvollisuutena on:

- 1) piirissään uusiutuvasti tarkastaa kaikki enintään kaksi huonetta ja keittiön käsittävät asuinhuoneistot sekä sen lisäksi tarkastaa kaikki asuinhuoneistot, joiden terveydellisistä oloista valituksia on esitetty asuntotarkastuskonttorissa;
- 2) kustakin uusiutuvan tarkastuksen alaisesta asuinhuoneistosta alustelmakortille laatia aseman luonnospirros ja asuntopöytäselelmä, merkittävät muistoon siellä havaitut terveydelliset epäkohdat sekä kirjallisesti asianomaiselle talonomistajalle osoittaa, mihin toimenpiteisiin on ryhdyttävä puutteiden poistamiseksi;
- 3) uusituilla tarkastuksilla valvoa, onko vuokralaiselle annettu ohjeita noudatettu ja talonomistajalle huomautettuja puutteita poistettu;
- 4) kun epäilystä saattaa syntyä tai tehokkaampi asiaan puuttu-

minen näyttää tarpeelliselta, lykätä kysymys sopiviin toimenpiteisiin ryhtymisestä asuntotarkastajan ratkaistavaksi; sekä

5) jokaisena arkipäivänä asuntotarkastajan määräämänä aikana olla tavattavana asuntotarkastuskonttorissa.

8 §. Kanslistin velvollisuutena on:

1) luetteloita kaikki ilmoitetut puutteelliset huoneistot ja uusiutuvassa tarkastuksessa toimitetut katsastukset sekä niistä laatia kuukausiraportteja ja vuosikertomusta varten tarpeelliset tilastotaulukot;

2) kirjoittaa puhtaiksi tarkastajain alustelmakortit ja puhtaiksi kirjoitetuille korteille piirtää alustelmakorteissa olevat asemaluonnokset sekä pitää puhtaiksi kirjoitetut kortit hyvin järjestettyinä korttijärjestelmän mukaan ja asuntotarkastuskonttorissa nähtävinä; sekä

3) suorittaa konttorissa esiintyvät konekirjoitus- ja muut kansliatyöt.

9 §. Asuntotarkastuksen viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

20. Kaupungin virastojen työaika.

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 27 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että, lukuunottamatta maistraattia, raastuvanoikeutta ja kaupunginvaltuuston kansliaa, kaupungin pääasiallisesti kanslia-, toimisto-, konttori- ja muissa sisätöissä toimivien viranpitäjien varsinainen tehokas työaika on oleva vähintään kuusi tuntia sekä lauantaisin ja juhla- ynnä pyhäaattoina viisi tuntia, paitse kesä—elokuulla, jolloin se on oleva neljä tuntia, ollen rahatoimikamarilla oikeus erinäisissä tapauksissa pyhien välisinä arkipäivinä myöntää virastotyöstä täydellinen vapautus.

21. Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtoja koskevan säännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 27 p:nä 1924.

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1918 : 4*)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtoja koskevan säännön, lokakuun 29 p:ltä 1918, 7 §:n muutettuna näin kuuluvaksi:

7 §. Rahatoimikamarin asiana on asianomaisia viranomaisia kuultuaan antaa määräyksiä päivittäisestä virantoimituksesta, työajan satunnaisesta pitentämisestä ja lyhentämisestä, toimitusajasta, vastaanottoajoista y. m. semmoisesta; ja on tässä, sikäli kuin haittaa voi käydä pänsä, noudatettava yhdenmukaisuutta eri laitosten kesken.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1924. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 4.

Sisällys: 22. Tuulaakimaksu Helsingin kaupungissa vuosina 1924 ja 1925, s. 49. — 23. Muutos ja lisäys Helsingin kaupungin kirjaston lainaussäntöihin, s. 49. — 24. Järjestyssäännöt tulipalovaaran välttämiseksi Helsingin kaupungin kansakouluissa, s. 50. — 25. Yhteismäärärahasta palkatun viranpitäjän oikeus ikäkorotukseen hänen siirtyessään sääntöpalkkaiseen toimeen, s. 51. — 26. Helsingin kaupungin työväenasuntojen hallinnon johtosäännön muutos, s. 51. — 27. Kahden raitiotielinjan toimilupa, s. 51. — 28. Helsingin kaupungin sähkölaitoksen antaman, lämmitystarkoituksiin käytetyn yövirran hinta, s. 52. — 29. Muutos ohjesääntöön noudatettavaksi Helsingin kaupungin kaasutehtaan antaman kaasun kulutuksessa, s. 52. — 30. Taksa tarkastus- y. m. maksujen laskemiseksi Helsingin kaupungin lihantarkastusasemalla, s. 54. — 31. Ulkomaalaisen maaston juurelta harjoittamastaan kaupasta suoritettavan elinkeinomaksun lakkauttaminen, s. 54. — 32. Helsingin kaupungin pika-ajuritaksa, s. 55. — 33. Helsingin kaupungin automobiilitaksa, s. 59. — 34. Rakennusvelvollisuuden täyttäminen niillä tonteilla, jotka on myyty ennen voimassa olevan rakennusjärjestyksen voimaantuloa, s. 60. — 35. Helsingin kaupungin julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan johtosääntö, s. 61. — 36. Helsingin kaupungin kassa- ja tillilaitoksen johtosäännön muutos, s. 63. — 37. Helsingin kaupungin rahatoimikamarin johtosäännön muutos, s. 63. — 38. Alaikäisten, joihin nähden kunnan viranomaisella on holhoojaoikeus, ottaminen valtionkasvatustilaitokseen, s. 64.

22. Tuulaakimaksu Helsingin kaupungissa vuosina 1924 ja 1925.

Valtioneuvoston päätös maaliskuun 13 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1923 : 65 ja 66)

Valtioneuvosto vahvisti mainittuna päivänä sen määrän tullimaksusta, jota tuulaakina saadaan vuosina 1924 ja 1925 kantaa Helsingin kaupungissa, 2%:ksi.

23. Muutos ja lisäys Helsingin kaupungin kirjaston lainaussäntöihin.

Kirjaston johtokunnan vahvistamat joulukuun 22 p:nä 1923 ja maaliskuun 13 p:nä 1924.

Helsingin kaupungin kirjaston johtokunta vahvisti ensiksi mainittuna päivänä muutoksen ja viimeksimainittuna päivänä lisäyksen kirjastolle marraskuun 10 p:nä 1911 vahvistettujen lainaussäntöjen 7 §:n a) momenttiin, jonka johdosta sanottu momentti sai seuraavan sanamuodon:

7 §. a) Jos kirjaa pidetään yli määräajan, on lainaajan maksettava sakkoa kymmenen (10) penniä päivältä, kunnes lainattu kirja on takaisin tuotu tai sakko kohonnut viiteen (5) markkaan. Sunnun-

tait ja juhlapäivät luetaan mukaan. Jos kirjastosta on postissa lähetetty lainausajan päättymistä koskeva tieto, tulee lainaajan suorittaa postikulut. Milloin taas kirjaston vahtimestarin on käytävä lainaajalta perimässä kirja, jota ei ole ajoissa palautettu, on lainaajan palkittava hänen vaivansa kahdella (2) markalla.

24. Järjestyssäännöt tulppalovaaran välttämiseksi Helsingin kaupungin kansakouluissa.

Rahatoimikamarin vahvistamat maaliskuun 26 p:nä 1924.

1. Kaikissa koulutaloissa, joissa lämmitys tapahtuu luokkahuoneissa ja käytävissä olevien uunien avulla, on pidettävä huolta siitä, että lämmitys aletaan päivittäin niin ajoissa, että tuli on samunut ja pellit sulettu ennen koulutyön alkamista.

2. Uunien edessä olevien lattiapeltien tulee olla hyvässä kunnossa ja rikkiäiset viipymättä korvattava uusilla.

3. Kapeammissa käytävissä ja portaissa ei saa olla mitään tilaa vähentäviä ja ovien aukeamista estäviä esineitä, kuten kaappeja, hyllyjä y. m. ja laajemmissakin käytävissä on katsottava, ettei mitään kevyempiä esineitä, esim. sateenvarjotelineitä ole sellaisissa paikoissa, että ne voisivat joutua ihmisvirran mukana kulkemaan koulutaloa nopeasti tyhjennettäessä.

4. Porraskäytävissä tulee olla käsipuut kummallakin puolella portaita.

5. On tarkastettava, että kaikki ovet ovat helposti avattavia. Luokkahuoneiden ovien on avauduttava käytävään ja ulko-ovien ulospäin. Koska ulko-ovet yleensä pidetään suljettuina opetustuntien aikana, tulee niissä olla sellaiset lukot, että ne voidaan sisältäpäin avata ilman avainta. Kaksoisovissa olkoon ainostaan alin haka suljettuna ja sekin helposti sormin avattava.

6. Kussakin koulutalon kerroksessa, ainakin niissä kouluissa, joissa ei ole keskuslämmitystä, tulee olla käsiruisku, jonka säiliö aina on pidettävä vedellä täytettynä, jollei läheisyydessä ole vesi-johtohanaa.

7. Talon muu palokalusto säilytettäköön näkyvällä, kaikkien opettajien ja oppilaiden tuntemalla paikalla.

8. Voimistelunneuvojan ohjeiden mukaan toimeenpantakoon harjoituksia koulutalon nopeata tyhjentämistä varten tulipalon sattuessa.

9. Opettajat muistakoot, että tulipalon sattuessa koulutalon nopea ja onnellinen tyhjentäminen riippuu suuresti siitä miten rauhallisesti he esiintyvät.

10. Kaikille luokille on sopivassa yhteydessä huomautettava tulen ja tulenarkojen esineitten varomattoman käsittelyn seurauksista, esimerkkien ja kertomusten muodossa.

25. Yhteismäärärahasta palkatun viranpitäjän oikeus ikäkorotukseen hänen siirtyessään sääntöpalkkaiseen toimeen.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 2 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä: että yhteismäärärahasta palkattu viranpitäjä on vakinaiseen toimeen siirtyessään oikeutettu, jos alkupalkka uudessa virassa alittaa sen palkan, minkä hän ikäkorotuksen kera on saanut edellisessä virassaan, säilyttämään saavuttamansa palkkaedut, mutta saa ikäkorotuksia uudessa toimessaan vasta sittenkun nämä ylittävät hänen saavuttamansa palkkausmäärän.

Yllämainittu päätös sisältää, että lokakuun 29 p:nä 1918 vahvistetun kaupungin viranpitäjien palvelusehtosäännön 8 §:n 3 momenttia, kuten se kuuluu kaupunginvaltuuston kesäkuun 7 p:nä 1922 tekemän päätöksen mukaan, on sovellettava myös yhteismäärärahasta palkatun viranpitäjän suhteen hänen siirtyessään vakinaiseen toimeen. (*Vrt. kunn. as.-kok. 1918 : 4 ja 1922 : 2*)

26. Helsingin kaupungin työväenasuntojen hallinnon johtosäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama huhtikuun 2 p:nä 1924.

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1916 : 1*)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin työväenasuntojen hallinnon johtosäännön, tammikuun 25 p:ltä 1916, 6 §:n muutettuna näin kuuluvaksi:

6 §. Huoneistot vuokrataan kuukausivälikirjalla. Ellei irtisanomista jommaltakummalta puolelta ole tapahtunut ennen kuluvan kuukauden 15 päivää, katsotaan välikirja pitennetyksi seuraavan kalenterikuukauden loppuun.

27. Kahden raitiotielinjan toimilupa.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 2 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä: että Helsingin raitiotie- ja omnibusosakeyhtiölle myönnetään kahden raitiotielinjan toimilupa, nimittäin:

1) linjan, joka lähtee Länsi Heikinkadun raitiotieverkosta Salomoninkadun kohdalta ja kulkee kaksiraiteisena pitkin Arkadiakatua Nervanderinkadulle sekä sieltä yksiraiteisena silmukkana pitkin Nervanderin-, Cygnaeuksen-, Museo-, Runebergin- ja Arkadiakatua takaisin silmukan lähtökohtaan;

2) linjan, joka lähtee Ison ja Pienen Robertinkadun kulmauksessa olevasta raitiotieverkosta ja kaksiraiteisena kulkee Yrjönkatua Korkeavuoren- ja Punanotkonkadun kulmaukseen sekä yksiraitei-

sena silmukkana pitkin Korkeavuoren-, Tarkk'ampuja-, Kasarmin- ja Punanotkonkatua, siten ympäröiden korttelin n:o 104;

ollen näihin linjoihin sovellettava yhtiön nykyään voimassa olevassa toimiluvassa aikaisempiin laitteisiin nähden säädetyt määräykset siten lisättyinä, ettei tämän toimiluvan myöntäminen oikeuta yhtiötä vaatimaan satamaradan poikki Arkadiakadun suuntaan suunnitellun katusillan valmistamista, ennenkuin kaupunginviranomaiset tämän havaitsevat sopivaksi; sekä

että raide edellämainittujen linjain yksiraiteisilla osilla on sijoitettava niin paljon oikealle ehdotettuun kulkusuuntaan, että linjat vastedes voi rakentaa kaksoisraiteisiksi, ilman että jo laskettuja raiteita tarvitsee muuttaa.

28. Helsingin kaupungin sähkölaitoksen lämmitystarkoituksiin jakaman yövirran hinta.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 16 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

1) että matalajännitysvirran hinta klo 11 illalla ja klo 6.30 aamulla välisenä aikana on oleva 65 penniä kilowattitunnilta, edellyttäen että pienin otettu yövirran teho on 500 wattia ja kuukausittainen kulutus 80 kilowattituntia, jota vähintä kulutusta ei kuitenkaan o'le noudatettava kesä—elokuun aikana;

2) että virran toimituksessa on sovellettava joko kaksoistariffia tai myös sulkuaikoja;

3) että tarpeellisista mittarikojeista on kannettava kuukausivuokraa noin 2% kojeiden hankinta-arvosta, jota vuokraa ei kuitenkaan kanneta kesä—elokuulta; sekä

4) että sähkölaitos valtuutetaan harkinnan mukaan, sikäli kuin sitä pidetään tarpeellisena, tekemään vähäisiä muutoksia ja poikkeuksia edellä olevista määräyksistä.

29. Muutos ohjesääntöön noudatettavaksi Helsingin kaupungin kaasutehtaan antaman kaasun kulutuksessa.

Kaupunginvaltuuston vahvistama huhtikuun 16 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1911 kod., s. 175)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin kaasulaitoksen antaman kaasun kulutuksessa noudatettavan ohjesäännön, syyskuun 18 p:ltä 1900, 4 §:n muutettuna näin kuuluvaksi:

4 §. Kaasujohdon asianmukaisesti tarkastettuaan jättää kaasulaitos talonmistejälle tai kaasun käyttäjälle tarpeellisia kaasumittareja, joista tämä antaa kuitenkin ja on niistä vastuunalainen.

Mittarista kannetaan vuokraa seuraavasti:

Mittarin koko.	Vuotuinen kulutus.	Vuotuinen mittarin vuokra.
3-liekkinen	0— 30 m ³	Smk 60: —
	30— 60 »	» 40: —
	60— 90 »	» 20: —
	90— »	Vuokratta
Yli 3- ja 10-liekkinen	0— 50 m ³	Smk 90: —
	50—100 »	» 60: —
	100—150 »	» 30: —
	150— »	Vuokratta
Yli 10- ja 30-liekkinen	0— 60 m ³	Smk 120: —
	60—120 »	» 80: —
	120—180 »	» 40: —
	180— »	Vuokratta
Yli 30- ja 60-liekkinen	0—100 m ³	Smk 210: —
	100—200 »	» 140: —
	200—300 »	» 70: —
	300— »	Vuokratta
Yli 60- ja 100-liekkinen	0—160 m ³	Smk 330: —
	160—320 »	» 220: —
	320—480 »	» 110: —
	480— »	Vuokratta

Kaasunkuluttajat, jotka käyttävät 100-liekkistä suurempia mittareja, suorittavat mittarinvuokraa kaasulaitoksen kanssa tehdyn eri sopimuksen mukaan.

Mittarinvuokra veloitetaan vuoden lopussa ja pannaan kaasunkuluttajan maksettavaksi vuoden viimeisen kuukausilaskun yhteydessä.

Mittarista, joka on ollut kuluttajalla kokonaista vuotta vähemmän aikaa, maksetaan vuokraa suhteellisesti mittarin käyttöajan mukaan.

Kaasumittarit pitää olla hallituksen toimesta tarkistettut, ja on tarkistaessa katsottava, ettei harhanäyttö ole 2%:a suurempi.

Kaasumittari pannaan kaasunkuluttajan kustannuksella paikalle, jonka kaasutehdas hyväksyy. Mittaria hoitaa kaasutehdas, mutta tulee kaasunkuluttajan huolellisesti sitä suojella ja, jos kaasutehdas vatii, peittää suojelusverholla. Sitä eivät saa missään tapauksessa muut kuin kaasutehtaan miehistö siittää alkuperäiseltä paikaltaan eikä irroitaa johtoputkista. Kaasunkuluttaja vastaa kaikesta vahingosta, minkä ulkonainen loukkaus, kylmyys, tuli tai ilmeisesti huono hoito voi tuottaa kaasumittarille, jota vastoin sen muu hoito on kaasutehtaan asia.

30. Taksa tarkastus- y. m. maksujen laskemiseksi Helsingin kaupungin lihantarkastusasemalla.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama huhtikuun 28 p:nä 1924.

Tarkastusmaksut.

Nautaeläimen, sian tai hevosen ruhosta Smk. 12: — kpl.
Poron ruhosta » 10: — »
60—20 kg. painavan vasikan ruhosta » 6: — »
Alle 20 kg. painavasta pikkivasikasta ja porsaasta sekä lampaan tai vuohen ruhosta » 3: — »
Suolatusta, savustetusta tai palvatusta lihasta sekä tuoreesta, ennen tarkastetusta ja leimatusta lihasta, kultakin 10 kilolta » 1: 50 »

Höyrykeitäntä- ja suolausmaksut.

Enintään 20 kilon lihamäärästä » 4: — »
Kultakin lisäksi tulevalta 10 kilolta tai sen osalta » 2: — »

Jäähdytyskellarimaksu vuorokaudessa.

Isoista eläinruhoista, kustakin » 3: — »
Pienistä eläinruhoista, kustakin » 1: 50 »

Muist.: Isoiksi eläinruhoiksi luetaan: nautaeläin, 20 kg. painavampi vasikka, 20 kg. painavampi sika, hevonen ja poro. Pieniin eläinruhoihin luetaan pikkivasikka, pikkuporsas, lammas ja vuohi.

Puolesta ja neljännesruhosta suoritetaan sama maksu kuin kokonaisesta ruhosta.

31. Ulkomaalaisen maston juurelta harjoittamastaan kaupasta suoritettavan elinkeinomaksun lakkauttaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 7 p:nä 1924.

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1911 kod., s. 148*).

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä lakkauttaa elinkeinomaksun kantamisen ulkomaalaisilta, jotka Helsingin kaupungin satamassa maston vieressä myyvät maahan tuomiensa ruokatarvareita.

Tätä maksua, jonka kantamiseen kaupungeille oli myönnetty oikeus elinkeinoista maaliskuun 31 p:nä 1879 annetun asetuksen 12 §:n 5 momentin mukaan ja joka oikeus edelleenkin elinkeinon harjoittamisen oikeudesta syyskuun 27 p:nä 1919 annetun lain 2 §:n 5 mukaan on voimassa, on Helsingin kaupungissa kannettu K. senaatin huhtikuun 15 p:nä 1881 vahvistamien laskuperusteiden mukaan.

32. Helsingin kaupungin pika-ajuritaksa.

Maistraatin vahvistama toukokuun 10 p:nä 1924.

Maksu ajosta pika-ajurilla sekä odotuksesta ennen sellaista ajoa tai sen aikana on kesäkuun 1 päivästä 1924 suoritettava alempana mainittujen perusteiden mukaan.

I. Maksut ajosta matkan mukaan.

A. Kaupungin asemakaavan alueella.

Ajosta päivällä yhdessä ainoassa vyöhykkeessä ensimmäisen luokan (kuomullisissa) ajoneuvoissa suoritetaan 6 markan ja toisen luokan (kuomuttomissa) ajoneuvoissa 5 markan maksu.

Jokaiselta uudelta, ennen kulkemattomalta vyöhykkeeltä, johon matkalla tullaan, suoritetaan sen lisäksi, ajoneuvon luokasta huolimatta, 2 markan lisämaksu.

Vyöhykkeet ovat seuraavat:

Ensimmäinen vyöhyke, joka käsittää sen alueen, jota rajoittavat Kaisaniemenlahti, Pitkäsilta, Pohjoissatama, Katajanokansilta, Eteläsatama tullipaviljonkiin asti tämä siihen luettuna, Tähtitorinmäen pohjoisrinne, Punanotkonkatu, Merimieskatu, Laivurinrinne, Fredrikinkatu, satamarata Töölössä sijaitsevan rautateiden tavaraseman kautta rautatienalueella olevien pääraiteiden yhtymäkohtaan asti sekä mainitut pääraiteet Eläintarhanlahteen asti;

Toinen vyöhyke, joka käsittää koko ensimmäisen vyöhykkeen eteläpuolisen sekä Hietalahden sataman ja Fredrikinkadun välisen Bulevardikadun osan kaakkoispuolisen alueen;

Kolmas vyöhyke, joka käsittää sen alueen, jota rajoittavat edellä mainittu Bulevardikadun osa, Fredrikinkatu, satamarata rautatien alueella olevien pääraiteiden yhtymäkohtaan asti, Töölönlahden eteläpää, Hesperiakadut sekä Lapin-, Ruoho- ja Hietalahti (lukuun otettuina Lapin- ja Hietaniemi, mutta ei Hieta- eikä Jätkäsaarta);

Neljäs vyöhyke, joka käsittää Hesperiankatujen pohjoispuolisen sekä Töölönlahden ja emäradan länsipuolisen alueen kaupungin asemakaavan alueen pohjoisrajaan asti;

Vides vyöhyke, joka käsittää ensimmäisen vyöhykkeen pohjoispuolisen, Eläintarhanlahden ja emäradan itäpuolisen sekä 12 ja 10 kaupunginosan pohjoisrajan eteläpuolisen alueen;

Kuudes vyöhyke, joka käsittää Katajanokan; sekä

Seitsemäs vyöhyke, joka käsittää Hieta- ja Jätkäsaaret.

Muistutus.

Vyöhykerajaa ei katsota ylitetyksi, jos jokin osa matkasta tapahtuu tahi matka päättyy semmoisella kadulla, joka on kahden vyöhykkeen välirajana.

Matkasta ensimmäisestä ja kolmannelta vyöhykkeestä Töö-

lössä sijaitsevalle rautateiden tavara-asemalle ja päinvastoin suoritetaan maksu ilman korotusta.

B. Kaupunginasemakaavan alueella olevalta paikalta mainitun alueen ulkopuolella olevaan paikkaan ja päin vastoin.

Ajosta päivällä kaupunginasemakaavan alueella olevalta paikalta mainitun alueen ulkopuolella olevaan paikkaan ja päin vastoin suoritetaan seuraavat maksut:

	I luokan (kuomullisissa) ajo- neuvoissa.	II luokan (kuomut- missa) ajo- neuvoissa.
	Markkaa	
<i>Lisämaksuna lähimmästä vyöhykkeestä:</i>		
1) kulkutautisairaalaan, Fredriksbergin nykyiselle ja tulevalle asemalle, paikkoihin, jotka sijaitsevat Esterinkadulta Meilansintielle vedetyn viivan eteläpuolella, sekä Meilansin eteläniemekkeelle sijaitseviin Bjällbon, Toivolan, Bergvikin, Orkolinnan, Granvikin, Nybackan, Tallbon, Setran ja Laaksolan huviloihin	4: —	3: —
2) muihin Meilansin niemekkeellä sijaitseviin Furunäsin, Ljungamon, Vårbergan ja Tomtebon huviloihin sekä Seurasaarelle ja Meilansin läntisellä niemekkeellä sijaitseviin Solbackan, Ekuddenin, Solhemin, Sommarron, Breidablickin, Muiston, Aikalan ja Johannesbergin huviloihin	9: —	8: —
3) Fredriksbergin huvilakaupunkiin ja paikkoihin, jotka sijaitsevat Länsi viertotien varrella Esterinkadulta Meilansin tielle vedetyn viivan pohjoispuolella, sekä Tilkan sairaalaan	8: —	7: —
4) Fredriksbergin ampumaradalle sekä Tilkan sairaalaan ja Greijuksen kartanon välillä sijaitseviin huviloihin	11: —	10: —
5) Greijuksen kartanoon	14: —	13: —
6) Sörnäsin satamaradan pohjoispuoliselle alueelle, Vallilaan ja Hermanniin, Itäisen viertotien varrella olevalle lentoasemalle asti	4: —	3: —
7) Kumtähteen, Toukolaan ja Pohjoispanimoon sekä väliaikaiseen veneeriseen sairaalaan	8: —	7: —
8) muihin Itäisen viertotien varrella oleviin huviloihin Arabiaan asti	11: —	10: —
9) Annebergiin ja Vanhaankaupunkiin Vantaan sillalle asti	14: —	13: —
10) kunnalliskotiin	18: —	17: —
11) Käpylän huvilayhdyskuntaan	18: —	17: —

	I luokan (kuomuli- sissa) ajo- neuvolissa.	II luokan (kuomuto- missa) ajo- neuvolissa.
	M a r k k a a	
12) Blekholmiin, Harakkaan, Liuskasaarelle, Sirpalesaarelle ja Uunisaarelle	3: —	2: —
13) Hanasaareen, Nihtiin, Sumppariin, Korkeasaarelle ja Hylkysaarelle	4: —	3: —
14) Mustikkamaalle	6: —	5: —
<i>Kaupungin asemakaavan alueella olevasta paikasta:</i>		
1) Suomenlinnan keskuslinnitoitukseen (Kustaanmiekkaan, Susisaarelle, Länsi-Mustasaarelle, Sairaalasaarelle, Isolle Mustasaarelle)	37: —	31: —
2) Santahaminaan ja Vallisaarelle	56: —	50: —

Muistutuksia.

1. Ajosta öiseen aikaan kaupunginasemakaavan alueella suoritetaan lisämaksua 3 markkaa sekä kaupunginasemakaavan alueella olevalta paikalta mainitun alueen ulkopuolella olevaan paikkaan 6 markkaa, matkan pituudesta ja ajoneuvojen luokasta huolimatta. Ajosta, öiseen aikaan Suomenlinnan keskuslinnitoitukseen (Kustaanmiekkaan, Susisaarelle, Länsi-Mustasaarelle, Sairaalasaarelle, Isolle Mustasaarelle) suoritetaan kuitenkin lisämaksu 15 markkaa sekä Santahaminaan ja Vallisaarelle 20 markkaa, niinkään matkan pituuteen ja luokkaan katsomatta. Yön ajaksi katsotaan klo 12 yöllä ja klo 6.30 aamupäivällä välinen aika.

2. Ajosta, joka on aloitettu ennen klo 12 yöllä ja jatkunut mainitun kellonlyömän jälkeen, suoritetaan lisämaksua yön aikaisesta ajosta.

3. Ajosta rautatienasemalta tule pika-ajurille siihen katso-matta, onko hän siellä virassa olevalle poliisimiehelle antanut numero-laatan vai ei, lisämaksua 2 markkaa.

4. Pika-ajuria noudettaessa tahi puhelimitse tilattaessa lähem-mältä pysäkiltä suoritetaan 1 markan ja noudettaessa tahi tilattaessa sitä likinnä olevalta pysäkiltä 2 markan lisämaksu, jolloin vyöhyke-
rajan ylittäminen ei oikeuta lisämaksua korottamaan. Noudetta-
essa tahi tilattaessa kauempana sijaitsevilta pysäkeiltä suoritetaan täysi ajomaksu.

5. Jos pika-ajuri noudetaan tahi puhelimitse tilataan määrä-
paikkaan, mutta ei saa kyytiä, on hän oikeutettu saamaan täyden
ajomaksun siitä paikasta, josta hänet on noudeettu tahi kutsuttu.

6. Jos kyydittävä kulkiessaan ilmoitettuun paikkaan kerran
on poistunut ajoneuvoista korkeintaan 10 minuutiksi tahi jos enin-
tään 10 minuuttia kestänyt pysähdys on tapahtunut, suoritetaan

ajomaksua niinkuin yhdestä ainoasta matkasta. Pitempiaikaisen keskeytyksen jälkeen katsotaan uuden matkan alkaneen.

7. Kun pika-ajuria käytetään ruumissaattueessa tahi kyydittävä muutoin kehoittaa häntä ajamaan käyden, älköön ajomaksua suoritettako matkan vaan ajan mukaan.

8. Pika-ajuri ei ole velvollinen kyyditsemään sellaisiin saariin, joihin täysin ajokuntoista ja viitoitettua tietä ei ole ylläpidetty.

II. Maksut ajosta ajan mukaan.

Ajosta ajan mukaan suoritetaan maksu seuraavan taulun mukaan:

A i k a.	Päivällä.				Yöllä.			
	I luokan (kuomullisissa) ajoneuvoissa.		II luokan (kuomuttomissa) ajoneuvoissa.		I luokan (kuomullisissa) ajoneuvoissa.		II luokan (kuomuttomissa) ajoneuvoissa.	
	Keskeytyksin.	Keskeytyksittä.	Keskeytyksin.	Keskeytyksittä.	Keskeytyksin.	Keskeytyksittä.	Keskeytyksin.	Keskeytyksittä.
½ tuntia ..	17	20	14	17	23	27	21	23
1 tunti ...	30	36	24	30	40	48	36	40
1 ½ tuntia ..	45	54	36	45	60	72	54	60
2 tuntia ...	60	72	48	60	80	96	72	80
2 ½ tuntia ..	75	90	60	75	100	120	90	100
3 tuntia ...	90	108	72	90	120	144	108	120
3 ½ tuntia ..	105	—	84	—	140	—	126	—
4 tuntia ...	120	—	96	—	160	—	144	—
4 ½ tuntia ..	135	—	108	—	180	—	162	—
5 tuntia ...	150	—	120	—	200	—	180	—

Muistutuksia.

1. Ajomaksu luetaan täydeltä puolelta tunnilta sinäkin tapauksessa, että ajo on kestänyt lyhyemmän ajan.

2. Pika-ajuri ei ole velvollinen toimittamaan kyyditystä 5 tuntia kauempaa keskeytyksin eikä 3 tuntia kauempaa keskeytyksittä.

III. Odotusmaksut.

Enintään 10 minuutin odotus on maksuton.

Pitemmästä odotuksesta ennen ajoa tai ajon aikana suoritetaan seuraavat maksut:

Aika.	Markkaa.	Aika.	Markkaa.
Enemmän kuin 10, jopa 15 minuuttii asti....	6: —	2 ½ tuntia	50: —
½ tuntia.....	11: —	3 tuntia.....	60: —
1 tunti.....	20: —	3 ½ tuntia	70: —
1 ½ tuntia.....	30: —	4 tuntia.....	80: —
2 tuntia	40: —	4 ½ tuntia	90: —
		5 tuntia.....	100: —

Muistutuksia.

1. 15 minuuttia pitemmästä $\frac{1}{2}$ tuntiin asti ulottuvasta odotuksesta suoritetaan täyden puolen tunnin maksu ja tasaisen puolen tunnin yli kestäneestä odotuksesta niinkuin lähinnä yleimmästä luvusta täysiä puolitunteja.

2. Pika-ajuri ei ole velvollinen odottamaan 5 tuntia kauempaa.

33. Helsingin kaupungin automobiilitaksa.

Maistraatin vahvistama toukokuun 10 p:nä 1924.

Kumoten aikaisemmin voimassa olevan Helsingin kaupungin taksametriautomobiili-ajotaksan on maistraatti, kaupunginvaltuustoa kuultuaan, edellä mainittuna päivänä tekemällään päätöksellä määrännyt, että maksua ajosta nelipyöräisellä taksametriautolla kaupungin alueella sekä odotuksesta ennen sellaista ajoa tai sen aikana on kesäkuun 1 päivästä 1924, kyydittävien ja tavarakääröjen lukumäärään katsomatta, suoritettava alempana olevain perusteiden mukaan:

I. Ajomaksut.

Ajosta päivällä ensimmäisen luokan autossa, jonka takaovissa ja jäähdyttäjässä on valkea numero I, suoritetaan 7 markan pohjamaksu enintään 600 metrin kuljetulta tiepituudelta ja sen lisäksi 1 markan lisämaksu jokaiselta aloitetulta 200 metrin tiepituudelta. Maksu ensimmäiseltä kilometriltä on siis 9 markkaa ja jokaiselta seuraavalta 5 markkaa.

Ajosta päivällä toisen luokan autossa, jonka takaovissa ja jäähdyttäjässä on keltainen numero II, suoritetaan 6 markan pohjamaksu enintään 750 metrin kuljetulta tiepituudelta ja sen lisäksi 1 markan lisämaksu jokaiselta aloitetulta 250 metrin tiepituudelta. Maksu ensimmäiseltä kilometriltä on siis 7 markkaa ja jokaiselta seuraavalta 4 markkaa.

Ajosta yöllä suoritetaan 3 markan lisämaksu tiepituuteen ja auton luokkaan katsomatta.

Muistutuksia.

1. Sanalla »päivällä» tarkoitetaan klo 6.30 aamupäivällä ja klo 12 yöllä välistä ja sanalla »yöllä» klo 12 yöllä ja klo 6.30 aamupäivällä välistä aikaa. Ajosta, joka on aloitettu ennen klo 12 yöllä ja jatkunut mainitun kellonlyömän jälkeen, suoritetaan lisämaksua ajosta yöllä.

2. Ajosta rautatienasemalta suoritetaan, siihen katsomatta onko autonkuljettaja siellä virassa olevalle poliisimiehelle antanut numerolaattansa vai ei, 2 markan lisämaksu.

3. Noudettaessa tahi puhelimitse tilatessa suoritetaan täysi maksu ajosta autoasemalta. Henkilö, joka on puhelimitse tilannut auton, on vapautettu velvollisuudesta käyttää sitä, ellei auto ole ohjesäännön mukaisessa kunnossa tahi luokaltaan tai malliltaan sellainen kuin tilatessa on nimenomaan mainittu.

II. Odotusmaksu.

Enintään 6 minuutin odotus on maksuton.

Pitempiaikaisesta odotuksesta ennen ajoa tahi sen aikana suoritetaan 1 markan maksu jokaiselta aloitetulta 2 minuutin ajalta. Maksu tunnin odotuksesta on siis 30 markkaa.

III. Erityisiä määräyksiä.

1. Taksametrin osoittama määrä olkoon kyydittävän nähtävänä, kunnes maksu on suoritettu, uhalla että kyyti muutoin on maksuton.

2. Jos taksaa sovellettaessa syntyy epäilyksiä sen oikeasta sisällyksestä tahi muutoin riitoja kyydittävän ja autonkuljettajan välillä, ratkaiskoon asian poliisiviranomainen. Jos taksametri joutuu matkan varrella epäkuntoon, lasketaan maksu kuljetun matkan mukaan.

3. Rangaistuksesta kyydittävälle, joka kieltäytyy suorittamasta vahvistettua maksua, ja autonkuljettajalle, joka vaatii suurempaa maksua kuin hänelle on tuleva, on erittäin säädetty.

34. Rakennusvelvollisuuden täyttäminen niillä tontilla, jotka on myyty ennen voimassa olevan rakennusjärjestyksen voimaantuloa.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 28 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä: että kaupungin ennen kesäkuun 1 päivää 1917 myymäin ja edelleen kesäkuun 1 päivää 1926 rakentamatta olevain tonttien omistajain tulee suorittaa lisämaksua 60% mainittujen tonttien myyntihinnasta; että rahatoimikamari valtuutetaan niiden tontinomistajain kanssa, jotka suostuvat suorittamaan mainitun lisämaksun, mutta eivät kykene käteisellä sitä maksamaan, sopimaan maksuehdoista huomioon ottaen, että rahatoimikamarille tällöin varataan oikeus tontinomistajia kuulematta ja heidän kustannuksellaan saada kiinnitys tontteihin kaupungin vakuudeksi mainitun lisämaksun suorittamisesta; sekä

että tontteihin nähden, joiden omistajat eivät suostu suorittamaan mainittua lisämaksua, on meneteltävä voimassa olevan rakennusjärjestyksen 37 §:n 2 kohdassa säädettyllä tavalla.

Helsingin kaupungille toukokuun 8 p:nä 1917 vahvistetun rakennusjärjestyksen 37 §:n 2 momentin mukaan, joka sisäasiainministeriön joulukuun 21 p:nä 1918 tekemän päätöksen johdosta lisättiin puheenaolevaan §:ään, on kaupungin ennen kesäkuun 1 päivää 1917 myymän asuntotontin omistaja, mikäli rakennusaikaa ja rakennusvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksia koskee, niiden yleisissä tai erikois-rakennusjärjestyksissä olevain määräysten alainen, jotka tämän rakennusjärjestyksen voimaan tullessa olivat siinä kohden noudatettavina mainittuihin tontteihin nähden. (*Kunn.as.-kok. 1917: 2 ja 1918: 4*)

Helsingin kaupungille toukokuun 3 p:nä 1895 vahvistetun rakennusjärjestyksen 29 §:n mukaan on tontin omistaja, sen uhalla että tontit muussa tapauksessa myydään huutokaupalla tai palautuvat kaupungille omistajan menettäessä puolen kauppahinnan, velvollinen rakennuttamaan tontin 5 vuoden kuluessa; kolmannen-, neljännen- ja viidennentoista kaupunginosan tonteille maaliskuun 9 p:nä 1908 vahvistetun rakennusjärjestyksen 2 §:n sekä kortteleille n:ot 373, 375 ynnä 377—389 heinäkuun 24 p:nä 1902 vahvistetun rakennusjärjestyksen 3 §:n mukaan on rakennusaika näiden alueiden tonteille 2 vuotta. (*Kunn. as.-kok 1911 kod., s. 209, 260 ja 256*)

Kesäkuun 8 p:nä 1921 päätti kaupunginvaltuusto myöntää lykkäystä kesäkuun 1 päivään 1924 asti niiden tonttien rakennuttamisen suhteen, joiden omistajat suorittavat 20%:n lisämaksun tontista sovitusta kauppahinnasta. (*Kunn. kert. 1921, s. 150*)

35. Helsingin kaupungin julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama kesäkuun 11 p:nä 1924.

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1923: 61*)

1 §. Välittömästi kaupunginvaltuuston alaisena olevan Helsingin kaupungin julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan tehtävänä on valvoa, että vahvistetun kaupunginasemakaavan alueelle tai niihin kaupunkiin yhdistetyn alueen osiin, joita varten kaupunginvaltuusto on vahvistanut jaoituskaavan rakennettavat rakennukset rakennustaiteellisesti täyttävät kohtuulliset vaatimukset eivätkä häiritsevästi vaikuta kaupunkikuvaan.

2 §. Toimikunnan velvollisuutena on:

1) ennenkuin piirustukset vahvistetun asemakaavan sisäpuolelle rakennettavaa rakennusta varten alistetaan yleisten rakennusten yllähoiduksen tutkittaviksi, alustavasti tarkastaa kaikki julkisivupiirustukset;

2) tarkastaa sellaisten rakennusten julkisivupiirustukset, jotka rakennetaan niihin kaupunkiin yhdistetyn alueen osiin, joita varten kaupunginvaltuusto on vahvistanut jaoituskaavan;

3) tehdä aloitteita yleisten julkisivukaavioiden laatimiseksi erityisiä kaupunkialueen katuja ja paikkoja varten sekä tutkia ja vahvistaa nämä kaaviot;

4) valvoa, ettei julkisivuja, päätyjä tai muita rakennuksen osia

rumenneta nimikilvillä, maalauksilla eikä muilla semmoisilla, sekä tästä tarpeen vaatiessa ilmoittaa maistraatille toimenpidettä varten;

5) tehdä kaupunginvaltuustolle esityksiä kunniakirjojen antamisesta niille talonomistajille ja arkkitehteille, jotka ovat teettäneet rakennustaiteellisesti erittäin ansiokkaita rakennuksia;

6) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, laskujen hyväksymiseen ja kirjaanpanoon, inventtaukseen sekä kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä; sekä

7) vuosittain helmikuun kuluessa kaupunginvaltuustolle antaa kertomus lähinnä edellisen vuoden aikaisesta toiminnastaan.

3 §. Toimikuntaan kuuluu viisi jäsentä, nimittäin rakennus-tarkastaja, joka samalla on toimikunnan puheenjohtaja, kaupungin asemakaava-arkkitehti ja kaupunginarkkitehti sekä kaksi henkilöä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan.

Jos kaupunginvaltuuston valitsema jäsen eroaa ennen toimiaikansa päättymistä, tulee toimikunnan siitä ilmoittaa kaupunginvaltuustolle uuden jäsenen valitsemista varten siksi ajaksi, mikä eronneella jäsenellä vielä on järeillä.

Toimikunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan kalenterivuodeksi kerrallaan.

Toimikunnan kaupunginvaltuuston valitsemat jäsenet nauttivat kaupunginvaltuuston heille myöntämää palkkiota.

Toimikuntaa avustaa sihteeri, jonka toimikunta itselleen ottaa.

4 §. Toimikunta kokoontuu puheenjohtajan, taikka, tämän estettynä ollessa, varapuheenjohtajan kutsusta. Molempien ollessa estettyinä saapumasta kokoukseen, valitaan tilapäinen puheenjohtaja. Toimikunta on päätösvaltainen, jos vähintään kolme jäsentä on läsnä ja nämä ovat päätöksestä yhtä mieltä.

Muutoin tehdään päätös yksinkertaisella äänten enemmistöllä; äänten jakautuessa tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

5 §. Toimikunnan kokouksissa pitää sihteeri pöytäkirjaa, johon on merkittävä läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksimainitut lyhyesti perusteltuina, jos toimikunta katsoo sen tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestyksellä, on jäsenellä oikeus saada eriyvä mielepiteensä lyhyesti merkityksi pöytäkirjaan.

Toimikunnan lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

6 §. Toimikunta voi tarvittaessa kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita, jotka ovat oikeutetut ottamaan osaa toimikunnan keskusteluihin, mutta ei sen päätöksiin.

7 §. Toimikunnan kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

36. Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama kesäkuun 11 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1918 : 4)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön, joulukuun 17 p:ltä 1918, 1 §:n muutettuna näin kuuluvaksi:

1 §. Helsingin kaupungin vuosirahasääntö laaditaan kalenterivuodelta. Sitä varten tulee kaupungin asettamien johto- ja lautakuntien ennen syyskuun 1 päivää kunakin vuonna antaa rahatoimikamariin erityisarviot seuraavana vuotena olevista menoistaan ja tuloistaan ollen kuitenkin rahatoimikamarilla oikeus pidentää tätä määräaikaa syyskuun loppuun asti.

Rahatoimikamari on velvollinen täten saamiensa tietojen perusteella laatimaan täydellisen vuosirahasääntöehdotuksen ja antamaan sen ennen marraskuun 15 päivää maistraattiin sellaista jatkuvaa käsittelyä varten, kuin joulukuun 8 päivänä 1873 kunnallishallituksesta kaupungissa annetun arm. asetuksen 59 §:ssä säädetään.

37. Helsingin kaupungin rahatoimikamarin johtosäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama kesäkuun 11 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1921 : 4)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin rahatoimikamarin johtosäännön, toukokuun 11 p:ltä 1921, 15 §:n muutettuna näin kuuluvaksi:

15 §. Vanhemman kaupunginkirjurin velvollisuutena on:

- 1) ottaa osaa kamreeriosaston kirjanpito- ja toimitustöihin sekä pitää niitä silmällä;
- 2) kaupunginkamreerin ja apulaiskamreerin valvonnan alaisena laatia neljännesvuositiliasemat ja tilinpäätös;
- 3) hoitaa arkistoa;
- 4) muutoin suorittaa ne tehtävät, jotka kaupunginkamreeri ja apulaiskamreeri hänelle antavat.

Avustavan vanhemman kaupunginkirjurin velvollisuutena on avustaa vanhempaa kaupunginkirjuria hänen virkatoimissaan sekä suorittaa ne tehtävät, joita kaupunginkamreeri, apulaiskamreeri ja vanhempi kaupunginkirjuri hänelle antavat.

38. Alaikäisten, joihin nähden kunnan viranomaisella on holhoojaoikeus, ottaminen valtion kasvatulaitokseen.

Ote valtion kasvatulaitoksista toukokuun 16 p:nä 1924 annetusta asetuksesta.

(Suomen as.-kok. 1924 : 125)

15 §. Jos yksityinen henkilö taikka kunnan viranomainen, jolla on alaikäiseen nähden holhoojaoikeus, haluaa saada hänet kasvatulaitokseen, tehköön siitä hakemuksen sosialiministeriön lastensuojelutoimistolle, joka päättää asiasta. Hakemuksen saa lähettää postitse.

16 §. Edellisessä pykälässä mainittuun hakemukseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

1) kunnanviranomaisen taikka muun luotettavan henkilön antama lausunto lapsen käytöksestä ja niistä seikoista, jotka vaativat alaikäisen ottamista laitokseen;

2) lapsen tai hänen vanhempainsa täydellinen papintodistus;

3) viimeinen koulutodistus, jos alaikäinen on koulua käynyt;

4) lääkärintodistus, joka osoittaa, että alaikäisessä ei ole tarttuvia tauteja taikka semmoista vammaa taikka sellaista henkistä viallisuutta, joka estää hänen kasvatustansa ja hoitoansa laitoksessa;

5) selvitys alaikäisten kotioloista, koulunkäynnistä ja edellisestä toiminnasta, niin myös niistä muista oloista, joissa hän on elänyt ja kasvanut;

6) sitoumus, jossa huoltaja sosialiministeriön lastensuojelutoimistolle taikka tämän valtuuttamalle henkilölle siirtää vanhempain- tai holhoojavaltansa alaikäiseen nähden, kunnes tämä on täyttänyt 18 vuotta; ja

7) kunnallisviranomaisen tai täysivaraisten yksityisen henkilön sitoumus suorittaa sosialiministeriön lastensuojelutoimistolle taikka tämän määräämälle henkilölle alaikäisen hoidosta säädetty vuosimaksu.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSET

1924. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 5.

Sisällitys: 39. Helsingin kaupungin jako äänestysalueisiin valtiollisia ja kunnallisia vaaleja varten, s. 65. — 40. Asetus kansakoulutoimen järjestysnuodon perusteista annetun lain toimeenpanemisesta, s. 67. — 41. Satamavirkailijain virkapuvut, s. 73. — 42. Vallilan ja Pakaan alueiden sekä Käpylän Pakaankadun kivitalotonttien vuokraehdot, s. 73. — 43. Vallilan ja Pakaan alueiden kivitaloja varten varattujen tonttien rakennusjärjestys, s. 74. — 44. Ajoliikenteen järjestely Sofiankadulla, s. 74. — 45. Ajoliikenteen järjestely Heikinkaduilla, s. 75. 46. Tähtitornipuiston ison puistotien sulkeminen ajoliikenteeltä, s. 75. — 47. Kuorma-automobiilien ja henkilömnibussien ajonopeudet, s. 75. — 48. Kuorma-automobiilien painoa ja leveyttä koskevia määräyksiä, s. 76. — 49. Kumtähden siirtolapuutarhan hallinto, s. 77. — 50. Kumtähden siirtolapuutarhapalstain vuokrasopimusten kaavake, s. 77. — 51. Adolf Holmgrenin lahjoitusrahastosta myönnettävään apurahain korottaminen, s. 79. — 52. Tariffi, jonka mukaan liikennemaksuja kannetaan Helsingin kaupungissa, s. 79.

39. Helsingin kaupungin jako äänestysalueisiin valtiollisia ja kunnallisia vaaleja varten.

Maistraatin vahvistama maaliskuun 8 p:nä 1924.

Heinäkuun 20 p:nä 1906 annetun vaalilain 3 §:n 2 momentin mukaan tulee maistraatin valtiopäivämiesvaaleja varten jakaa kaupunki, jossa on enempi kuin kolmetuhatta asukasta, riittävän useaan äänestysalueeseen. (*Suomen as.-kok. 1906: 26*).

Marraskuun 27 p:nä 1917 annetun kunnallisen vaalilain 2 §:n nojalla tulee valtuuston jakaa kunta kunnallisia vaaleja varten äänestysalueisiin samojen perusteiden mukaan kuin valtiopäiville toimitettavaa edustajain vaalia varten. (*Suomen as.-kok. 1917: 108*).

Sittenkun kaupunginvaltuusto helmikuun 27 p:nä 1924 oli puoltanut Helsingin kaupungin jakamisesta äänestysalueisiin valtiollisia ja kunnallisia vaaleja varten tehtyä ehdotusta, vahvasti maistraatti yllämainittuna päivänä kyseessäolevan jaon seuraavaksi:

1 äänestysalue: korttelit n:ot 1—12, 29, 30, 31, 43 ja 193 I kaupunginosasta, 137—139 VIII kaupunginosasta, saaret sekä toisilla paikkakunnilla oleskelevat Helsingin kaupungissa hengillekirjoitetut henkilöt.

2 äänestysalue: korttelit n:ot 13—19 ja 44 I kaupunginosasta.

3 äänestysalue: korttelit n:ot 20—26, 45, 131, entinen 132 a, 132 b ja 140 I kaupunginosasta.

4 äänestysalue: koko II kaupunginosa.

5 äänestysalue: koko III kaupunginosa.

6 äänestysalue: korttelit n:ot 62—68, 69 a, 69 ja 70 IV kaupunginosasta.

7 äänestysalue: korttelit n:ot 71—80 IV kaupunginosasta.

8 *äänestysalue*: korttelit n:ot 81,82, 157, 158, 166—175 ja Ruoholahden ruumisasema IV kaupunginosasta sekä: Leppäsuo, hautausmaat (paitsi venäl. sotilas- ja moos.uskolaisten hautausmaat), Lapinlahden sairaala-alue, Lapinniemi, Ruoholahden täyteenalueet ja XX kaupunginosa.

9 *äänestysalue*: korttelit n:ot 153—156, 162, 179, 192, 194, 198, 215—217 ja Kampin paloasema IV kaupunginosasta.

10 *äänestysalue*: korttelit n:ot 83—85, 90—92 ja 113 V kaupunginosasta.

11 *äänestysalue*: korttelit n:ot 61, 86—89, 93 ja 94 V kaupunginosasta.

12 *äänestysalue*: korttelit n:ot 111, 112, 114, 115 ja 125 VI kaupunginosasta.

13 *äänestysalue*: korttelit n:ot 116, 119, 120, 123 ja 124 VI kaupunginosasta.

14 *äänestysalue*: korttelit n:ot 121, 122, 176—178, 218—232 ja varastoalueet VI kaupunginosasta ja 185 VII kaupunginosasta.

15 *äänestysalue*: korttelit n:ot 60, 104, 106, 107, 107 a, 108—110 ja Johanneksen kirkko VII kaupunginosasta.

16 *äänestysalue*: korttelit n:ot 100 a, 100b, 101, 102, 133—136, 197 ja tähtitieteellinen observatorio VII kaupunginosasta sekä Kaivopuisto (IX kaupunginosa).

17 *äänestysalue*: korttelit n:ot 129, 130, 180, 182 ja 183 VII kaupunginosasta.

18 *äänestysalue*: korttelit n:ot 105 ja 126—128 VII kaupunginosasta.

19 *äänestysalue*: koko VIII kaupunginosa, paitsi korttelit n:ot 137—139, jotka kuuluvat I äänestysalueeseen.

20 *äänestysalue*: korttelit n:ot 288—292, 294—300 ja P. Siltasaari.

21 *äänestysalue*: Sörnäsi, Bergudd, Södervik (Suvilahti), Pikku ja Iso Verkkosaari (kortteli n:o 271), korttelit n:ot 250—253, 272—286 ja 293 X kaupunginosasta.

22 *äänestysalue*: Eläintarhan huvilat, korttelit n:ot 301 a, 301 b, 301, 305, 312, 318 ja 328—330 XI kaupunginosasta.

23 *äänestysalue*: korttelit n:ot 306, 307, 308, 313, 314 ja 319 XI kaupunginosasta.

24 *äänestysalue*; korttelit n:ot 302—304, 309—311, 316, 317, 321 ja 322 XI kaupunginosasta.

25 *äänestysalue*: korttelit n:ot 315, 320, 323—327, 336, 339 ja Kallion kirkko XI kaupunginosasta.

26 *äänestysalue*: korttelit n:ot 331—335, 337, 338 a, 338 b ja 340—346 XI kaupunginosasta.

27 *äänestysalue*: korttelit n:ot 347—349, 358—361, 366 ja 367 XII kaupunginosasta.

28 *äänestysalue*: korttelit n:ot 350—357, 362—365, 368—376, 393, vesisäiliö ja Alppila XII kaupunginosasta.

29 *äänestysalue*: korttelit n:ot 377—392 XII kaupunginosasta sekä Böle (Pasila), Malmi, Träski (Suo), Fredriksberg ja kulkutauti-sairaala.

30 *äänestysalue*: korttelit n:ot 401—411 XIII kaupunginosasta.

31 *äänestysalue*: korttelit n:ot 412—425 XIII kaupunginosasta.

32 *äänestysalue*: kaikki muut korttelit ja alueet XIII kaupungin-osasta.

33 *äänestysalue*: korttelit n:ot 462—491, Töölön sokeritehdas ja Hesperia XIV kaupunginosasta.

34 *äänestysalue*: kaikki muut korttelit ja alueet XIV kaupungin-osasta ja XV kaupunginosa, Meilahti, Greijus, korttelit 520,600, Dal (Laakso), sekä kaikki muut alueet Länt. viertotien länsipuolella XIV kaupunginosan pohjoispuolella.

35 *äänestysalue*: Sörnäsän osakepanimo, hiilihappotehdas, keskus-vankila-alue, Vallilasta rautatieläisten asunnot, ratavartijan asunto, It. viertotien n:ot 39, 66—82, korttelit n:ot 530—551.

36 *äänestysalue*: kaikki muut alueet Vallilasta sekä Hermannin I:stä korttelit n:ot 1—3.

37 *äänestysalue*: Hermannin I:stä korttelit n:ot 4—9 ja 11, Hermannin II:sta korttelit n:ot 15—17, 19 ja 22, Toukola, rantakorttelit, Backas (Mäkelä), paloasema (kortteli n:o 581), Gumtähti, Gumtähden säteri, Arabia, Sofielund, Anneberg ja Forsby (Vanhakaupunki).

38 *äänestysalue*: Kottby (Käpylä) ja kunnalliskoti (Forsbyn tila).

40. Asetus kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista annetun lain toimeenpanemisesta.

Annettu toukokuun 31 p:nä 1924.

(Suomen as.-kok. 1924 : 138)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1923 : 34)

Nojautuen kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista 18 päivänä toukokuuta 1923 annetun lain 16 §:ään säädetään täten, opetusministerin esittelystä, seuraavaa:

1 §. Jos kansakoulun oppilaan huoltaja haluaa oppilaan uskonnonvapauslain 8 §:n mukaan vapauttavaksi koulun uskonnonopetuksesta, on hänen tehtävä siitä mainitun lain täytäntöönpanoasetuksen 6 §:n mukainen ilmoitus koulun johtajalle, jonka tulee saattaa asia kansakoulunjohtokunnan tietoon, ja tulee johtokunnan päätöksellään vapauttaa oppilas sanotusta opetuksesta.

Samoin on huoltajan ilmoitettava, nauttiiko oppilas uskonnonopetusta koulun ulkopuolella ja, myönteisessä tapauksessa, todisteellisesti osotettava, missä määrin ja minkä tunnustuksen mukaisesti tätä opetusta annetaan sekä että asianomainen uskonnollinen yhdyskunta tämän opetuksen hyväksyy. Jos oppilaalle annetaan uskonnonopetusta hänen tunnustuksensa mukaisesti koulun puolesta tai sen ulkopuolella, kummassakin tapauksessa vähintään yhtä viikko-

tuntia vastaavana aikana, tulee johtokunnan vapauttaa oppilas siitä uskonnonhistorian ja siveysopin opetuksesta, jota koulussa ehkä annetaan tai tullaan antamaan.

2 §. Milloin kansakoulun johtokunnan on kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaan huolehdittava vähintään kahteenkymmeneen nousevan oppilasvähemmistön tunnustuksenmukaisen uskonnonopetuksen antamisesta ja ylä- tai alakansakoulun opettaja tahi, jos heitä on useampia, jotkut heistä kuuluvat näiden oppilaiden tunnustukseen, tulee johtokunnan määrätä yksi tai useampi heistä tätä opetusta antamaan yhtä monta viikkotuntia, kuin enemmistöllä on uskonnonopetusta. Opetus on annettava samaan tunnustukseen kuuluville oppilaille yhteisesti, kuitenkin huomioon ottaen ettei yhdessä opeteta useampia kuin viittäkymmentä oppilasta eikä useampia kuin neljää vuosiluokkaa.

Jos koulun opettajista ei kukaan kuulu puheenalaisen vähemmistön tunnustukseen, tulee johtokunnan uskoa tämä opetus jollekin koulun ulkopuolella olevalle tähän tunnustukseen kuuluvalla henkilölle sekä alistaa vaali tarkastajan hyväksyttäväksi; ja avustaa valtio tätä opetusta, niinkuin laissa kansakoululaitoksen kustannuksista opettajan ylituntien korvaamisesta on sanottu.

3 §. Jos uskonnollinen yhdyskunta haluaa saada valtiolta avustusta tunnustuksensa mukaista uskonnonopetusta varten oppilaiden vähemmistölle, jonka lukumäärä ei nouse kahteenkymmeneen, ja Eduskunta on tämmöiseen tarkoitukseen osoittanut varoja, tulee yhdyskunnan tehdä kouluhallituksen kautta opetusministeriölle anomus tarvittavasta rahamäärästä, samalla ilmoittaen, minkä koulujen oppilaille ja monelleko kussakin koulussa tätä opetusta aiotaan antaa sekä miten opetus aiotaan järjestää. Jos ministeriö myöntää tarkoitukseen avustusta, tulee asianomaisten hyvissä ajoin lähemmin sopia johtokunnan kanssa tämän opetuksen antamisen ajasta ja paikasta.

Jos valtioapua ei tähän tarkoitukseen pyydetä tai sitä ei myönnetä, tulee uskonnollisen yhdyskunnan hankkia kouluhallituksen hyväksyminen opetuksen järjestämiselle ja muuten menetellä niinkuin edellisessä momentissa sanotaan.

4 §. Milloin yläkansakoulussa yksi tai useampi oppilas uskonnonvapauslain mukaan on vapautettu koulun uskonnonopetuksesta eikä koulun ulkopuolellakaan nauti uskonnonopetusta, tulee koulun opettajan tai, missä opettajia on useampia, sen heistä, jonka johtokunta määrää, antaa sanotuille oppilaille opetusta uskonnonhistoriassa ja siveysopissa vähintään yhtä viikkotuntia vastaavana aikana. Opetusta on annettava näille oppilaille, mikäli mahdollista, yhteisesti, kuitenkin huomioon ottaen, ettei useampia kuin viittäkymmentä oppilasta yhdessä opeteta.

Jos opettajan viikkotuntimäärä edellisessä momentissa mainitun opetuksen kautta nousee yli kolmenkymmenen kahden eikä opettaja tämän johdosta halua tätä opetusta antaa, tai jos hän muuten painavasta syyistä pyytää siitä vapautusta, tulee johtokunnan uskoa

tämä opetus jollekin koulun ulkopuolella olevalle henkilölle sekä alistaa vaali tarkastajan hyväksyttäväksi: ja avustaa valtio tätä opetusta, niinkuin laissa kansakoululaitoksen kustannuksista opettajan ylilentien korvaamisesta säädetään.

5 §. Milloin johtokunta paikkakunnalla, jonka pääelinkeino ei ole maanviljelys, päättää vaihtaa maatalouden opetuksen kansakoulussa johonkin paikkakunnan elinkeinoelämää lähemmin vastaavaan opetukseen, tulee sen hyvissä ajoin ennen sen lukuvuoden alkua, jolloin vaihto aiotaan panna toimeen, hakea päätökselleen tarkastajan vahvistus, liittäen hakemukseen noudatettavaksi aiottu opetussuunnitelma.

Samoin on meneteltävä, milloin kahdella ylimmällä luokalla eli vuosiosastolla halutaan opetettavaksi vapaaehtoista ainetta.

6 §. Pakollista jatko-opetusta on maalla annettava laissa määrättyinä kahdenkymmenenviiden viikon aikana, kunnan harkinnan mukaan ja johtokunnan esityksettä, vähintään neljä ja enintään kuusi viikkotuntia eli yhteensä vähintään sata ja enintään sataviisikymmentä tuntia vuodessa kullekin oppilaalle. Opetusohjelma on tehtävä ja lähetettävä tarkastajan vahvistettavaksi mieluummin yhdessä kansakoulun opetussuunnitelman kanssa.

Milloin jatko-opetusta maalla halutaan antaa muissa kuin laissa mainituissa pääasiallisesti käytännölliseen elämään valmistavissa aineissa, on johtokunnan meneteltävä niinkuin 5 §:ssä säädetään maatalouden opetuksen vaihtamisesta kansakoulussa toiseen oppiaineeseen.

7 §. Jatko-opetusta annettakoon yhdessä korkeintaan viidellekymmenelle oppilaalle, kuitenkin niin että oppilasmäärä käsityöissä yleensä ei ylitä kahtakymmentäviittä, eikä ruuanlaitossa kahtatoista kutakin käytettävissä olevaa hellaa kohti.

8 §. Milloin alakansakoulun opettaja toimii koko lukuvuoden samassa piirissä, on hän velvollinen tarpeen mukaan avustamaan oppivelvollisuuslain täytäntöönpanoasetuksen 9 §:n 2 momentin mukaisesti saman koulupiirin yläkansakoulun opettajaa.

Milloin alakansakoulun opettaja työskentelee osan lukuvuotta toisessa piirissä, on yläkansakoulun opettaja oikeutettu jatko-opetuksen aikana supistamaan työnsä kansakoulussa kahteenkymmenen kahdeksaan tuntiin.

9 §. Johtokunta on oikeutettu tarkastajan suostumuksella kiinnittämään jatko-opetukseen opettajia myöskin koulun ulkopuolelta, kuitenkin niin että koulun johtajaopettaja johtaa myöskin jatko-opetusta.

10 §. Kansakoulun johtokunnan muodostaa kuusi kunnanvaltuuston valitsemaa henkilöä. Vaali tapahtuu kolmeksi vuodeksi siten, että kaksi johtokunnan jäsentä vuosittain poistuu, ensimmäiset kerrat arvan määräämät ja sittemmin ne kaksi jäsentä, jotka kolmena viimeksi kuluneena vuotena ovat toimessaan olleet. Poistuneet jäsenet voidaan uudelleen valita. Jos johtokunnan jäsen poismuuton kautta tahi muusta laillisesta syystä eroo, ennenkuin hänen toimi-

aikansa on loppuun kulunut, on täytevaali toimitettava; ja hoitakoon siten valittu tointansa sen ajan, joka olisi eronneella ollut jälellä.

Jokaiseen kansakoulun johtokuntaan on sen lisäksi seitsemäntenä jäsenenä kuuluva se opettaja, jonka kaikki koulupiirin virassa olevat opettajat kalenterivuositain siihen toimeen valitsevat; ja olkoon siten valitulla opettajalla puhe- ja äänivalta kaikissa niissä asioissa, jotka eivät henkilökohtaisesti koske häntä itseänsä. Jos siinä piirissä, jonka johtokunnan toiminta käsittää, on ainoastaan yksi opettaja, on hän itseoikeutettu johtokunnan jäsen, mutta jos opettajia on kaksi, kuuluu semmoisena johtokuntaan virassa vanhempi.

Muulla tavoin, kuin tässä ylempänä sanotaan, ei kansakoulunopettaja saata olla kansakoulun johtokunnan jäsenenä.

Kansakouluntarkastaja voipi ottaa osaa johtokunnan keskusteluihin, mutta ei sen päätöksiin.

11 §. Johtokunta valitkoon vuosittain jäsenistään puheenjohtajan, johon toimeen kuitenkin kansakoulun opettajiston edustaja ei ole vaalikelpoinen.

Taloudenhoitoa sekä pöytäkirjanpitoa ja kirjeenvaihtoa varten johtokunta valitsee joko keskuudestaan tai ulkopuoleltaan taloudenhoitajan ja sihteerin johtokunnan määräämäksi ajaksi, ja voidaan nämä toimet antaa saman henkilön hoidettavaksi.

Johtokunta on päätösvaltainen, jos neljä jäsentä on saapuvilla.

12 §. Avoin kansakoulunopettajan virka on johtokunnan viipymättä julistettava haettavaksi viralliseen lehteen sekä johonkin muuhun lehteen pantavalla ilmoituksella vähintään kahdenkymmenen ja enintään kolmenkymmenen päivän kuluessa, kuitenkin niin, että ilmoituksen tulee olla molemmissa lehdissä vähintään neljätoista päivää ennen hakuaajan päättymistä.

Hakijan on hakemukseensa liitettävä todistus maineestaan ja oikeaksi todistettu jäljennös kelpoisuustodistuksestaan virkaan ynnä todistettu ansioluettelo sekä, jos hän jo on opettajana kansakoulussa, sen koulun johtokunnan kuluvana kalenterivuonna antama todistus hänen opettajatoimestaan ja elämänlaadustaan.

13 §. Niin pian kuin hakuaika on päättynyt, tulee johtokunnan tehdä päätös asiasta, ottamalla huomioon kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista annetun lain 9 §:n säännökset. Opettaja- virkaa älköön täytettävä koettele myöhemmin kuin 20 päivänä heinäkuuta sinä vuonna, jolloin virkaan on astuttava.

Johtokunta on velvollinen otteella laaditusta pöytäkirjasta, johon on otettu jäljennös hakuilmoituksesta ja merkitty, minä päivänä ilmoitus on julkaistu, sekä oheenliittämällä kaikki hakemuskirjat heti ilmoittamaan päätöksensä asianomaiselle kansakoulun tarkastajalle.

14 §. Milloin johtokunta on toimittanut vaalin ja kansakoulun tarkastaja tyytyy tähän vaaliin, on hänen viipymättä annettava tieto virkaan määrätylle sekä viralliseen lehteen; jos hän taas ei vaaliin tyydy, tulee hänen, esittäen hylkäämisensä tarkat perusteet, vaatia asiasta johtokunnan selitys sekä sen saatuaan, ellei voi johtokunnan

selitystä hyväksyä, alistaa asia kouluhallitukseen, joka sen tutkii ja ratkaisee. Kumpaisessakin tapauksessa on tarkastajan annettava toimenpiteestään viipymättä tieto koulun johtokunnalle.

Jos opettajaksi määrätty on toisen kansakoulun palveluksessa, on tarkastajan kohta ilmoitettava määräys myöskin tämän koulun johtokunnalle.

Milloin taas johtokunta on päättänyt julistaa viran uudestaan haettavaksi, on tarkastajan viipymättä johtokunnalle ilmoitettava, tyytyykö hän tähän päätökseen vai eikö, ja tulee johtokunnan edellisessä tapauksessa ilman viivytystä julistaa virka tavallisessa järjestyksessä uudestaan haettavaksi, jälkimmäisessä tapauksessa heti toimittaa vaali ja menetellä niinkuin edellä 13 §:ssä on sanottu.

15 §. Kansakoulunopettajan laillinen lähtö- ja tuloaika on elokuun 1 päivä; älköön siis kansakoulunopettajan virkaan koet- teeksi astuttako muuna aikana.

Väliaikaiseksi ja viransijaiseksi voidaan tarpeen vaatiessa ottaa sekin, joka ei täytä säädettyjä kelpoisuusehtoja, jos hakija katsotaan olevan viran hoitamiseen sopiva.

16 §. Älköön sama henkilö yhtäikää hakeko kahta tahi use- amppaa kansakoulunopettajan virkaa, älköönkä myöskään nimitetty opettaja kieltäytykö virkaa vastaanottamasta ja siihen säädettyinä aikana astumasta. Jos sellaista tapahtuu, on asia ilmoitettava koulu- hallitukselle, jonka tulee asianomaisen kansakouluntarkastajan kautta antaa hairahtuneelle nuhteet, jotka on merkittävä sen johto- kunnan pöytäkirjaan, minkä palveluksessa opettaja on, ynnä hänelle siitä annettavaan virkatodistukseen, sekä muuten niin menetellä kuin asianhaarat saattavat vaatia, ollen kuitenkin huomattava, että hakija, joka kymmenen päivän kuluessa hakujan päättymisestä ei ole saanut tietää vaalin tuloksesta, on oikeutettu hakemaan toiseen paikkaan. Jos opettaja kesken lukuvuotta elokuun 1 päivän jälkeen omavaltaisesti jättää virkansa hankkimatta hyväksytyä sijaista, on meneteltävä samoin kuin opettajan kieltäytyessä virkaa vastaan- ottamasta.

17 §. Kahdessa piirissä toimivan alakansakoulun opettajaa ja opettajanvirkaa koskevat asiat käsitellään kummankin piirin johtokuntien yhteisessä kokouksessa, jonka kutsuu kokoon ja jossa puhetta johtaa iältään vanhempi puheenjohtaja. Ollakseen päätös- valtainen tulee tällaisessa kokouksessa olla saapuvilla vähintään kaksi jäsentä kummastakin johtokunnasta.

18 §. Kansakoulunopettajan kuoltua saakoon kuolinpesä, jos se virkaa varten hankkii ja palkkaa johtokunnan ja tarkastajan hyväksymän sijaisen, nauttia virkaa seuraavat palkkaedet seuraavan elokuun 1 päivään saakka sekä myös, jos näihin etuihin kuuluu nautinto-oikeus viljeltyyn maahan, koko sen vuoden sadon paitsi laiduntamisoikeutta elokuun 1 päivän jälkeen.

Jos kuolinpesä ei hanki eikä palkkaa hyväksytyä viransijaista taikka jos kansakoulunopettaja muuten lukuvuoden aikana virastaan eroo, lakkaa heti kaikki oikeus virkaa seuraaviin palkkaetuihin;

ja tulee johtokunnan seuraavan elokuun 1 päivään asti näitä etuja vastaan hankkia sellainen viransijainen, jonka tarkastaja saattaa hyväksyä.

19 §. Kansakoulun johtajan valitsee johtokunta, piirin opettajiston mieltä kuultuaan, yleensä piirin yläkoulun vakinaisista tai koevuosilla olevista mies- tai naisopettajista kolmeksi lukuvuodeksi kerrallaan, ellei tätä ennen annettu virkavahvistuskirja oikeuta jotta-kin opettajaa johtajan toimeen. Johtajan vaali on samalla tavalla kuin opettajan vaali alistettava tarkastajan vahvistettavaksi.

Johtajan tehtävät ja velvollisuudet määritellään kouluhallituksen annettavassa johtosäännössä.

20 §. Kansakoulujen piiritarkastajan nimittää valtioneuvosto, sittenkuin virka on kolmenkymmenen päivän ajan ollut haettavana ja kouluhallitus on virkaehdotuksen tehnyt. Eron virasta myöntää samoin valtioneuvosto, sittenkuin eläkeanomus, jos sellainen on tehty, on ratkaistu.

Piiritarkastajalle myöntää virkavapauden korkeintaan kuuden kuukauden ajaksi kouluhallitus, pitempiäaikaisen valtioneuvosto.

21 §. Kansakoulun piiritarkastajan kelpoisuudesta virkaan on voimassa, mitä siitä erikseen on säädetty tai säädetään.

22 §. Piiritarkastaja saa palkkausta vahvistetun palkkaus-säännön mukaan ja on hänellä virka-arvo arvojärjestyksen kahdeksannessa luokassa, ollen hänellä oikeus saada matkakulujen korvausta ja päivärahaa matkustussäännön kolmannen luokan mukaan. Piiritarkastaja on osallinen siviiliviraston leski- ja orpokassaan.

23 §. Piiritarkastajaa syytetään virkarikoksesta asianomaisessa alioikeudessa.

Jos piiritarkastaja on tehnyt itsensä syyppääksi virheellisyyksiin virassa tai virkavelvollisuuksiensa laiminlyömiseen, antakoon kouluhallitus syylliselle varoituksen tai määrätkään hänet enintään kolmen kuukauden ajaksi virantoimituksesta pidätettäväksi ja menettämään samalta ajalta palkkaetunsa joko kokonaan tai osaksi.

Jos piiritarkastajaa tuomioistuimessa syytetään rikoksesta, voi kouluhallitus pidättää hänet virantoimituksesta ja palkan nauttimisesta, kunnes tuomioistuimen lainvoimainen päätös asiasta on annettu.

24 §. Piiritarkastaja on velvollinen alistumaan niihin muutoksiin, jotka vastaisuudessa mahdollisesti toimeenpantavat uudistukset saattavat aiheuttaa hänen virkaansa, palkkaukseensa tai virkapiiriinsä, niin myös vastedes ehkä toimeenpantaviin palkkauksen yleisiin järjestelyihin.

25 §. Jos kaupunki, jonka asukasluku on alle neljäntuhannen, ei halua asettaa omaa kansakoulujen tarkastajaa, ilmoittakoon päätöksensä kouluhallitukselle, jonka tulee ryhtyä asian johdosta tarpeellisiin toimiin.

26 §. Seminaareista on soveltuvissa kohdissa voimassa, mitä niistä erikseen on säädetty, kunnes niiden järjestämiseksi tarpeelliset tarkemmat säännökset annetaan eri asetuksella.

27 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1924. Sen kautta kumotaan aikaisemmin annetut asetukset ja määräykset, mikäli ne ovat vastoin sen säännöksiä.

41. Satamavirkailijain virkapuvut.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat kesäkuun 11 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin satamavirkailijain virkapuvut seuraaviksi:

Satamakapteeni:

T a k k i tummansininen, jossa kaksi riviä kullanvärisiä kaupungin vaakunalla koristettuja nappeja, takin käänteissä kolme kolmihaarista tähteä.

L a k k i tummansininen, vegamalla, kullanvärisellä paksulla leukanauhalla, joka on kiinnitetty kullattuihin nappeihin. Lakissa on musta ympärysnauha, ja kokardina kaupungin vaakuna kullatun tammenlehtiseppeleen sisällä ja vaakunan yläpuolella pieni kullattu ankkuri sekä lakin lipassa sileä kullanvärinen reuna.

H o u s u t ja **l i i v i t** tummansiniset tai valkoiset.

Apulaissatamakapteeni tai satamamestari: Muuten samanlainen puku kuin satamakapteenin, mutta lakin lippa ilman kullanväristä reunaa ja takin käänteissä vain kaksi tähteä.

Satamakatsantomies: Muuten kuten edellä mainituilla, mutta vain yksi tähti takin käänteissä ja lakissa soikea, kullanvärisellä nauhalla varustettu kokardi, jossa kaupungin vaakuna ja sen yläpuolella ankkuri sekä ohut kullattu leukanauha.

Satamaluotsi: Muuten kuten edellinen, mutta takin käänteissä ohjauspyörä, jonka keskellä kaupungin vaakuna (pyörän lävistäjä, tapit mukaanlaskettuna 25 mm). Lakki samanlainen kuin edellinen mutta kokardissa yksi ankkuri (pituus 30 mm) ja ohut kullanvärinen leukanauha.

Satamapalvelijat: Muuten kuten edellinen, mutta ilman ohjauspyörää tai tähtiä. Lakissa kullanvärinen ankkuri ja ohut kullattu leukanauha.

M u i s t u t u s. Kesällä voidaan käyttää valkoista takkia ja valkoisella kankaalla päällystettyä lakkia.

42. Vallilan ja Pakaan alueiden sekä Käpylän Pakaankadun kivitalotonttien vuokraehdot.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 11 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että luovutettaessa vuokralle Vallilan ja Pakaan alueiden kortteleissa n:ot 530, 533, 535, 539—554, 557 ja 582 sekä Käpylän

Pakaankadun varrella olevia tontteja, jotka on varattu kivitaloja varten, soveltuvilta kohdin on noudatettava Käpylän vuokratontteille helmikuun 23 p:nä 1921 vahvistettuja vuokraehtoja;

Elokuun 31 p:nä 1920 päätti kaupunginvaltuusto, että huhtikuun 6 p:nä s. v. vahvistettuja Toukolan kortteleissa n:o 912 ja 913 sijaitsevien asuntotonttien vuokrasopimuksen kaavaketta oli käytettävä myös Käpylän puutarhaesikaupungin tontteja luovutettaessa (*Kunn.-kert. 1920, s. 12*). Helmikuun 23 p:nä 1921 vahvisti kaupunginvaltuusto eräitä muutoksia näihin kaavakkeisiin. (*Kunn.-kert. 1921, s. 33*).

Puheenaolevissa kortteleissa sijaitsee myös puutaloja varten varattuja tontteja, joita varten eri vuokrasopimuksen kaavakkeet on vahvistettu lokakuun 6 p:nä 1908 ja helmikuun 8 p:nä 1916.

että Suomen rahan asema mahdollisesti tapahtuvien suurempain muutosten vastapainoksi on vuokrasopimukseen otettava seuraava määräys:

Jos Suomen rahan arvossa, laskettuna siten, että 1 paperimarkka, jossa rahalajissa vuokramaksut on tarkoitettu suoritettaviksi, vastaa $\frac{1}{8}$ markkaa kullassa, sattuu muutoksia, jotka lisäävät tai vähentävät paperimarkan arvoa verrattuna kultamarkkaan vähintään 20 %, on sekä kaupungilla että vuokraajalla oikeus vaatia vuokramaksujen tarkistamista. Ellei asianosaisten kesken voida sopia rahan arvosta, määrää sen Suomen pankki.

43. Vallilan ja Pakaan alueiden kivitaloja varten varattujen tonttien rakennusjärjestys.

Kaupunginvaltuuston vahvistama kesäkuun 11 p:nä 1924.

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1917 : 2*)

Kortteleissa n:oissa 530, 533, 535, 539—554, 557 ja 582 sijaitsevia kivitaloja varten varattuja tontteja rakennettaessa on noudatettava toukokuun 8 p:nä 1917 vahvistettua Helsingin kaupungin yleistä rakennusjärjestystä alempana säädetyin poikkeuksin ja lisäyksin.

1 §. Rakennus on korkeuteen, ääriivioihin ja kerroslukuun nähden tehtävä julkisivujen tarkastustoimikunnan laatiman ja vahvistaman julkisivukaavion mukaan.

2 §. Ullakkoa ei saa asuinhuoneiksi sisustaa, ellei sellaista edellytetä mainitussa julkisivukaaviossa.

3 §. Ennenkuin puheenalaisille tonteille tehtävien rakennuksien pääpiirustukset lopullisesti laaditaan, ovat alustavat julkisivuluonnokset jätettävät rakennustarkastuskonttorin tarkastettaviksi.

44. Ajoliikenteen järjestely Sofiankadulla.

Maistraatin päätös lokakuun 31 p:nä 1923.

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1923 : 6*)

Poliisimestarin esityksestä on maistraatti kaupungissa voimassa olevan liikenneohjesäännön 3 §:n nojalla määrännyt, että kaikenlaisten ajoneuvojen, kuten vaunujen, kärryjen, rekien, autojen,

moottoripyörien ja polkupyörien liikenne Sofiankadulla ei saa tapahtua Senaatintorin suunnalta, vaan ainoastaan Kauppatorilta Senaatintorin suuntaan.

45. Ajoliikenteen järjestely Heikinkaduilla.

Maistraatin päätös kesäkuun 21 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1923 : 6)

Poliisimestarin esityksestä ja voimassa olevan liikenneohjesäännön 3 §:n 1 mom. nojalla on maistraatti määrännyt, että kaikki ajoliikenne, lukuunottamatta raitiotieliikennettä, Heikinkaduilla on Töölöstä päin kaupunkiin suunnattava pitkin Länsi-Heikinkatua Simon- ja Bulevardinkatujen välisellä osalla ja ajoliikenne kaupungista Töölöseen päin pitkin Itä-Heikinkatua Ruotsalaisen Teatterin ja Simonkadun välisellä osalla, ollen siis Töölöseen päin menijöillä oikeus kääntyä Itä-Heikinkadun ja Simonkadun kulmassa Simonkadulle ja siitä Länsi-Heikinkatua pitkin jatkaa matkaa Töölöseen, joka määräys astuu voimaan heinäkuun 1 p:nä.

46. Tähtitornipuiston ison puistotien sulkeminen ajoliikenteeltä.

Maistraatin päätös heinäkuun 5 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1923 : 6)

Voimassa olevan liikenneohjesäännön 3 § 1 mom:n nojalla on maistraatti määrännyt, että iso puistotie, joka kulkee Tähtitornipuiston lävitse Unioninkadulta Tähtitorninkadulle, suljetaan ajoliikenteeltä.

47. Kuorma-automobiilien ja henkilöomnibussien ajonopeudet.

Maistraatin päätös heinäkuun 12 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1924 : 17)

Nojautuen lokakuun 14 p:nä 1922¹ annettun¹ automobiili liikennettä koskevan asetuksen 28 §:ään sellaisena kuin se on huhtikuun 26 p:nä 1924 annetussa asetuksessa muutettuna, on maistraatti mainittuna päivänä tekemällään päätöksellä määrännyt seuraavat suurimmat sallitut ajonopeudet lastiautomobiileille ja henkilöomnibusseille Helsingin kaupungin alueella:

1) automobiileille, joiden kaikki pyörät ovat varustetut ilma-renkailla:

a) lastivaunulle, jonka bruttopaino ei nouse yli 2,500 kg. — 25 km. tunnissa (pimeässä ja sumussa 20 km.);

b) lastivaunulle, jonka bruttopaino on yli 2,500 kg. mutta ei 3,600 kg. — 20 km. tunnissa (pimeässä ja sumussa 15 km.);

c) lastivaunulle, jonka bruttopaino on yli 3,600 kg. — 15 km. tunnissa (pimeässä ja sumussa 10 km.);

d) lastivaunulle, jonka bruttopaino nousee yli 6,000 kg., jollaisia vaunuja maistraatin tämänpäiväisen päätöksen mukaan saadaan käyttää liikenteessä vain toukokuun 1 p:ään 1927, — 10 km. tunnissa.

2) automobiileille täysikumi-(massiivi) renkailla:

a) vähintään 4 cm. paksuilla kumeilla varustetut ja koreintaan 6,000 kg. bruttopainoiset — 15 km. tunnissa (pimeässä ja sumussa 10 km.);

b) vähintään 4 cm. paksuilla kumeilla varustetut ja yli 6,000 kg. bruttopainoiset vaunut, jollaisia saadaan liikenteessä käyttää vain toukokuun 1 p:ään 1927, — 10 km. tunnissa.

Jos automobiilin renkaat ovat muunlaatuksia, määrää poliisi mihinkä ylempänä mainittuun luokkaan automobiili suurimpaan sallittuun ajonopeuteen nähden on kuuluva.

48. Kuorma-automobiilien painoa ja leveyttä koskevia määräyksiä.

Maistraatin päätös heinäkuun 12 p:nä 1924.

(Vrt. *kunn. as.-kok.* 1924 : 17)

14 p:nä lokakuuta 1922 annetun automobiililiikennettä koskevan asetuksen 13 §:n nojalla sellaisena kuin se muutettuna kuuluu asetuksessa 26 p:ltä huhtikuuta 1924 on maistraatti, poiketen säädöksistä ensinmainitussa asetuksessa päätöksellä mainittuna päivänä määrännyt, että kolmen vuoden ylimenokautena, eli siis 1 p:ään toukokuuta 1927 liikenteessä kaupungin kaduilla ja viertoteillä käytettäköön ennen 1 p. toukokuuta 1924 rekisteröityjä kuorma-autoja bruttopainoltaan korkeintaan 9 tonnia ja suurimmalta leveydeltään 225 cm. kuorma siihen luettuna ehdoilla

a) että auto on joko varustettu sellaisella laitoksella, että sen nopeus rajoittuu 10:een kilometriin tunnissa tai kuljettajalle näkyvällä nopeusmittarilla; sekä

b) että tänä aikana voimassa olevia, kuormitusta pyörärengaslevyden senttimetriä kohti koskevia säädöksiä tarkalleen noudatetaan.

Kuitenkin pidättää maistraatti oikeuden siinä tapauksessa, että tämän liikenteen kautta kadut, rakennukset niiden varrella, tai katuihin lasketut johdot joutuvat alttiiksi vahingoittumiselle, kieltää tällainen liikenne niillä katuosilla, joissa tämä katsotaan välttämättömäksi sekä voimassa olevien liikennemääräysten toistetusta rikkomisesta kieltää tällaisen automobiilin omistajalta oikeus käyttää vaunuaan.

Samalla on maistraatti määrännyt, että automobiileja, joiden bruttopaino ylittää 26 p:nä huhtik. 1924 annetussa asetuksessa vahvistetuissa säädöksissä mainitut 6 ja 7,5 tonnia, ei tämän päivän jälkeen enää saa rekisteröidä liikennettä varten Helsingin kaupungissa sekä että automobiileissa, jotka tätä ennen ovat rekisteröidyt on lupa 1 p:ään toukokuuta 1925 käyttää aikaisemmin hankittuja

kumirenkaita, jotka eivät siinä suhteessa täydelleen täytä voimassa olevia määräyksiä mutta ovat tähän mennessä automobilitarkastajan hyväksymiä.

49. Kumtähden siirtolapuutarhan hallinto.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 10 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että Kumtähden siirtolapuutarhan lähin hoito ja hallinto annetaan sosialilautakunnan johtosäännön mukaisesti asetetulle lautakunnan jaostolle, jonka myös tulee lähinnä valvoa kaupungin muita siirtolapuutarhoja.

Syyskuun 21 p:nä 1921 vahvistetun Helsingin kaupungin sosialilautakunnan johtosäännön 6 §:n mukaan voi lautakunta eräitä asiaryhmiä käsittelemään kokoontua jaostottain, joilla on valta päättää lautakunnan nimessä. (*Kunn. as.-kok. 1921: 2—3*)

50. Kumtähden siirtolapuutarhapalstan vuokrasopimusten kaavake.

Kaupunginvaltuuston vahvistama syyskuun 10 p:nä 1924.

Vuokravälikirja.

.....lle luovuttaa Helsingin kaupunki täten vuokralle maaliskuun 14 päivästä 1924 maaliskuun 14 päivään 1925 Kumtähden siirtolapuutarha-alueella olevan m²:n laajuisen siirtolapuutarhapalstan n:o .. vuotuisesta ... markan maksusta, joka on vaatimatta suoritettava rahatoimikamariin ennakolta viimeistään maaliskuun 14 päivänä vuosittain.

Vuokrasta ovat muutoin voimassa seuraavat ehdot:

1) Maapalsta ei saa olla käyttämättä eikä sitä saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin puutarhaksi. Se on järjestettävä tarkoituksenmukaisella tavalla, jolloin palstan haltija on velvollinen alistumaan niihin yleisiin ohjeisiin, joita siirtolapuutarhajaosto saattaa katsoa tarpeelliseksi antaa.

2) Ainoastaan kolmenneksessä palstaa saa viljellä samaa kasvilajia, ja on vuokraajan, mikäli mahdollista, istutettava joitakuita hedelmäpuita ja marjapensaita palstalleen.

3) Maapalstaan rajoittuvat käytävät, nurmet ja ojat on pidettävä siisteinä ja puhdistettuina ja kaikki jätteet, paperiliput y. m. s. roska vietävä sitä varten osoitettuun paikkaan. Niinikään on lanta, ruokamulta tahi semmoinen kaadettava siihen määrätylle paikalle. Puiden, pensaiden tai aidan vahingoittaminen olkoon kielletty.

4) Siirtolapuutarha-alueella ei saa toimeenpanna julkisia kokouksia, eikä siellä myöskään saa häiritsevästi esiintyä.

5) Vuokraaja on oikeutettu siirtolapuutarhajaoston luvalla ja sen hyväksymäin piirustusten sekä antamain ohjeiden mukaisesti palstalleen rakennuttamaan huvimajan ja ympäröimään palstan

aidalla. Huvimajaa saa käyttää ainoastaan tilapäistä oleskelua varten eikä asuntona.

6) Vuokraaja älköön palstalleen istuttako niin korkeakasvuisia puita, että nämä ajan oloon varjollaan haitallisesti vaikuttavat naapurin viljelmiin.

7) Vuokraaja ei ole oikeutettu palstallaan pitämään kotieläimiä minkä laatuaisia lienevätkin.

8) Vuokraaja on velvollinen kaikin tavoin edistämään hyvän järjestyksen ainaista vallitsemista siirtolapuutarha-alueella ja tarkoin noudattamaan kaikkia siirtolapuutarhajaoston tai sen edustajan antamia ohjeita ja määräyksiä.

9) Kun vesijohto tehdään alueelle, on vuokraajan suoritettava eri maku veden kulutuksesta.

10) Maapalstaa ei saa ilman siirtolapuutarhajaoston suostumusta siirtää toiselle henkilölle, vaan on poismuuttamisesta ilmoitettava mainitulle jaostolle, joka huolehtii palstan vuokraamisesta.

Viljelyspalstaa luovutettaessa älköön huvimajaa, aitaa, kalustoa tai monivuotisia kasveja myytävä korkeammasta hinnasta kuin mihin ne arvioi 15 kohdassa mainittu lautakunta.

Vuokraaja ei ole oikeutettu toiselle henkilölle siirtämään osaa palstasta.

11) Tämä välikirja on irtisanottava ennen edellisen vuoden joulukuun 1 päivää; muussa tapauksessa se katsotaan pitennetyksi edelleen vuodeksi.

12) Kaupunki luopuu oikeudestaan irtisanoa tämän välikirjan maaliskuun 14 päivään 1944 asti, mikäli kuin ei jaosto sitä ennen katso vuokramaksun järjestämistä tarpeen vaatimaksi, jossa tapauksessa jaostolla on oikeus tuollaista järjestelyä varten irtisanoa välikirja maaliskuun 14 päivään 1934. Sopimuskauden päätyttyä on kuitenkin palstanhaltijalla etuoikeus muiden edellä silloin sovitavin ehdoin saada maapalsta uudelleen luovutetuksi, mikäli sitä on edelleen käytettävä siirtolapuutarhatarkoituksiin.

Ellei vuokraaja tyydy maaliskuun 14 päivänä 1934 mahdollisesti toimeenpantuun vuokramaksun korotukseen ja hän siitä syystä muuttaa pois alueelta, tulee hänelle korvaus huvimajasta, aidasta ja istutuksista 15 kohdassa mainitun lautakunnan arvion mukaan.

13) Vuokrasopimuksen lakatessa muussa kuin 12 kohdassa mainitussa tapauksessa tulee vuokraajan luovuttaa palsta vapaana rakennuksista ja aidoista, joista yhtä vähän kuin istutuksistaakaan korvausta ei suoriteta;

14) Jos vuokraaja rikkoo tämän välikirjan määräyksiä taikka ei noudata siirtolapuutarhajaoston antamia ohjeita eikä varotuksesta ota ojentuakseen, voidaan hänet julistaa menettäneeksi vuokraoikeutensa sekä oikeutensa korvauksen saamiseen palstalla suorittamistaan parannuksista.

Sellaiset kysymykset käsittelee ja ratkaisee 15 kohdassa mainittu lautakunta.

15) 10, 12 ja 14 kohdassa mainittujen lausuntojen antaminen,

arvioiden toimittaminen sekä muiden vuokrasuhteesta johtuvien riitojen sovittelu ja ratkaisu kuuluu sovintolautakunnalle, jonka muodostavat yksi sosialilautakunnan jäsen, puheenjohtajana, sekä puutarhuri ja arkkitehti eli rakennusmestari jäsenenä. Nämä kaikki valitsee sosialilautakunta.

Sovintolautakunnan ratkaisu on lopullinen ja asianomistajia velvoittava.

16) Tämä välikirja on laadittu kaksin samasanaisiin kappalein, joista kumpikin asianosainen on saanut omansa.

Edellä olevaan välikirjaan, josta olen saanut kappaleen, ilmoitan tyytyväni.

Helsingissä kuun .. päivänä 19..

51. Adolf Holmgrenin lahjoitusrahastosta myönnettävään apurahain koroittaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 10 p:nä 1924.

Helmikuun 11 p:nä 1919 oikeutti kaupunginvaltuusto lastensuojelulautakunnan tilityksen ehdolla käyttämään Adolf Holmgrenin lahjoitusrahaston korkovaroja heinäkuun 1 p:nä 1891 tehdyn lahjakirjan määräysten mukaan eli siten, että ne annettaisiin apurahoiksi turvattomille nuorille äideille, etusijassa niille, jotka ovat päässeet täkäläisestä lapsenpäästölaitoksesta, jolloin heille, jos äiti ja lapsi ovat terveitä, lasta hyvin hoidetaan ja yksinomaan äiti häntä imettää, annettaisiin ensimmäiseltä kuukaudelta 25, toiselta ja kolmannelta kumpaiseltakin 20, neljänneltä 15 sekä viidenneltä ja kuudennelta kumpaiseltakin 10 markan etuanti.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että lastensuojelulautakunta jakaessaan apurahoja Adolf Holmgrenin lahjoitusrahaston korkovaroista saisi harkinnan mukaan koroittaa ne enintään kymmenkertaisiksi lahjakirjassa mainituista määristä.

52. Tariffi, jonka mukaan liikennemaksuja kannetaan Helsingin kaupungissa.

Sisäasiainministeriön vahvistama elokuun 8 p:nä 1924.

Yleiset perusteet.

1 §. Liikennemaksua kannetaan taulukossa A mainituin määrin tavaroista, joita vesitse tai rauta- tai maanteitse tuodaan ulkomailta joko suoraan tai tullaamattomina jonkun muun Suomen sataman kautta kaupunkiin tai siihen yhdistetylle alueelle, rauta- tai maanteitse tuoduista tavaroista kuitenkin ainoastaan siinä tapauksessa, että tavarat ovat tullin alaisia ja paikkakunnalla tullataan.

Tämä maksu veloitetaan sittenkuin tavara on tullattu.

2 §. Liikennemaksua kannetaan taulukossa B mainituin määrin tavaroista, joita kaupungin satama-alueilta viedään ulkomaille vesitse joko suoraan tai uudestaan lastattuna.

3 §. Liikennemaksua kannetaan taulukossa C mainituin määrin tavaroista, joita vesitse tuodaan toiselta kotimaan paikkakunnalta.

4 §. Liikennemaksusta ovat vapaat:

a) valtiolle kuuluvat tavarat, lukuunottamatta sellaisia tavaroita, joista valtio suorittaa tulli- tai muita vastaavia maksuja, ja tavaroita, joilla valtio harjoittaa kauppaa;

b) tavarat, jotka maaliskuun 26 päivänä 1919 tullimaksuista ja tullitariffin soveltamisesta annetun asetuksen 6 §:n mukaan ovat tullivapaat, lukuunottamatta 17—22 momenteissa mainittuja;

c) ulkomaalaiset tavarat, jotka tullaamattomina takaisin viedään, myöskin vapaasatamasta, tullivarastosta, kauttakulkuvarastosta tai yleisestä talletusvarastosta;

d) tavarat, jotka ulkomailta ovat kaupunkiin saapuneet lähetettäväksi tullaamattomina toiselle Suomen paikkakunnalle; sekä

e) tullivapaat postilähetykset.

5 §. Vahingoittuneesta tai pilaantuneesta tavarasta kannetaan liikennemaksua alennetun asteikon mukaan soveltamalla vastaavia tullisäännön määräyksiä.

6 §. Samasta tavarasta suoritetaan kaupungissa vain kerran liikennemaksua.

7 §. Jos epäilystä syntyy tariffinimikkeiden sisällyksestä, on noudatettava voimassaolevia, tullikäsittelystä annettuja määräyksiä; samaten noudatetaan brutto- ja nettopunnituksessa tullitariffin näitä koskevia erikoismääräyksiä.

8 §. Jos liikennemaksua velotettaessa loppusumma ei pääty tasaisin viisin tai kymmenin pennein, pyöristetään se lähinnä korkeampaan viisi- tai kymmenlukuun.

Siinä tapauksessa, että samaan laskuun merkittyjen liikennemaksujen summa on 50 penniä pienempi, ei veloitusta toimiteta.

9 §. Tavarän vastaanottaja ja purkaja ovat velvolliset, jos kaupungin viranomaiset sitä vaativat, laskulla tai muulla tavalla vahvistamaan ne tiedot, jotka ovat tarpeelliset liikennemaksujen veloitus varten, ja on liikennemaksu määrääjän kuluessa, sittenkun tuonti tai vienti on tapahtunut, maksettava uhalla, että se muussa tapauksessa laillisessa järjestyksessä peritään.

10 §. Väärin kannettujen maksujen palautusta koskevat hakemukset ratkaisee satamahallitus kuultuaan satamakannantakonttoria, ja on hakemus tehtävä yön ja vuoden kuluessa maksun suorittamisesta.

Oikein veloitetua ja maksettua liikennemaksua älköön satamahallitus palauttako.

11 §. Tämä liikennetariffi kaikkine siihen kuuluvine määräyksiineen ja mahdollisine muutoksineen tulee olla saatavana ja kaupan kaupungin satamakonttorissa.

12 §. Tämä tariffi kumoo joulukuun 3 päivänä 1921 Helsingin kaupungille vahvistetun liikennemaksutariffin.

A. Ulkomailta tulevat tavarat.

järjestys- n:o			
	I. Eläimet ja eläintuotteet, maanviljelys-, myllyteollisuus- ja puutarhatuotteet, ravinto- ja nautintoaineet, erikseen mainitsemattomat.		
	A. <i>Eläimet ja eläintuotteet.</i>		
	Elävät eläimet:		
1	hevokset	1 kpl.	20:—
2	nautaeläimet, elävä paino	100 kg.	3:—
3	siat, lampaat ja vuohet, elävä paino	”	4:—
4	linnut	1 kpl.	—:30
5	muunlaiset	”	2:—
	Sianliha, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa:		
6	suolattu tai savustettu	100 kg.	5:—
7	muunlainen	”	4:—
	Liha, erikseen mainitsematon:		
8	linnun-	”	12:—
9	suolattu, savustettu tai kuivattu, sekä makkara, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa.	”	4:—
10	muunlainen	”	3:—
	Kala:		
	silli:		
11	tuore, suolattu tai kuivattu ..	”	1:—
12	maustettu tai savustettu, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa	”	2:—
	muunlainen:		
13	elävä tai tuore	”	1:20

14	suolattu, maustettu tai savustettu, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa . . .	100 kg.	3:—
15	kuivattu	”	1: 50
16	Hummeri, osterit ja muut äyriäiseläimet, sekä kaviari ja muu kalanmäti, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa	”	20:—
17	Suolet ja vasikanvatsat	”	5:—
18	Lihamehuste, kondensoidut sopat, soija ja kastikkeet, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa	”	10:—
19	Eläinten lihasta tai osista valmistetut tuotteet, erikseen mainitsemattomat, joita ei voida lukea säilykkeihin	”	4:—
20	Tali, ihra, rasva, sulatettu, ja oleomargariini	”	2: 50
21	Veri ja eläimen-osat, erikseen mainitsemattomat, myös suolatut, sekä eläinjätteet, erikseen mainitsemattomat	”	—: 80
B. <i>Maanviljelys-, myllyteollisuus- ja puutarhatuotteet y. m.</i>			
I. Vilja y. m.			
Vilja:			
jauhamaton:			
22	ruis, ohra, tattari ja hirssi	100 kg.	—: 30
23	kaura ja maissi	”	—: 20
24	vehnä ja riisi	”	—: 60
25	maltaat, myös rouhitut	”	1:—
26	linssit	”	5:—
27	herneet, pavut ja muut ihmisruuaksi sopivat palkohedelmät	”	—: 40
28	ihmisruuaksi kelvottomat palkohedelmät	”	—: 20
29	muunlaiset	”	—: 45
jauhettu:			
30	ruisjauhot	”	—: 50
31	kaura- ja ohrajauhot sekä kaura-, ohra-, tattari- ja hirssi-ryynit	”	—: 60
32	vehnäjauhot ja vehnäryynit sekä riisijauhot ja riisiryynit	”	—: 90

33	jauhot ja ryynit, muunlaiset, sekä makaronit ja vermiselit	100 kg.	1: 10
34	Perunajauhot ja tärkkelys	”	—: 80
35	Leseet, kaikenlaiset	”	—: 20
	Siemenet:		
36	pellavan-, hampun-, puuvillan-, auringonkukan- ja muut öljykasvien siemenet	”	1: 20
37	heinänsiemenet	”	—: 80
38	muunlaiset	”	2: —
39	Humalat	”	6: —
40	Perunat	”	—: 20
	Juuret, syötävät, erikseen mainitsemattomat:		
41	tuoreet	”	—: 50
42	leikatut ja kuivatut	”	1: —
43	Heinät ja oljet, samoin ruohot, erikseen mainitsemattomat	”	—: 20
44	Öljykakut ja karjanrehu, erikseen mainitsematon	”	—: 30
	2. Hedelmät, marjat, vihannekset, elävät kasvit y. m.		
	Hedelmät ja marjat:		
45	tuoreet	100 kg.	2: —
46	kuivat tai kuivatut, suolatut ja säilykehedelmät, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa	”	5: —
47	kopra	”	1: —
	Keittiökasvit, erikseen mainitsemattomat, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa:		
	tuoreet:		
48	sipulit, kurkut ja arbuusit	”	1: 50
49	meloonit, tomaatit ja parsakaali	”	4: —
50	muunlaiset	”	—: 60
51	suolatut tai kuivatut	”	1: —
52	alkoholissa tai etikassa säilytetyt tai hillotut, sekä sienet, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa	”	1: 80
53	alkoholissa tai etikassa säilytetyt tai hillotut, sekä sienet, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa	”	5: —

	Kasvit ja kasvinosat, erikseen mainitsemattomat:		
	elävät:		
54	istutetut	100 kg.	2:—
55	muunlaiset, sekä kukkasipulit .	”	6:—
56	koristeiksi käytettävät	”	15:—
57	koristeiksi kelvottomat, myös jauhetut	”	4:—
	<i>C. Ravinto- ja nautintoaineet, erikseen mainitsemattomat.</i>		
58	Maito ja kerma, paitsi ilmaapitävästi suljetuissa pakkauksissa ..	”	3:—
59	Juusto, kaikenlainen	”	10:—
60	Voi ja margariini	”	5:—
61	Munat	”	8:—
62	Pikkuleivät, leivokset, bisketit (kek- sit), piparkakut ja muut sellaiset leipälajit, joita ei lueta makeisiin	”	10:—
63	Leipä, kaikenlainen, erikseen mainitsematon	”	2:—
64	Lapsenjauhot ja muut väkijauhot, maitosokeri, mallassokeri ja mal- lasmehuste	”	7:—
65	Hiiwa, kaikenlainen	”	4:—
	Kaakao:		
66	pavut ja kuoret	”	5:—
67	kaakaojauho ja suklaa, samoin makeiset, erikseen mainitse- mattomat	”	20:—
	Kahvi:		
68	paahattamaton sekä kahvinsijak- keet ja lisäkkeet, kaikenlaiset ..	”	5:—
69	paahdettu, myös jauhettu	”	8:—
70	Tee ja teensijakkeet	”	20:—
	Sokeri:		
71	raaka, sekä siirappi	”	3:—
72	puhdistettu, kaikenlainen	”	4:50
73	Melassi, sekä rypäle- ja tärkkelys- sokeri, tärkkelyssiirappi, samoin sokeriväri ja hunaja	”	4:—
74	Lakritsi	”	5:—
	Mausteet:		
75	anis, saksankumina, korianderi ja kuminat	”	5:—

76	kaneli, kapris, kardemumma, muskotti ja muskotinkukka ..	100 kg.	15:—
77	laakerinlehdet, laakerinmarjat, neilikat, pippuri, kaikenlainen, sekä inkivääri	”	9:—
78	safrani, vanilja ja vanilliini sinappi:	”	100:—
79	jauhamaton tai jauhettu	”	6:—
80	taikinamaiseksi valmistettu ..	”	10:—
81	mausteet, muunlaiset	”	10:—
	Säilykkeet, ilmaapitävästi sulje- tuissa pakkauksissa:		
82	lihasta tai eläimenosista valmis- tetut tuotteet, samoin anjovis, sardellit ja kala, muunlainen ..	”	15:—
83	kondensoitu maito ja kerma ...	”	8:—
84	säilykkeet, muunlaiset	”	25:—
	J u o m a t:		
	Väkiviina, arrakki, konjakki, rom- mi ja whisky:		
85	tynnyreissä	”	300:—
86	muissa astioissa	”	450:—
87	Likööri, absintti ja muut väkijuo- mat, jotka sisältävät sokeria tai muuta aineita	”	600:—
	Viinit:		
88	tynnyreissä	”	100:—
	muissa astioissa:		
89	kuohuvat	”	300:—
90	kuohumattomat	”	100:—
91	Mehu, marja- ja hedelmä-, jonka al- koholipitoisuus on alle 2 ½ %, samoin sokeroitu	”	30:—
92	Mallasjuomat ja sima	”	15:—
93	Kivennäisvesi	”	4:—
	T u p a k k a:		
94	valmistamaton	”	20:—
95	valmistettu	”	100:—
	II. Kutomateollisuus.		
	A. Kehruuainekset.		
	Puuvilla:		
96	raaka, sekä puuvillajätteet ja puuvillatrasseli	”	1: 50

97	karstaamaton ja karstattu sekä puuvillavanu	100 kg.	3:—
98	Hamppu, juuti, pellava y. m., samoin rohtimet ja tilkkeet	”	1:50
99	Villa ja muut eläimenkarvat, erikseen mainitsemattomat, tekovilla ja villajätteet; samoin ihmisenhiukset, muokkaamattomat .. .	”	3:—
100	Villavanu	”	5:—
101	Silkki, kehräämätön, silkkijätteet ja silkkivanu	”	25:—
<i>B. Lanka ja punontateokset.</i>			
102	Puuvillalanka: merseroitu, samoin affekti- ja fantasialangat sekä pienemmissä, vähittäiskauppaa varten tarkoitetuissa pakkauksissa järjestetyt langat	”	10:—
103	muunlainen	”	7:—
104	Villalanka ja muista eläimenkarvoista valmistettu lanka, paitsi silkkilanka	”	15:—
105	Hamppu-, pellava-, ramie- ja muut erikseen mainitsemattomat kasvikunnasta saaduista kehruuaineksista valmistetut langat: pienemmissä, vähittäiskauppaa varten tarkoitetuissa pakkauksissa	”	10:—
106	muissa pakkauksissa	”	6:—
107	Juuti-, paperi- ja kookoskuitulanka: raaka	”	—:80
108	valkaistu, värjätty tai painettu sekä kaksi- tai useampisäikeistä	”	4:—
109	Punontateokset sekä side- ja purjelanka, myös rautalangalla vahvistettu: palmikoimattomat: yksisäikeiset, sekä 5 m/m:n paksuiset ja sitä paksummat	”	1:50
110	5 m/m:iä ohuimmat sekä palmikoidut	”	2:50
111	Silkki, kehrätty, myös muilla kehruuaineksilla sekoitettu	”	50:—

<i>C. Kankaat.</i>			
Puuwillakankaat.			
112	Konehuopa, tehdastarpeisiin tarkoitettu, sekä purjekangas	100 kg.	8:—
113	Hihnakangas	”	3:—
114	Kirjansitojanvaate, myös juutista valmistettu	”	20:—
115	Felbi, nukkaverka ja sametti	”	60:—
	Kankaat, erikseen mainitsemattomat:		
116	paino m ² :ltä 100 g tai enemmän	”	40:—
117	paino m ² :ltä vähemmän kuin 100 g	”	60:—
	Kookos-, paperi-, juuti-, hamp- pu-, pellava- ja muista kasvikunnasta saaduista erikseen mainitsemattomista kehruuaineksista valmistetut kankaat.		
	Kankaat:		
118	kookoskuiduista tai kookoslangasta kudotut	”	3:—
	juutista kudotut:		
119	nukkaverka, leikkaamaton tai leikattu	”	70:—
120	säkki- ja käärekangas	”	4:—
	muista tähän kuuluvista kehruuaineksista kudotut:		
121	sametti ja nukkaverka	”	70:—
122	muunlaiset, paino m ² :ltä 500 g tai enemmän, sekä satulavyökangas	”	7:—
123	paino m ² :ltä vähemmän kuin 500 g	”	40:—
	Villakankaat:		
124	huopa, muista naudankarvoista, paitsi villasta, vanutettu, sekä puserrusvaate ja konehuopa . . matot:	”	10:—
125	solmitut	”	40:—
126	muunlaiset	”	15:—
127	sametti ja nukkaverka, sekä sametin ja nukkaveran laatuiset kankaat	”	80:—
	muunlaiset:		
128	paino m ² :ltä 500 g tai vähemmän	”	70:—

129	paino m ² :ltä enemmän kuin 500 g	100 kg.	50:—
130	Jouhista tai muista eläimenkar- voista, paitsi villasta, kudotut kankaat	”	20:—
	Silkkikankaat:		
131	felbi, nukkaverka ja samettikan- kaat	”	180:—
	muunlaiset:		
132	täyssilkkiiset	”	300:—
133	puolisilkkiiset	”	180:—
	D. <i>Nauhat, punokset ja muut pu- nontateokset.</i>		
	Puu villasta ja muista kasvikun- nasta saaduista kehruuaineksista valmistetut:		
134	felbi, nukkaverka ja sametti	”	60:—
135	muunlaiset	”	30:—
136	Villasta valmistetut	”	70:—
	Silkistä valmistetut:		
137	täyssilkkiiset	”	300:—
138	puolisilkkiiset	”	180:—
	E. <i>Pitsit, pitsikankaat ja tylli.</i>		
	Puu villasta ja muista kasvikun- nasta saaduista kehruuaineksista valmistetut:		
139	lanka-uudinkangas	”	50:—
140	muunlaiset	”	80:—
141	Pellavasta valmistetut	”	100:—
142	Villasta valmistetut	”	120:—
143	Silkistä valmistetut	”	300:—
	F. <i>Sukankutomateokset.</i>		
144	Puu villasta ja muista kasvikun- nasta saaduista kehruuaineksista valmistetut	”	50:—
145	Villasta valmistetut	”	80:—
	Silkistä valmistetut:		
146	täyssilkkiiset	”	240:—
147	puolisilkkiiset	”	120:—

	<i>G. Ompelu- ja muut muualla mainitsemattomat teokset, sekä hatut.</i>		
148	Pöytäliinoista, päähuveista ja nenäliinoista, uutimista ja muista erikseen mainitsemattomista teoksista, pallistetuista tai reunustetuista, samoin koruompeuksista kannetaan kankaille määrätty liikennemaksu 20 % korotuksella.		
149	Presenningit, purjeet, teltat ja ulkokihtimet, samoin letkut, käyttö- ja kuljetushihnat y.m.	100 kg.	12:—
	Säkit:		
150	ilmeisesti käytetyt	”	2:—
151	muunlaiset	”	6:—
152	Kalaverkot	”	6:—
153	Verkot, erikseen mainitsemattomat; samoin kynttilän- ja lampunsydämet	”	15:—
	Hatut:		
154	kukilla tai sulilla koristetut muunlaiset: silkinsekaisesta aineesta valmistetut:	1 kpl.	4:—
155	vaatettamattomat	”	1:—
156	vaatetetut tai verhotut muista aineista valmistetut:	”	2:—
157	vaatettamattomat	”	—:50
158	vaatetetut	”	—:70
159	huopahatunteelmät; samoin ommellut lakit	”	—:15
	<i>H. Kehruutavarat, kautsua sisältävät; vedenpitävät kehruutavarat sekä niistä valmistetut teokset.</i>		
160	Kokonaan tai osaksi silkkisestä kehruutavarasta	100 kg.	80:—
161	Muusta kehruutavarasta	”	15:—
162	Matot ja eristysnauhat, sekä kiillotusvaate	”	5:—

	<i>I. Vaatteet ja muut ompelukset, muualla mainitsemattomat.</i>		
	Pitseistä, pitsikankaasta ja tyllistä valmistetut:		
163	kokonaan tai osaksi silkkiset ..	100 kg.	500:—
164	muunlaiset	”	200:—
165	Täyssilkkiset	”	400:—
166	Puolisilkkiset	”	200:—
167	Villaset	”	120:—
168	Muunlaiset	”	100:—
	<i>K. Muut kutomateollisuudelle läheiset tavarat.</i>		
	Sateen- ja päivänvarjot:		
169	täyssilkkiset tai puolisilkkiset ..	1 kpl.	1:—
170	muunlaiset	”	—:50
	Housunkannattimet, vyöt, sukka-		
	nauhat, hameen- ja hihankannat-		
	timet sekä muut samankaltaiset:		
171	täys- tai puolisilkkiset tai kul-		
	lankehrääjänteoksista val-		
	mistetut	100 kg.	200:—
172	muunlaiset	”	80:—
173	Tekokukat sekä muut koristetava-		
	rat, valmistetut kehruuainek-		
	sista, paperista, oljista tai muista		
	aineista, perhosten y.m. mukai-		
	lut; samoin tällaisten esineitten		
	osat sekä koristesulat.....	”	350:—
174	Kehruuteokset, joihin on käytetty		
	hienompaa metallilankaa sekä		
	kullankehrääjänteoksia, kuten		
	kullankehrääjänlanka, helyt ja		
	kiehkurat, nauhat, punontateok-		
	set, ripset, pitsit, pitsikankaat,		
	tylli sekä sukankutomateokset..	”	300:—
	Sänkyvaatteet, täytetyt ja päälly-		
	tetyt, jousimatrassit, sekä väli-		
	ja sängynsuojukset:		
175	silkkiset	”	150:—
176	muunlaiset	”	20:—
	Laukut, salkut, lippaat, kotelot,		
	rahakukkarot, kukkarot ja lom-		
	pakot:		
177	täys- tai puolisilkkiset	”	300:—

178	muunlaiset	100 kg.	80:—
179	Kierrekaihtimet keppeineen ja koneistoinen	”	8:—
III. Puntavara- ja palmikoima- teollisuus.			
<i>A. Puutavara ja puuteokset.</i>			
180	Puutavara, sahaamaton, kaikenlainen	”	—:30
181	Halot, kaikenlaiset	”	—:03
182	Puunkuori, kaikenlainen, korkki- kaarna, korkkijätteet, puujauho, puulastut sekä lastuvilla	”	—:60
	Sahattu puutavara, vähintään 7 m/m:n paksuinen:		
183	mänty-, kuusi-, koivu-, haapa-, jalava-, punapyökki- ja leppä- puinen	”	—:50
184	muunlainen	”	1:—
	Viilulevyt (faneeri), alle 7 m/m:n paksuiset:		
185	mänty-, kuusi-, koivu-, haapa-, jalava-, punapyökki- ja leppä- puiset	”	1:—
186	muunlaiset	”	2:—
187	Puolivalmisteet mänty-, kuusi-, koivu-, haapa-, jalava-, puna- pyökki- ja leppäpuusta	”	—:80
188	muunlaiset, sekä mastot, kokka- puut, pyöröpuut ja pumppu- hirret, kiillotetut tai öljytyt ..	”	1:20
189	Valmisteet teollisuustarkoituksiin, kuten harjapuuteelmät, varret, lestit, hihnapyörät, puiset työka- lut, kutomateollisuuskoneiden osat y.m.	”	1:40
190	Soikeiksi ja pyöreiksi jyrityt ja sorvatut teokset, erikseen mai- nitsemattomat	”	5:—
191	Kävelykepit	”	20:—
	Kehykset:		
192	pinnaltaan luonnolliset tai mas- salla päällystetyt	”	4:—
193	muunlaiset	”	8:—

	Valmiit puuteokset, erikseen mainitsemattomat: paino yli 2 kg kpl:lta netto:		
194	pronssatut, kullatut tai hopeoidut	100 kg.	15:—
195	petsatut, vahatut, lakatut tai kiillotetut	”	8:—
196	muunlaiset	”	6:—
	paino kpl:lta korkeintaan 2 kg netto:		
197	pronssatut, kullatut tai hopeoidut	”	20:—
198	muunlaiset	”	10:—
199	Dritteliwannakset, pyökkipuiset ..	”	—:40
200	Tynnyrintekijänteokset	”	—:80
201	Pyörät, ilman kumirenkaita, sekä niiden osat, aisat, samoin möhkäleet, laatat, putket, kaavakappaleet sekä muut sellaiset karkeat korkkikariketeokset	”	2:—
202	Pullonkorkit, helattomat; korkista tehdyt kengänpohjat, samoin muut korkkiketeokset, kuten alusten suojapussit, pelastusrenkaat ja pelastusvyöt	”	6:—
	<i>B. Ruoko, oksat y.m.s. ja niistä valmistetut teokset.</i>		
	Ruoko, kuten bambu- ja espanjanruoko, sekä rottinki:		
203	valmistamattomat	”	2:—
204	lakatut, kiillotetut tai sorvatut.	”	4:—
205	Oksat, oljet, ruohot, juuret, niini, kuidut sekä muut korintekijän- ja muihin sellaisiin teoksiin tarkoitettut kasvikunnasta saadut ainekset, samoin niiniköysi, niinimatot y.m.	”	2:—
	Korintekijänteokset:		
206	kuorimattomista oksista ja karkeammista lastuista valmistetut	”	3:—
	muunlaiset:		
207	ilman täytettä ja verhousta, samoin matot, erikseen mainitsemattomat	”	5:—

208	täytetyt ja verhotut	100 kg.	10:—
209	muut teokset, erikseen mainitsemattomat	”	3:—
	Hattupalmikot, kasviaineista valmistetut:		
210	silkkiä sisältävät	”	25:—
211	muunlaiset	”	10:—
IV. Paperiteollisuus.			
<i>A. Paperivanuke, paperi ja paperijätteet.</i>			
212	Paperivanuke, vulkaanikuitu sekä paperijätteet	”	—:50
213	Asfalttikattopahvi ja muu asfalttitervalla tai tervaöljyllä sivelty tai kyllästetty pahvi, kartonki tai paperi, samoin asfaltti- ja tervahuopa	”	—:80
	Pahvi:		
214	kokonaan tai osaksi lumpuista valmistettu	”	1:50
215	muunlainen	”	1:—
216	värjätty muuten kuin vanukkeena, sivelty tai kyllästetty muilla aineilla kuin asfaltilla, tervalla ja tervaöljyillä, samoin kartonki ja maalarin-pahvi	”	2:—
	Paperi:		
217	sanomalehtipaperi	”	1:—
218	paperi, erikseen mainitsematon: kokonaan tai osaksi lumpuista valmistettu, sekä rasvalla, öljyillä, vahalla, kumilla, liimalla y.m. sivelty tai kylästetty	”	3:50
219	värjätty muuten kuin vanukkeena, lakattu, vernissattu, kullattu, hopeoitu y.m.	”	8:—
220	muunlaiset	”	2:—
<i>B. Paperiteokset.</i>			
221	Lasi-, hiekka-, mirkeli- ja muu kiillotus- tai hiomapaperi	”	1:—

222	Paperi tai pahvi, aallotettu, liisteröity	100 kg.	2:—
223	Paperi, verhottu kudelmalla tai langalla tai varustettu näistä tehdyllä välikerroksella, samoin teknillisiin tarpeisiin tarkoitetut teokset	”	3:50
224	Konttorikirjat ja niiden irtonaiset osat, samoin karkeammat talous- tai keittiöesineet	”	10:—
225	Pelikortit; samoin kullatut, hopeoidut, pronssatut, lakatut y.m. sellaiset teokset	”	20:—
226	Valokuva-, kuvapostikortti-, postimerkki- y.m. albumit sekä muunlaiset teokset, samoin kaikenlaiset kuvat, lasten kuva- ja maalauskirjat	”	10:—
227	Kirjat, muunlaiset, kartat, musiikinuoitit, sekä kaikenlaiset painotuotteet	”	5:—
228	Maalaukset, piirustukset ja piirrokset 0,5 % arvosta.		
<p>V. Harjakset, höyhenet, jouhet, luu, sarvi ja muut muovailtavat aineet, muualla mainitsemattomat, sekä niistä valmistetut teokset.</p>			
229	Jouhet, harjakset, sekä kilpikonnankuori, valmistamaton, samoin höyhenet, riipimättömät ..	”	5:—
230	Höyhenet, riivityt, sekä untuvat ..	”	10:—
231	Luu ja sarvi, muokkaamaton	”	1:—
Harjansitojanteokset:			
232	kuiduista, ruohoista, juurista tai muista kasviaineista valmistetut	”	4:—
muista aineista valmistetut:			
233	kiinnike raudasta tai kiillottamattomasta tai maalatusta puusta; samoin siveltimeet..	”	7:—
234	kiinnike muista aineista, ei kuitenkaan kullasta eikä hopeasta	”	15:—

235	Teokset, erikseen mainitsemattomat, luusta, sarvesta tai kilpikonnanukuoresta valmistetut: laatat ja levyt, kosketinlevyt, veitsenvarret, piiskanvarrenaineet, samoin helmiäinen, valmistamaton; ambroiini, selluloidi, galaliitti ja muut muovaittavat aineet, valmistamattomat, sekä pesusieni	100 kg	8:—
	muut teokset:		
236	luusta tai sarvesta valmistetut	”	20:—
237	norsunluusta, kilpikonnanukuoresta tai helmiäisestä valmistetut	”	100:—
	Helmet:		
238	oikeat	”	500:—
	valehelmet:		
239	lasista tai porsliinista valmistetut sekä helmiripsut	”	20:—
240	muunlaiset; sekä selluloidista, galaliitista y.m. sellaisista valmistetut teokset	”	30:—
	Korallit, oikeat:		
241	valmistamattomat	”	10:—
242	valmistetut	”	100:—
	VI. Vuodat ja nahat, nahkateokset, turkikset y.m.		
	Vuodat ja nahat, joita ei voida lukea turkiksiin:		
243	valmistamattomat, kaikenlaiset . valmistetut tai puoleksi valmistetut:	”	5:—
244	pohja- ja sisuspohjanahka . . .	”	15:—
245	muunlaiset	”	12:—
246	Liimalaput ja muut nahkajätteet . Jalkineet:	”	2:—
247	päälliset täys- tai puolisilkkiset . .	”	120:—
248	käännettyt, muunlaiset; samoin kiiltonahkaiset jalkineet	”	60:—
249	pohjat puusta ja päälliset nahasta	”	5:—
250	muunlaiset	”	50:—

251	Käyttö- ja kuljetushinnat sekä muut teollisuustarpeisiin tarkoitettut teokset	100 kg.	15:—
252	Nahkahansikkaat	”	100:—
253	Satulasepänteokset ja muut nahkatteokset, kuten nahkarukkaset, nyrkkeily- ja miekkailuhansikkaat, metsästystarpeet, vaatekappaleet, lakinlipat, samoin matkakapineet, paino kappaleelta yli 0,5 kg netto	”	60:—
254	Rasiat, vyöt, housunkannattimet, kotelot, lompakot ja rahakukkarot, samoin laukut, paino kappaleelta korkeintaan 0,5 kg netto..	”	100:—
	Turkikset:		
255	valmistamattomat	”	40:—
	valmistetut:		
256	majavan, chinchillan, merisaukon, karpän, hillerin, näädän, nertsin, ketun, soopeelin ja joutsenen	”	200:—
257	muunlaiset	”	80:—
258	turkisteoksista kannetaan vastaavan turkiksen liikennemaksu 50 % korotuksella.		
	VII. Kautsu ja kautsuteokset.		
259	Kautsu, guttaperkka ja balata, valmistamaton tai liuotettu, kumi-jätteet ja keinotekoinen, pehmeä kautsu	”	3:—
	Pehmeästä kautsusta valmistetut teokset:		
260	laatat ja muut tiiviste- ja täpeaineokset	”	8:—
261	kanget, putket ja letkut; käyttö- ja kuljetushinnat, automobii- linrenkaat, polkupyöränosat sekä kautsujalkineet	”	10:—
262	— muut teokset, erikseen mainitsemattomat	”	40:—

263	Kovakumista valmistetut teokset: mökkäleet ja laatat, putket ja kanget sekä tiivisteet	100 kg.	7:—
264	Muut esineet, erikseen mainitse- mattomat	”	50:—
VIII. Metalliteollisuus.			
A. <i>Jalot metallit ja niistä valmis-</i> <i>tetut teokset.</i>			
Kulta ja platina:			
265	valmistamaton, sekä kultajätteet ja kultarahat	”	500:—
266	teokset, erikseen mainitsematto- mat	”	1000:—
Hopea:			
267	valmistamaton, sekä hopeajätteet ja hopearahat	”	150:—
268	teokset, erikseen mainitsematto- mat	”	250:—
B. <i>Rauta ja rautalejeringit sekä</i> <i>niistä valmistetut teokset.</i>			
269	Rautaa harkkoina, romu ja lastut.	”	—: 25
270	Piirauta, valanteet, billets, nelikul- maisat, painaen vähintään 250 kg juoksumetriltä, sekä rauta ja te- räs kankina, painaen juoksumet- riltä 60 kg tai enemmän	”	—: 40
271	Rautatie- ja raitiotiekiskot	”	—: 40
Rauta ja teräs kankina, valssattu tai vedetty:			
272	läpimitta 6 m/m tai enemmän . . .	”	—: 80
273	läpimitta alle 6 m/m	”	1: 50
274	Köydet ja aitausköydet, aitaus- lanka, rautalankaverkko ja -ku- delma	”	3:—
Levyt:			
275	maalatut, vernissatut, kuvioihin puristetut tai epäjaloilla me- talleilla peitetyt	”	2: 20
276	muunlaiset	”	1: 20
277	Putket ja putkenosat: valetut	”	1:—

278	valssatut tai vedetyt s:t, joiden ainepaksuus on alle 1 m/m:	100 kg.	1: 50
279	kiillotetut, niklatut tai lakatut	”	4: —
280	muunlaiset	”	2: 50
Valutavara:			
281	tulipesänarinat, silytsraudan luodit, luodit ja painot, sekä lyhdyntolpat ja pylväät	”	1: 50
282	muunlaiset	”	2: 50
283	valetut taide- ja koriste-esineet..	”	5: —
Levy- ja läkkipeltiteokset:			
284	kullatut, hopeoidut tai epäjalolla metallilla peitetyt	”	25: —
285	lakatut, maalatut, hapetetut, pronssatut tai nikkelöidyt . . .	”	8: —
286	emaljoidut, tinatut, sinkityt tai lyyjiytyt	”	4: —
287	muunlaiset	”	3: —
288	Lastikat (planshetit), käyttö- ja kellonvieterit, kehruuaineksilla käärityt tai päällystetty lanka; sateen- ja päivänvarjonruoheet y.m. osat	”	10: —
289	Hevosenkengät	”	1: 20
Naulat ja nastat:			
290	korkeintaan 45 m/m:n pituiset sekä hevosenkenkänaulat, he- vosenkenkähokit ja hokkinau- lat	”	1: 80
291	yli 45 m/m:n pituiset, sekä rata- kiskonaulat	”	1: —
292	Puuruuvit ja muut ruuvit, pultit ja mutterit, mutterilaatat ja niitit	”	2: —
293	Aluslevyt ja muut kiskonvahvik- keet, raidekehät, raideristeykset, raidevaihteet ja vaihdekieleet . .	”	—: 80
294	Rautarakenteet	”	—: 80
295	Pyörät, pyöränrenkaat ja pyörä- kerrat rautatie- ja raitiotievau- nuihin, jouset, puskimet, akselit y.m.	”	1: —
296	Kettingit ja ketjut	”	2: 50
297	Ruuvipuristimet ja ruuvipakotti- met	”	3: —
298	Käsityökalut, maanviljelyksessä ja puutarhanhoidossa käytettävät .	”	3: —

	Työkalut, puun, metallin ja kiven muokkaamiseen käytettävät, erikseen mainitsemattomat:		
299	nikkelöidyt tai kiillotetut	100 kg.	10: —
300	muunlaiset	”	5: —
301	poranistukkaat, kalvainporat, poranvarret, käsi-levysakset y.m.	”	5: —
302	Sahat ja sahanterät	”	6: —
303	Viilat ja raspit	”	5: —
	Rulla- ja muut luistimet:		
304	nikkelöidyt	”	8: —
305	muunlaiset	”	5: —
	Hienotakeet, kuten käsiaseet, veitset, sakset, kirurgiset kojeet y.m.:		
306	päät norsunluusta, helmiäisestä, porsiinista tai kilpikonnankuoresta valmistetut, sekä kullatut tai hopeoidut	”	60: —
307	aseet, kullatut tai hopeoidut: päät luusta, selluloidista, eboniitista, ebenholtsista, samoin nikkelöidyt	”	20: —
308	muunlaiset	”	10: —
309	Neulat, kaikenlaiset, piirtonaskalit, naskalit ja sukkapuikot	”	20: —
310	Ikkunansalvat (espanjoletit), sarnat, kulmaraudat, salvat, säpiti, haat y.m.	”	5: —
311	Ampuma-aseet, kaikenlaiset	”	20: —
312	Sotatarpeet, erikseen mainitsemattomat	”	2: —
313	Teokset, eriks. mainitsemattomat: kullatut tai hopeoidut	”	50: —
314	muunlaiset: valmistamattomat	”	3: —
315	valmistetut	”	5: —

	<i>C. Muut epäjalot metallit, niiden lejeriingit ja niistä valmistetut teokset.</i>		
	Lyijy:		
316	valmistamaton, harkkoina ja romu	100 kg.	1: —
	valmistettu:		
317	köydet, levy, putket, tangot ja lanka	”	1: 80
318	haulit, kuulat ja lyijykkeet ..	”	2: 50
	muut valmistetut:		
319	kullatut tai hopeoidut	”	30: —
320	muunlaiset	”	5: —
	Aluminiumi, kupari, nikkeli, tina, sinkki sekä muut, erikseen mainitsemattomat:		
321	valmistamaton, sekä kupari- ja nikkeliraha	”	2: 50
322	levyt, putket, tangot, lanka y.m.	”	4: —
323	kudelman, naulat, nastat, ruuvit, mutterit, pultit, niitit ja mutterilaatat ..	”	6: —
	muut teokset, erikseen mainitsemattomat:		
324	kullatut tai hopeoidut	”	30: —
325	muunlaiset	”	10: —
326	Painolaatat, kirjaset, matriisit ja muut kirjapainotarvikkeet ..	”	3: —
327	Lehtikulta ja lehtihopea, sekä oikea että teko-, kiiltokulta y.m. sellaiset	”	200: —
328	Lyijy- ja tinalehdet sekä stannioli.	”	10: —
329	Harpit ja passarit, paitsi rautaiset	”	20: —
330	Kynänterät	”	40: —
331	Kulmasiteet, hakaset, lätät, sormustimet, liivin- ja housunsoljet sekä kengänsirkat	”	20: —
	IX. Koneet, kuljetusneuvot, kojeet ja kellot y.m.		
332	Maanviljelyskoneet ja -laitteet ...	”	1: 50
333	Meijerikoneet ja -laitteet	”	2: 20

	Sähkökoneet, sähkölaitteet ja -tarpeet.		
334	Sähkökoneet, kuten generaattorit, moottorit, virranmuuntajat y.m.	100 kg.	4:—
335	Akkumulaattorit ja niiden osat .. Hiilet, sähköteknilliseen tarkoitukseen:	"	2:—
336	kappaleen nettopaino 3 kg tai enemmän	"	—:80
337	kappaleen nettopaino alle 3 kgn, sekä galvaniset elementit	"	2:50
	Eristetyt sähköjohdot:		
338	varustetut lyijystä tai muusta metallista tehdyllä peitteellä..	"	3:50
339	asbestilla, vernissalla, kumilla, paperilla tai kehruuaineksella eristetyt	"	5:—
340	Varolaitteet, virrankatkaisijat ja hehkulampunkiinnikkeet	"	6:—
341	Hehkulamput	"	15:—
342	Puhelinkoneet, puhelinvaihderydät, puhelinvaihteet ja sähkölenätinkoneet	"	12:—
343	Sähkökarkaisu-uunit, sähkökeittimet, sähkösilitysraudat sekä sähkölaitteet, erikseen mainitsemattomat	"	10:—
	Koneet ja laitteet, muunlaiset.		
344	Höyrykattilat, höyrykattilanosat, sulatusuunit ja säiliöt	"	1:80
345	Koneet, muunlaiset, erikseen mainitsemattomat	"	2:50
	Kuljetusneuvot.		
346	Laivat ja veneet varusteineen tai ilman, kaikenlaiset, 0,15 % arvosta.		
	Polkupyörät:		
347	moottoripyörät	1 kpl.	20:—
348	muunlaiset	"	3:—
349	osat, erikseen mainitsemattomat	100 kg.	8:—
350	Lastenvaunut	"	6:—
351	Rautatie- ja raitiotievaunut, 0,2 % arvosta.		

352	Ajo- ja kuljetusneuvot, erikseen mainitsemattomat, 0,5 % arvosta		
S o i t t o k o n e e t .			
353	Pianinot, pianot, taffelit ja orkestrionit	1 kpl.	40: —
354	Torvi-urut ja niiden osat	100 kg.	3: —
355	Kieli-urut (harmoniot)	1 kpl.	10: —
356	Fonografit, gramfonit, posetiivit, soittorasiat ja muut erikseen mainitsemattomat soittoa esittävät koneet sekä niiden osat	100 kg.	40: —
357	Muunlaiset	”	12: —
K o j e e t (i n s t r u m e n t i t) .			
358	Kaasu-, vesi- ja sähkömittarit, manometrit ja vacuummetrit sekä niiden osat	”	6: —
Vaa'at:			
359	analyysi- ja apteekkivaa'at	”	15: —
360	muunlaiset	”	4: —
361	Optilliset kojeet, kuten valokuvauskoneet, ilmapuntarit, lämpömittarit, kosteusmittarit, sekä muunlaiset kojeet ja niiden osat	”	20: —
K e l l o s e p ä n t e o k s e t .			
Taskukellot ja irtonaiset kellonkuoret:			
362	kulta- tai platinakuorella	1 kpl.	3: —
363	muunlaiset	”	—: 50
364	Torni- ja asemakellot	”	15: —
365	Seinäkellot, puupohjaiset	”	—: 40
366	Kellot, muunlaiset	”	—: 80
367	Kellonkoneistot, irtonaiset ja kehystämättömät, sekä niiden osat	100 kg.	25: —
X. Kivi-, savi- ja lasiteollisuus.			
A. Kivi- ja maalajit.			
368	Asbesti, talkki, merivaha, muokkaamaton, magnesiitti ja vite-riitti kappaleissa tai jauhattuna.	”	—: 25

369	Kivi, erikseen mainitsematon, muokkaamaton tai jauhettu, savi, kaikenlainen, malmit, kaikenlaiset, hiekka, kuona ja muut kivennäisjätteet, sekä liitu kapaleina	100 kg.	—: 10
370	Kalkki, sammuttamaton tai sammutettu, kipsi, jauhettu, sekä shamotti-, dinas- ja muu savilaasti	”	—: 20
371	Sementti sekä eristysmassa	”	—: 50
372	Marmorilaatat ja -levyt: hiomattomat tai kiillottamattomat	”	—: 40
373	hiotut tai kiillotetut	”	1:—
374	Hohkakivi, mirkeli, trippeli ja senkaltaiset kivennäiset puhdistus- ja hioma-aineet	”	—: 60
375	Kivihielet, koksi, puuhielet sekä muut poltto-aineet, erikseen mainitsemattomat	”	—: 08
<i>B. Kivi- ja maalajeista valmistetut teokset.</i>			
376	Kattoliuskakivet, sekä sementistä ja kipsistä valmistetut teokset, kuten laatat, putket, astiat ja muut rakennus- ja teollisuustarpeisiin tarkoitettut esineet	”	—: 50
377	Asbestiteokset	”	—: 80
378	Meripihkasta, gagaatista, marmorista, alabasterista, porfyyrasta ja muista hienommista kivilajeista valmistetut, erikseen mainitsemattomat teokset	”	15:—
379	Taideteokset ja taideteollisuustuotteet, kipsiset	”	6:—
	Kiviteokset, erikseen mainitsemattomat:		
380	kemialliseen, metallurgiseen ja teknilliseen tarkoitukseen	”	—: 80
	muunlaiset:		
381	kiillottamattomat ja hiomattomat	”	—: 40
382	kiillotetut tai hiotut	”	2:—

383	Kovasin-, kiillotus-, hioma- ja mylynkivet	100 kg.	—: 40
384	Kivipainokivi, kirjoitustaulut ja kivikynät	”	—: 60
<i>C. Saviteokset.</i>			
385	Kylpyammeet, pesusoikot, klosetit ja pesualtaat, savimassasta tai fajanssista valmistetut	”	1: 20
	Rakennuskoristeet, lattia- ja seinälaatat sekä kaakelit ja kaakeliuuninkoristeet:		
386	lasittamattomat, valkoiset tai yksiväriset	”	1: —
387	lasitetut, moniväriset, kullatut tai hopeoidut	”	1: 60
388	Putket, erikseen mainitsemattomat, putkenosat ja kaivot	”	—: 30
	Tiilet:		
389	muuritiilet, tavalliset, sekä kalkkihiiekkatiilet	”	—: 12
390	muunlaiset, erikseen mainitsemattomat, lasittamattomat tai lasitetut	”	—: 20
	Oikeasta porsliinista valmistetut teokset:		
391	valkoiset sekä yksi- tai kaksiväriset	”	10: —
392	moniväriset, kullatut tai hopeoidut	”	15: —
	Fajanssiteokset:		
393	valkoiset tai yksiväriset	”	4: —
394	moniväriset, kullatut tai hopeoidut	”	6: —
395	Eristäjät, sisäänjohtoputket, napit, kattolaatat ja muut sähköjohtojen eristämiseen käytettävät esineet	”	2: 50
396	Säiliöt, sulattimet, dekanterivadit ja -kannut, sekä muut kemialliseen käyttöön tarkoitettut esineet	”	1: 50
	Ylellisyys- ja muut senkaltaiset esineet:		
397	oikeasta porsliinista valmistetut	”	25: —
398	muunlaiset	”	10: —

<i>D. Lasi ja lasitavarat.</i>			
399	Lasi ja lasitusmassa emaljmassa, lasijauhe, lasivilla ja lasisirut .. Purkit ja pullot:	100 kg.	—: 40
	kokonaan hiomattomat tai hio- tuilla pohjilla ja reunoilla:		
400	tummanvihreästä tai rus- keasta massasta valmistetut	”	1: 60
401	muunlaiset	”	3: —
402	hiotut tai maalauksella tai kul- tauksella koristetut	”	8: —
403	Kuivat valokuvauslevyt, samoin katedraali-, opalesentti- ja ko- ristelasi	”	8: —
	Ikkuna- ja peililasi:		
404	ilman metallikalvoa, hiomaton ja syövyttämätön	”	3: —
405	muunlaiset	”	6: —
	Lasi- ja emaljiteokset, erikseen mainitsemattomat:		
406	syövytetyt, kullatut, hopeoidut, maalatut tai hiotut; sekä lasi- maalaukset, peilit ja muut ik- kuna- ja peililasista valmiste- tut teokset	”	20: —
407	muunlaiset	”	5: —
	Lasiset oventäytteet ja ikkunat ke- hyksineen:		
408	hiomattomat	”	5: —
409	hiotut	”	8: —
410	Optilliset lasit, hiomattomat tai hiotut	”	10: —
411	Eristäjät, kansi-, katukäytävä- ja lankalasi	”	2: —
412	Kattotiilet, tiilet, seimet ja altaat..	”	1: —
XI. Raaka-aineet ja kemiallisen teollisuuden tuotteet, muualla mainitsemattomat.			
<i>A. Öljyt, rasva ja vaha sekä niistä valmistetut tuotteet.</i>			
	Kivennäisöljyt:		
413	luontaiset, raa'at, kuten nafta y.m.	”	—: 40

414	petrooli	100 kg.	—: 60
415	petroolibentsiini, gasoliini, ligroiini, puhdistusöljy, voiteluöljyt, erikseen mainitsemattomat, parafiini, maavaha ja sereziini, sekä hartsiöljyt	”	1: 20
416	vaseliini, kone- ja vaunuvoide, voiteluöljyt ja voiteluaineet, erikseen mainitsemattomat, jotka sisältävät rasvaa; sekä kitti	”	1: 60
	Kasvi- ja eläinrasvat sekä rasvaöljyt, erikseen mainitsemattomat:		
417	päälystöissä, joiden bruttopaino on alle 15 kg	”	3: 50
418	muussa päälystässä; samoin oleiini ja muut öljyhapot sekä steariini	”	2: —
419	Glyseriini	”	2: —
420	Vaha, kaikenlainen, sekä mehiläispesän väliseinät	”	2: 50
421	Öljyvernissa, keitetty tai valkaistu pellavaöljy	”	2: 50
422	Öljylakkavernissa, asfalttilakka ja saponilakka	”	4: —
423	Alkoholivernissat	”	8: —
424	Kynttilät, kaikenlaiset	”	3: —
	Saippua:		
425	haju-, toaletti- ja muu senkaltaisen saippua	”	15: —
426	muunlainen	”	1: 80
427	Suopa, samoin saippua- tai suopapitoiset desinfisioimis- ja puhdistusaineet, erikseen mainitsemattomat	”	1: 40
428	Kengänkiiltovoide ja muut appteuurit	”	2: 50
429	Vahavalmisteet, kuten kuvat, kukat, hedelmät y.m.	”	10: —
	<i>B. Asfaltti, tervat ja niiden tisleet.</i>		
430	Asfaltti, luontainen, asfalttikitti, asfalttimastiksi sekä kivihiili- ja puutervapiki	”	—: 50

431	Kivihiiliterva, myös sellainen, johon on muita kivennäisaineita sekoitettu, sekä puuterva ja ter- vavesi	100 kg.	—: 50
432	Bensooli, karbolihappo, naftaliini, karbolineumi sekä muut tislaa- malla kivihiilitervasta saadut tuotteet, samoin karbolikalkki ..	”	1: 20
433	Kuivatislatut kasvi- tai eläin- aineesta saadut tervat ja öljyt, erikseen mainitsemattomat	”	2: —
<i>C. Värit ja värjäysaineet.</i>			
Maavärit:			
434	valmistamattomat, sekä liitu, huuhdottu tai jauhettu	”	—: 50
435	muunlaiset	”	—: 75
436	Lyijyvalkoinen, sinkkivalkoinen, li- topoonivalkoinen, lyijymönjä, si- nooberi, ultramariini, koboltti- värit, keisarinvihreä; samoin luuhiili, luumusta, kimröökki, noki ja muut sellaiset	”	2: 50
437	Pronssijauhe, sekä pronssi ja väri- lehdet	”	10: —
438	Väripuut, sekä kasveista saatujen värjäysaineiden uutokset	”	1: —
439	Aniliini- ja tervävärit, samoin in- digo, alitsariini, koshenilli, ko- miini sekä väri-uutokset	”	10: —
440	Öljyyn sekoittaen valmistetut vä- rit; samoin painomuste ja paino- värit; värit, erikseen mainitse- mattomat, sekä muste, muste- jauhe ja tushi	”	4: —
441	Taiteilijävärit, värilaatikot ja nii- hin tarkoitettut värit sekä pas- telliiliitu	”	15: —
442	Alkoholivernissaa käyttäen valmis- tetut värit	”	10: —
Lyijykynät ja kynän lyijyt:			
443	paksummat (kirvesmiehenkynät)	”	5: —
444	muunlaiset	”	20: —
445	Koulu- ja räätälinliitu, musta liitu ja muut erikseen mainitsematto- mat liidut, kappaleihin muovat- tuina	”	8: —

	<i>D. Eetterit, esterit ja alkoholilajit, muualla mainitsemattomat, haihtuvat öljyt, hajurvedet, kosmeettiset aineet y.m.</i>	
446	Etylieetteri	100 kg. 20:—
447	Eetterit, muunlaiset, sekä esanssit	” 35:—
448	Metyylialkoholi (puusprii), sikunaöljy, amylialkoholi ja muut alkoholilajit, sekä nitrobentsoli ja kamferi	” 10:—
449	Tärpättiöljy sekä puutervaöljyt, raat ja puhdistetut	” 1:50
450	Karvasmanteliöljy, terpineoli, mentoli, heliotropiini y.m. hajua-aineteollisuudessa käytettävät vähajuiset ainekset, samoin hajurvedet, jotka eivät sisällä eetteriä tai alkoholia.	” 40:—
451	Haju- ja toalettivedet, jotka sisältävät eetteriä tai alkoholia, sekä hajutetut rasvat, voiteet ja pomadat, samoin sminkki, puuteri, hammaspulveri ja muut sellaiset kosmeettiset aineet	” 80:—
	<i>E. Keinotekoiset lannoitusaineet.</i>	
452	Luu jauho, guano ja lannoitukseen käytettävät eläinjätteet; chilesalpietari, norjansalpietari, karbidi-typpi, ammoniumsulfaatti ja -fosfaatti, kalisuolat, tuomas-kuona ja superfosfaatti	” —:20
	<i>F. Räjähdyksaineet, ampumatarpeet, sytytysvälineet ja ilotulitustavarat.</i>	
	Ruuti:	
453	vuoriruuti	” 2:—
454	muunlainen, sekä dynamiitti ja muut räjähdysaineet	” 5:—
455	Nallit ja patruunat, ladatut ja tyhjä	” 12:—
456	Perkussioniputket, aikaputket, tykinpatruunat ja sähkösytytysvälineet	” 5:—

457	Tulitikut, sekä sytytyslanka	100 kg.	2: 50
458	Ilotulustavarat, bengalitikut y.m.	”	10: —
<i>G. Kemialliset alkuaineet ja niiden yhdistykset (hapot, emäkset ja suolat y.m.).</i>			
459	Rikki, kaikenlainen	”	—: 35
460	Fosfori, kaikenlainen, sekä jodi ja bromi	”	5: —
461	Rikkihappo, suolahappo ja fosforihappo	”	—: 50
462	Typpihappo ja boorihappo	”	2: —
463	Etikka ja etikkahappo	”	4: —
464	Keittosuola (natriumkloridi) sekä kaliumkloridi	”	—: 08
465	Kloorikalkki	”	—: 50
466	Natriumsulfaatti (glaubersuola), natriumbisulfaatti, natriumsulfidi, kaliumsulfaatti ja kaliumbisulfaatti	”	—: 30
467	Alunat, kaikenlaiset, alumiinisulfaatti, magnesiumsulfaatti, rauta-, kupari- ja sinkki-vihtrilli sekä kromisulfaatti	”	—: 45
468	Kalisalpietari (kaliumnitraatti), ammoniumnitraatti sekä kaliumasettaatti, raaka	”	—: 20
469	Suuda, potaska, hirvensarvisuola, magnesiumkarbonaatti, samoin vesilasi, kaustinen natroni, poltettu magnesia y.m.	”	—: 60
470	Sakariini, dulsiini ja muut makeistamisaineet	”	20: —
471	Metalloidit, hapot, suolat ja muut alkuaineiden yhdistykset, erikseen mainitsemattomat	”	5: —
<i>H. Raaka-aineet, preparaatit ja lääkkeet, erikseen mainitsemattomat.</i>			
472	Kasvikunnasta saadut parkitusaineet, parkitusaineuutteet, asetonin, parkkihappo, gallus- ja pyrogallushappo	”	1: —

473	Formaliini	100 kg.	3: —
474	Hartsi (kolofoni), pihka sekä luontainen balsami	”	—: 60
475	Hartsiliima eli hartsisaippua	”	—: 40
476	Kumi, luontainen, sellakka, gumi-gutta ja muut kumihartsit sekä fossilihartsit, kuten meripihka ja kopaali	”	3: —
477	Lakka (sinetti- ja pullo-)	”	5: —
478	Puusepäniima ja muut jähmeät liimat	”	1: —
479	Gelatiini ja gelatiinikapselit	”	5: —
480	Albumiini, kaseini ja kasviliima sekä dekstriini, tärkkelysliisteri ja dekstriini- tai tärkkelyspitoiset viimeistelyaineet	”	3: —
481	Liimat ja kumit, nestemäiset, muuhun nimikkeeseen kuulumattomat	”	4: —
482	Valssimassa, autografi- ja hektografimassa	”	2: —
483	Juoksutin, erikseen mainitsematon	”	3: —
484	Kollodiumi sekä kemiallisteknilliset preparaattit ja valmiit lääkkeet, erikseen mainitsemattomat	”	6: —
XII. Muualla mainitsemattomat tavarat.			
485	Rasiat, lippaat, laukut, rahakukkarot, salkut ja puuterihuiskut, agatista, meripihkasta, selluloidista, norsunluusta, kautsusta, metalleista, helmiäisestä, kilpikonnankuoresta tai muusta sellaisesta aineesta valmistetut, samoin koristetavarat, kaikenlaiset, paitsi kullasta, hopeasta ja platinasta valmistetut	”	60: —
486	Kalakoukut	”	10: —
487	Ongenvavat, uistimet, ongensiimat, kohot ja muut erikseen mainitsemattomat kalanpyydykset	”	25: —
488	Käsiseulat, puukehyksiset	”	5: —

489	Napit, erikseen mainitsemattomat: kullatut tai hopeoidut	100 kg.	50:—
490	muunlaiset, sekä näppäimet	”	25:—
491	Taiteilijain teokset, erikseen mai- nitsemattomat 0,2 % arvosta	”	20:—
492	Lelut ja joulukuusen koristeet . . .	”	20:—
493	Suulakka; samoin öylätit ja niistä tehdyt kapselit; hekkusukat; sekä kynänvarret, kirjoitus- ja muut piirtimet	”	20:—
494	Tupakkapiiput sekä sikari- ja savu- keimukkeet: merenvahasta tai meripihkasta tehdyt	”	75:—
495	muunlaiset	”	25:—
496	Jätteet, erikseen mainitsemattomat, sekä lumput	”	—:30
497	Tavarat, joita ei voida sovelluttaa mihinkään tariffissa aikaisem- min mainittuun nimikkeeseen: raaka-aineet 0,3 % arvosta		
498	muunlaiset 0,5 % arvosta		

B. Maasta vietävät tavarat.

järjestyk- s-n:o			
	Sianliha ja liha:		
1	tuore	100 kg.	1:—
2	muunlainen	”	1:50
	Kala:		
3	elävä tai tuore	”	—:50
4	suolattu, savustettu tai kuivattu	”	—:80
5	säilyke-	”	2:—
	Vilja:		
6	jauhamaton	”	—:20
7	jauhot ja ryynit	”	—:30
8	herneet, pavut ja muut palkohe- delmät	”	—:30
9	muunlaiset	”	—:15

	Karjanrehu:		
10	heinä ja oljet	100 kg.	—: 10
11	muunlainen	”	—: 15
12	Siemenet, kaikenlaiset	”	—: 50
	Juuret, syötävät:		
13	perunat	”	—: 10
14	muunlaiset	”	—: 20
15	Hedelmät ja marjat	”	—: 70
16	Keittiökasvit ja sienet	”	—: 60
	Kasvit ja kasvin osat, erikseen mainitsemattomat:		
17	elävät	”	—: 50
18	muunlaiset	”	1:—
19	Kuminat	”	1:—
20	Maito ja kerma	”	2:—
21	Juusto	”	4:—
22	Voi	”	3:—
23	Makeiset, kaakaojauhe sekä suklaa	”	10:—
24	Sikarit ja savukkeet	”	10:—
25	Lanka ja rihma	”	2:—
	Kankaat:		
26	puuvilla-, pellava- ja hamppu ..	”	5:—
27	villa	”	10:—
	Puutavara ja puuteokset:		
	puutavara:		
	sahaamaton tai kiilattu:		
28	vähintään 2 m:n pituista ..	1 m ³	—: 40
29	alle 2 m:n pituista	”	—: 30
	sahattu tai höylätty:		
30	vähintään 2 m:n pituista ..	”	—: 45
31	alle 2 m:n pituista	”	—: 30
32	polttopuut	”	—: 25
	puuteokset:		
33	viilu (faneeri), kaikenlainen	100 kg.	—: 40
34	viiluteokset, yksinkertaiset ..	”	—: 50
35	sorvatut kepit	”	—: 30
36	rihmarullat, puolat ja lankakelat	”	—: 70
37	tullitikkuleikkeet	”	—: 50
38	lastuvilla ja puujätteet	”	—: 15
39	rakennus-puusepänteokset, kaapelirummut ja puiset laatikot	”	—: 40
40	puuteokset, kuten varret, hihnapyörät, pesulaudat,		

	pyykinpusertimet, leivinpöydät, leipälapiot ja muut sellaiset	100 kg.	—: 60
41	puusepänteokset, muunlaiset	"	1: 50
	Puuvanuke:		
42	hiottu, kuiva ¹⁾	"	—: 20
43	sulfaatti- tai sulfiittiselluloosa, kuiva ¹⁾	"	—: 30
44	Puupahvi, kaikenlainen	"	—: 30
	Paperi:		
45	paino-, sanomalehti-, kääre-, makulatuuri- ja muut karkeamat paperilajit	"	—: 40
46	muunlainen	"	—: 60
47	Paperiteokset, tapetit ja kirjat	"	—: 80
48	Harjakset jouhet ja eläimenkarvat Vuodat ja nahat:	"	1: —
49	valmistamattomat	"	2: —
50	valmistetut	"	5: —
51	Nahkateokset	"	8: —
	Kivi:		
52	valmistamaton	"	—: 05
53	valmistettu	"	—: 30
	Tiilet:		
54	muuri-	"	—: 10
55	kalkkihiekkatiilet	"	—: 08
56	Kaakelit	"	—: 30
57	Porsliini- ja fajanssiteokset	"	1: 50
58	Ikkunalasi, hiomaton	"	—: 40
59	Pullot ja lasitölkkit	"	—: 50
	Lasiteokset, muunlaiset:		
60	hiotut	"	6: —
61	hiomattomat	"	1: 50
62	Piki ja terva	"	—: 30
63	Hartsit ja pihka	"	—: 30
64	Liima	"	—: 50
65	Tärpätti ja puuöljyt	"	—: 70
66	Metyylialkoholi	"	2: 50
67	Vaskikiisu (vaskimalmi)	"	—: 05
68	Tulitikut	"	1: 20
69	Muurahaismunat	"	2: —
70	Saippua	"	1: —
71	Asbestikuidut	"	—: 20
72	Sementti	"	—: 20

¹⁾ 100 kg. märkää massaa lasketaan vastaavan 50 kg. kuivaa.

73	Tina- ja metallijätteet	100 kg.	1:—
74	Kultakaristeet	”	5:—
75	Turkikset, valmistamattomat ja valmistetut	”	10:—
76	Rauta, kanki-, ja rautalevy	”	—:70
77	Rautateokset	”	1:20

Tässä luettelossa mainitsemattomista tavaroista kannetaan puolet ulkomaalta tuleville tavaroille määrätystä maksusta, ei missään tapauksessa kuitenkaan enempää kuin 10 markkaa 100 kg:lta.

C. Alla luetelluista toiselta kotimaan paikkakunnalta meritse tulevista tavaroista kannetaan:

Järjestys- n:o			
1	Vilja, jauhamaton	100 kg.	—: 15
2	” , jauhettu, sekä ryynit.....	”	—: 25
3	Sokeri, kaikenlainen	”	2:—
4	Halot	1 m ³	—: 25
5	Rauta-, kanki-, ja rautalevy	100 kg.	—: 50
6	Rautateokset	”	1:—
7	Hiekka ja sora sekä kivi	1 m ³	—: 30
8	Kalkki	100 kg.	—: 15
9	Sementti	”	—: 25
10	Tiilet ja kaakelit, kaikenlaiset	”	—: 10
11	Petrooli, bentsiini, öljyt ja voiteet.	”	—: 40
12	Tulitikut	”	1: 40
13	Lasitavarat, kaikenlaiset	”	—: 50

Muist. Tätä maksua ei kanneta 1000 kg. pienemmistä tavaraeristä.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKELOMA

JULKAISSUT

1924. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 6.

Sisällys: 53. Tariffi, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksua Helsingin kaupungissa, s. 115. — 54. Viranpitäjän oikeus lukiesaan virkavuosia ikäkorotusta varten ottaa lukuun sotapalveluksen suoritus aika, s. 118. — 55. Kunnallisen hammaspoliklinikan perustaminen, s. 118. — 56. Hermannin asuntotonttien luovutusehdot, s. 119. — 57. Ajoliikenteen järjestely Kaisaniemen- ja Vilhonkaduilla, s. 120. — 58. Emännöitsijätoimen perustaminen Vallilan työväenasuntoihin, s. 120. — 59. Gustaf ja Maria Hyvösen lastenkodin johtokunnan johtosääntö, s. 120. — 60. Helsingin pitäjän Santahaminan kylässä olevien talojen n:ojen 1 ja 2 siirtäminen kirkollisessa, hallinnollisessa, oikeudellisessa ja kameraalisessa suhteessa Helsingin kaupunkiin, s. 121. — 61. Helsingin kaupungin sähkölaitoksen taloustariffi, s. 122. — 62. Vedenhinnan korottaminen, s. 122. — 63. Työaika keskeytymättömässä työssä, s. 122. — 64. Laki kansakoululaitoksen kustannuksista annetun lain muuttamisesta, s. 123. — 65. Kunnan toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeus palvelusajan lukemiseen ikälisän saamista varten, s. 125. — 66. Järjestysohjeet sahalaitoksia ja lautatarhoja varten, s. 126. — 67. Järjestysohjeet puunjalostustehtaita varten, s. 129. — 68. Järjestysohjeet räätien lajittelu- ja revintätyötä varten, s. 132. — 69. Järjestysohjeet kehruu- ja kutomatehtaita varten, s. 134. — 70. Järjestysohjeet keramiikkiteollisuutta varten, s. 136. — 71. Asetus makkarain ja muiden lihatuotteiden valmistuksen valvonnasta, s. 139. — 72. Ohjesääntö makkaratehtaiden valvojille Helsingin kaupungissa, s. 140. — 73. Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokitteluun vuonna 1924, s. 141.

53. Tariffi, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksua Helsingin kaupungissa.

Sisäasiainministeriön vahvistama elokuun 8 p:nä 1924.

1 §. Aluksesta, joka saapuu kaupunkiin tai ankkuroi sen satama-alueelle, suoritetaan sen saapuessa kultakin aluksen kantavuuden netto-rekisteritonnilta satamamaksua seuraavat määrät:

a) aluksesta, joka suoraan saapuu ulkomailta tai lähtee ulkomaille, Smk. 2: 40;

b) aluksesta, joka ulkomaanliikenteessä poikkeaa toiseen Suomen satamapaikkaan, jossa asianomaisesti vahvistettuja satamamaksuja kannetaan, purkamaan tai ottamaan lastia, Smk. 1: 40;

c) aluksesta, joka tullikamaripassilla kulkee ainoastaan kotimaisessa liikenteessä, Smk. 1: —;

d) aluksesta, joka tullikamaripassitta kulkee kotimaisessa liikenteessä, Smk. —: 60.

Joulukuun 1 ja huhtikuun 30 päivän väliseltä ajalta suoritetaan kuitenkin yllä mainitut satamamaksut koroitettuina 50 pennillä kultakin aluksen kantavuuden netto-rekisteritonnilta.

Kaupunginvaltuuston marraskuun 26 p:nä 1924 tekemän päätöksen mukaan ei 1 §:n 2 momentissa mainittua korotusta kanneta purjehduskautena 1924—25.

Muist. 1. Pienin satamamaksu on 5 markkaa.

Muist. 2. Samalta käynniltä satamassa suoritetaan ainoastaan kerran satamamaksua.

2 §. Turistilaivasta, joka ei tule laituriin, ja aluksesta, joka sekä saapuu että lähtee ilman lastia tai painolastissa eikä jätä eikä ota matkustajia, niin myös aluksesta, joka lastia ottamatta tai purkamatta taikka jättämättä tai ottamatta matkustajia saapuu satamaan merivahingon, myrskyn, vastatuulen tai muun hätäpakon vuoksi tai selvittämistä varten, määräykksiä saadakseen, muonaa, vettä tai polttoainetta ottaakseen tai muusta sen tapaisesta tilapäisestä syystä, suoritetaan satamamaksua puoleen määrään 1 §:ssä säädetyistä eristä.

Aluksesta, josta sen saavuttua ulkomailta on maksettu täysi satamamaksu, mutta joka ottaakseen lastia käy toisessa kotimaisessa satamassa ja sen jälkeen palaa edelliseen satamaan lastia täydentämään, suoritetaan jälkimmäiseltä käynniltä puoli satamamaksua 1 §:n a) tai b) kohdan mukaan.

3 §. Pelastus-, hinaaja- ja vettä kuljettavasta aluksesta, joka välittää liikennettä paikkakunnan tullikamaripiirissä tai oleille satamassa elinkeinon harjoittamisen tarkoituksessa, suoritetaan satamamaksua kultakin laivan purjehduskauden viikolta 60 penniä jokaiselta laivan netto-rekisteritonnilta.

Matkustajalaivasta, joka samalla tavoin harjoittaa liikennettä tullikamaripiirissä, suoritetaan satamamaksua Smk. 1: 30 netto-rekisteritonnilta viikossa.

4 §. Proomusta tai aluksesta, jota käytetään tavarain kuljetukseen satama-alueella, suoritetaan vuosittain, ennenkuin liikennöiminen saa alkaa:

1) aluksesta, jonka kantavuus on 200 netto-rekisteritonnia tai sitä suurempi, 200 markkaa;

2) aluksesta, jonka kantavuus on vähintään 100 ja korkeintaan 199 netto-rekisteritonnia, 150 markkaa;

3) aluksesta, jonka kantavuus on vähintään 30 netto-rekisteritonnia ja korkeintaan 99 netto-rekisteritonnia, 100 markkaa; sekä

4) aluksesta alle 30 netto-rekisteritonnia 50 markkaa.

5 §. 1, 2 ja 3 §§:ien mukaan suoritettu satamamaksu oikeuttaa laivan olemaan satamassa, ei kuitenkaan rantalaiturissa, ainoastaan neljä kuukautta, mutta jos tämä aika ylitetään, suoritetaan kultakin alkaneelta 4-kuukautiselta ajanjaksolta uusi maksu 1 §:n d) kohdan mukaan.

6 §. Yli 19 tonnin suuruisesta matkustajalaivasta, joka kuu-
lutetun kulkuvuoroaikataulun mukaan vähintään kolmen kuukauden aikana ylläpitää säännöllistä liikennettä kaupungin ja tullikamaripiirin ulkopuolella olevien paikkakuntien välillä, myöntää satama-

hallitus kalenterivuoden päätyttyä hakemuksesta 40 % palautuksen maksetuista satamamaksuista:

a) jos ulkomaisessa liikenteessä kulkeva laiva on käynyt satamassa vähintään kerran kuukaudessa; ja

b) jos kotimaisessa liikenteessä kulkeva laiva on käynyt satamassa vähintään kerran viikossa.

Muist. 1. Laiva, joka asetetaan kuulutetun kulkuvuoroaika- taulun mukaan kulkevan laivan sijaan, nauttii samaa maksujen alennusta.

Muist. 2. Hakemus maksujen palautuksesta on tehtävä viimeistään seuraavan vuoden tammikuun kuluessa.

7 §. Laivanpäällikön tulee heti laivan saavuttua tai ennen sen lähtöä kaupungin satamakannantakonttoriin jättää merkkiluet- telo tai manifestin jäljennös, joka osoittaa laivan tonniluvun sekä lastin laadun ja suuruuden.

8 §. Satamamaksuista ovat vapaat:

a) valtiolle kuuluvat alukset, lukuunottamatta sellaisia, joista suoritetaan majakka- tai toimitusmaksuja tai jotka harjoittavat kauppalaivaliikennettä;

b) alukset, jotka ulkomailta saavuttuaan ovat paikkakunnalla suorittaneet täydet satamamaksut, mutta jotka lastia ottaakseen käyvät kaupungin tullikamaripiirin sisäpuolella olevassa satamassa sekä senjälkeen purkamatta tai ottamatta lastia poikkeavat edelli- seen paikkaan selvittämistä varten tai tilapäisestä syystä ja sen- jälkeen taas lähtevät;

c) alukset, jotka ovat satamasta lähteneet, mutta merivahingon, vastatuulen tai muun hätäpakon vuoksi jälleen palanneet, ennen- kuin ajottu matka on ennätetty suorittaa loppuun;

d) alukset, jotka ovat merkityt laillistetun purjehdusseuran luetteloon; sekä

e) alukset, joiden kantavuus on alle 2 netto-rekisteritonnia.

9 §. Laivan kantavuuden osoittaa sen mittakirja, mutta ellei sitä ole, määrätään sen kantavuus satamaviranomaisten harkinnan mukaan, jolloin yhden netto-rekisteritonnin kantavuuden katsotaan vastaavan:

- 4 m³ halkoja;
- 12¹/₂ hehtolittraa laukkatavaraa;
- 25 » kalkkia;
- 1 m³ hiekkaa tai kiviä;
- 250 kpl. muuritiiliä; tai
- 1000 kg muita tavaroita.

Muist. 1. Tonnin murto-osia ei lasketa.

Muist. 2. Jos epäilystä syntyy mittakirjan tulkinnasta, on nou- datettava voimassa olevia valtiolle tulevain laivamaksujen kan- nannasta annettuja määräyksiä.

10 §. Väärin kannettujen maksujen palautusta koskevan hake- muksen ratkaisee satamahallitus kuultuaan satamakannantakont-

toria, ja on hakemus tehtävä yön ja vuoden kuluessa maksun suorittamisesta.

Oikein veloitettua ja maksettua satamamaksua älköön satamahallitus palauttako.

11 §. Tämä tariffi kaikkine siihen kuuluvine määräyksineen ja mahdollisine muutoksineen tulee olla saatavana ja kaupan kaupungin satamakannantokonttorissa.

12 §. Tämä tariffi kumoo joulukuun 3 päivänä 1921 Helsingin kaupungille vahvistetun satamamaksutariffin.

54. Viranpitäjän oikeus lukiessaan virkavuosia ikäkorotusta varten ottaa lukuun sotapalveluksen suoritus aika.

Kaupunginvaltuuston päätös lokakuun 15 p:nä 1924.

Lokakuun 29 p:nä 1918 vahvistetun Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtoja koskevan säännön 8 §:n 10 kohdan mukaan, kuten se muutettuna kuuluu kaupunginvaltuuston kesäkuun 7 p:nä 1922 tekemän päätöksen nojalla, on virkavapauden ollessa kuutta kuukautta pitempi ylimenevä aika luetava pois virkavuosia ikäkorotusta varten laskettaessa. (*Kunn. as.-kok. 1918 : 4 ja 1922 : 2*)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä: ettei aikaa, jona viranpitäjä suorittaa sotapalvelusta, ole luetava pois ikäkorotusta myönnettäessä.

55. Kunnallisen hammaspoliklinikan perustaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös lokakuun 29 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

1925 vuoden alusta lukien perustaa lähinnä lapsille aiotun kunnallisen hammaspoliklinikan, johon asetetaan johtaja, ensimmäinen ja toinen assistentti, kirjanpitäjätär ja tarpeellinen apuhenkilökunta; että terveydenhoitolautakunta valtuutetaan toistaiseksi järjestämään hammaspoliklinikan toiminta pääasiallisesti siinä kohden tehdyn ehdotuksen mukaisesti;

että johtajan viran, joka merkitään 14 palkkaluokkaan, täyttää kaupunginvaltuusto terveydenhoitolautakunnan ehdotuksesta, jonka lautakunnan sitä ennen on hankittava kansakoulujohtokuntain lausunnot; sekä

että ensimmäisen ja toisen assistenttitoimen, jotka luetaan 12 ja 11 palkkaluokkaan, täyttää kolmeksi vuodeksi kerrallaan terveydenhoitolautakunta johtajaa kuultuaan sekä 4 palkkaluokkaan merkityn kirjanpitäjätärtoimen johtaja.

56. Hermannin I:n asuntotonttien luovutusehdot.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 12 p:nä 1924. (Ote).

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että asuntokorttelien n:o:jen 649—659 ja 664 tontit, semmoisina kuin nämä ovat kaupunginvaltuuston helmikuun 13 p:nä 1924 Hermannin I:lle vahvistamassa jaoituskaavassa, on annettava vuokralle seuraavasti:

1) niiden vuokratonttien nykyisille haltijoille, joiden pääraKENNUKSET sijaitsevat edellä mainittuun jaoituskaavaan merkityillä tonteilla, on myönnettävä pitennetty hallintaoikeus viimeksi mainittuihin tontteihin sosialilautakunnan laatiman luettelon mukaan ja siinä mainitulla tavalla lasketuista vuokramaksuista, jotka kunkin viisivuotiskauden päättyessä lisääntyvät 25 %:lla rakennuksen vuokrasta, ja on vuokrasopimuksia pitennettäessä vaarinotettava seuraavia määräyksiä:

a) vuokraajalta evätään oikeus pitennetyn vuokrakauden kuluessa tontille teettää lisää huoneita;

b) jos vuokraajan entiseen vuokratonttiin kuuluvat rakennukset ja laitokset tai niiden osat joutuvat olemaan maalla, joka uudessa jaoituskaavassa on osoitettu kaduksi, tai alempana 2) kohdassa mainitulla tontilla, on ne vuokraajan toimesta ja hänen kustannuksellaan poistettava 6 kuukauden kuluessa kaupungin antamasta määräyksestä;

c) pitennetyin vuokrasopimuksin annetun tontin haltija oikeutetaan milloin tahansa vuokrakauden kestäessä tai sen päättyessä tekemään tässä alempana 2) kohdassa edellytetty vuokrasopimus,

Eräitä tontteja koskevat erikoismääräykset on tästä poisjätetty.

ja johon oikeuteen joka tapauksessa liittyy tontinhaltijan velvollisuus rahatoimikamarin kehoituksesta purkaa aikaisemmat rakennuksensa sekä edelleen olla alempana k) kohdassa mainitun määräyksen ja, soveltuvissa tapauksissa, myöskin e) kohdan määräyksen alainen;

Eräitä tontteja koskevat erikoismääräykset on tästä poisjätetty. Kohdassa e) kielletään eräiden tonttien haltijoita kaupungin luvatta sitaamasta tai ottamasta haltuunsa sellaista heidän vuokratontteihinsa luettua maata, joka nykyään on katuna.

k) tontinhaltijain on sitouduttava alistamaan tontinjärjestelystä ehkä syntyvät keskinäiset riitansa rahatoimikamarin tutkittaviksi ja ratkaistaviksi, ollen kamarin tontinhaltijoilta vaadittava heitä tässä kohden velvoittavia sitoumuksia; sekä

2) tontit, jotka ovat vailla päärakennuksia, on, sikäli kuin ne nyt ovat käytettäviä tai vastedes tulevat käytettäviksi ja mahdol-

lisuutta on niihin johtaa liikenneväylä, annettava vuokralle soveltamalla kaupunginvaltuuston kesäkuun 11 p:nä 1924 Vallilan kivi-
talotontteja varten vahvistamia vuokraehtoja.

Kaupunginvaltuuston kesäkuun 11 p:nä 1924 tekemän päätök-
sen nojalla on Vallilan kivi-
talotontteja luovutettaessa noudatet-
tava Käpylän vuokratontteille helmikuun 23 p:nä 1921 vahvistet-
tuja vuokraehtoja. (*Kunn. as.-kok. 1924: 42*)

57. Ajoliikenteen järjestely Kaisaniemen- ja Vilhonkadulla.

Maistraatin päätös marraskuun 12 p:nä 1924.

Kaupungin poliisimestarin esityksestä ja nojautuen voimassa
olevan liikenneohjesäännön 3 §:n 1 kohtaan on maistraatti määrän-
nyt, että kaikki ajoliikenne Rautatientorin ja Vuorikadun välisellä
osalla Kaisaniemenkatua on toistaiseksi suunnattava ainoastaan
mainitulta torilta Vuorikadulle päin ja ajoliikenne Vuorikadulta
Rautatientorille yksinomaan pitkin Vilhonkatua.

58. Emännöitsijäntoimen perustaminen Vallilan työväen- asuntoihin.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 26 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:
että Vallilan kunnallisiin työväenasuntoihin perustetaan 8 palkka-
luokkaan kuuluva emännöitsijäntoimi, jonka pitäjä on velvollinen
asumaan siellä; sekä
että toimen täyttää sosialilautakunta asuntojaostonsa ehdotuk-
sesta.

Kaupunginvaltuuston marraskuun 14 p:nä 1923 tekemän pää-
töksen mukaan asetettiin kyseessäoleva emännöitsijä koetteeksi
vuoden ajaksi tammikuun 1 p:stä 1924 lukien. (*Kunn. as.-kok.
1923: 51*)

59. Gustaf ja Maria Hyvösen lastenkodin johtokunnan johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 10 p:nä 1924.

1 §. Gustaf ja Maria Hyvösen lastenkoti, jota ylläpidetään
mainittujen aviopuolisoiden lahjoittamilla varoilla, hoidetaan hei-
dän tekemässään testamentissa ja tässä johtosäännössä olevien mää-
räysten mukaisesti.

2 §. Lastenkotiin otetaan hätää kärsiviä sekä suomen- että
ruotsinkielisten vanhempain pikkulapsia, joilla on kotipaikkaoikeus
Helsingin kaupungissa, hoidettaviksi ja kasvatettaviksi, kunnes he
ovat läpikäyneet täydellisen kansakoulun. Lasta laitokseen otet-
taessa on hankittava selvitys siitä, että se on tyydyttävän hoidon

ja kasvatuksen puutteessa, sekä mahdollisuutta myöten tiedot sen ijästä ja vanhemmista.

Hoidokki päästetään lastenkodista kun hän on lopettanut koulunkäyntinsä.

3 §. Lastenkodin hallintoa hoitaa lastensuojelulautakunnan valvonnan alainen viisijäseninen johtokunta, jonka valitsee kolmeksi vuodeksi kerrallaan sanottu lautakunta. Johtokunta valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan. Hänen ollessa estettynä valitaan puheenjohtaja kerrakseen.

4 §. Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat tahi joku jäsenistä sitä puheenjohtajalta pyytää, sekä on päätäntövaltainen, kun vähintään kolme jäsentä on saapuvilla. Jos eri mieliä ilmaantuu, voittakoon enemmistön mielipide. Äänten jakautuessa tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

5 §. Sihteerin tehtäviä hoitamaan on johtokunta oikeutettu ottamaan sopiva henkilö.

Johtokunnan kokouksissa pidetään pöytäkirja, jossa on mainittava läsnä olevat jäsenet, käsitellyt asiat ja niissä tehdyt päätökset lyhyin perusteluin. Jos päätös tehdään äänestyksen nojalla, on jäsenellä oikeus saada eriävä mielipiteensä lyhyesti merkityksi pöytäkirjaan.

Lähtevät toimituskirjat allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteerin.

6 §. Johtokunnan velvollisuutena on:

a) johtaa ja valvoa lastenkodin toimintaa sekä sen taloudellista hallintoa rahatoimikamarin vahvistaman vuotuisen talousarvion puitteissa;

b) ottaa ja eroittaa johtajatar ja lastenhoitajat sekä määrätä heidän tehtävänsä;

c) päättää lasten ottamisesta lastenkotiin ja heidän sieltä päättämisestä;

d) kuukausittain tarkastaa kodin kassa;

e) vuosittain lastensuojelulautakunnan kautta rahatoimikamarille antaa kertomus kodin toiminnasta sekä ehdotus vuosirahasäänöksi seuraavaa vuotta varten.

7 §. Lastenkodin tilien pitää olla päätetyt tammikuun kuluessa, ja tulee johtokunnan toimittaa ne rahatoimikamarille helmikuussa.

60. Helsingin pitäjän Santahaminan kylässä olevien talojen n:o:jen 1 ja 2 siirtäminen kirkollisessa, hallinnollisessa, oikeudellisessa ja kameraalisessa suhteessa Helsingin kaupunkiin.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 22 p:nä 1924.

(Suomen as.-kok. 1924 : 351)

Valtioneuvosto on määrännyt, että valtion omistamat talot Övergård n:o 1 ja Nedergård n:o 2 Helsingin pitäjän Santahaminan kylässä, siirretään

kirkollisessa suhteessa Helsingin pitäjistä Helsingin kaupungin eteläisen suomalaisen ja eteläisen ruotsalaisen seurakunnan yhteyteen, niin pian kuin se voi tapahtua Helsingin pitäjässä toukokuun 17 päivänä 1923 palvelleen vakinaisen papiston, heidän oikeudenomistajainsa ja eräissä tapauksissa kirkollisviraston leski- ja orpokassan oikeuksia palkan saantiin loukkaamatta ja ehdolla ettei siirron johdosta mikään kirkollisen omaisuuden jako tule kysymykseen, hallinnollisessa suhteessa Helsingin kaupunkiin kuuluviksi, oikeudellisessa suhteessa Helsingin kaupungin tuomiovallan alaisiksi, ja

kameraalisessa suhteessa Helsingin pitäjistä Helsingin kaupunkiin, mutta että siirto hallinnollisessa, oikeudellisessa ja kameraalisessa suhteessa on toimeenpantava vasta sen jälkeen, kuin kirkollisen siirto on tapahtunut.

Samalla on valtioneuvosto määrännyt, että Uudenmaan läänin maaherran on, sittenkun siirto kirkollisessa suhteessa on tapahtunut, siitä ilmoitettava valtioneuvostolle sen ajankohdan määräämistä varten, jolloin siirtäminen hallinnollisessa, oikeudellisessa ja kameraalisessa suhteessa on toteutettava.

61. Helsingin kaupungin sähkölaitoksen taloustariffi.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 26 ja joulukuun 29 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuina päivinä seuraavan

Taloustariffin:

Vuotuinen tehomaksu tilatuilta 100 watilta on 140 markkaa ja kulutusmaksu 50 penniä kilowattitunnilta.

62. Vedenhinnan korottaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 29 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1914 : 1)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä korottaa vesijohdotlaitoksen ohjesäännön ja taksan, maalisk. 10 p:ltä 1914, 4 §:ään sisältyvän taksan, joka jouluk. 30 p:nä 1921 korotettiin 300⁰/₀, vielä 100⁰/₀ perusmaksuista.

63. Työaika keskeytymättömässä työssä.

Ote valtioneuvoston päätöksestä joulukuun 22 p:nä 1924.

(Suomen as.-kok. 1924 : 320)

Kahdeksan tunnin työajasta marraskuun 27 p:nä 1917 annetun lain 2 §:n nojalla ei työntekijää saa pitää säännöllisesti työssä enempää kuin kahdeksan tuntia vuorokaudessa eikä enempää kuin

yhdeksänkymmentäkuusi tuntia kahdessa viikossa. 5 §:n 1 momentin mukaan on työntekijälle sunnuntain ajaksi annettava vähintään kolmekymmentä tuntia kestävä yhtäjaksoinen vapaus työstä. (Suomen as.-kok. 1917 : 103)

Kahdeksan tunnin työajasta 27 päivänä marraskuuta 1917 annetun lain 12 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna lailla 14 päivältä elokuuta 1918, on valtioneuvosto, sosialiministeriön esittelystä, määrännyt:

1 §. Lain 2 §:n säännöksistä poiketen saa kahdeksantoista vuotta täyttäneitä työntekijää säännöllisesti pitää satakuusikymmentäkahdeksan tuntia kolmen viikon aikana sellaisessa tämän pykälän 3 momentissa mainituissa tehtaissa tai niiden osissa esiintyvässä työssä, jota teknillisistä syistä on tehtävä läpi viikon kaikkien vuorokausien ja joka on järjestetty kolmeen säännöllisesti vaihtuvaan ja joka viikko muuttuvaan vuoroon.

Lain 5 §:n 1 momentin määräyksiä ei ole sovellettava työntekijöitä pidettäessä työssä, jota tämä pykälä koskee.

Tässä pykälässä tarkoitettuja töitä esiintyy tehtaitten lämmitys- ja voimakoneosastoilla sekä allaluetelluissa ja niihin verrattavissa tehdaslaitoksissa tai niiden osissa:

a) kaasu-, sähkö- ja vesijohtolaitoksissa;

3 §. Epätietoisissa tapauksissa tulee asianomaisten ammattien-tarkastusviranomaisten ratkaista, onko työtä pidettävä sellaisena, jota tässä päätöksessä tarkoitetaan, sekä saattaa päätöksensä asianomaisten tietoon oteella asiasta laadittavastaan pöytäkirjasta. Ammattientarkastusviranomaisten tässä suhteessa tekemät päätökset on niihin tyytymättömillä oikeus saattaa ammattientarkastuksesta elokuun 18 päivänä 1917 annetun asetuksen 6 §:ssä säädetyn ajan kuluessa sosialihallituksen tutkittaviksi.

Valitus aika on kolmekymmentä päivää siitä kun asianomainen on saanut tiedon päätöksestä. (Suomen as.-kok. 1917 : 64)

4 §. Tämä päätös on voimassa 1925 vuoden tammikuun 1 päivästä alkaen saman vuoden loppuun.

64. Laki kansakoululaitoksen kustannuksista annetun lain muuttamisesta.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1924.

(Suomen as.-kok. 1924 : 331)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään täten, että kansakoululaitoksen kustannuksista 15 päivänä huhtikuuta 1921 annetun lain 26 § muutetaan 1 päivästä tammikuuta 1925 näin kuuluvaksi:

26 §. Vakinainen opettaja olkoon 30-vuotisen opetustoimen jälkeen virasta erotessaan oikeutettu jäljellä olevaksi elinajakseen saamaan vuotuista eläkettä valtiolta seuraavasti:

ylä- ja supistetun kansakoulun opettaja 8,000 markkaa; sekä alakansakoulun opettaja 6,000 markkaa.

Kaupungin palveluksessa olevat kansakoulunopettajat ovat oikeutetut eläkkeeseen myös helmikuun 27 p:nä 1924 vahvistetun Helsingin kaupungin viranpitäjien eläkesäännön mukaan. Mainitun eläkesäännön 10 §:ssä säädetään, että sellaisesta kaupungin virasta, jota seuraa myös valtion eläke, maksetaan kunnallista eläkettä ainoastaan se määrä, minkä viimeksimainittu on valtion eläkettä suurempi. (*Kunn. as.-kok. 1924 : 4*)

Jos vakinaista opettajaa aikaisemmin kohtaa parantumaton tauti taikka jos hän muuten havaitaan ilman omaa syytensä tulleen kykenemättömäksi virkaansa hoitamaan, niin myönnetään hänelle erotessaan vuotuisen elinkautinen apuraha, joka 5 vuotta palvelleelle vastaa yhtä neljännestä edellämainitusta täydestä eläkemäärästä sekä enemmän palvelleelle lisäksi joka palvelusvuodesta yhtä kahdeskymmenesosaa samasta määrästä, kunnes 20 vuotta palvelleelle tulee täysi eläkemäärä.

Jos opettaja muusta syystä saapi eron virastaan, älköön olko eläkkeeseen tai apurahaan oikeutettu.

Valtioneuvosto voi määrätä, että opettajan heikontuneiden voimien vuoksi on erottava virasta sekä hänet asetettava eläkkeelle.

Alakansakoulun opettaja, jolla nykyisten asetusten mukaan on oikeus yläkansakoulunopettajan eläkkeeseen, säilyttää sen oikeutensa tämän lain voimaantulua.

Kansakouluopettajiston eläkkeestä toukokuun 24 p:nä 1898 annetun asetuksen 2 §:n nojalla on kaupungin kansakoulussa vakinaisena palveleva opettaja ja opettajatar, joka virasta erotessaan nauttii palkkaa, opettaja vähintään 1,200 markkaa ja opettajatar vähintään 900 markkaa vuodessa oikeutettu saamaan eläkettä samaan määrään kuin vakinainen opettaja ja opettajatar ylemmässä maalaiskansakoulussa. (*Suomen as.-kok. 1898 : 20*)

Koska Helsingin kaupungin alempien kansakoulujen opettajarten palkat ovat ylittäneet mainitussa asetuksessa edellytetyt määrät ovat he siis yllämainitun lainkohdan nojalla oikeutetut saamaan saman valtioneläkkeen kuin yläkansakoulun opettajat.

Elinkustannusindeksin noustessa tai laskiessa koroitetaan tai alennetaan tämän pykälän perusteella suoritettavat eläkkeet samanaikaisesti ja samoin prosenttiluvuin kuin valtion virkain ja toimien haltijoiden palkkaukset.

Valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista joulukuun 29 p:nä 1923 annetun lain 7 §:n mukaan suoritetaan rahassa menevä varsinainen palkkaus koroitettuna tai alennettuna 10:llä, 20:lla tai 30:lla sadalta, jos vuosipuoliskon keskimääräinen elinkustannusindeksi, laskettuna yhtäläisillä perusteilla kuin se, jonka hallitus on laskettanut vuoden 1922 loppupuoliskon elinkustannuksien suuruuden arvioimiseksi, täydellä 10:llä, 20:lla tai 30:lla sadalta eroaa vuoden 1922 loppupuoliskon indekseistä. Koroitukset tai alennukset tulevat voimaan kolmen kuukauden kuluttua sen vuosipuoliskon lopusta lukien, jonka aikana indeksi on todettu siten muuttuneeksi. Jos elinkustannus-

indeksi eroaa enemmän, kuin edellä on mainittu, suoritetaan palkkaus 30 prosentin nousua tai alennusta vastaaviin määriin, kunnes lailla toisin säädetään. (*Suomen as.-kok. 1923 : 299*)

65. Kunnan toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeus palvelusajan lukemiseen ikälisän saamista varten.

Ote valtioneuvoston päätöksestä joulukuun 30 p:nä 1924.

(*Suomen as.-kok. 1924 : 328*)

Nojautuen 29 päivänä joulukuuta 1923 valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista annetun lain 6 §:n 3 momenttiin, on valtioneuvosto, valtiovarainministeriön esittelystä, nähnyt hyväksi, sovellettavaksi kuluvan vuoden alusta lukien, määrätä seuraavaa:

1 §. Kunnan tai uskonnollisen yhdyskunnan palveluksesta ikälisään oikeuttavaan valtion virkaan tai toimeen siirtynyt henkilö on oikeutettu, mikäli järempänä ei ole toisin määrätty, palvelusajaksi ikälisän saamista varten lukemaan hyväkseen enintään kymmenen vuotta siitä ajasta minkä hän, hakukelpoisena siihen valtion virkaan tai toimeen, johon hän on kunnan tai yhdyskunnan palveluksesta tullut, on vakinaisesti ollut kunnan tai uskonnollisen yhdyskunnan palveluksessa toimessa, jota ei ole sivutoimeksi katsottava. Hakukelpoisuuteen ei näissä tapauksissa lueta säädettyjä näytteitä kotimaisissa kielissä.

3 §. Valtion suoranaista avustusta nauttivassa sekä hallitusviranomaisten valvonnan alaisessa yksityisessä maataloudellisessa tai teknillisessä oppilaitoksessa, ammatti- tai kotiteollisuuskoulussa, kansanopistossa, työväenopistossa taikka kauppaoppilaitoksessa vakinaisesti palvellut opettaja, joka ennen tuloaan tällaiseen palvelukseen on suorittanut oppiarvo- tai virkatutkinnon yliopistossa, loppututkinnon teknillisessä korkeakoulussa sekä metsänhoitajantutkinnon Evon metsäopistossa tai agronomintutkinnon Mustialan maanviljelysopistossa on oikeutettu, siirtyessään ikälisään oikeuttavaan valtion virkaan tai toimeen, lukemaan hyväkseen puolet ja enintään kymmenen vuotta mainitussa toimessa palvelemastaan ajasta, mikäli hänellä siinä on ollut opetusta luokalla vähintään kaksikymmentä viikkotuntia tai sitä vastaava työvelvollisuus.°

4 §. Valtion kasvatustiloksista ja niissä toimivien henkilöiden eläkeoikeuden perusteista joulukuun 19 päivänä 1922 annetun lain mukaan asianomaisen ministeriön hyväksymän kunnallisen ja yksityisen kasvatustiloksen johtaja ja johtajatar sekä opettaja ja opettajatar, siirtyessään ikälisään oikeuttavaan virkaan tai toimeen valtion kasvatustiloksessa, saa ikälisään nähden lukea hyväkseen kunnallisessa tai yksityisessä kasvatustiloksessa palvelemaansa toimiajan, ehdolla että hänellä on ollut se pätevyys, jota vaaditaan

valtion kasvatuslaitoksen samanlaisessa tai siihen verrattavassa toimessa, sekä että hänen työvelvollisuutensa toiminnan laatuun nähden on vastannut valtion kasvatuslaitoksen samanlaista tai siihen verrattavaa tointa.

10 §. Jos edellämainittu palvelusaika ennen valtion virkaan tai toimeen siirtymistä yhteensä on ollut yhtä vuotta lyhyempi, ei sitä lasketa hyväksi ikälisään nähden.

11 §. Sillä, joka kunnan tai uskonnollisen yhdyskunnan tai muusta edellä mainitusta palveluksesta siirtyy ikälisään oikeutta-vaan valtion toimeen, johon ei ole vahvistettu mitään hakukelpoi-suusvaatimuksia, ei ole oikeutta ikälisän saamiseksi lukea hyväk-seen mainittua aikaisempaa palvelustaan.

12 §. Tuottaakseen edellä mainitun oikeuden ikälisään nähden ei siirtymisen kunnan, yhdyskunnan tahi muusta palveluksesta valtion palvelukseen tarvitse tapahtua välittömästi.

13 §. Tämän kautta kumotaan valtioneuvoston päätös 7 päi-vältä helmikuuta 1924, joka koskee kunnan, uskonnollisen yhdys-kunnan tai yksityisestä toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeutta palvelusajan lukemiseen ikälisän saamista varten kuitenkin siten, että mainitun päätöksen nojalla viran tai toimen haltijalle annettu oikeus palvelusvuosien hyväksi lukemiseen ikäli-sään nähden jää edelleen voimaan.

66. Järjestysohjeet sahalaitoksia ja lautatarhoja varten.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 30 p:nä 1924.

(*Suomen as.-kok. 1924 : 352*).

Nojautuen ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhti-kuuta 1914 annetun asetuksen 17 §:ään on valtioneuvosto, sociali-ministeriön esittelystä, vahvistanut sahalaitoksia ja lautatarhoja varten seuraavat järjestysohjeet:

1 §. Sahan rakennusten tulee olla täysin tarkoituksenmukai-nessa kunnossa ja varustettuina niin täydellisillä seinillä, kuin työn-teko sallii.

Sahalaitoksen portaat, porrasaukot ja kiinteät kulkusillat on varustettava lujilla kaiteilla tai aitauksilla.

Lattiat on tehtävä lujiksi ja pidettävä eheinä ja tasaisina. Kun työnteon vuoksi tarvitaan lattiasa aukkoja, on ne varustettava aukon täydelleen ympäröivällä, tarpeeksi korkealla aitauksella.

Sahassa ja sen porraskäytävissä, lajittelupaikalla, tukkikasoilla ja lautatarhassa tulee valaistuksen olla riittävä.

2 §. Työhuoneet puhdistettakoon joka päivä huolellisesti, ja koko laitos siivottakoon perinpohjin ainakin kahdesti vuodessa.

3 §. Raitista juomavettä on sahalaitoksessa pidettävä saata-vana ja säilytettävä suljetussa astiassa.

4 §. Työntekijäin vaatteita varten tulee olla eri huone, joka on pidettävä vähintään + 15° C lämpöisenä.

Ulkotyöntekijöitä ja niitä sisätyöntekijöitä varten, jotka ruokailuajaksi voivat poistua työstä, tulee olla eri ruokailuhuone, johon on järjestetty mukana tuodun ruuan lämmityslaitte.

Työhuonetta ei saa käyttää ruokailuhuoneena.

Ruokailu- ja pukuhuoneessa tulee olla hyvä ilmanvaihto, ja on ne puhdistettava samalla tavoin kuin työhuoneetkin; lattiat on pestävä vähintään kerran viikossa.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän pykälän 1 ja 2 momentin määräyksistä poikkeuksia.

5 §. Sahassa tulee olla tarkoituksenmukaiset sahapurun ja lastujen poistamis- ja siirtämislaitteet.

6 §. Kaksikerroksisten raamisahojen käyntiinpanolaitteet on varustettava siten, että raamia ei voida panna käyntiin yläkerroksesta, silloin kun raamia alakerroksessa rasvataan tai siinä muuten työskennellään. Tämän vuoksi tulee jokaisessa raamissa olla, paitsi ylä- ja alakerroksen välistä merkinantolaitetta, myöskin käyntiinpanotankoon tahi muuhun sopivaan paikkaan sovitettu lukkolaite, jonka avulla käyntiinpanolaite voidaan alakerroksessa sulkea ennen raamissa työskentelyä.

Raamin syöttölaitteet on yläkerroksessa suojattava koteloilla. Raamin jalusta varustettakoon sellaisilla suojuksilla, ettei voida tulla asiattomasti kosketukseen kiertokammen ja vauhti- tai hihnapyörän kanssa.

7 §. Tukiinvetolaitteen ketjut on kaikkialla, missä niiden alla liikutaan, varustettava suojaavalla kourulla tai muulla tarkoituksenmukaisella suojuksella.

8 §. Sirkkelisahat on varustettava, paitsi työpaikalta helposti ja nopeasti hoidettavalla käyntiinpano- ja pysäyttämislaitteella, myöskin täysin tarkoituksenmukaisella teränsuojuksella. Sahapöydän alapuoli on tehtävä, mikäli mahdollista, sivuilta umpinaiseksi taikka on terä muuten alapuolelta tehokkaasti suojattava.

Jokaisessa halkaisusirkkelisahassa tulee olla halkaisuveitsi, joka tehtäköön ja asetettakoon tarkoituksen ja työnlaadun mukaiseksi.

Tasapainokatkaisu-sirkkelisaha on varustettava, mikäli mahdollista, nostettavalla eikä poljettavalla terällä. Milloin poljettavaa terää käytetään, on poljin varustettava suojalla, joka kokonaan peittää polkimen.

Jokaisen katkaisusirkkelisahan terän kohdalle on asetettava kilpi, joka on varustettu kirjoituksella »Katkaisusaha».

9 §. Halkaisusirkkelisahaa älköön käytettävä katkaisemiseen eikä katkaisusirkkelisahaa halkaisemiseen. Rikkiäisten terien käyttö on ehdottomasti kielletty. Käytännöstä poistetut terät on toimitettava pois työpaikalta. Puhdistamista varten on kone pysäytettävä. Terän ja teränohjaajan väliin joutuneet kaarnat ja puunkappaleet poistettakoon käyttämällä apuna pitkää ja kestävää puusälöä ja on puhdistustyössä mitä suurinta varovaisuutta noudatettava.

10 §. Höyläkoneissa on ylimmät ja pystykutterit sekä etumaiset syöttövalssit varustettava tarkoituksenmukaisilla suojalaitteilla. Höylä- ja keilaterät on kiinnitettävä kutteriin sellaisilla ruuveilla ja siten, että koneen käydessä terän irtautuminen ja sinkoaminen ehkäistään. Jokaisen teränasetuksen jälkeen on tarkoin katsottava, että terät ovat paikoillaan ja hyvin kiristettyinä, ennenkuin kone pannaan käyntiin. Hetken työskentelyn jälkeen on terien kiinnitysruuvit tarpeen mukaan uudestaan kiristettävä.

11 §. Vaarallisia työkoneita käyttävät voimansiirtoakselit varustettakoon tarkoituksenmukaisilla, nopeasti toimivilla kytkimillä tai työkonet irtopöyryillä ja hihnansiirtolaitteilla. Kun sähkö on käyttövoimana, täytyy kunkin työkoneen luota tarpeen mukaan voida pysäyttää moottori virrankatkaisijalla.

12 §. Voimansiirtolaitteiden hihnat, akselit ja rattaat on varustettava tarkoituksenmukaisilla suojuksilla, niin että niiden läheisyydessä liikkuminen on vaaratonta. Milloin aitauksia suojaamistarvokoitukseen käytetään, on ne tehtävä riittävän korkeiksi. Kun kulutie käy akselin ylitse tai alitse, on joko rakennettava sen yli luja, kaiteilla varustettu porras tahi on akseli siltä kohdalta suojattava kotelolla.

Työ- ja apukoneita, kuten tahkoja, teroituskoneita ja pärehöyliä, ei saa asettaa voimansiirtolaitteiden väliin.

13 §. Voimansiirtolaitteiden ja hihnain hoitoa alkoon annetako muiden kuin luotettavain ja siihen tottuneiden miesten tehtäväksi.

Kullakin koneella tulee olla määrätty hoitajansa ja heidän velvollisuutensa on ilmoittaa kaikki koneessa ilmenevät viat asianomaiselle päällysmiehelleen. Ilmoitettu vika on viipymättä korjattava.

Työkoneen hoitajan on pysäytettävä ja puhdistettava koneensa, ennenkuin hän poistuu sen luota.

Sahan alakerrrokseen pääsy on asiattomilta kiellettävä ovelle kiinnitettävällä ilmoituksella.

14 §. Kuljetusradat ja tiet on rakennettava lujiksi ja huolellisesti. Kannen tulee olla eheä ja luja ja niin leveä, että teillä kuljetettavat kuormat voidaan vaaratta sivuuttaa.

15 §. Lankkuja ja lautoja ei saa panna sellaisiin kasoihin, että näiden luhistumisesta saattaisi olla vaaraa vieressä oleskeleville tahi ohikulkijoille.

16 §. Tapulienpohjat tehtäköön huolellisesti ja lujiksi sekä niiden pinnat vaakasuoriksi.

Tapuloinen on tehtävä huolellisesti ja tapulit pystysuoriksi.

Työssä käytettävien apusiltojen tulee olla huolellisesti tehdyt sekä kantosiltojen riittävän leveät ja tarpeeksi jäykät taikka niin tuetut, että ne eivät notku. Iljanteen aikana on ryhdyttävä tehokkaihin toimenpiteisiin liukahduksen estämiseksi kantosilloilla.

17 §. Tukkipasat on tehtävä huolellisesti ja niiden etupää on tuettava riittävän pitkällä ristikolla.

Milloin tilan ahtauden taikka muun syyn vuoksi tukkikasan jälkipää on tehtävä korkeaksi, on siihenkin tehtävä ristikko.

18 §. Lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä sahoilla esiintyvissä työhuoneiden puhdistus-, tukki- ynnä muissa töissä on voimassa, mitä valtioneuvoston 14 päivänä maaliskuuta 1919 lasten ja nuorten henkilöiden työssä pitämisestä antamassa päätöksessä on säädetty.

19 §. Sahassa tulee olla sidetarpeet ja tapaturmavammain ensi hoitoon sopiva huone sekä, ellei tehtaalla ole itse paikalla asuvaa lääkäriä, joku ensi avun antoon kykenevä henkilö.

Pienille laitoksille voi ammattientarkastaja myöntää poikkeuksen tämän pykälän muista, paitsi sidetarpeita koskevista määräyksistä.

20 §. Näitä järjestysohjeita on työnantajan toimesta pantava tiedoksi sopiviin paikkoihin sahalaitokselle ja lautatarhaan.

21 §. Turvallisuus- ja suojalaitteita älköön työntekijä rikkokotai poistako paikaltaan, ja on suojalaitteen epäkuntoon joutumisesta työntekijän heti ilmoitettava työnjohtajalle.

Työntekijä noudattakoon tarkoin niitä ohjeita ja neuvoja, joita hänelle on tapaturmien välttämiseksi annettu.

22 §. Jos työnantaja rikkoo näitä järjestysohjeita, rangaistakoon niinkuin ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 20 §:ssä säädetään.

23 §. Nämä järjestysohjeet tulevat voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1925.

67. Järjestysohjeet puunjalostustehtaita varten.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 30 p:nä 1924.

(*Suomen as.-koll.* 1924 : 353)

Nojautuen ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 17 §:ään on valtioneuvosto, sosialiministeriön esittelystä, vahvistanut puunjalostustehtaita varten seuraavat järjestysohjeet:

1 §. Puunjalostustehtaan työhuoneen lattioiden, seinien ja kattojen tulee olla tiiviit ja tasaiset.

2 §. Työhuoneen lämmön tulee työn aikana, mikäli mahdollista, olla vähintään + 15° C, eikä se työn aikana saa nousta yli + 20° C, mikäli tämä ulkoilman lämpöön, teknillisiin seikkoihin ja työn laatuun nähden on mahdollista.

3 §. Työhuoneet puhdistettakoon joka päivä huolellisesti, ja koko tehdas siivottakoon perinpohjin ainakin kahdesti vuodessa.

4 §. Työhuoneissa tulee olla riittävä määrä, mikäli mahdollista, vettä sisältäviä sylkyastioita, joita on sijoitettava tarpeen mukaan myös portaisiin ja käytäviin.

Sylkyastiat on joka päivä puhdistettava ja niiden sisältö sopivalla tavalla hävitettävä tai tehtävä vaarattomaksi. Pahviset sylky-

laatikot ovat poltettavat viimeistään kahden päivän käyttämisen jälkeen.

Sylkyastioiden ja -laatikoiden tyhjentämisen ja puhdistamisen toimittakoon vain se henkilö, joka on erittäin palkattu puhtaana-pitoa varten.

Lattioille ja portaille sylkeminen olkoon kielletty.

5 §. Työhuoneessa tai sen lähettyvillä tulee työntekijöitä varten olla riittävästi pesutelineitä.

Raitista juomavettä on pidettävä saatavana ja säilytettävä suljetussa astiassa.

6 §. Työntekijäin vaatteita varten tulee olla eri huone, joka on pidettävä vähintään + 15° C lämpöisenä.

Ulkotyöntekijöitä ja niitä sisätyöntekijöitä varten, jotka ruokailuajaksi voivat poistua työstä, tulee olla ruokailuhuone, johon on järjestetty mukana tuodun ruuan lämmityslaite.

Työhuoneita ei saa käyttää ruokailuhuoneena.

Ruokailu- ja pukuhuoneessa tulee olla hyvä ilmanvaihto, ja on ne puhdistettava samalla tavoin kuin työhuoneetkin; lattiat on pestävä vähintään kerran viikossa.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää poikkeuksia tämän pykälän 1 ja 2 momentin määräyksistä.

7 §. Työhuoneissa tulee olla tehokas ilmanvaihto, ja työhuoneisiin ilmanvaihtoa varten tuleva puhdas ilma on kylmänä vuodenaikana lämmitettävä.

Pölyn, purun ja lastujen poistamiseksi työkoneista on järjestettävä tehokkaat imurit.

Liimankeittäminen on järjestettävä siten, että sen aikana syntyvät höyryt heti poistetaan työhuoneesta.

8 §. Sirkkelisahat on varustettava tarkoituksenmukaisilla teränsuojuksilla. Sahapöydän alapuoli on tehtävä, mikäli mahdollista, sivuilta umpinaiseksi taikka on terä muuten alapuolelta tehokkaasti suojattava.

Jokaisessa halkaisusirkkelisahassa tulee olla halkaisuveitsi, joka tehdäkseen ja asetettakoon tarkoituksen ja työn laadun mukaiseksi.

Tasapainokatkaisu-sirkkelisahat on varustettava, mikäli mahdollista, nostettavalla eikä poljettavalla terällä. Milloin poljettavaa terää käytetään, on poljin varustettava suojalla, joka kokonaan peittää polkimen.

Jokaisen katkaisusirkkelisahan terän kohdalle on asetettava kilpi, joka on varustettu kirjoituksella »*Katkaisusaha*».

9 §. Halkaisusirkkelisahaa älköön käytettävä katkaisemiseen eikä katkaisusirkkelisahaa halkaisemiseen. Rikkinäisten terien käyttö on ehdottomasti kielletty. Käytännöstä poistetut terät on toimitettava pois työpaikalta. Puhdistamista varten on kone py-säytettävä.

Terän ja teränohjaajan väliin joutuneiden kaarnan- ja puunkappaleiden poistaminen tapahtukoon käyttämällä apuna pitkää ja

kestävää puusälöä ja on puhdistustyössä mitä suurinta varovaisuutta noudatettava.

10 §. Oikaisuhöylät on varustettava pyöreällä kutterilla. Pöytäarako on aina suojattava. Milloin lyhyttä tai ohutta kappaletta höylätään, on käytettävä erityistä työntökahvaa. Listojen keilauksessa oikaisuhöylällä on käytettävä erikoista painolaitetta.

Höyläkoneissa on ylimmät ja pystykutterit sekä etumaiset syöttövalssit varustettava asianmukaisilla suojalaitteilla. Höylä- ja keilaterät on kiinnitettävä kutteriin sellaisilla ruuveilla ja siten, että koneen käydessä terän irtautuminen ja sinkoaminen ehkäistään. Jokaisen teränasetuksen jälkeen on tarkoin katsottava, että kaikki tarpeelliset terät ovat paikoillaan ja hyvin kiristettyinä, ennenkuin kone pannaan käyntiin. Hetken työskentelyn jälkeen on terien kiinnitysruuvit tarpeen mukaan uudestaan kiristettävä.

11 §. Pöytäjyrssiöllä työskennellessä on, mikäli mahdollista, käytettävä ohjausviivotinta taikka erikoista ohjauslaatikkoa. Terä on suojattava niin tehokkaasti kuin työnlaatu kulloinkin sallii.

12 §. Pora-, blokki- ja tappikoneissa on liikkuvat osat tarkoituksenmukaisesti ja riittävästi suojattava.

13 §. Työkoneissa, joissa samalla akselilla on useampia teriä, on, milloin terät eivät ole yhtäkaa käytännössä, joutilaat terät joko poistettava taikka hyvin peitettävä.

14 §. Vaarallisia työkoneita käyttävät voimansiirtoakselit varustettakoon tarkoituksenmukaisilla, nopeasti toimivilla kytkimillä tai työkoneet irtopyörillä ja hihnansiirtolaitteilla. Kun sähkö on käyttövoimana, täytyy tarpeen mukaan kunkin työkoneen luota voida pysäyttää moottori virrankatkaisijalla.

15 §. Koneiden suojukset on aina käynnin aikana pidettävä paikoillaan, eikä niitä saa aiheettomasti poistaa.

Työnteko 8—14 §:ssä mainituilla ja muilla niiden kaltaisilla koneilla on sallittu, mikäli mahdollista, ainoastaan määrätyille ammattitaitoisille työntekijöille, mistä seikasta on tiedoksipannolla koneen läheisyydessä erikseen ilmoitettava. Työkoneen hoitajan on aina valvottava, että hänen koneensa on kunnossa, ja on hänen heti ilmoitettava lähimmille esimiehilleen kaikki koneessaan huomamaansa viat. Ilmoitettu vika on viipymättä korjattava.

Työkoneen hoitajan on aina pysäytettävä koneensa, ennenkuin hän poistuu sen luota.

16 §. Lasten- ja nuorten henkilöiden käyttämisestä puunjalostustehtailla esiintyvissä työhuoneiden puhdistustöissä sekä töissä nopeasti pyörivillä, terillä varustetuilla koneilla on voimassa mitä valtioneuvoston 14 päivänä maaliskuuta 1919 lasten ja nuorten henkilöiden työssä pitämisestä antamassa päätöksessä on säädetty.

17 §. Jokaisessa tehtaassa tulee olla sidetarpeet ja tapaturmavamman ensi hoitoon sopiva huone sekä, ellei tehtaalla ole itse paikalla asuvaa lääkäriä, joku ensi avun antoon kykenevä henkilö.

18 §. Näitä järjestysohjeita on työnantajan toimesta tiedoksi pantava sopiviin paikkoihin tehtaalle.

19 §. Turvallisuus- ja suojalaitteita älköön työntekijä rikkoko tai poistako paikaltaan ja on suojalaitteen epäkuuntoon joutumisesta työntekijän heti tehtävä ilmoitus työnjohtajalle.

Työntekijä noudattakoon tarkoin niitä ohjeita ja neuvoja, joita hänelle on tapaturmien välttämiseksi annettu.

20 §. Jos työnantaja rikkoo näitä järjestysohjeita, rangaistakoon niinkuin ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 20 §:ssä säädetään.

21 §. Nämä järjestysohjeet tulevat voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1925.

68. Järjestysohjeet rättien lajittelu- ja revintätyötä varten.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 30 p:nä 1924.

(Suomen as.-kok. 1924 : 359)

Valtioneuvosto on, sosialiministeriön esittelystä, nojautuen ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 17 §:ään vahvistanut rättien lajittelu- ja revintätyötä varten seuraavat järjestysohjeet:

1 §. Työhuoneen, jossa toimitetaan rättien lajittelua tai repimistä, tulee olla vähintään neljä metriä korkea ja niin tilava, että siinä jokaista työskentelevää henkilöä kohden on vähintään viisi-toista kuutiometriä ilmaa.

2 §. Työhuoneen lämmön tulee olla, mikäli mahdollista, työn aikana vähintään + 15° C, eikä se työn aikana saa nousta yli + 20° C, mikäli tämä ulkoilman lämpötilaan, teknillisiin seikkoihin tahi työn laatuun nähden on mahdollista.

3 §. Työhuoneen lattian tulee olla tiivis, eikä se saa läpäistä kosteutta. Seinien tulee olla tasaiset ja sileät.

4 §. Rättienlajitteluhuoneen tulee olla niin valaistu, että huoneen kaikki osat vuorokauden valoisan aikana ovat täysin valoisat. Keinotekoisena valaistuksen tulee olla yhtä tehokas.

5 §. Työhuoneet puhdistettakoon joka päivä huolellisesti, ja koko tehdas siivottakoon perinpohjin ainakin kahdesti vuodessa.

6 §. Työhuoneissa tulee olla riittävä määrä, mikäli mahdollista, vettä sisältäviä sylkyastioita, joita on sijoitettava tarpeen mukaan myös portaisiin ja käytäviin.

Sylkyastiat on joka päivä puhdistettava ja niiden sisältö sopivalla tavalla hävitettävä tahi tehtävä vaarattomaksi. Pahviset sylkylaatikot poltettakoon viimeistään kahden päivän käyttämisen jälkeen.

Sylkyastioiden ja -laatikoiden tyhjentämisen ja puhdistamisen toimittakoon vain henkilö, joka on erittäin palkattu puhtaanapitoa varten.

Lattioille ja portaille sylkeminen olkoon kielletty.

7 §. Työhuoneessa tai sen lähetyvillä tulee työntekijöitä varten olla riittävästi pesutelineitä.

Raitista juomavettä on pidettävä saatavana ja säilytettävä suljetussa astiassa.

8 §. Työntekijäin vaatteita varten tulee olla eri huone, joka on pidettävä vähintään $+ 15^{\circ}$ C lämpöisenä.

Työntekijöitä varten tulee olla ruokailuhuone, johon on järjestetty mukana tuodun ruuan lämmityslaite.

Työhuonetta ei saa käyttää ruokailuhuoneena.

Ruokailu- ja pukuhuoneessa tulee olla hyvä ilmanvaihto, ja on niiden puhdistaminen toimitettava samalla tavoin kuin työhuoneittenkin; lattiat on pestävä vähintään kerran viikossa.

9 §. Rättien lajittelu- ja revintähuoneissa on ryhdyttävä toimenpiteisiin vesihöyryjen, epäterveellisten kaasujen ja höyryjen sekä tomun poistamiseksi työhuoneista ja niiden muihin työhuoneisiin leviämisen estämiseksi, hankkimalla tällaisiin paikkoihin työn laadun mukaan sovellettuja tehokkaita imureita ja ilmanvaihtolaitteita.

Työhuoneisiin ilmanvaihtoa varten johdettava puhdas ilma on kylmänä vuodenaikana lämmitettävä.

10 §. Rättienlajitteluhuoneessa ei saa säilyttää lajittelemattomia rättejä enempää kuin mitä tarvitaan yhtenä päivänä suoritettavaa työtä varten, ja on kunakin päivänä lajitellut rätit vietävä pois viimeistään seuraavana päivänä.

11 §. Rätit on ennen lajittelua perinpohjaisesti puhdistettava tätä varten tarkoitettussa pölyytyskoneessa. Tällöin syntyvä pöly on sovelialla imulaitteella kerättävä ulkoilmassa olevaan säiliöön sekä poltettava.

12 §. Rättienlajittelupöydät on varustettava metallilankaverkolla sekä koneellisella pölynimulaitteella lajiteltaessa syntyvän pölyn kokoomista varten.

13 §. Repimiskone on varustettava tomunimulaitteella. Koneessa käsitellyt rätit on, mikäli mahdollista, koneesta välittömästi johdettava hyvin suljettavaan kammioon.

Rättienlajittelu- ja repimiskoneen puhdistaminen on tehtävä huolellisesti.

14 §. Työnteon ajaksi on työntekijän, ellei se työhuoneen korkean lämmön tähden ole hänelle haitaksi, pukeuduttava pestävään työpukuun, joka tiivistä ympäröi kaulan ja ranteet. Työnantajan on hankittava työntekijälle tällainen puku.

15 §. Kahdeksaatoista vuotta nuorempia henkilöitä ei saa käyttää rätityöhön. Älköön sellaiseen työhön myöskään käytetäkö henkilöitä, jotka sairastavat ihotauteja tai joilla on käsissä haavoja.

16 §. Lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä rätien lajittelu- ja revintätyössä on muutoin voimassa, mitä valtioneuvoston 14 päivänä maaliskuuta 1919 lasten ja nuorten henkilöiden työssä pitämisestä antamassa päätöksessä on säädetty.

17 §. Jokaisessa tehtaassa tulee olla sidetarpeet ja tapaturmavammaisen ensi hoitoon sopiva huone sekä, ellei tehtaalla ole itse paikalla asuvaa lääkäriä, joku ensi avun antoon kykenevä henkilö.

18 §. Työnantajan on tehtaansa tai tehdasosaston uusimisesta tai laajennuksesta, jonka kautta työnteon laatu tahi menettelytapa muuttuu, vähintään kahta viikkoa ennenkuin tehdas muutoksien jälkeen pannaan käyntiin, tehtävä kirjallinen ilmoitus piirin ammattientarkastajalle.

19 §. Nämä järjestysohjeet on työnantajan toimesta pantava julki sopiviin paikkoihin työpaikalla.

20 §. Turvallisuus- ja suojalaitteita älköön työntekijä rikkoko tahi poistako paikaltaan, ja on suojalaitteen epäkuntoon joutumista työntekijän heti tehtävä ilmoitus työnjohtajalle.

Työntekijä noudattakoon tarkoin niitä ammattiohjeita ja neuvoja, joita hänelle on tapaturmain välttämiseksi annettu.

21 §. Jos työnantaja rikkoo näitä järjestysohjeita vastaan, rangaistakoon niinkuin ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 20 §:ssä säädetään.

22 §. Nämä järjestysohjeet tulevat voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1925.

69. Järjestysohjeet kehruu- ja kutomatehtaita varten.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 30 p:nä 1924.

(Suomen as.-kok. 1924: 360)

Nojautuen ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 17 §:ään on valtioneuvosto, sosialiministeriön esittelystä, vahvistanut kehruu- ja kutomatehtaita varten, lukuunottamatta sellaisia, joissa säännöllisesti pidetään työssä vähemmän kuin kolme työntekijää ja joissa ei käytetä luonnonvoimalla käyviä koneita, seuraavat järjestysohjeet:

1 §. Kehruu- ja kutomatehtaan työhuoneitten seinät ja katot on joko öljy- tai liimavärillä maalattava tahi muulla sopivalla tavalla, ei kuitenkaan paperilla, peitettävä. Lattioiden tulee olla tiiviit ja tasaiset.

Seinien ja kattojen peittämisestä on ammattientarkastajalla oikeus myöntää poikkeuksia tilapäisesti työhuoneiksi käytettyihin tehdashuoneisiin nähden.

2 §. Työhuoneen lämmön tulee olla työn aikana, mikäli mahdollista, vähintään + 15° C, eikä se työn aikana saa nousta yli + 25° C, mikäli tämä ulkoilman lämpötilaan, teknillisiin seikkoihin ja työn laatuun nähden on mahdollista.

3 §. Työhuoneet puhdistettakoon joka päivä huolellisesti, ja koko tehdas siivottakoon perinpohjin ainakin kahdesti vuodessa.

Työhuoneiden lakaisu- ja puhdistustyötä älköön annettako muille kuin erityisesti sitä varten palkatuille henkilöille.

Kuitenkin olkoon kunkin työntekijän sallittu työn aikanakin koneensa kohdalta tarpeen mukaan poistaa työstä syntyvät jätteet, jotka haittaavat työn säännöllistä kulkua.

4 §. Työhuoneissa tulee olla riittävä määrä, mikäli mahdollista, vettä sisältäviä sylkyastioita, joita on sijoitettava tarpeen mukaan myös portaisiin ja käytäviin.

Sylkyastiat on joka päivä puhdistettava ja niiden sisältö sopivalla tavalla hävitettävä tahi tehtävä vaarattomaksi. Pahviset sylkylaatikot poltettakoon viimeistään kahden päivän käyttämisen jälkeen.

Sylkyastioiden ja -laatikoiden tyhjentämisen ja puhdistamisen toimittakoon vain henkilö, joka on erittäin palkattu puhtaanapitoa varten.

Lattioille ja portaille sylkeminen olkoon kielletty.

5 §. Värjäys- ynnä muissa kosteissa osastoissa työskentelevillä tulee tarpeen mukaan olla työnantajan kustantamat puukengät, vedenpitävät kalvosimet ja esiliinat.

6 §. Työhuoneessa tai sen lähetyvillä tulee työntekijöitä varten olla riittävästi pesutelineitä.

Raitista juomavettä on pidettävä saatavana ja säilytettävä suljetussa astiassa.

7 §. Työntekijäin vaatteita varten tulee olla eri huone, joka on pidettävä vähintään $+ 15^{\circ}\text{C}$ lämpöisenä.

Ulkotyöntekijöitä ja niitä sisätyöntekijöitä varten, jotka ruokailuajaksi voivat poistua työstä, tulee olla ruokailuhuone, johon on järjestetty mukana tuodun ruuan lämmityslaitte.

Työhuonetta ei saa käyttää ruokailuhuoneena.

Ruokailu- ja pukuhuoneessa tulee olla hyvä ilmanvaihto, ja on niiden puhdistaminen toimitettava samalla tavoin kuin työhuoneittenkin; lattiat on pestävä vähintään kerran viikossa.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän pykälän 1 ja 2 momentin määräyksistä poikkeuksia.

8 §. Kehruu- ja kutomatehtaissa on ryhdyttävä tehokkaisiin toimenpiteisiin vesihöyryjen, epäterveellisten kaasujen ja höyryjen sekä tomun poistamiseksi työhuoneista ja niiden muihin työhuoneisiin leviämisen estämiseksi, hankkimalla tällaisiin paikkoihin työn laadun mukaan sovellettuja tehokkaita imureita ja ilmanvaihtolaitteita.

Työhuoneisiin ilmanvaihtoa varten johdettava puhdas ilma on kylmänä vuodenaikana lämmitettävä.

Koneet ja laitteet, joilla työskennellessä pölyä tai epäterveellisiä kaasuja tai höyryjä syntyy, kuten lumppujen puhdistus-, repimä- ja muut alkukoneet, liisteri- ja valkaisukoneet ja muut näissä töissä käytettävät laitteet, on tarpeen mukaan sijoitettava eri huoneeseen.

Lumppujen lajitteluosastossa on noudatettava räntien lajittelu- ja revintätyötä varten annettuja järjestysohjeita.

9 §. Karstauskoneissa on, mikäli mahdollista, karstarullien ja rattaiston suojukset varustettava sellaisilla laitteilla, että suojuksia ei voida poistaa koneen käydessä.

10 §. Syöstävät, joissa lanka imemällä vedetään paikoilleen, on tarpeen mukaan sekä aina, ennenkuin uusi työntekijä alkaa niillä työskennellä, perusteellisesti puhdistettava.

11 §. Kutomossa on, jos ammattientarkastaja harkitsee sen tarpeelliseksi, kutomakoneen päihin asetettava sopiva suojus ehkäisemään tapaturmia, jotka syöstyvän sinkoaminen koneesta saattaa aiheuttaa.

12 §. Lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä puhdistus- ynnä muissa töissä kehruu- ja kutomatehtaissa on voimassa, mitä valtioneuvoston 14 päivänä maaliskuuta 1919 lasten ja nuorten henkilöiden työssä pitämisestä antamassa päätöksessä on säädetty.

13 §. Jokaisessa tehtaassa tulee olla sidetarpeet ja tapaturmavammain ensi hoitoon sopiva huone sekä, ellei tehtaalla ole itse paikalla asuvaa lääkäriä, joku ensi avun antoon kykenevä henkilö.

14 §. Työnantajan on tehtaan tai tehdasosaston uusimisesta tai laajennuksesta, jonka kautta työnteon laatu tahi menettelytapa muuttuu, vähintään kahta viikkoa ennenkuin tehdas tai sen osasto muutoksen jälkeen pannaan käyntiin, kirjallisesti ilmoitettava piirin ammattientarkastajalle.

15 §. Nämä järjestysohjeet on työnantajan toimesta pantava julki sopiviin paikkoihin tehtaalla.

16 §. Turvallisuus- ja suojalaitteita älköön työntekijä rikkoko tai poistako paikaltaan, ja on suojalaitteen epäkuntoon joutumisesta työntekijän heti ilmoitettava työnjohtajalle.

Työnantajan työntekijän käytettäväksi antamia työpukuja ja työvälineitä älköön työntekijä hävittääkö tai kuljettako pois työpaikalta.

Työntekijä noudattakoon tarkoin niitä ammattiohjeita ja neuvoja, joita hänelle on tapaturmien välttämiseksi annettu.

17 §. Jos työnantaja rikkoo näitä järjestysohjeita, rangaistakoon niinkuin ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 20 §:ssä säädetään.

18 §. Nämä järjestysohjeet tulevat voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1925.

70. Järjestysohjeet keramiikkiteollisuutta varten.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 30 p:nä 1924.

(*Suomen as.-kok.* 1924 : 361)

Nojautuen ammatinvaaralta suojelemisesta huhtikuun 4 päivänä 1914 annetun asetuksen 17 §:ään on valtioneuvosto, sosialiministeriön esittelystä, vahvistanut keramiikkiteollisuutta varten seuraavat järjestysohjeet:

1 §. Keramiikkitehtaan työhuoneitten permantojen tulee olla tiiviit ja kosteutta läpäisemättömät, seinien ja kattojen tasaiset ja helposti puhdistettavat.

Huoneitten, joissa hehkuttamattomia lyijypitoisia lasitusaineita tai muita lyijypitoisia aineksia käsitellään, pitää olla vähintään kolme ja puoli metriä korkeat ja tulee seinien kahden metrin korkeudelta olla varustetut sileällä, pestävällä päällyksellä taikka maa-

latut pesuakestävällä maalilla. Kutakin työntekijää kohti pitää työhuoneissa olla vähintään viisitoista kuutiometriä ilmaa.

2 §. Työhuoneen lämmön tulee, mikäli mahdollista, olla työn aikana vähintään $+ 15^{\circ} \text{C}$, eikä se työn aikana saa nousta yli $+ 20^{\circ} \text{C}$, mikäli tämä ulkoilman lämpötilaan, teknillisiin seikkoihin tai työn laatuun nähden on mahdollista.

3 §. Työhuoneet puhdistettakoon joka päivä huolellisesti, ja koko tehdas siivottakoon perinpohjin ainakin kahdesti vuodessa. Pöydät ja koneet, mikäli työn laatu sen sallii, on päivittäin työn päätyttyä puhdistettava sekä seinät ja katot pyyhittävä vähintään kerran kuukaudessa.

4 §. Työhuoneissa tulee olla riittävä määrä, mikäli mahdollista, vettä sisältäviä sylkyastioita, joita on sijoitettava tarpeen mukaan myös portaisiin ja käytäviin.

Sylkyastiat on joka päivä puhdistettava ja niiden sisältö sopivalla tavalla hävitettävä tahi tehtävä vaarattomaksi. Pahiset sylkylaatikot poltettakoon viimeistään kahden päivän käyttämisen jälkeen.

Sylkyastioiden ja -laatikoiden tyhjentämisen ja puhdistamisen toimittakoon vain henkilö, joka on erittäin palkattu puhtaanapittoa varten.

Lattioille ja portaille sylkeminen olkoon kielletty.

5 §. Työhuoneessa tai sen lähetyvillä tulee työntekijöitä varten olla riittävästi pesutelineitä, saippuaa ja pyyhlinnoja.

Raitista juomavettä on pidettävä saatavana ja säilytettävä suljetussa astiassa, ellei juotavaksi kelpavaa vettä ole saatavana työpaikalla vesijohdosta.

6 §. Työntekijäin vaatteita varten tulee olla eri huone, joka on pidettävä vähintään $+ 15^{\circ} \text{C}$ lämpöisenä.

Ulkotyöntekijöitä ja niitä sisätyöntekijöitä varten, jotka ruokailuajaksi voivat poistua työstä, tulee olla ruokailuhuone, johon on järjestetty mukana tuodun ruuan lämmityslaitte.

Työhuoneita ei saa käyttää ruokailuhuoneena.

Ruokailu- ja pukuhuoneessa tulee olla hyvä ilmanvaihto ja on niiden puhdistaminen toimitettava kuten työhuoneittenkin; lattiat on pestävä ainakin kerran viikossa.

Ammattientarkastajalla on oikeus harkintansa mukaan myöntää tämän pykälän 1 ja 2 momentin määräyksistä poikkeuksia.

7 §. Lyijypitoisten lasitusaineiden tai lasitusten valmistuksessa työskentelevän työntekijän samoin kuin senkin, joka käsittelee hehkuttamatonta lasitusainetta tai lyijypitoisia aineksia, tulee työn aikana, ellei se työhuoneen korkean lämmön tähden ole hänelle haitaksi, käyttää työpukua, joka on tehty sileästä, tiiviistä kankaasta ja joka peittää, mikäli mahdollista, myös kaulan ja käsivarret.

Työpuku on työn päätyttyä huolellisesti puhdistettava ja säilytettävä erityisissä pukuhuoneissa olevissa kaapeissa, joissa ei saa säilyttää muita pukuja. Työpukujen pesu on työnantajan kustannettava.

8 §. Tehtaissa on ryhdyttävä tehokkaihin keinoihin vesihöyryjen, epäterveellisten kaasujen ja höyryjen sekä tomun poistamiseksi työhuoneista ja niiden muihin työhuoneisiin leviämisen estämiseksi hankkimalla tällaisiin paikkoihin työn laadun mukaan sovellettuja tehokkaita imureita ja ilmanvaihtolaitteita.

Joka paikkaan, missä tomua syntyy, kuten jauhatuskoneiden, kuljetuslaitteiden ja hehkutusuunien aukkoihin, työpöydille, missä lasitusainetta tai väriä kuivana jauheena esineiden pinnoille sirotellaan tai liika lasitusaine esineistä poistetaan, on järjestettävä tarkoituksenmukainen tehokas toiminimulaite.

9 §. Hehkuttamaton lyijyseos säilytettäköön ainoastaan alkuperäisessä pakkauksessa taikka lukituissa hinkaloissa, kunnes sitä käytetään.

10 §. Lasitusainetta tai sen lyijypitoisia aineksia älköön sekoitettako tai jauhettako muuten kuin niiden ollessa kosteina tai tomutiiviissä koneessa. Sellaisia aineita kuljetettakoon ainoastaan kosteina tai tomutiiviissä säiliössä.

Hehkutusmassan kaapiminen (Aeschern) on toimitettava muista työhuoneista erotetussa huoneessa.

11 §. Lasitusten valmistamisessa tai lasittamisessa työskentelevät samoin kuin ne työntekijät, jotka käsittelevät hehkuttamatonta lasitusainetta tai sen lyijypitoisia aineksia, ovat, milloin ammattientarkastaja harkitsee sen tarpeelliseksi, lääkärin tarkastettavat.

Työntekijää, joka on sairastunut lyijymyrkytykseen tai jonka lääkäri tutkimuksen nojalla on kieltänyt työstä, jossa lyijypitoisia aineita käsitellään, ei saa käyttää puheenalaisiin töihin eikä pitää niissä huoneissa, joissa sellaisia töitä tehdään.

12 §. Lyijypitoisten lasitusaineiden tai lasitusten valmistukseen tai töihin, joissa hehkuttamatonta lasitusainetta tai lyijypitoisia aineksia käsitellään, älköön käytettäkö viittatoista vuotta nuorempia henkilöitä.

Nuorta henkilöä, joka on täyttänyt viisitoista vaan ei kahdeksaatoista vuotta, saa käyttää edellämainituissa töissä, ainoastaan jos lääkärintodistuksella osoitetaan, että sellainen työ ei ole hänen terveydelleen vahingollinen eikä ehkäise hänen ruumiinkehitystään.

Lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä työhuoneitten ja työntuotteiden puhdistamis- sekä muissa töissä keramiikkiteollisuudessa on muutoin voimassa, mitä valtioneuvoston 14 päivänä maaliskuuta 1919 lasten ja nuorten henkilöiden työssä pitämisestä antamassa päätöksessä on säädetty.

13 §. Lyijypitoisten lasitusaineiden ja lasitusten valmistuksessa työskenteleville sekä niille työntekijöille, jotka käsittelevät hehkuttamatonta lasitusainetta tai sen lyijypitoisia aineksia, on työnantajan annettava kirjalliset, lyijymyrkytysvaaraa ja sen ehkäisemiskeinoja koskevat ohjeet, jotka myös on työhuoneisiin julkipantava.

14 §. Tupakanpoltto on kielletty työ- ja varastohuoneissa.

15 §. Jokaisessa tehtaassa tulee olla sidetarpeet ja tapaturmavammain ensi hoitoon sopiva huone sekä, ellei tehtaalla ole itse paikalla asuvaa lääkäriä, joku ensi avun antoon kykenevä henkilö.

16 §. Työnantajan on tehtaansa tai tehdasosastonsa uusimisesta tai laajennuksesta, jonka kautta työntöön laatu tahi menettelytapa muuttuu, vähintään kahta viikkoa ennenkuin tehdas muutoksien jälkeen pannaan käyntiin, tehtävä kirjallinen ilmoitus piirin ammattientarkastajalle.

17 §. Nämä järjestysohjeet on työnantajan toimesta pantava julki sopiviin paikkoihin tehtaalla.

18 §. Turvallisuus- ja suojalaitteita älköön työntekijä rikkoko tai poistako paikoiltaan ja on suojalaitteen epäkuntoon joutumisesta työntekijän heti ilmoitettava työnjohtajalle.

Työntekijä noudattakoon tarkoin niitä ammattiohjeita ja neuvoja, joita hänelle on tapaturmien välttämiseksi annettu.

19 §. Jos työnantaja rikkoo näitä järjestysohjeita vastaan, rangaistakoon niinkuin ammatinvaaralta suojelemisesta 4 päivänä huhtikuuta 1914 annetun asetuksen 20 §:ssä säädetään.

20 §. Nämä järjestysohjeet tulevat voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1925.

71. Asetus makkarain ja muiden lihatuotteiden valmistuksen valvonnasta.

Annettu syyskuun 1 p:nä 1922.

(Muutokseen helmikuun 2 p:nä 1925)

(Suomen as.-kok. 1922 : 201 ja 1925 : 32)

Elokuun 25 p:nä 1922 annetun lihantarkastuslain 12 §:n nojalla tulee alueilla, joilla lihantarkastus on pakollinen, ihmisravinnoksi myytäväksi aiotujen makkarain y. m. lihatuotteiden valmistuksen tapahtua julkisen valvonnan alla ja näiden tuotteiden olla asianmukaisesti merkittyjä. Valvonnasta ja merkinnästä johtuvat kustannukset on valmistajan suoritettava. (Suomen as.-kok. 1922: 197)

1 §. Laitokseen, jossa valmistetaan makkaroita tai muita lihatuotteita ja joka on sellaisella paikkakunnalla, missä lihantarkastuspakko on voimassa, on asetettava vähintään yksi paikkakunnan terveydenhoitolautakunnan määräämä luotettava asianymmärtävä henkilö, jonka tulee koko tehtaan työajan olla saapuvilla laitoksessa ja valvoa, että ainoastaan tarkastuksessa hyväksyttyä ja leimattua, pilaantumaton lihaa käytetään tuotteiden valmistukseen ja että tuotteet leimataan säädetyllä tavalla, kuin myös, että siisteyttä ja puhtautta noudatetaan.

2 §. Edellisessä pykälässä mainitun valvojan on toiminnassaan noudatettava niitä tarkempia ohjeita ja määräyksiä, joita terveydenhoitolautakunta katsoo tarpeelliseksi antaa.

Valvonnasta johtuvat kulut suorittaa asianomainen laitos.

3 §. Joka 1 §:ssä mainitulla paikkakunnalla aikoo tehdasmaisesti valmistaa makkaroita tai muita senkaltaisia lihatuotteita, tehköön siitä kirjallisen ilmoituksen, kaupungissa maistraatille ja maalla kihlakunnan kruununvoudille, ja osottakoon samalla, että asianomainen terveydenhoitolautakunta on hyväksynyt niin hyvin laitosta varten tarkoitetun paikan kuin huoneustonkin.

Tehdystä ilmoituksesta on annettava todistus ilmoituksen teki-
jälle sekä tieto lääkintöhallitukselle ja paikkakunnan terveyden-
hoitolautakunnalle.

Valmistushuoneustossa sekä itse tuotannossa tapahtuneet muutokset on viipymättä ilmoitettava edellä mainituille viranomaisille.

4 §. Makkarat ja muut lihatuotteet ovat ennen kauppaan laskemista merkittävät 1 §:ssä mainitun valvojan valvonnan alla perustusleimoilla, joissa tulee olla mainittuna tehtaan nimi tai luetteloitu merkki ja valmistuspaikkakunta. Miten leimat eri tuotteisiin ovat kiinnitettävät, määrää lääkintöhallitus.

5 §. Makkaroita ja muita lihatuotteita, jotka ovat lihantarkastuspakon alaisella paikkakunnalla siten valmistetut ja merkityt, kuin tässä asetuksessa säädetään, on lupa myydä kaikkialla maassa, jotavastoin muulla tavalla valmistettujen makkarain ja muiden lihatuotteiden myynti puheenalaisilla paikkakunnilla on kielletty. Asetus helmik. 2 p:ltä 1925.

6 §. Makkarain ja muiden lihatuotteiden valmistukseen nähdän on tämän asetuksen säännösten ohella noudatettava niitä määräyksiä, mitä terveydenhoitoviranomaiset ehkä antavat.

Jos makkarain tai muiden lihatuotteiden valmistusta harjoitetaan niin vähäisin määrin, että sitä voidaan pitää kotiteollisuuden veroisena, on terveydenhoitolautakunnalla valta myöntää helpoituksia tämän asetuksen määräyksistä.

7 §. Tämä asetus astuu voimaan 1 päivänä tammikuuta 1923. Kuitenkin saadaan ennen mainittua päivää valmistetut makkarat ja muut lihatuotteet 5 §:ssä mainitusta kiellosta huolimatta, vapaasti myydä 1 päivään toukokuuta 1923.

8 §. Joka rikkoo tämän asetuksen määräyksiä, rangaistaan kuten lihantarkastuslaissa säädetään.

72. Ohjesääntö makkaratehtaiden valvojille Helsingin kaupungissa.

Terveydenhoitolautakunnan vahvistama maaliskuun 22 p:nä 1923.

1 §. Makkaratehtaiden valvojat ovat terveydenhoitolautakunnan alaisia ja heidän tulee toiminnassaan noudattaa terveydenhoitolautakunnan antamia määräyksiä.

2 §. Tehtaassa tulee valvojan olla puettuna tehtaan hankimaan työpukuun.

3 §. Valvojan on tehtaassa valvottava yleistä järjestystä ja puhtautta sekä siinä tarkoituksessa pidettävä silmällä:

1) että työpuvut ovat puhtaat, että huoneet ja työkalut työn päätyttyä huolellisesti puhdistetaan sekä että ruostuneita koneita ja työkaluja ei käytetä työssä;

2) että kaikki tehtaassa käytettäväksi aiottu liha on asianomaisella leimalla varustettu ja ettei pilaantunutta lihaa tai sellaista lihaa, jonka voidaan epäillä olevan terveydelle vahingollista, käytetä makkaran valmistukseen, sekä ettei tavaraa värjätä tahi siihen panna mitään ainetta, joka on omansa pitämään salassa tavarahan laadun.

4 §. Kun valvoja tapaa tehtaassa lihaa, jota ei ole asianmukaisesti leimattu, sekä tarveaineita, joiden voidaan epäillä olevan terveydelle vahingollisia, tulee hänen kieltää niiden käyttämisen ja asiasta viipymättä ilmoittaa kaupungineläinlääkärille, jonka on tutkittava liha tai tarveaineet sekä sitten määrättävä, miten niiden kanssa on meneteltävä.

5 §. Valvojan tulee toiminnastansa pitää päiväkirjaa sekä joka lauantai työn lopettamisen jälkeen ja muulloinkin, kun aihetta on, antaa kaupungineläinlääkärille ilmoitus toiminnastansa.

73. Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokitteluun vuonna 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1922 : 2)

A. Perustetut uudet virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka.	Luku.	Palkkaluokka.	Kaup. valtn päätöksen	
					päivä-määrä.	voimaan-astumisen päivä-määrä.
Päävirkoja.						
1	Rahatoimikontt. kamreerios.	Avust. vanh. kirjanpitäjä	1	11	19.3	1.4.1924
2	Marian sairaala	Kiertävä sairaanhoitajatar	1	5	2.4	»
3	Ulosottolaitos	Avust. rikostuom. toimeenpanija (Vrt. taulu B, n:o 6)	1	13	7.5	1.6.1924
4	Puhtaanapitolaitos	Kamreeri	1	11	»	»
5	Tuberkuloosien poliklinikka	Sairaanhoitajatar	1	4	10.9	1.1.1925
6	Terveyspoliisi	Ammattientarkastaja	3	7	»	»
7	Nikkilän mielisairaala	Yöhoitajatar	1	3	»	»
8	»	Hoitaja	1	3	»	»
9	»	Alihoitajatar	8	2	»	»
10	Satamakamantakonttori	Kirjuri	2	6	»	»
11	»	Kassanhoitaja	1	5	»	»
12	Bengtsärin kasvatuslaitos	Hoitajatar	3	3	»	1.11.1924
13	Suomenkieliset kansakoulut	Veistovälineiden hoitaja	1	3	15.10	1.1.1925
14	Kansanlastentarhat	Lasku- ja toimistoapulainen	1	3	»	»
15	Kunnall. hammaspoliklinikka	Johtaja	1	14	29.10	»
16	»	Ensimmäinen assistentti	1	12	»	»
17	»	Toinen assistentti	1	11	»	»
18	»	Kirjanpitäjätär	1	4	»	»
19	Verotusvalmistelukunta	Kanslisti	7	5	»	»
20	Satamaliikennekonttori	Satamakonstaapeli	1	2	26.11	»
21	Vallilan työväenasunnott	Erännöitsijä	1	8	»	»

B. Lakkautetut virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka.	Luku.	Palkkaluokka.	Kaup. valtn päätöksen	
					päivä-määrä.	voimaan-astumisen päivä-määrä.
Päävirkoja.						
1	Rahatoimikontt. kamreerios.	Nuorempi kirjanpitäjä	1	10	19.3	1.4. 1924
2	Bengtsårin kasvatuslaitos	Opettaja	1	9	10.9	1.11. 1924
3	»	Kirvesmies	1	5	»	»
4	»	Kalastaja	1	4	»	»
5	»	Erännöitsijän apulainen	2	2	»	»
Sivuvirkoja.						
6	Ulosottolaitos	Avust. rikostuom. toimeenpanija (Vrt. taulu A, n:o 3)	1	8	7.5	1.6. 1924

C. Toisiin palkkaluokkiin siirretyt virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka.	Alkupalkka-luokka.	Nykyinen palkkaluokka.	Kaup. valtn päätöksen	
					päivä-määrä.	voimaan-astumisen päivä-määrä.
Päävirkoja.						
1	Terveyspoliisi	Ylikaitsija	5	7	23.1	1.1. 1924
2	»	Desinfiointin johtaja	5	7	»	»
3	»	Kaitsija	4	6	»	»
4	»	Desinfiointsija	4	6	»	»
5	Lääkärit ja sair.hoitajattaret	Sairaanhoitajatar	4	6	»	»
6	Kulkutautisairaala	Puuseppä	2	3	27.2	»
7	Kivelän sairaala	Puuseppä	2	3	»	»
8	Nikkilän mielisairaala	Puuseppä	2	3	»	»
9	»	Maalari	2	3	»	»
10	»	Suutari	2	3	»	»
11	»	Seppä	2	3	»	»
12	»	Räätäli	2	3	»	»
13	Ulosottolaitos	Kassanhoitajatar	3	5	2.4	1.7. 1924
14	Terveydenhoitolautakunta	Vahtimestari	2	3	16.4	1.4. 1924
15	Terveyspoliisi	Maidontarkastuksen näytteidenottaja	4	6	28.5	1.1. 1924
16	Suomenkieliset kansakoulut	Kansliavahtimestari	4	5	10.9	1.6. 1924
17	Ruotsinkieliset kansakoulut	Kansliavahtimestari	4	5	15.10	1.1. 1925
18	»	Kouluvahtimestari	3	4	»	»
19	Kallion haarakirjasto	Vahtimestarin apulainen	1	2	»	»

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1924. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 7.

Sisällitys: 74. Viranpitäjien palkkojen maksuajan muuttaminen, s. 143. — 75. Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjien palkkausohjesääntö, s. 143. — 76. Sivuvirkoihin liittyvän palkkauksen muuttaminen, s. 161. — 77. Helsingin kaupungin viranpitäjien eläkesäännön muutos, s. 163. — 78. Helsingin kaupungin työntekijäin eläkesäännön muutos, s. 164. — 79. Kaupungin työntekijäin palkkojen laskemistapa, s. 166. — 80. Asetus vanhempainneuvostosta ja opettajaneuvostosta, s. 166.

74. Viranpitäjien palkkojen maksuajan muuttaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 17 p:nä 1924.

Lokakuun 29 p:nä 1918 vahvistetun Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusetoja koskevan säännön 10 §:n mukaan kannetaan rahapalkka kuukausittain jäljestäpäin kunkin kuukauden viimeisenä arkipäivänä; poikkeuksen tekevät kuitenkin ne viranpitäjät, jotka ennen mainittuna päivänä vahvistetun palkkaussäännön voimaantulusta ovat kantaneet palkkansa etukäteen, ja jotka vastedeskin, niin kauvan kuin ovat virassa, saavat nauttia mainitun edun, (*Kunn. as.-kok. 1918: 4*) sekä kansakoululaitoksen kustannuksista annetun lain täytäntöönpanosta heinäkuun 1 p:nä 1921 annetun asetuksen 8 §:n nojalla kansakoulujen opettajat. (*Suomen as.-kok. 1921: 184*).

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:
että viranpitäjien palkkojen maksuajanaan 1925 vuoden alusta on tehtävä se muutos, että ne maksetaan kunkin kuukauden 15 päivänä tai, jos silloin on pyhä, lähinnä edellisenä arkipäivänä, kuitenkin sillä poikkeuksella, ettei mitään muutosta ole tehtävä niiden viranpitäjien palkanmaksuajanaan, jotka nyt nostavat palkkansa etukäteen kuukauden 1 päivänä ja jotka eivät suostu nostamaan palkkaansa kuukauden 15 päivänä.

75. Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjien palkkausohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama kesäkuun 7 ja 14 p:nä 1922.

(*Muutoksineen joulukuun 17 p:ltä 1924*)

1 §. Kaupungin menosääntöön merkityt viranpitäjät palkataan heinäkuun 1 päivästä 1922 tammikuun 1 päivään 1927 virkain luokitusta ja liukuvaa palkka-asteikkoa noudattavan palkkausjärjestelmän mukaan. Tähän nähden ovat voimassa:

- a) Taulu, osoittava alkupalkan määrän eri hintatasojen vallitessa;
 b) Taulu, osoittava ikäkorotuksen määrän eri hintatasojen vallitessa; sekä
 c) Sääntöpalkkaisten virkojen luokittelu.

Tauluihin a) ja b) vahvistetut muutokset joulukuun 17 p:itä 1924 ovat voimassa lokakuun 1 p:stä 1924 tammikuun 1 päivään 1927, kuitenkin siten, että lisätilitykset eivät tule kysymykseen viranpitäjiin nähden, jotka ennen tätä päätöstä ovat eronneet kaupungin palveluksesta.

Siviiliviraston leski- ja orpokassan osakkaille on tähänastista pohjapalkkaa vastaava määrä mainitun kassan osallisuuteen nähden edelleen oleva pohjapalkkana.

Siviiliviraston leski- ja orpokassaan kuuluvat Helsingin kaupungin viranpitäjät ja heidän vuotuiset pohjapalkkansa ovat seuraavat:

Viranpitäjä:	Pohjapalkka.
Kunnallispormestari	10,000:—
Maistraatin oikeusneuvosmies	7,000:—
Maistraatin kunnallineuvosmies	5,000:—
Maistraatin sihteeri	3,000:—
Oikeuspormestari	10,000:—
Raastuvanoikeuden (vanh.) oikeusneuvosmies	8,000:—
Raastuvanoikeuden (nuor.) oikeusneuvosmies	6,000:—
Kaupungin kamreeri	7,000:—
Ensim. kaupunginlääkäri	12,000:—
Toinen kaupunginlääkäri	5,400:—

2 §. Alkupalkkain määrä eri palkkaluokissa ja erilaisten hintatasojen vallitessa on osoitettu 1 § a:n kohdalla mainitussa taulussa, jossa elinkustannusindeksillä on käsitettävä sosialihallituksen elinkustannusten pohjalla 1914 vuoden alkupuoliskolla, verot lukuun otettuina, laatimaa Helsingin kaupungin virallista elinkustannusindeksiä.

Alkupalkat järjestetään kuukausittain siten, että alkupalkan määrä kussakin palkkaluokassa jokaiselta kuukaudelta vahvistetaan soveltamalla lähinnä edellisen kuukauden elinkustannusindeksiä kuukauden 15 päivänä suoritettaviin palkkoihin ja sen kuukauden elinkustannusindeksiä, joka yhden kuukauden väliajalla edeltää palkkakuukautta, etukäteen suoritettaviin palkkoihin.

Jos mainittu keskimäärä kohoaa 1,369 ylempiä tai alenee 710 alemmaksi, on alkupalkka, kunnes kaupunginvaltuusto toisin päättää, kuitenkin suoritettava äsken mainittujen indeksien perusteella.

Kun siirtyminen alempaan tai ylempään alkupalkkaan muutuneen elinkustannusindeksin perusteella on toimeenpantava, on rahatoimikamarin asia ajoissa määrätä palkkain maksamisesta seuraavana kuukautena vahvistetun taulun mukaan ja siitä kaupunginvaltuustolle ilmoittaa. Kaup. valtu. päätös joulukuun 17 p:nä 1922.

3 §. Viranpitäjä, jonka palkka uuteen järjestelmään siirryttäessä vähenee, olkoon toistaiseksi oikeutettu kantamaan entisen palkkansa, ja on siirryttäessä muuttuneen elinkustannusindeksin nojalla yleemmästä alempaan palkkaan alennus hänelle luettava saman prosenttiluvun mukaan kuin muillekin viranpitäjille, jota vastoin samasta syystä siirryttäessä alemmasta ylempään palkkaan korotus on tuleva kysymykseen vasta sitten kun palkka siinä luokassa, mihin virka kuuluu, on saavuttanut hänelle suoritettavan määrän.

Kaupunginvaltuuston helmikuun 7 p:nä 1923 tekemän päätöksen nojalla ei yllämainittua säännöstä kuitenkaan ole noudatettava perheenelatusapumaksuja vähennettäessä ja lakkautettaessa 6 §:n mukaisesti, vaan saadaan palkat tällöin alentaa ennen järjestelyä voimassa olevia pienemmiksi. (*Kunn. as.-kok. 1923: 11*)

Viranpitäjä, jolla kunnan pääviran ohessa on toinen päätoimi ja jolle palkkalautakunta on asianmukaisessa järjestyksessä myöntänyt oikeuden kunnan virkaan kuuluvan tähän asti voimassa olevan menosäännön mukaisen palkkauksen siihen myönnettyine kalinajanlisäyksineen, saakoon edelleen nauttia entisen palkkauksensa.

Kaupunginvaltuusto päätti marraskuun 15 p:nä 1922 lakkauttaa palkkalautakunnan ja siirtää sen tehtävät rahatoimikamarille.

Tehdystä esityksestä sekä sen johto- tai lautakunnan puoltosanan nojalla, jonka alainen edellisessä momentissa mainittu viranpitäjä on, voi palkkalautakunta poikkeustapauksissa määrätä tällaiselle viranpitäjälle toistaiseksi suoritettavaksi korkeintaan luokitelun mukaisen palkkauksen ilman ikäkorotuksia.

4 §. Viranpitäjälle tulee ikäkorotus 3, 6 ja 10 vuoden palveluksesta, kunakin kertana yhtä suuri määrä, 1 §:n kohdalla mainitun taulun mukaan.

Ikäkorotukset maksetaan viranpitäjille heidän virkavuosiensa mukaan samassa palkkaluokassa, vaarinottaen että viranpitäjällä 3 §:n 3 momentissa mainituin poikkeuksin on sama oikeus virkavuosien lukemiseen kuin tähänkin asti.

Tämän momentin säännöksen on kaupunginvaltuusto päätöksellään maaliskuun 21 p:nä 1923 tulkinnut siten, että milloin joku virka siirretään ylempään palkkaluokkaan, sen pitäjä ei menetä oikeutta lukea hyväkseen jo palvelemaisensa virkavuodet.

Viranpitäjä, joka 3 §:n 1 momentin nojalla nauttii korkeampaa palkkaa, kuin mihin viran asema järjestelmässä hänet oikeuttaa, saa ikäkorotusta vasta sitten kun virkaan kuuluva alkupalkka ikäkorotuksineen on noussut hänelle suoritettavan palkkauksen määrään.

Ikäkorotukset järjestetään kuukausittain samojen perusteiden mukaan kuin alkupalkatkin. Kaup. valtin päätös joulukuun 17 p:nä 1924.

5 §. Vapaa asunto, lämpö ja ruoka, täysihoito sekä muut luon- toisedut on rahaksi arvioitava perusteilla, jotka rahatoimikamari

palkkalautakuntaa sekä asianomaisia laitoksia ja lautakuntia kuul-
tetaan neljännesvuosittain määrää.

6 §. Perheenelatusapumaksuja annetaan täysi määrä nyky-
sillä perusteilla 1922 vuoden loppuun, mutta ainoastaan puolet mää-
rystä vuonna 1923, jonka jälkeen ne lakkautetaan.

7 §. Viranpitäjä, jolle on myönnetty henkilökohtainen palkan-
tai palkkionlisäys tai jokin muu etu, saakoon nauttia tätä etua
ainoastaan sikäli kuin hänen palkkauksensa uuden järjestelmän mu-
kaan olisi vähempi aikaisemmin saamaansa palkkaa.

8 §. Viranpitäjä, jolle eri sopimuksella on taattu määrätty
palkka, on liukuvasta palkka-asteikosta huolimatta nauttiva mainit-
tua palkkaa niin kauan kuin sopimus on voimassa.

9 §. Jos Helsingin virallisen elinkustannusindeksin laadinta
lakkaisi tai sen laskemisperusteisiin ennen vuotta 1927 tehtäisiin
olennaisia muutoksia, on kaupunginvaltuusto oikeutettu tekemään
tästä johtuvat muutokset tähän palkkausohjesääntöön.

a) Taulu, osoittava alkupalkan määrän eri hintatasojen vallitessa.

(Kaup. valt:n vahvistama joulukuun 17 p:nä 1924).

Luokka	Kuukausipalkka Helsingin kaupungin elinkustannusindeksin ollessa.										
	I. 710—769	II. 770—829	III. 830—889	IV. 890—949	V. 950—1,009	VI. 1,010—1,069	VII. 1,070—1,129	VIII. 1,130—1,189	IX. 1,190—1,249	X. 1,250—1,309	XI. 1,310—1,369
S m k.											
1	750	800	850	900	950	1,000	1,050	1,100	1,150	1,200	1,250
2	865	920	980	1,035	1,095	1,150	1,210	1,265	1,325	1,380	1,440
3	975	1,040	1,105	1,170	1,235	1,300	1,365	1,430	1,495	1,560	1,625
4	1,090	1,160	1,235	1,305	1,380	1,450	1,525	1,595	1,670	1,740	1,815
5	1,200	1,280	1,360	1,440	1,520	1,600	1,680	1,760	1,840	1,920	2,000
6	1,350	1,440	1,530	1,620	1,710	1,800	1,890	1,980	2,070	2,160	2,250
7	1,500	1,600	1,700	1,800	1,900	2,000	2,100	2,200	2,300	2,400	2,500
8	1,650	1,760	1,870	1,980	2,090	2,200	2,310	2,420	2,530	2,640	2,750
9	1,875	2,000	2,125	2,250	2,375	2,500	2,625	2,750	2,875	3,000	3,125
10	2,100	2,240	2,380	2,520	2,660	2,800	2,940	3,080	3,220	3,360	3,500
11	2,325	2,480	2,635	2,790	2,945	3,100	3,255	3,410	3,565	3,720	3,875
12	2,550	2,720	2,890	3,060	3,230	3,400	3,570	3,740	3,910	4,080	4,250
13	2,850	3,040	3,230	3,420	3,610	3,800	3,990	4,180	4,370	4,560	4,750
14	3,150	3,360	3,570	3,780	3,990	4,200	4,410	4,620	4,830	5,040	5,250
15	3,450	3,680	3,910	4,140	4,370	4,600	4,830	5,060	5,290	5,520	5,750
16	3,750	4,000	4,250	4,500	4,750	5,000	5,250	5,500	5,750	6,000	6,250
17	4,125	4,400	4,675	4,950	5,225	5,500	5,775	6,050	6,325	6,600	6,875
18	4,500	4,800	5,100	5,400	5,700	6,000	6,300	6,600	6,900	7,200	7,500
19	4,875	5,200	5,525	5,850	6,175	6,500	6,825	7,150	7,475	7,800	8,125

b Taulu, osoittava ikäkorotuksen määrän eri hintatasojen välillä.

(Kaup. val:n vahvistama joulukuun 17 p:nä 1924.)

Luokka	Ikäkorotus kuukaudesta Helsingin kaupungin elinkustannusindeksin ollessa:										
	I. 710—769	II. 770—829	III. 830—889	IV. 890—949	V. 950—1,009	VI. 1,010—1,069	VII. 1,070—1,129	VIII. 1,130—1,189	IX. 1,190—1,249	X. 1,250—1,309	XI. 1,310—1,369
	S m k.										
1	113	120	128	135	143	150	158	165	173	180	188
2	116	124	132	140	147	155	163	171	178	186	194
3	120	128	136	144	152	160	168	176	184	192	200
4	124	132	140	149	157	165	173	182	190	198	206
5	128	136	145	153	162	170	179	187	196	204	213
6	135	144	153	162	171	180	189	198	207	216	225
7	143	152	162	171	181	190	200	209	219	228	238
8	150	160	170	180	190	200	210	220	230	240	250
9	161	172	183	194	204	215	226	237	247	258	269
10	173	184	196	207	219	230	242	253	265	276	288
11	184	196	208	221	233	245	257	270	282	294	306
12	195	208	221	234	247	260	273	286	299	312	325
13	210	224	238	252	266	280	294	308	322	336	350
14	225	240	255	270	285	300	315	330	345	360	375
15	240	256	272	288	304	320	336	352	368	384	400
16	255	272	289	306	323	340	357	374	391	408	425
17	278	296	315	333	352	370	389	407	426	444	463
18	300	320	340	360	380	400	420	440	460	480	500
19	323	344	366	387	409	430	452	473	495	516	538

c) Palkkasääntöisten virkojen luokittelu.

(Luettelossa on otettu huomioon kaikki kesäkuun 14 p:n 1922 jälkeen tapahtuneet muutokset aina maaliskuun 18 p:nä 1925 asti.)

I. Palkkaluokka.

Satamaliikennekonttori: Pakkaaja.

» Parmaajainvanhin.

Satamakannantakonttori: Konttorivahtimestari.

Tilastokonttori: Vahtimestari.

Revisionikonttori: Vahtimestari.

Rakennustarkastuskonttori: Vahtimestari.

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Kaupunginkätilö.

Terveydellisten tutkimusten laboratorio: Vahtimestarinapulainen.

Terveystoimisto: Konttoriapulainen.

Sairaalain tilivirasto: Konekirjoittajat.

» Konttoriapulainen.

» Vahtimestari.

Marian sairaala: Puhelinhoitajat. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 29. 12. 24)

Kulkutautisairaala: Avustava liinavaatevaraston johtajatar.

» Puhelinhoitajatar.

Kivelän sairaala: Pesunjohtajatar.

Oulunkylän lastenkoti: Nuorempi lastenhoitajatar.

Kullantorpan lastenkoti: Nuorempi lastenhoitajatar.

2. Palkkaluokka.

Maistraatti: Vahtimestari. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Kaupunginvaltuuston kanslia: Vahtimestarinapulainen.

Rahatoimikamarin kanslia: Vahtimestarinapulainen.

Satamaliikennekonttori: Satamakonstaapeli.

Satamakannantakonttori: Koneenkäyttäjäapulainen.

Rakennustarkastuskonttori: Apulaiskanslisti.

Terveystieteidenlautakunta: Kanslia-apulainen.

» Päivystäjä.

Terveystoimisto: Naisapulainen.

» Vahtimestari.

Marian sairaala: Alihoitajatar.

» Alihoitajattarena toimiva oppilas.

» Vahtimestari.

» Poliklinikkain vahtimestari.

» Ovenvartija.

Kulkutautisairaala: Alihoitajatar.

» Alihoitajattarena toimiva oppilas.

» Vahtimestari.

» Ovenvartija.

Kivelän sairaala: Alihoitajatar.

» Konttoriapulainen.

» Vahtimestari.

» Avustava työnjohtajatar. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 21. 3. 23.)

Nikkilän mielisairaala: Käsityönjohtajatar.

» Alihoitajatar.

» Pesunjohtajatar.

» Vahtimestari.

Köyhäinhuoltolautakunta: Kirjuriapulainen (sihteeriapulainen).

Köyhäinhoiton kassa- ja tilivirasto: Kirjuriapulainen. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 28. 11. 23.)

Kunnalliskoti: Käsitöiden johtajatar.

» Alihoitajatar. (Alk. 1. 6. 25; kvsto. 4. 2. 25.)

» Työlaitosten konttoriapulainen.

Lastensuojelulautakunta: Tarkastusapulainen.

Oulunkylän lastenkoti: Vanhempi lastenhoitajatar.

Toivolan turvakoti: Vanhempi lastenhoitajatar. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

Valmistava poikain ammattikoulu: Vahtimestari.

Kaupunginkirjasto: Amanuenssi, alemmaa palkkaluokkaa.

Kaupunginkirjasto: Kallion haarakirjaston amanuessi, alemmaa palkkaluokkaa.

» Kallion haarakirjaston vahtimestarinapulainen. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 15. 10. 24.)

Musiikkilautakunta: Taloudenhoitaja.

Hietalahden kauppahalli: Kaitsija.

Kasarmintorin kauppahalli: Kaitsija.

Vallilan kauppahalli: Kaitsija.

3. Palkkaluokka.

Maistraatti: Kanslisti.

Raastuvanoikeus: Kaupunginpalvelija, alemmaa palkkaluokkaa.

Ulosottolaitos: Kanslia-apulainen. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 28. 11. 23.)

Kaupunginvaltuuston kanslia: Kanslisti.

Rahatoimikonttorin kamreeriosasto: Vahtimestari.

Satamahallitus: Kirjuriapulainen. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Satamaliikennekonttori: Ilmoitusosaston apulaisjohtaja.

» Tarkastuskonstaapeli.

Satamakannantakonttori: Vahtimestari.

» Hissilaitoksen koneenkäyttäjä.

» Koneenkäyttäjä.

Tilastokonttori: Laskuapulainen.

Sosiaalilautakunta: Kanslisti. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 31. 10. 23.)

Palolaitos: Nuorempi palomies.

Terveystieteiden lautakunta: Vahtimestari. (Alk. 1. 4. 24; kvsto. 16. 4. 24.)

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Kunnan sairaanhoitajat.

Terveystieteiden tutkimusten laboratorio: Puhtaaksikirjoittajat ja kassanhoitajat.

Terveystoimisto: Sairanhoitajat.

Lihantarkastusasema: Päiväkirjanpitäjä.

» Trikinientutkija.

» Laboratorioin vahtimestari.

Asuntotarkastus: Kanslisti.

Kaupungin sairaalain yllhallitus: Kanslisti.

Marian sairaala: Osastonhoitajat.

» Liinavaatevaraston johtajat.

» Ruokalan avustava johtajat.

Kulkutautisairaala: Osastonhoitajat.

» Puuseppä. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 27. 2. 24.)

» Liinavaatevaraston johtajat.

» Desinfioitsija.

» Ruokalan avustava johtajat.

Kivälän sairaala: Osastonhoitajat.

» Hoitaja.

» Puuseppä. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 27. 2. 24.)

» Liinavaatevaraston johtajat.

» Avustava ruokalan johtajat.

Nikkilän mielisairaala: Osastonhoitajatar.
 » Hoitaja.
 » Varastonhoitajatar.
 » Ruokalan avustava johtajatar.
 » Kolmas konemestari.
 » Lämmittäjä-mekaanikko.
 » Puuseppä. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 27. 2. 24.)
 » Maalari. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 27. 2. 24.)
 » Suutari. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 27. 2. 24.)
 » Seppä. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 27. 2. 24.)
 » Räätäli. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 27. 2. 24.)

Desinfiomislaitos: Koneenkäyttäjä.

Köyhäinhoitolautakunta: Diakonissa.

» Vahtimestari.

Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Apulaiskassanhoitaja.

Kunnalliskoti: Konttoriapulainen.

» Sairaanhoitajatar.
 » Pientenlasten osaston hoitajatar.
 » Osastonhoitajatar.
 » Yöhoitajatar.
 » Vahtimestari.
 » Työlaitosten vahtimestari.
 » Työnjohtaja.
 » Puutarhuri.
 » Pesulaitoksen johtajatar.
 » Lämmittäjä-mekaanikko.

Lastensuojelulautakunta: Kanslisti.

» Naisopastaja.
 » Tarkastusapulainen. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 21. 2. 23.)
 » Vahtimestari. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Vastaanotto- ja havaintokoti: Lastenhoitajatar. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 17. 10. 23.)

Toivolan turvakoti: Lastenhoitajatar. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)
 » » Vanhempi hoitajatar, samalla opettajatar. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

Bengtsärin kasvatuslaitos: Vanhempi hoitajatar.

Toivoniemen kasvatuslaitos: Hoitajatar, samalla opettajatar.

Finbyn kasvatuslaitos: Hoitajatar, samalla opettajatar.

Vanjoen kasvatuslaitos: Hoitajatar, samalla opettajatar.

Ryhtylän kasvatuslaitos: Hoitajatar, samalla opettajatar. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

Suomenkieliset kansakoulut: Vahtimestari, alemmaa palkkaluokkaa.
 » » Veistonopettajan apulainen (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 13. 12. 22.)

Ruotsinkieliset kansakoulut: Veistonopettajan apulainen. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 13. 12. 22.)

Kansanlastentarhat: Lasku- ja kanslia-apulainen. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 15. 10. 24.)
Kaupunginkirjasto: Toinen vahtimestari.
 » Kallion haarakirjaston vahtimestari.
Rakennuskonttori: Vahtimestari.
Rantatorin kauppahalli: Kaitsija.
Hakaniemen kauppahalli: Kaitsija.

4. Palkkaluokka.

Maistraatti: Toinen julkinen notaari.
 » Reistraattorinapulainen. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)
Raatihuoneenarkisto: Arkistoapulainen.
Kaupunginvaltuuston kanslia: Vahtimestari.
Rahatoimikamarin kanslia: Kanslisti.
 » Vahtimestari.
Rahatoimikamarin asiamiesosasto: Konttorikirjuri.
Satamakannantakonttori: Konttorikirjuri.
 » Apulaisvaakamestari.
Revisionikonttori: Revisioniapulainen, alemmaa palkkaluokkaa. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 20. 12. 22.)
Palolaitos: Vanhempi palomies.
Terveystieteiden lautakunta: Konttorinjohtaja.
Kuukotautisten tiedonantotoimisto ja poliklinikka: Hoitajatar. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 7. 3. 23.)
Hammaspoliklinikka: Kirjanpitäjätär. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 29. 10. 24.)
Terveystieteiden tutkimusten laboratorio: Näytteidenottaja.
 » » » Vahtimestari.
Terveystoimisto: Kaitsija.
Lihantarkastusasema: Halliesimies.
Sairaalan tilivirasto: Inventtausapulainen. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 21. 3. 23.)
Marian sairaala: Ruokalan johtajatar.
Kulkutautisairaala: Ruokalan johtajatar.
 » Autonkuljettaja. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 21. 3. 23.)
Kivelän sairaala: Ruokalan johtajatar.
 » Humaliston osaston ylihoitajatar.
Nikkilän mielisairaala: Ruokalan johtajatar.
Köyhäinhuoltoalautakunta: Avustava kanslianjohtaja.
 » Järjestysmies.
 » Tarkastaja. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 4. 2. 25.)
Kunnalliskoti: Emännöitsijä.
 » Työlaitosten työnjohtaja.
Lastensuojelulautakunta: Naistarkastaja.
Oulunkylän lastenkoti: Johtajatar.

Kullantorpan lastenkoti: Johtajat.

Toivolan turvakoti: Emännöitsijä. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

Ammattioppilaskoti: Vanhempi hoitajat. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 17. 10. 23.)

Bengtsårin kasvatuslaitos: Emännöitsijä, samalla opettajat.

» Kaitsija, alemmaa palkkaluokkaa.

Tavolan kasvatuslaitos: Emäntä.

Toivoniemen kasvatuslaitos: Emäntä, samalla opettajat.

Finbyn kasvatuslaitos: Emäntä, samalla opettajat.

Vanjoen kasvatuslaitos: Emäntä, samalla opettajat.

Ryhtylän kasvatuslaitos: Emännöitsijä. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

» Räättälimestari. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

» Suutarimestari. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

Suomenkieliset kansakoulut: Vahtimestari, ylempää palkkaluokkaa.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Vahtimestari.

Kaupunginkirjasto: Vahtimestari.

Rakennuskonttori: Nuorempi metsänvartija.

5. Palkkaluokka.

Maistraatti: Kaupunginpalvelija.

Raastuvanoikeus: Kaupunginpalvelija, ylempää palkkaluokkaa.

Ulosottolaitos: Ensimmäinen kaupunginvouti.

» Ulosottoapulainen, alemmaa palkkaluokkaa. (Alk. 1. 4. 23; kvsto. 13. 6. 23.)

» Kassanhoitajat. (Alk. 1. 7. 24; kvsto. 2. 4. 24.)

Kaupunginvaltuuston kanslia: Kirjaja.

Rahatoimikonttorin kamreeriosasto: Ylivahtimestari.

» Konttorikirjuri. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Rahatoimikonttorin kassaosasto: Konttorikirjuri. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Satamaliikennekonttori: Kassanhoitajat.

Satamakannantakonttori: Nuorempi kassanhoitaja.

» Nuorempi kirjanpitäjä.

» Vaakamestari.

Tilastokonttori: Assistentti.

Revisionikonttori: Revisioniapulainen, ylempää palkkaluokkaa. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 20. 12. 22.)

Työväilytystoimisto: Naisapulainen.

» Vahtimestari. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Verotusvalmistelukunta: Kanslisti. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 29. 10. 24.)

Palolaitos: Nuorempi korpraali.

Terveystieteiden tutkimusten laboratorio: Laboraattori.

- Terveystoimisto:* Assistentti.
 » Naistarkastaja.
- Lihantarkastusasema:* Kassanhoitaja.
- Marian sairaala:* Kiertävä sairaanhoitajatar. (Alk. 1. 4. 24; kvsto. 2. 4. 24.)
 » Toimitsijan apulainen.
 » Toinen koneenkäyttävä. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 21. 3. 23.)
- Kulkutautisairaala:* Toinen koneenkäyttävä. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 21. 3. 23.)
- Nikkilän mielisairaala:* Toinen konemestari. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 21. 3. 23.)
 » Puutarhuri.
- Köyhäinhoitolautakunta:* Rekisteritoimiston johtaja.
 » Kirjaaja. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 1. 11. 22.)
- Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto:* Kassanhoitaja.
- Lastensuojelulautakunta:* Kanslianhoitaja.
- Vastaanotto- ja havaintokoti:* Emännöitsijä. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 17. 10. 23.)
- Toivolan turvakoti:* Puutarhuri, samalla veistonopettaja. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)
- Bengtsärin kasvatustulos:* Kaitsija, ylempää palkkaluokkaa.
- Suomenkieliset kansakoulut:* Opettajatar, alemmaa palkkaluokkaa.
 » Kansliavahtimestari. (Alk. 1. 6. 24; kvsto. 10. 9. 24.)
- Ruotsinkieliset kansakoulut:* Opettajatar, alemmaa palkkaluokkaa.
 » Kansliavahtimestari. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 15. 10. 24.)
- Valmistava poikain ammattikoulu:* Alityömestari puutöissä. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 7. 3. 23.)
 » Alityömestari metallitöissä. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 7. 3. 23.)
- Kaupunginkirjasto:* Amanuenssi, ylempää palkkaluokkaa.
 » Kallion haarakirjaston amanuenssi, ylempää palkkaluokkaa.
- Vesijohtolaitos:* Kassanhoitajatar.

6. Palkkaluokka.

- Maistraatti:* Reistraattori.
- Rahatoimikamarin kanslia:* Reistraattori.
- Satamaliikennekonttori:* Sörnäsän satamamestari.
 » Ilmoitusosaston johtaja. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)
- Satamakannantakonttori:* Nuorempi kirjuri.
 » Vanhempi kassanhoitaja.
 » Vanhempi kirjanpitävä.
- Revisionikonttori:* Reistraattori.

Rakennustarkastuskonttori: Kanslisti.

Palolaitos: Vanhempi korpraali.

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Sairaanhoitajatar. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 23. 1. 24.)

Terveyspoliisi: Kaitsija. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 23. 1. 24.)

» Desinfiointsija. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 23. 1. 24.)

» Maidontarkastuksen näytteidenottaja. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 28. 5. 24.)

Keuhkotautisten tiedonantotoimisto ja poliklinikka: Ylihoitajatar. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 7. 3. 23.)

Marian sairaala: Lastenosaston nuorempi assistenttilääkäri.

» Ylihoitajatar.

» Ensimmäinen koneenkäyttävä. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 21. 3. 23.)

Kulkutautisairaala: Ylihoitajatar.

» Ensimmäinen koneenkäyttävä. (Alk. 1. 1. 23 kvsto. 21. 3. 23.)

Kivelän sairaala: Yleisen osaston nuorempi assistenttilääkäri.

» Yleisen osaston ylihoitajatar.

» Mielisairaalaosaston ylihoitajatar.

Nikkilän mielisairaala: Ylihoitajatar.

» Konemestari. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 21. 3. 23.)

Sairaanhoitajatarikoulu: Johtajatar.

Köyhäinhoitolautakunta: Kanslianjohtaja.

Kunnalliskoti: Konttoristi.

» Ylihoitajatar.

» Koneenkäyttävä. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Valmistava poikain ammattikoulu: Vakinainen työmestari puutöissä. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 7. 3. 23.)

» » » Vakinainen työmestari metallitöissä. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 7. 3. 23.)

Kansanlastentarhat: Apulaistarkastaja. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 4. 10. 22.)

Kaasulaitos: Kassanhoitajatar.

Sähkölaitos: Kassanhoitajatar.

Rakennuskonttori: Varastonhoitaja.

7. Palkkaluokka.

Ulosottolaitos: Ulosottoapulainen, ylempää palkkaluokkaa. (Alk. 1. 4. 23; kvsto. 13. 6. 23.)

Satamakannantakonttori: Vanhempi kirjuri.

Tilastokonttori: Amanuenssi. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Työväliytystoimisto: Osastonjohtaja (naisos.)

» Miesapulainen.

Palolaitos: Kersantti.

Terveyspoliisi: Kunnallinen ammattientarkastaja.

» Ylikaitsija. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 23. 1. 24.)

Terveyspoliisi: Desinfioinnin johtaja. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 23. 1. 24.)
Asuntotarkastus: Avustava asuntotarkastaja. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Marian sairaala: Kirurgisen osaston nuorempi assistenttilääkäri.
 » Kirjanpitäjä.

Kulkutautisairaala: Kirjanpitäjä.

Kivelän sairaala: Kirjanpitäjä.

Bengtsärin kasvatuslaitos: Veistonopettaja.

Ryttlän kasvatuslaitos: Veistonopettaja. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

» Metallitöiden opettaja. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 17. 10. 23.)

Suomenkieliset kansakoulut: Opettajatar, ylempää palkkaluokkaa.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Opettajatar, ylempää palkkaluokkaa.

Tyttöjen ammattikoulu: Opettajatar.

Rakennuskonttori: Varastokirjanpitäjä.

Puhtaanapitolaitos: Varastonhoitaja.

8. P a l k k a l u o k k a.

Syyttäjistö: Ylimääräinen kaupunginviskaali.

Rahatoimikonttorin kamreeriosasto: Ekspediööri.

Työnvälitystoimisto: Osastonjohtaja (miesos.)

Palolaitos: Ruiskumestari.

» Koneenkäyttäjä.

» Työnjohtaja.

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Toinen kaupunginlääkäri.

» Aluelääkäri.

Terveydellisten tutkimusten laboratorio: Assistentti.

» » » Bakteriologisen osaston johtaja.

Sairaalan tilivirasto: Kirjanpitäjä.

Nikkilän mielisairaala: Kirjanpitäjä.

Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Kirjanpitäjä.

Lastensuojelulautakunta: Kasvatuslaitoksia ja lastenkoteja valvova lääkäri. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 3. 10. 23.)

Toivolan turvakoti: Opettajatar. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

Toivoniemen kasvatuslaitos: Opettajatar.

Finbyn kasvatuslaitos: Opettajatar.

Vanjoen kasvatuslaitos: Opettajatar.

Ryttlän kasvatuslaitos: Opettajatar. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

Suomenkieliset kansakoulut: Opettaja.

Ruotsinkieliset kansakoulut: Opettaja.

Valmistava poikain ammattikoulu: Vakinainen opettaja.

Tyttöjen ammattikoulu: Johtajatar.

Musiikkilautakunta: Intendentti.

Vesijohtolaitos: Kirjanpitäjä.

Rakennuskonttorin tilivirasto: Kirjanpitäjä.

- Vallilan työväenasunnot:* Emännöitsijä. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 26. 11. 24.)
Maatalouskonttori: Kirjanpitäjä. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 7. 2. 23.)

9. Palkkaluokka.

- Maistraatti:* Maistraatin sihteeri ja ensimmäinen julkinen notaari.
Raastuvanoikeus: Ylimääräinen neuvosmies.
 » Siviilinotaari.
Raatihuoneenarkisto: Aktuaari.
Tilastokonttori: Toinen aktuaari. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)
Palolaitos: Palomestarin apulainen.
Terveystoimisto: Lääkäri.
Lihantarkastusasema: Nuorempi tarkastuseläinlääkäri.
Marian sairaala: Assistenttilääkäri.
Kulkutautisairaala: Assistenttilääkäri.
Kivelän sairaala: Assistenttilääkäri.
Kunnalliskoti: Työlaitosten esimies.
Lastensuojelutarakunta: Nuorisonhuoltaja.
 » Aviottomain ja elättilasten hoitoa valvova lääkäri. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 3. 10. 23.)
Bengtsärin kasvatuslaitos: Luokkaopettaja.
Finbyn kasvatuslaitos: Johtajat, samalla opettajat.
Ryttlän kasvatuslaitos: Opettaja. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)
Suomenkieliset kansakoulut: Jatkoluokan opettaja.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Jatkoluokan opettaja. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 4. 2. 25.)
Kansakoulujen yhteiset virat: Voimistelunneuvoja.
Valmistava poikain ammattikoulu: Vakinainen opettaja. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 7. 3. 23.)
Kansanlastentarhat: Tarkastaja.
Kaasulaitos: Kirjanpitäjä.
Sähkölaitos: Kirjanpitäjä.

10. Palkkaluokka.

- Rahatoimikonttorin kamreeriosasto:* Nuorempi kaupunginkirjuri.
Rahatoimikonttorin kassaosasto: Toinen avustava kassanhoitaja.
Rahatoimikamarin asiamiesosasto: Notaari. (Alk. 13. 6. 23; kvsto. 13. 6. 23.)
Revisionikonttori: Avustava reviisori. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 20. 12. 22.)
Marian sairaala: Lastenosaston alilääkäri.
Kivelän sairaala: Humaliston osaston alilääkäri.
Kunnalliskoti: Apulaisjohtaja.
Vastaanotto- ja havaintokoti: Johtaja. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 17. 10. 23.)
Toivolan turvakoti: Johtaja. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)

- Bengtsärin kasvatuslaitos:* Luokkaopettaja. (Entinen Laversin kasvatustaloksen johtaja; siirretty 1. 6. 24 Bengtsärin kasvatuslaitokseen.)
Tavolan kasvatuslaitos: Johtaja, samalla opettaja.
Toivoniemen kasvatuslaitos: Johtajatar, samalla opettajatar.
Vanjoen kasvatuslaitos: Johtaja, samalla opettaja.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Lääkäri.
Työväenopisto: Ruotsinkielisen osaston johtaja.
Kaasulaitos: Avustava johtotyönsinööri.
Kauppahallit ja kauppatorit: Tori- ja kauppahallivalvoja.

11. Palkkaluokka.

- Maistraatti:* Kunnallisneuvosmies.
Syyttäjistö: Kaupunginviskaali.
Rahatoimikonttorin kamreeriosasto: Avustava vanhempi kaupunginkirjuri. (Alk. 1. 4. 24; kvsto. 19. 3. 24.)
Rahatoimikonttorin kassaosasto: Ensimmäinen avustava kassanhoitaja.
Tilastokonttori: Ensimmäinen aktuaari. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)
Rakennustarkastuskonttori: Rakennuskontrollööri.
Palolaitos: Toinen palomestari.
Hammaspoliklinikka: Toinen assistentti. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 29. 10. 24.)
Marian sairaala: Sisätautien osaston alilääkäri.
 » Kirurgisen osaston alilääkäri.
 » Toimitsija.
Kulkutautisairaala: Alilääkäri.
 » Toimitsija.
Kivelän sairaala: Yleisen osaston alilääkäri.
 » Toimitsija.
Nikkilän mielisairaala: Toimitsija.
Köyhäinhoitolautakunta: Apulaisjohtaja.
Bengtsärin kasvatuslaitos: Johtaja.
Ryttylän kasvatuslaitos: Johtaja. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 28. 12. 22.)
Ruotsinkieliset kansakoulut: Taloudenhoitaja.
Työväenopisto: Suomenkielisen osaston johtaja.
Kaupunginkirjasto: Avustava kirjastonhoitaja.
 » Kallion haarakirjaston johtaja.
Puhaanapitolaitos: Kamreeri. (Alk. 1. 6. 24; kvsto. 7. 5. 24.)
Vesijohtolaitos: Kemistinapulainen.
Kaupungintalot: Talonisännöitsijä. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 14. 11. 23.)

12. Palkkaluokka.

- Ulosottolaitos:* Avustava toinen kaupunginvouti. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 4. 2. 25.)
Raastuvanoikeus: Nuorempi oikeusneuvosmies.

Satamakannantakonttori: Kamreeri.

Satamaliikennekonttori: Avustava satamakapteeni. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 4. 2. 25.)

Työnvälitystoimisto: Johtaja.

Verotusvalmistelu: Toinen sihteeri.

Rakennustarkastuskonttori: Avustava rakennusinsinööri. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 14. 11. 23.)

Hammaspoliklinikka: Ensimmäinen assistentti. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 29. 10. 24.)

Lihantarkastusasema: Vanhempi tarkastuseläinlääkäri.

Nikkilän mielisairaala: Toinen alilääkäri.

Vesijohtolaitos: Katsastusinsinööri.

» Työpajainsinööri.

Kaasulaitos: Kemisti.

» Johtotyöinsinööri.

Sähkölaitos: Laboratorin insinööri.

Puhtaanapitolaitos: Tarkastaja.

Kansanpuistot: Valvoja.

Työväenäsunnnot: Isännöitsijä. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 14. 11. 23.)

13. Palkkaluokka.

Maistraatti: Oikeusneuvosmies.

Ulosottolaitos: Avustava rikostuomioiden toimeenpanija. (Alk. 1. 6. 24; kvsto. 7. 5. 24.)

Rahatoimikamarin kanslia: Notaari. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Rahatoimikonttorin kamreeriosasto: Vanhempi kaupunginkirjuri.

Sosiaalilautakunta: Sihteeri.

Oikeusaputoimisto: Oikeusavustaja. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 18. 2. 25.)

Revisionikonttori: Reviisori.

Rakennustarkastuskonttori: Rakennusinsinööri.

Palolaitos: Ensimmäinen palomestari.

Terveydellisten tutkimusten laboratorio: Kemiallisen osaston, samalla laboratorin, johtaja.

Lihantarkastusasema: Johtaja, bakteriologi.

Asuntotarkastus: Asuntotarkastaja.

Sairaalan tilivirasto: Kamreeri.

Marian sairaala: Kirurgisen osaston ylilääkäri.

Kivelin sairaala: Yleisen osaston ylilääkäri.

Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto: Kamreeri.

Kunnalliskoti: Johtaja.

Lastensuojelulautakunta: Lastenhuoltotarkastaja, samalla lastenvalvoja. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Suomenkieliset kansakoulut: Apulaistarkastaja.

» Taloudenhoitaja.

» Lääkäri.

- Vesijohtolaitos:* Kamreeri.
 » Kemisti, laboratorin ja Vanhankaupungin laitoksen johtaja.
Rakennuskonttori: Kaupunginasemakaavainsinööri.
 » Avustava kaupungingeodeetti.
 » Kaupunginpuutarhuri.
 » Kaupunginvarastopäällikkö.
Rakennuskonttorin tilivirasto: Kamreeri.

14. Palkkaluokka.

- Kaupunginvaltuuston kanslia:* Kielenkääntäjä.
Rahatoimikonttorin kamreeriosasto: Apulaiskamreeri.
Rahatoimikonttorin kassaosasto: Kaupunginkassanhoitaja.
Tilastokonttori: Johtaja. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)
Satamaliikennekonttori: Satamakapteeni. (Ei nauti kannantapro-senttia.)
Verotusvalmistelu: Ensimmäinen sihteeri.
Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Terveystarkastaja.
Terveyspoliisi: Kaupungineläinlääkäri.
Hammaspoliklinikka: Johtaja. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 29. 10. 24.)
Marian sairaala: Sisätautien osaston ylilääkäri, laitoksen johtaja.
Kivelän sairaala: Mielisairaalaosaston ylilääkäri, sairaalan johtaja.
Nikkilän mielisairaala: Ensimmäinen alilääkäri.
Köyhäinholautakunta: Sihteeri. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)
Kaupunginkirjasto: Kirjastonhoitaja. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)
Kaasulaitos: Kamreeri.
Sähkölaitos: Kamreeri.
 » Toinen käyttöinsinööri.
Rakennuskonttori: Avustava työpäällikkö.
 » Avustava kaupunginarkkitehti.
 » Avustava kaupunginasemakaava-arkkitehti.

15. Palkkaluokka.

- Ulosottolaitos:* Toinen kaupunginvouti. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 4. 2. 25.)
Raastuvanoikeus: Vanhempi oikeusneuvosmies.
Kaupunginvaltuuston kanslia: Valiokuntasihteeri.
Verotusvalmistelu: Puheenjohtaja.
Rakennustarkastuskonttori: Rakennustarkastaja.
Palolaitos: Palopäällikkö.
Köyhäinholautakunta: Toimitusjohtaja.
Lastensuojelulautakunta: Toimitusjohtaja. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)
Suomenkieliset kansakoulut: Tarkastaja.
Ruotsinkieliset kansakoulut: Tarkastaja.

Vesijohtolaitos: Ensimmäinen insinööri.

Kaasulaitos: Käyttöinsinööri.

Sähkölaitos: Jakeluosaston johtaja.

Puhtaanapitolaitos: Johtaja.

16. Palkkaluokka.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Toinen sihteeri.

Rahatoimikamarin kanslia: Sihteeri.

Rahatoimikonttorin kamreeriosasto: Kaupunginkamreeri.

Rahatoimikamarin asiamiesosasto: Asiamies.

Revisionikonttori: Kaupunginreviisori.

Keuhkotautisten tiedonantotoimisto ja poliklinikka: Johtaja, keuhkotautilääkäri. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 29. 11. 22.)

Kaupungin sairaalain ylläilytys: Sairaalatarkastaja.

Kulikutautisairaala: Ylilääkäri.

Sähkölaitos: Ensimmäinen käyttöinsinööri.

Rakennuskonttori: Satamatöiden työpäällikkö.

» Katu- ja viemäritöiden työpäällikkö.

» Kaupunginarkkitehti.

» Kaupunginasemakaava-arkkitehti.

» Kaupungeodeetti.

17. Palkkaluokka.

Raastuvanoikeus: Oikeuspormestari.

Kaupunginvaltuuston kanslia: Ensimmäinen sihteeri.

Rahatoimikamari: Kanslianjohtaja.

» Rahatoimenjohtaja.

Satamahallitus: Satamalaitoksen johtaja.

Lääkärit ja sairaanhoitajattaret: Ensimmäinen kaupunginlääkäri.

Nikkilän mielisairaala: Ylilääkäri, laitoksen johtaja.

Vesijohtolaitos: Toimitusjohtaja.

Kaasulaitos: Toimitusjohtaja.

18. Palkkaluokka.

Sähkölaitos: Toimitusjohtaja.

Rakennuskonttori: Kaupungininsinööri.

19. Palkkaluokka.

Maistraatti: Kunnallispuormestari.

Rahatoimikamari: Kaupunginjohtaja.

Muist.: Jos viranpitäjä yleisen lain tai asetuksen perusteella haluaa palkkauksensa jossakin kohden toisin järjestellyksi, kuin kaupungin viranpitäjään palkkauksesta voimassa olevat määräykset säätävät, saakoon palkkauksensa kaikilta kohdin sellaisen lain tai asetuksen mukaan ja siinä mainituin alkumäärin tai, ellei näistä ole mitään sanottu, sen alkumäärän minkä kaupunginvaltuusto erikseen vahvistaa.

76. Sivuvirkoihin liittyvän palkkauksen muuttaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 17 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti marraskuun 15 p:nä 1922:

että kunnallisiin sivuvirkoihin on heinäkuun 1 p:stä 1922 tammikuun 1 p:ään 1927 sovellettava liukuvan palkka-asteikon mukaista palkkausjärjestelmää ja viranpitäjään luokitusta, vahvistetaan samalla alkupalkkoja ja ikäkorotuksia osottavat taulut ja virkojen luokituksen; sekä

että sivuvirkoihin nähden on sovellettava kesäkuun 7 p:nä 1922 vahvistettua Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjään palkkausohjesääntöä, kuitenkin noudattamalla edellämaittuja tauluja ja luokitusta.

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä sivuvirkoihin liittyvät alkupalkat ja ikäkorotukset allaolevien taulujen mukaisiksi.

Taulu, osoittava sivuvirkoihin liittyvät alkupalkat eri hintatasojen vallitessa.

Luokka.	Kuukausipalkka Helsingin kaupungin elinkustannusindeksin ollessa:										
	I. 710—769	II. 770—829	III. 830—889	IV. 890—949	V. 950—1,009	VI. 1,010—1,069	VII. 1,070—1,129	VIII. 1,130—1,189	IX. 1,190—1,249	X. 1,250—1,309	XI. 1,310—1,369
	S m k.										
1	225	240	255	270	285	300	315	330	345	360	375
2	300	320	340	360	380	400	420	440	460	480	500
3	375	400	425	450	475	500	525	550	575	600	625
4	450	480	510	540	570	600	630	660	690	720	750
5	565	600	640	675	715	750	790	825	865	900	940
6	675	720	765	810	855	900	945	990	1,035	1,080	1,125
7	790	840	895	945	1,000	1,050	1,105	1,155	1,210	1,260	1,315
8	900	960	1,020	1,080	1,140	1,200	1,260	1,320	1,380	1,440	1,500
9	1,015	1,080	1,150	1,215	1,285	1,350	1,420	1,485	1,555	1,620	1,690
10	1,125	1,200	1,275	1,350	1,425	1,500	1,575	1,650	1,725	1,800	1,875

Taulu, osoittava sivuvirkoihin liittyvät ikäkorotukset eri hintatasojen vallitessa.

Luokka.	Ikäkorotus kuukaudelta Helsingin kaupungin elinkustannusindeksin ollessa:										
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
	710—769	770—829	830—889	890—949	950—1,009	1,010—1,069	1,070—1,129	1,130—1,189	1,190—1,249	1,250—1,309	1,310—1,369
S m k.											
1	23	24	26	27	29	30	32	33	35	36	38
2	26	28	30	32	33	35	37	39	40	42	44
3	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
4	34	36	38	41	43	45	47	50	52	54	56
5	38	40	43	45	48	50	53	55	58	60	63
6	41	44	47	50	52	55	58	61	63	66	69
7	45	48	51	54	57	60	63	66	69	72	75
8	49	52	55	59	62	65	68	72	75	78	81
9	53	56	60	63	67	70	74	77	81	84	88
10	56	60	64	68	71	75	79	83	86	90	94

Sivuvirkain luokittelu.

(Luettelossa on otettu huomioon kaikki marraskuun 15 p:n 1922 jälkeen tapahtuneet muutokset aina maaliskuun 18 p:ään 1925 asti.)

1. Palkkaluokka.

Satamaliikennekonttori: Satamakatsantomies. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

2. Palkkaluokka.

Satamaliikennekonttori: Satamakatsantomiesten esimies. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Ammattiopetuslaitokset: Naistarkastaja. (Alk. 1. 1. 23; kvsto. 13. 12. 22.)

Työväenopisto: Taloudenhoitaja.

3. Palkkaluokka.

Nykyään ei mitään virkaa.

4. Palkkaluokka.

Maistraatti: Notaari, oikeutettu pöytäkirjan lunastukseen.

Kunnalliskoti: Saarnaaja.

Kaupunginkirjasto: Perämiehenkadun haarakirjaston johtaja.

Puhtaanapitohallitus: Sihteeri.

5. Palkkaluokka.

Holhouslautakunta: Sihteeri.

6. Palkkaluokka.

Terveystoimikunta: Sihteeri.

Kaupungin sairaalain ylläpito: Sihteeri.

7. Palkkaluokka

Ulosottolaitos: Lainopillinen apulainen.

Satamahallitus: Sihteeri. (Alk. 1. 1. 24; kvsto. 19. 12. 23.)

Kaupungin yleisten töiden hallitus: Sihteeri.

Köyhäinhoitolautakunta: Notaari. (Alk. 1. 1. 25; kvsto. 21. 1. 25.)

8. Palkkaluokka.

Raastuvanoikeus: Alemman palkkaluokan siviilnotaari.

Kaupunginkirjasto: Töölön haarakirjaston johtaja.

» Hermannin haarakirjaston johtaja.

9. Palkkaluokka.

Oikeusaputoimisto: Oikeusavustajan apulainen.

Kaupunginmuseo: Intendentti.

10. Palkkaluokka.

Raastuvanoikeus: Rikosasiainnotaari.

Amattiopetuslaitokset: Miestarkastaja.

77. Helsingin kaupungin viranpitäjien eläkesäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 17 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1924 : 4)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin viranpitäjien eläkesäännön, helmikuun 27 p:ltä 1924, 2, 3 ja 11 §:n muutettuina näin kuuluviksi:

2 §. Eläke on joko täysi tai lyhennetty.

Täysi eläke lasketaan määrättyinä prosenttina viranpitäjän palkkaeduista eroamishetkellä, ollen prosenttiluku 60, jos nämä palkkaedut, silloin kun Helsingin kaupungin elinkustannusindeksiluku on vähintään 1,010, mutta korkeintaan 1,069 (palkka-asteikko VI), ovat 1,500 markkaa tai pienemmät kuukaudessa; jos palkka-

edut samojen perusteitten mukaan laskettuina ovat suuremmat kuin 1,500 markkaa, pienenee prosenttiluku 0.5:llä jokaiselta alka-valta 120 markalta, minkä kuukausipalkka on 1,500 markkaa suu-rempi, jolloin eläke lasketaan täten alennettuna prosenttina kai-kista palkkaeduista. Kuitenkaan ei suurempien palkkaetujen mu-kaan laskettu eläke saa olla pienempien mukaan laskettua eläkettä pienempi.

Lyhennetty eläke on määrätty osa siitä summasta, johon täysi eläke eroamishetkellä nousisi, ja lasketaan se 6 §:ssä säädetyllä ta-valla.

3 §. Eläkesumma on, samalla tavalla kuin viranpitäjän palkat-kin, riippuvainen Helsingin kaupungin virallisten elinkustannus-indeksilukujen vaihteluista siten, että VI:n palkka-asteikon mukaan laskettu eläkesumma nousee tai laskee 5, 10, 15, 20 ja 25 %:lla, kun palkat nousevat tai laskevat asteikkojen VII, VIII, IX, X ja XI tai V, IV, III, II ja I mukaisiksi; ja ovat eläkesummien järjes-telyyn nähden voimassa Helsingin kaupungin sääntöpalkkaisten viranpitäjän palkkausohjesäännön 2 §:n momenteissa 2—4 löytyvät määräykset viranpitäjän alkupalkan järjestelystä.

Eläke lasketaan kuukaudesta täysin markoin; jos se laskettaessa päättyisi markan osiin, korotetaan summa lähinnä suurempaan täyteen lukuun.

11 §. Eläke luetaan sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa sitä, minkä kuluessa eläkkeensaaja on eronnut virasta, sen kuukau-den loppuun, jona hän kuolee, sekä maksetaan kunkin kuukauden 15 päivänä.

Sen lisäksi päätti kaupunginvaltuusto mainittuna päivänä:
antaa rahatoimikamarin tehtäväksi varata kaupungin eläkkeen-saajille tilaisuuden valita entisen ja uuden eläkejärjestelmän vä-killä; sekä

että uusi järjestelmä on oleva voimassa lokakuun 1 p:stä 1924 tammikuun 1 päivään 1927.

78. Helsingin kaupungin työntekijän eläkesäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 17 p:nä 1924.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1924 : 5)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kau-pungin työntekijän eläkesäännön, maaliskuun 19 p:ltä 1924, 3, 4 ja 13 §§ muutettuina näin kuuluviksi:

3 §. Eläkepohja saadaan siten, että se määrä, johon yhteen-laskettu työpalkka on noussut niinä kolmeen lähinnä ennen eroa kuluneeseen viime vuoteen kuuluvina täysinä kuukausina, joilta hakija on kantanut palkan, jaetaan näiden kuukausien luvulla, minkä jälkeen saatu luku kerrotaan Helsingin kaupungin virallisten kuukausittaisten elinkustannusindeksilukujen vaihteluista riippu-valla tekijällä, joka on:

$\frac{4}{3}$	jos indeksiluk. keskim. mainitt. 3:nä vuotena on	710 ja	769.9	välillä
$\frac{5}{4}$	» » » » » » » »	770	» 829.9	»
$\frac{20}{17}$	» » » » » » » »	830	» 889.9	»
$\frac{10}{9}$	» » » » » » » »	890	» 949.9	»
$\frac{20}{19}$	» » » » » » » »	950	» 1009.9	»
1	» » » » » » » »	1,010	» 1069.9	»
$\frac{20}{31}$	» » » » » » » »	1,070	» 1129.9	»
$\frac{10}{11}$	» » » » » » » »	1,130	» 1189.9	»
$\frac{20}{23}$	» » » » » » » »	1,190	» 1249.9	»
$\frac{5}{8}$	» » » » » » » »	1,250	» 1309.9	»
$\frac{6}{5}$	» » » » » » » »	1,310	» 1370	»

4 §. Eläkemäärä liukuu 3 §:ssä mainittujen indeksilukujen vaihtelujen mukaan siten, että se työpalkkoja suoritettaessa palkkausasteikon

I mukaan on	75 %	eläkepohjalle lasketusta määrästä
II » » »	80 »	» » »
III » » »	85 »	» » »
IV » » »	90 »	» » »
V » » »	95 »	» » »
VI » » »	100 »	» » »
VII » » »	105 »	» » »
VIII » » »	110 »	» » »
IX » » »	115 »	» » »
X » » »	120 »	» » »
XI » » »	125 »	» » »

13 §. Eläke maksetaan kunkin kuukauden 15 päivänä ja luetaan siitä päivästä, jonka rahatoimikamari asianhaarain mukaan määrää, sen kuukauden loppuun, jona eläkkeensaaja kuolee.

Eläkkeensaajalle, joka on tuomittu vapausrangaistukseen tai määrätty pantavaksi työ- tai muuhun vastaavaan laitokseen, ei makseta eläkettä, jos vapausrangaistus tai oleskelu laitoksessa on kesännyt vähintään kuukauden. Eläkkeen pidättäminen alkaa tai lakkaa lähinnä sen jälkeisen kuukauden alusta, jona vapausrangaistus tai oleskelu laitoksessa on alkanut tai päättynyt.

Jos vapausrangaistukseen tuomittu tai laitokseen pantu eläkkeensaaja on velvollinen elättämään ja on elättänyt toista henkilöä, joka kärsii puutetta, voi rahatoimikamari kuitenkin päättää, että eläke on joko osittain tahi kokonaan maksettava mainitulle henkilölle.

Oikeutta vanhuus- tahi työkyvyttömyyseläkkeeseen ei käy toiselle siirtäminen ja maksettakoon eläke edellisessä kohdassa mainituin poikkeuksin ainoastaan eläkkeensaajalle itselleen tahi hänen lailliselle asiamiehelleen, ollen jälkimmäisessä tapauksessa näytettävä todistus, että eläkkeensaaja on elossa, ja on mainittu määräys eläkekirjaan pantava.

Sen lisäksi päätti kaupunginvaltuusto mainittuna päivänä: antaa rahatoimikamarin tehtäväksi varata kaupungin eläkkeensaajille tilaisuuden valita entisen ja uuden eläkejärjestelmän välillä; sekä

että uusi järjestelmä on oleva voimassa lokakuun 1 päivästä 1924 tammikuun 1 päivään 1927.

79. Kaupungin työntekijäin palkkojen laskemistapa.

Kaupunginvaltuuston päätös Joulukuun 17 p:nä 1924.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että työntekijäin palkat, laskettuna kuukauden toisen kokonaisen viikon alusta, riippuvat Helsingin kaupungin lähinnä edellisen kuukauden virallisesta indeksiluvusta.

80. Asetus vanhempainneuvostosta ja opettajaneuvostosta.

Annettu maaliskuun 10 p:nä 1924 (Ote)

(Suomen as.-kok. 1924 : 75.)

I Luku.

Vanhempainneuvostosta.

1 §. Kutakin oppikoulua varten on erityinen vanhempainneuvosto, johon asianomainen kunta, etupäässä oppilaiden vanhempien keskuudesta, valitsee kolmeksi lukuvuodeksi erältään viisi jäsentä.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1924. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 8.

Sisälllys: 81. Helsingin kaupungin rakennuskonttorin työntekijäin työ-säännöt, s. 167. — 82. Helsingin kaupungin naisten työtupien työntekijättärien työ-säännöt, s. 170. — 83. Helsingin kaupungin puhtaana-pitolaitoksen työntekijäin työ-säännöt, s. 171. — 84. Helsingin kau-pungin vesijohtolaitoksen työntekijäin työ-säännöt, s. 173. — 85. Hel-singin kaupungin kaasulaitoksen työntekijäin työ-säännöt, s. 176. — 86. Helsingin kaupungin sähkölaitoksen työntekijäin työ-säännöt, s. 178.

81. Helsingin kaupungin rakennuskonttorin työntekijäin työ-säännöt.

Sosiaaliministeriön vahvistamat joulukuun 31 p:nä 1923.

1 §. Helsingin kaupungin rakennuskonttorin töihin otetaan suul-lisella työsopimuksella säännöllisesti ainoastaan kunnasta kotoisin olevia henkilöitä — niissä tapauksissa kuin asianomainen päällystö tämän katsoo sopivaksi kunnallisen työnvälitystoimiston välityksellä — ja on asianomaisen osastopäällikön taikka hänen uskomansa henkilön asiana ottaa työntekijä sekä erottaa työntekijä työstä.

2 §. Jokainen työntekijä otetaan työhön ilman irtisanomisaikaa kummaltakaan puolen, ellei muuta sopimusta tehdä.

Riippumatta sovitusta työajasta ja irtisanomisesta voi työsopi-muksen heti purkaa niinhyvin rakennuskonttori kuin työntekijä niissä tapauksissa, joista työsopimuslain 30 ja 31 §§:ssä säädetään; kuitenkin voidaan työntekijä sitäpaitsi heti erottaa, jos hän on luvat-tomasti polttanut tupakkaa taikka varomattomasti käsitellyt tulta tai räjähdysaineita.

3 §. Varsinainen työaika työssä, joka ei ole vuorotyötä, alkaa klo 7 a. p. ja päättyy klo 4 i. p. paitsi lauantaina ja pyhäaattoina, jolloin varsinainen työaika alkaa klo 7 a. p., ja päättyy klo 2 i. p. Loma-aika on klo 11—12 a. p. paitsi lauantaina ja pyhäaattoina, jolloin loma-aika on klo 10— $\frac{1}{2}$ 11 a. p.

Vuorotyössä jatkuvat eri vuorot vuorokausittain klo 6 a. p.—2 i. p., klo 2—10 i. p. ja klo 10 i. p.—6 a. p. ilman erikoisia loma-aikoja.

Pimeänä vuodenaikana, lukien marraskuun ensimmäisestä maa-nantaista helmikuun toiseen taikka kolmanteen lauantaihin, voi-daan varsinainen työaika ulkotöissä muuttaa siten, että se alkaa vastä klo 8 a. p. ja jatkuu klo 4:ään, vastaavasti 2:teen i. p. ja väliajoin klo $\frac{1}{2}$ 12—12 a. p. paitsi lauantaina ja pyhäaattoina, jolloin loma-aika on klo 10— $\frac{1}{2}$ 11 a. p.

Vakinaisen työajan ja sen kestäessä sallittujen loma-aikojen tilapäisiä muutoksia annetaan tiedoksi erityisillä julkipanoilla taikka suullisesti asianomaisen työnjohtajan kautta.

4 §. Työntekijän on työajan alussa täsmällisesti kellonlyömällä oltava työpaikallaan, työtä varten valmiiksi puettuna, eikä hän saa ennen työajan loppua lakata työstä. Aikaa, joka kuluu matkaan työpaikalle ja sieltä pois, ei lueta työajaksi.

Jos työntekijä haluaa olla poissa työstä taikka poistua työpaikalta ennen työajan päättymistä, tulee hänen ehdottomasti ennakolta hankkia itselleen tähän lupa asianomaiselta työnjohtajalta.

5 §. Palkkausten laskemisen perusteeksi pannaan niiden tuntien luku, joina työtä on tehty, ellei työn suoritus ole urakalla taikka muusta laskemistavasta ole tehty sopimusta.

Työntekijän ilmoittamaa työaikaa on rakennuskonttori oikeutettu harkitsemaan ja tarkkailemaan sillä tavalla, kuin kussakin tapauksessa katsotaan soveliaaksi.

6 §. Työpalkkojen maksaminen tapahtuu rakennuskonttorin sitä varten määräämällä paikalla säännöllisesti joka torstaina kuukaudessa. Urakkavoitto suoritetaan sen jälkeen, kun työ on tehty loppuun ja voitto voidaan määrätä.

Työntekijän on henkilökohtaisesti tai, jos hän on estetty, valtuutetun asiamiehen kautta noudettava palkkauksensa.

7 §. Jos työntekijä havaitsee hänelle maksetuksi erheellisen rahamäärän, tulee hänen maksutilaisuudessa siitä ilmoittaa. Myöhemmään ilmoitukseen ei voida kiinnittää huomiota.

Jos työntekijä katsoo tilinsä olevan väärin laskettu, tulee hänen mahdollisimman pian siitä ilmoittaa.

8 §. Kun työntekijä eroaa työstä, maksetaan hänelle lopputili, jolloin hänelle ehkä jätetyt työkalut asianmukaisessa kunnossa ovat takaisin jätettävät. Lopputili maksetaan ainoastaan konttori-aikana.

9 §. Työ suoritetaan urakalla, kun työnjohto niin määrää. Urakkatyössä vakuutetaan työntekijälle vähintään tuntipalkkaa vastaava tulo.

10 §. Urakassa, jonka useat työntekijät yhdessä suorittavat, saa jokainen työntekijä osan urakkavoitosta suhteellisesti tuntipalkkaansa ja niiden työtuntien lukumäärään, joina hän on ottanut osaa työhön, mikäli muuta sopimusta ei ole tehty.

11 §. Ryhtyessään rakennuskonttorin palvelukseen on jokainen työntekijä suostunut vaadittaessa suorittamaan ylityötä niin monta ylityötuntia, kuin lain mukaan on luvallista.

Sairauden tai muun esteen johdosta voi työntekijä jäädä pois ylityöstä, tehtyään siitä ilmoituksen asianomaiselle esimiehelle.

12 §. Lain säättämä taikka kaupunginvaltuuston määräämä loma annetaan siihen oikeutetuille työntekijöille kuukausittain kalenterivuonna aikana, jonka rakennuskonttori vuosittain määrää.

Loma-ajalta maksettava palkka suoritetaan ensimmäisessä tilissä loman jälkeen.

13 §. Jokaisen työntekijän velvollisuutena on:

1) tunnollisesti noudattaa kaikkia työnjohtoon antamia määräyksiä;

2) suorittaa hänelle uskottu työ huolellisesti ja joutuisasti;

3) tapaturmien välttämiseksi noudattaa valppautta ja varovaisuutta sekä, jos tapaturmia kuitenkin sattuisi, heti niistä ilmoittaa työnjohtajalle;

4) noudattaa järjestystä ja puhtautta sekä varovaisesti käsitellä tulta; ja

5) olla häiritsemättä työrauhaa sekä esimiesten ja työntekijäin kesken että työntekijäin keskuudessa.

14 §. Koneita, työkaluja, työtarveaineita ja teoksia tulee työntekijän huolellisesti ja varoen käsitellä sekä puhtaanapitää ja on työntekijä vastuussa vioista ja vahingoista, joita syntyy hänen laiminlyönnistään tahi huolimattomuudestaan.

Jos työntekijä huomaa vikoja tai vahinkoja koneissa taikka teonalaisessa työssä, on hänen heti siitä ilmoitettava asianomaiselle työnjohtajalle.

15 §. Työntekijän on kielletty:

1) työpaikalle tuomasta sivullisia henkilöitä;

2) omaan laskuunsa tekemästä työtä työpaikalla;

3) ottamasta tehdäkseen muuta työtä, joka vähentää hänen kykyänsä täyttää työnsä rakennuskonttorin palveluksessa;

4) asiattomasti käsittelemästä koneita, työkaluja, työtarveaineita ja teoksia sekä käymästä paikoilla, joihin pääsy asiattomilta on kielletty;

5) polttamasta työpaikalla tupakkaa, ellei työnjohtaja tai tilaaja ole siihen antanut erityistä lupaa; ja

6) viemästä pois työpaikalta puita tai lastuja. Tämän kiellon rikkominen rangaistaan vaikeissa tapauksissa heti työstä erottamisella.

16 §. Työmailla olevat kahvi- ja ruokamyymälät saavat olla avoinna ainoastaan ruokailuajana, joka on mainittu 3 §:ssä. Kuitenkin saa myymälänomistaja tai joku muu työnjohdon hyväksymä henkilö kaupata työntekijälle kahvia tai kaljaa, mutta siten, ettei työläinen poistu siltä kohdalta, jossa hän työskentelee.

17 §. Kaikilla työmailla, missä vain on mahdollista, tulee olla pesuvettä ja pyyhliniinoja työntekijöitä varten.

Kylmänä vuodenaikana järjestetään työmaille lämpimiä vajoja tai muita tilapäisiä rakennuksia, joissa työntekijät voivat oleskella ruokailuajana. Tätä järjestelyä ei kuitenkaan voida vaatia tilapäisillä pienillä työpaikoilla.

18 §. Esityksiä ja valituksia saa työntekijä tehdä lähimmälle esimiehelleen ja sittemmin, jos työntekijä katsoo sen tarpeelliseksi, kääntyä asianomaisen päällystön puoleen.

19 §. Jos työntekijät keskuudestaan ovat valinneet luottamusmiehiä, tulee siitä kirjallisella ilmoituksella antaa tieto rakennuskonttorille.

20 §. Muutoin on voimassa, mitä laissa säädetään.

21 §. Nämä työsäännöt astuvat voimaan niin pian kuin ne, asianmukaisesti vahvistettuina, on julkipantu ja silloisten työntekijäin irtisanomisajat ovat umpeenkuluneet.

82. Helsingin kaupungin naisten työtupien työntekijättärien työ säännöt.

Sosiaaliministeriön vahvistamat maaliskuun 14 p:nä 1924.

1 §. Työsäännöt tulevat voimaan sen jälkeen kun ne asianmukaisen vahvistuksen saaneina on julkipantu työpaikan seinille.

2 §. Työntekijättären ottaa työhön suullisella sopimuksella työtuvan johtajatar kaupungin työnvälitystoimiston välityksellä. Työtupiin hyväksytään työntekijättäriksi ainoastaan Helsingin kaupungissa kotipaikkaoikeutta nauttavia henkilöitä.

3 §. Päivittäinen työaika työtuvissa on klo 8—12 a. p. ja 1—5 i. p., paitsi lauantaisin ja juhlapäivien aattona, jolloin ruokaloma on klo 10.30—11 a. p. ja työt lopetetaan klo 2 i. p.

Työntekijättärien on saavuttava työhön täsmällisesti, eivätkä he saa poistua työpaikaltaan ilman työtuvan johtajattaren tai hänen edustajansa lupaa.

4 §. Työt teetetään urakkatöinä. Toimitusjohtaja on kuitenkin oikeutettu, jollei urakkapalkkaa jossakin yksityisessä tapauksessa voi soveltaa, määrätä työ tehtäväksi tuntipalkalla.

Palkat maksetaan viikon viimeisenä työpäivänä.

5 §. Kun työtuvissa tehtävät työt ovat hätäaputoita, ei erikoista irtisanomisaikaa kummaltakaan puolelta noudateta.

Jos työntekijä

a) olennaisissa kohdin rikkoo näiden työ sääntöjen määräyksiä vastaan;

b) tahallisesti häiritsee töiden suoritusta tai työrauhaa työtuvissa;

c) tahallansa tai törkeästä huolimattomuudesta turmelee koneita, työaineita, työtuotteita tai muuta työnantajan tai muiden omaisuutta;

d) kehoittaa työtovereitaan tottelemattomuuteen tai epäjärjestykseen;

e) tekee itsensä syyppääksi kavallukseen, petokseen, näpistelemiseen, tai rikokseen, jota ei voida sakolla sovittaa, on johtajattarella oikeus eroittaa hänet työpäivän päättyessä.

6 §. Jos työntekijätär tahtoo jonakin päivänä olla poissa työstä, on hänen mikäli mahdollista siitä etukäteen ilmoitettava. Jollei hän kolmeen päivään ole ollut työssä, eikä ilmoittanut haluvansa tulla takaisin työhön, on hän menettänyt työpaikkansa ja hänen tilalleen otetaan toinen Helsingin kunnan työnvälitystoimiston lähettämä henkilö. Jos näin työttömäksi jäänyt työntekijä haluaa takaisin työtupaan, on hänen jälleen ilmoitauduttava Helsingin kunnan työnvälitystoimistoon.

7 §. Työntekijättäret saavat säilyttää mukanaolevan ruokansa, ja niin paljon kuin mahdollista lämmittää pienempiä pannoja tai kannuja ainoastaan ruokailuhuoneissa tai keittiöissä, jotka huoneet heille tätä tarkoitusta varten osoitetaan. Tätä tehdessään ovat he velvolliset tarkoin noudattamaan johtajattaren määräyksiä.

8 §. Tulenvaaran estämiseksi on ankarasti kielletty työpaikalla käsittelemästä avointa tulta.

9 §. Valituksilla tai muilla esityksillä on työntekijättären käännyttävä toimitusjohtajan puoleen.

10 §. Lainmukaan asettamiensa luottamus henkilöiden vaalista ilmoittakoot työntekijättäret joko kirjeellisesti johtokunnalle tai suullisesti johtajattarelle, joka puolestaan saattakoon sen johtokunnan tietoon.

11 §. Työntekijättäret noudattakoot kaikessa tarkoin johtajattaren määräyksiä.

83. Helsingin kaupungin puhtaanapitolaitoksen työntekijäin työsäännöt.

Sosiaaliministerlön vahvistamat huhtikuun 24 p:nä 1924.

1 §. Helsingin kaupungin puhtaanapitolaitoksen töihin otetaan yleensä Helsingin kaupungin kirjoissa olevia henkilöitä, mikäli mahdollista kunnallisen työnvälitystoimiston välityksellä, ja puhtaanapitolaitoksen työnjohtajain asiana on ottaa työntekijä työhön ja irtisanoa työntekijä työstä. Työsopimus tehdään tavallisesti suullisesti.

2 §. Työntekijä otetaan työhön määräämättömäksi ajaksi ilman kummankaan puolista irtisanomisaikaa, ellei muulla tavalla ole sovittu. Jos irtisanomisaika on olemassa, on työnantajalla ja työntekijällä oikeus irtisanomisajasta huolimatta purkaa sopimus työsopimuslain 30 ja 31 §§:ssä mainituista syistä.

3 §. Varsinainen päivätyöaika alkaa klo 7 a. p. ja päättyy klo 4 i. p. paitsi lauantaisin ja pyhäaattoina, jolloin työaika alkaa klo 7 a. p. ja päättyy klo 2 i. p. Loma-aikaa on klo 11 ja 12 välillä paitsi lauantaisin ja pyhäaattoina, jolloin loma-aikaa on klo 10 ja 10.30 välillä.

Pimeänä vuodenaikana, marraskuun ensimmäisestä maanantaista alkaen helmikuun toiseen tahi kolmanteen lauantaihin saakka, voi varsinaista työaikaa muuttaa siten, että työ alkaa klo 8 a. p. ja päättyy klo 4 taikka klo 2 i. p. ja on loma-aikaa seuraavasti klo 11.30—12 a. p. paitsi lauantaisin ja pyhäaattoina, jolloin loma-aikaa on klo 10—10.30 a. p.

Varsinainen yötyö alkaa klo 9 i. p. ja päättyy klo 6 a. p. paitsi lauantaisin. Loma-aikaa pidetään tavallisesti klo 1 a. p.—klo 2 a. p. edellyttäen, että työ sen sallii; muussa tapauksessa saa työläinen itse määrätä tunnin kestävän loma-ajan sopivana aikana.

Satunnaisista muutoksista, jotka toimeenpannaan varsinaiseen työaikaan ja sen kuluessa oleviin loma-aikoihin nähden, ilmoitetaan erityisillä julkipantavilla ilmoituksilla tai suullisesti asianomaisten työnjohtajain kautta.

4 §. Työntekijän tulee täsmälleen kellonlyönnillä olla työpaikallaan valmiina työhön eikä hän saa työajan aikana lopettaa työtään.

Aikaa, joka kuluu matkaan työntekijän asunnolta työnantajan määräämään lähtöpaikkaan ja sieltä takaisin asunnolle, ei lasketa työajaksi.

Jos työntekijä tahtoo jäädä pois työstään tai lähteä pois työpaikalta ennen työajan loppua, on hänen siihen saatava lupa asianomaiselta työnjohtajalta.

5 §. Palkkauksien laskemisperusteet ovat tuntipalkka ja urakapalkka, mikäli ei toisin ole sovittu.

6 §. Palkkojen maksaminen tapahtuu tavallisesti torstaisin Helsingin kaupungin rahatoimikonttorin määräämällä paikalla vähintään kaksi kertaa kuukaudessa.

Työntekijän tulee itse tai, jos hän on estetty, valtuuttamansa asiamiehen kautta noutaa palkkauksensa.

7 §. Jos työntekijä huomaa, että hänelle on maksettu erheellinen rahamäärä, on hänen heti ilmoitettava siitä. Myöhemmin tehtyä ilmoitusta ei oteta huomioon.

Jos työntekijän mielestä tili on väärin laskettu, tulee hänen siitä viimeistään seuraavana työpäivänä laitoksen konttoriin ilmoittaa.

8 §. Kun työntekijä eroaa työstä, maksetaan hänelle lopputili, ja tulee hänen jättää takaisin asianmukaisessa kunnossa, hänen käytettäväkseen ehkä annetut työkalut sekä muissakin suhteissa selvittää välinsä työnantajan kanssa.

9 §. Työ tehdään urakalla, kun tämä on mahdollista.

10 §. Ylityötä tehdään tarvittaessa kuten laki 8-tunnin työajasta säätää. Jos työntekijä sairauden tai muun pätevän syyn tähden on estetty tulemasta työhön, tulee hänen siitä, mikäli mahdollista, hyvissä ajoissa ilmoittaa työnjohtajalleen.

11 §. Lain tahi kaupunginvaltuuston määräämä loma annetaan siihen oikeutetuille työntekijöille kunakin kalenterivuonna aikana, jonka laitos vuosittain määrää.

Loma-ajalta maksettava palkka suoritetaan ensimmäisessä tilissä loman jälkeen.

12 §. Jokaisen työntekijän velvollisuutena on:

- 1) tunnollisesti noudattaa laitoksen johdon antamia määräyksiä;
- 2) suorittaa hänelle uskottu työ huolellisesti ja joutuisasti;
- 3) tapaturmien välttämiseksi noudattaa varovaisuutta, sekä tapaturman sattuessa viipymättä antaa siitä tieto työnjohtajalle;
- 4) noudattaa järjestystä ja puhtautta sekä varovaisesti käsitellä tulta; sekä

5) olla työrauhaa häiritsemättä.

13 §. Työntekijän tulee käsitellä kaikkia koneita, työkaluja ja työtarveaineita huolellisesti ja varovasti sekä pitää ne puhtaana ja on työntekijä vastuussa niistä vahingoista ja vioista, jotka syntyvät hänen laiminlyönnistään tahi huolimattomuudestaan.

Koneissa ja työkaluissa huomatuista vioista tahi vahingoista tulee työntekijäin heti ilmoittaa asianomaiselle työnjohtajalle.

14 §. Kielletty on:

- 1) tuomasta työpaikalle asiaan kuulumattomia henkilöitä;

- 2) tekemästä työtä omaan laskuunsa;
- 3) ottamasta tehdäkseen muuta työtä, joka vähentää hänen kykyänsä täyttää työsopimusta;
- 4) käsittelemästä koneita, työkaluja ja työtarveaineita huolimattomasti, sekä aiheettomasti käymästä paikoilla, joihin pääsy asiattomilta on kielletty;
- 5) tuomasta työpaikalle ja siellä nauttimasta väkijuomia sekä esiintymästä siellä juopuneena; sekä
- 6) tupakoimasta työpaikalla, ellei työnjohtaja sitä salli.

15 §. Esityksillä ja valituksilla tulee työntekijän kääntyä etusijassa lähimmän esimiehensä puoleen ja sittemmin, jos työntekijä tarpeelliseksi katsoo, laitoksen johtajan puoleen.

Työntekijäin valitsemista luottamusmiehistä on kirjallisesti työnantajalle ilmoitettava.

16 §. Muuten on voimassa, mitä laissa säädetään.

17 §. Nämä työsäännöt astuvat voimaan sittenkun ne, asianmukaisesti vahvistettuina, on julkipantu, ja laitoksen työntekijöille voimassa oleva irtisanomisaika on kulunut umpeen.

84. Helsingin kaupungin vesijohtolaitoksen työntekijäin työsäännöt.

Sosiaaliministeriön vahvistamat lokakuun 18 p:nä 1924.

1 §. Helsingin kaupungin vesijohtolaitoksen töihin otetaan yleensä vain kuntaan kuuluvia henkilöitä — sikäli kuin asianomainen päällystö pitää tarkoituksenmukaisena kunnan työvälitystoimiston kautta — ja on laitoksen päällikön tai tämän siihen määräämän henkilön vallassa ottaa työntekijän työhön tai irtisanoa hänet työstä. Työsopimus tehdään tavallisesti suullisesti.

2 §. Molemminpuolinen irtisanomisaika on 14 päivää, ellei muuta sopimusta ole tehty.

Sovitusta työajasta ja irtisanomisajasta huolimatta voi sekä laitos että työntekijä heti purkaa työsopimuksen niissä tapauksissa jotka mainitaan työsopimuslain 30 ja 31 §§:ssä, sitäpaitsi voidaan työntekijä heti eroittaa, jos hän tauluilmoituksella kielletyllä paikalla varoituksesta huolimatta tupakoi, taikka jos hän varomattomasti pitelee tulta.

3 §. Varsinainen työaika työssä, joka ei ole vuorotyötä, alkaa klo 7 a. p. ja päättyy klo 4 i. p., paitsi lauantaisin ja pyhien aattopäivinä, jolloin varsinainen työaika alkaa klo 7 a. p. ja päättyy klo 2 i. p. Väliaika on klo 11:stä klo 12:een a. p., paitsi lauantaisin ja pyhien aattopäivinä, jolloin väliaika on klo 10:stä klo 10.30:een a. p.

Vuorotoissa eri vuorot jatkuvat ilman väliaikoja klo 6:sta a. p. klo 2:een i. p., klo 2:sta i. p. klo 10:een i. p. ja klo 10:stä i. p. klo 6:een a. p.

Pimeänä vuodenaikana, laskettuna ensimmäisestä maanantaista

marraskuussa toiseen tai kolmanteen lauantaihin helmikuussa, voidaan varsinainen työaika ulkotöissä muuttua niin, että se alkaa vasta klo 8 a. p. ja jatkuu klo 4:ään, lauantaisin ja pyhien aattopäivinä klo 2:een, jolloin väliaika on klo 11.30:sta klo 12:een a. p., paitsi lauantaisin ja pyhien aattopäivinä, jolloin väliaika on klo 10:stä a. p. klo 10.30:een a. p.

Tilapäiset muutokset varsinaisessa työajassa ja väliajoissa ilmoitetaan erityisillä ilmoituksilla tai suullisesti asianomaisen työnjohtajan kautta.

4 §. Työntekijän tulee työajan alussa kellonlyönnillä olla työpaikallaan, valmiiksi puettuna työtä varten, eikä hän saa ennen työajan loppua lopettaa työtänsä. Aikaa, joka kuluu työpaikalle menoon ja poistuloon, ei lasketa työajaksi.

Jos työntekijä haluaa jäädä pois työstä tai poistua siitä ennen työajan loppua, on hänen ehdottomasti hankittava siihen etukäteen lupa asianomaiselta työnjohtajalta.

5 §. Palkan laskemisen perusteeksi pannaan se tuntimäärä, jonka kuluessa työtä on tehty, jollei työtä suoriteta urakalla tai sopimusta ole tehty muusta laskemistavasta.

Työntekijän ilmoittaman työajan laitos tutkii ja tarkastaa tavalla, joka eri tapauksessa pidetään sopivana.

6 §. Palkkojen maksaminen tapahtuu maanantaisin ja tiistaisin työajan jälkeen vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Urakavoitto maksetaan työn päätyttyä, kun voitto voidaan määrätä.

Työntekijän tulee itse tai, jos hän on estetty, valtuuttamansa asiamiehen kautta nostaa palkkansa.

7 §. Jos työntekijä huomaa, että hänelle on maksettu väärä rahamäärä, on hänen maksutilaisuudessa ilmoitettava siitä. Myöhemmin tehtyä ilmoitusta ei oteta huomioon.

Jos työntekijän mielestä tili on väärin laskettu, tulee hänen ilmoittaa siitä niin pian kuin mahdollista.

8 §. Kun työntekijä eroaa työstä, maksetaan hänelle loppu-tili, jolloin hänen tulee palauttaa hänen käytettäväkseen ehkä annetut työkalut asianmukaisessa kunnossa.

Loppu-tili suoritetaan vain konttoriaikana.

9 §. Työ tehdään urakalla, kun tämä on mahdollista ja työnjohto niin määrää. Urakkatyössä taataan työntekijälle tuntipalkkausta vastaava vähin palkka.

10 §. Urakassa, jota työntekijät suorittavat yhteisesti, saa jokainen työntekijä osansa urakkavoitosta suhteellisesti tuntipalkkaansa ja siihen työtuntilukuun, jolla hän on ottanut osaa työhön, ellei muuta sopimusta ole tehty.

11 §. Ryhtyessään laitoksen palvelukseen on jokainen työntekijä suostunut vaadittaessa suorittamaan ylityötä niin monta ylituntia kuin lain mukaan luvallista on.

Jos työntekijä sairauden tai muun pätevän syyn tähden ei voi saapua ylityöhön, tulee hänen, mikäli mahdollista, viipymättä ilmoittaa siitä työnjohtajalle.

12 §. Lain mukainen tai kaupunginvaltuuston määräämä loma annetaan siihen oikeutetuille työntekijöille kunkin kalenterivuoden kuluessa aikana, jonka laitos vuosittain määrää.

Palkka, joka maksetaan lomasta, suoritetaan ensimmäisessä tilissä loman päätyttyä.

13 §. Jokaisen työntekijän tulee:

- 1) tunnollisesti noudattaa kaikkia työnjohtajan antamia määräyksiä;
- 2) tunnollisesti ja joutuisasti suorittaa hänelle uskottu työ;
- 3) tapaturmien välttämiseksi noudattaa valppautta ja varovaisuutta sekä, jos tapaturmia kuitenkin sattuisi, ilmoittaa niistä heti työnjohtajalle;
- 4) noudattaa järjestystä ja puhtautta sekä varovaisesti käsitellä tulta; ja
- 5) olla työrauhaa häiritsemättä esimiesten ja työntekijöiden välillä taikka työntekijöiden kesken.

14 §. Työntekijän tulee käsitellä kaikkia koneita, työkaluja, työtarveaineita ja valmisteita huolellisesti ja varovaisesti sekä pitää ne puhtaana, ja on työntekijä vastuussa niistä vahingoista ja vioista, jotka syntyvät hänen laiminlyönnistään tai huolimattomuudestaan.

Jos työntekijä huomaa vikoja tai vahinkoja koneissa tai työalaisessa työssä, on hänen heti ilmoitettava siitä asianomaiselle työnjohtajalle.

15 §. Työntekijän on kielletty:

- 1) tuomasta työpaikalle asiaan kuulumattomia henkilöitä;
- 2) tekemästä työpaikalla työtä omaan laskuunsa;
- 3) ottamasta tehdäkseen muuta työtä, joka vähentäisi hänen kykyään suorittaa työtänsä laitoksen palveluksessa;
- 4) aiheuttomasti käsittelemästä koneita, työkaluja, työtarveaineita ja valmisteita sekä käymästä sellaisilla paikoilla, joihin pääsy asiattomilta on kielletty; ja
- 5) tupakoitsemasta työpaikalla, ellei työnjohtaja tai työn tilaaja ole siihen antanut erityistä lupaa.

16 §. Esityksillä ja valituksilla työntekijän tulee kääntyä lähimmän esimiehensä puoleen ja sittemmin, jos työntekijä pitää tarpeellisena, laitoksen päällikön puoleen.

17 §. Jos työntekijät ovat keskuudestaan valinneet luottamusmiehiä, on siitä kirjallisesti ilmoitettava laitoksen päällikölle.

18 §. Muuten on voimassa mitä laissa säädetään.

19 §. Nämä työsäännöt astuvat voimaan sittenkuin ne, asianmukaisesti vahvistettuina, on julkipantu ja silloin laitoksen palveluksessa olevain työntekijöiden irtisanomisajat ovat loppuunkuluneet.

85. Helsingin kaupungin kaasulaitoksen työntekijäin työ säännöt.

Sosiaaliministeriön vahvistamat lokakuun 18 p:nä 1924.

1 §. Helsingin kaupungin kaasulaitoksen töihin otetaan yleensä vain omaan kuntaan kuuluvia henkilöitä ja otetaan nämä työhön, niissä tapauksissa kuin asianomainen päällystö pitää soveliaana, kunnan työvälistystoimiston kautta. Työntekijän ottaa työhön ja työstä irtisanoo laitoksen johtaja taikka tämän siihen määräämä henkilö. Työsopimus tehdään tavallisesti suullisesti.

2 §. Molemmipuolinen irtisanomisaika on 14 päivää, ellei muusta ajasta erikseen sovita.

Sovitusta työkaudesta ja irtisanomisajasta huolimatta on sekä laitos että työntekijä oikeutettu heti purkaamaan työsopimuksen niissä tapauksissa, jotka mainitaan työsopimuslain 30 ja 31 §§:ssä; sen lisäksi voidaan työntekijä heti eroittaa, jos hän tauluilmoituksella kielletyllä paikalla varotuksesta huolimatta tupakoi, taikka jos hän varomattomasti pitelee tulta.

3 §. Varsinainen työaika niissä töissä, jotka eivät ole vuoroihin järjestetyt, alkaa klo 7 a. p. ja loppuu klo 4 i. p. paitsi lauantaisin ja aattopäivin, jolloin työaika alkaa klo 7 a. p. ja loppuu klo 2 i. p. Väli-aika on klo 11:stä a. p. klo 12:een päivällä, paitsi lauantaisin ja aattopäivin, jolloin väliaika on klo 10:stä a. p. klo 10.15:een a. p. jolloin työntekijä ei kuitenkaan saa poistua työpaikalta. Erikoistyöntekijäin, kuten johtotyömiehen, lyhdynsyyttäjän j. m. s. työaika vaihtuu vuodenaikain ja tarpeen mukaan.

Vuorotöissä jatkuvat eri vuorot ilman väliaikoja klo 6:sta a. p. klo 2:een i. p.; klo 2:sta i. p. klo 10:een i. p. ja klo 10:stä i. p. klo 6:een a. p. ilman väliaikaa.

Satunnaisista muutoksista, jotka toimeenpannaan varsinaiseen työaikaan ja sen kuluessa oleviin loma-aikoihin, ilmoitetaan erityisillä julkipantavilla ilmoituksilla tai suullisesti asianomaisten työnjohtajain kautta.

4 §. Työntekijäin tulee täsmälleen kellonlyönnillä olla työpaikallaan valmiiksi puettuna työtä varten eikä hän saa ennen työajan loppua lopettaa työtänsä. Sitä aikaa, mikä kuluu työpaikalle menoon ja poistuloon ei lasketa työajaksi.

Jos työntekijä tahtoo olla pois työstä tai poistua työstä ennen työajan loppua, on hänen ehdottomasti etukäteen siihen hankittava lupa asianomaiselta työnjohtajalta.

5 §. Palkan laskemisen perusteena on se tuntimäärä, jonka kuluessa työtä on tehty, ellei työtä ole sovittu urakalla tehtäväksi taikka sopimusta tehty muunlaisesta palkkaustavasta.

Työntekijän työtuntien määrän tarkastaa laitos sopivalla tavalla.

6 §. Palkkojen maksaminen tapahtuu varsinaisen työajan loputtua torstaisin ja perjantaisin, vähintään kahdesti kuukaudessa. Urakkavoitto suoritetaan työn päätyttyä ja sittenkun voitto voidaan määrätä.

Työntekijän tulee itse tai, jos hän on estetty, valtuuttamansa asiamiehen kautta noutaa palkkansa.

7 §. Jos työntekijä huomaa, että hänelle on maksettu virheellinen rahamäärä, on hänen heti ilmoitettava siitä. Myöhemmin tehtyä ilmoitusta ei oteta huomioon.

Jos työntekijän mielestä tili on laskettu väärin, tulee hänen mitä pikemmin siitä ilmoittaa.

8 §. Kun työntekijä eroaa työstä, maksetaan hänelle lopputili, jolloin hänen tulee palauttaa hänen käytettäväkseen mahdollisesti annetut työkalut asianmukaisessa kunnossa. Lopputili suoritetaan ainoastaan konttoriaikana.

9 §. Työ tehdään urakalla, kun tämä on mahdollista ja työnjohto niin määrää. Urakkatyötä tehtäessä taataan työntekijälle vähintään hänen tuntiansiotansa vastaava tulo.

10 §. Yhteisurakassa saa työntekijä osansa urakkavoitosta suhteellisesti tuntipalkkaansa ja siihen työtuntilukuun, jolla hän on ottanut osaa urakkaan, ellei muuta sopimusta ole tehty.

11 §. Ryhtyessään laitoksen palvelukseen on jokainen työntekijä suostunut vaadittaessa suorittamaan ylityötä niin monta ylityötuntia kuin lain mukaan luvallista on. Jos työntekijä sairauden tai muun päteväen syyn tähden ei voi saapua ylityöhön, tulee hänen mikäli mahdollista viipymättä ilmoittaa siitä työnjohtajalle.

12 §. Lain mukainen tai kaupunginvaltuuston määräämä loma annetaan siihen oikeutetuille työntekijöille kunakin kalenterivuonna, aikana jonka laitos vuosittain määrää.

Loma-ajalta maksettava palkka suoritetaan ensimmäisessä tilissä loman jälkeen.

13 §. Jokaisen työntekijän velvollisuutena on:

- 1) kunnollisesti noudattaa laitoksen johdon antamia määräyksiä;
- 2) suorittaa hänelle uskottu työ huolellisesti ja joutuisasti;
- 3) tapaturmien välttämiseksi noudattaa valppautta ja varovaisuutta sekä, jos onnettomuuksia kuitenkin sattuisi, niistä heti ilmoittaa työnjohtajalle;
- 4) noudattaa järjestystä ja puhtautta sekä varovaisesti käsitellä tulta;
- 5) olla työrauhaa häiritsemättä työnjohtajien ja työntekijöiden taikka työntekijöiden kesken.

14 §. Työntekijän tulee käsitellä kaikkia koneita, työkaluja, työtarveaineita ja teoksia huolellisesti ja varovaisesti sekä pitää ne puhtaana. Työntekijä on vastuussa niistä vahingoista ja vioista, jotka syntyvät hänen laiminlyönnistään tai huolimattomuudestaan.

Koneissa huomatuista vioista tai vahingoista sekä vioista tai vahingoista työalalaisissa teoksissa tulee työntekijän heti ilmoittaa asianomaiselle työnjohtajalle.

15 §. Työntekijä ei saa:

- 1) tuoda asiaankuulumattomia henkilöitä työpaikalle;
- 2) tehdä työpaikalla työtä omaan laskuunsa;

3) ottaa tehdäkseen muuta työtä, joka vähentäisi hänen kykyään täyttää tehtävänsä laitoksen palveluksessa;

4) aiheettomasti käsitellä koneita, työkaluja, tarvikkeita taikka teoksia eikä aiheettomasti käydä sellaisilla paikoilla, joihin pääsy asiattomilta on kielletty;

5) tupakoida työpaikalla, ellei työnjohtajalta tai tilaajalta ole saatu lupaa.

16 §. Esityksillä ja valituksilla tulee työntekijän kääntyä etusijassa lähimmän esimiehensä puoleen ja sittemmin, jos työntekijä tarpeelliseksi havaitsee, laitoksen johdon puoleen.

17 §. Jos työntekijät ovat keskuudestaan valinneet luottamusmiehiä, on niistä kirjallisesti ilmoitettava laitoksen johtajalle.

18 §. Muuten on voimassa mitä laissa säädetään.

19 §. Nämä työ säännöt astuvat voimaan, sittenkun ne asianmukaisesti vahvistettuina on julkipantu ja silloin laitoksella oleville työntekijöille voimassaoleva irtisanomisaika julkipanopäivästä lukien on loppuunkulunut.

86. Helsingin kaupungin sähkölaitoksen työntekijäin työ säännöt.

Sosiaaliministeriön vahvistamat lokakuun 18 p:nä 1924.

1 §. Helsingin kaupungin sähkölaitoksen töihin otetaan yleensä vain omaan kuntaan kuuluvia henkilöitä ja otetaan nämä työhön, niissä tapauksissa kuin asianomainen päällystö pitää tarkoituksenmukaisena, kunnan työnvälitystoimiston kautta. Työntekijän ottaa työhön ja työstä irtisanoo laitoksen johtaja taikka tämän siihen määräämä henkilö. Työsopimus tehdään tavallisesti suullisesti.

2 §. Molemminpuolinen irtisanomisaika on 14 päivää, ellei muusta ajasta erikseen sovita.

Sovitusta työkaudesta ja irtisanomisajasta huolimatta on sekä laitos että työntekijä oikeutettu heti purkamaan työsopimuksen niissä tapauksissa, jotka mainitaan työsopimuslain 30 ja 31 §§:ssä; sen lisäksi voidaan työntekijä heti eroittaa, jos hän tauluilmoituksella kielletyllä paikalla varotuksesta huolimatta tupakoi, taikka jos hän varomattomasti pitelee tulta.

3 §. Varsinainen työaika niissä töissä, jotka eivät ole vuoroihin järjestetyt, alkaa klo 7 a. p. ja loppuu klo 4 i. p. taikka alkaa klo 8 a. p. ja loppuu klo 5 i. p. paitsi lauantaisin ja aattopäivin, jolloin työaika loppuu klo 2 i. p. Väliaika on klo 11:sta a. p. klo 12:een päivällä, taikka klo 12:sta päivällä klo 1:een i. p. paitsi lauantaisin ja aattopäivin, jolloin väliaika on klo 10:stä a. p. klo 10.15:een a. p., jolloin työntekijä ei kuitenkaan saa poistua työpaikalta.

Vuorotöissä jatkuvat eri vuorot ilman väliaikoja klo 6:sta a. p. klo 2:een i. p.; klo 2:sta i. p. klo 10:een i. p. ja klo 10:stä i. p. klo 6:een a. p.

Erikoistyöntekijäin, kuten katuvalaistusmonttöörien j. m. s. työaika vaihtuu vuodenaikain ja tarpeen mukaan.

Satunnaisista muutoksista, jotka toimeenpannaan varsinaiseen työaikaan ja sen kuluessa oleviin loma-aikoihin, ilmoitetaan erityisillä julkipantavilla ilmoituksilla tai suullisesti asianomaisten työnjohtajain kautta.

4 §. Työntekijän tulee täsmälleen kellonlyönnillä olla työpaikallaan valmiiksi puettuna työtä varten eikä hän saa ennen työajan loppua lopettaa työtänsä. Sitä aikaa, mikä kuluu työpaikalle menoon ja poistuloon, ei lasketa työajaksi.

Jos työntekijä tahtoo olla pois työstä tai poistua työstä ennen työajan loppua, on hänen ehdottomasti etukäteen siihen hankittava lupa asianomaiselta työnjohtajalta.

5 §. Palkan laskemisen perusteena on se tuntimäärä, jonka aikana työtä on tehty, ellei työtä ole sovittu urakalla tehtäväksi taikka sopimusta tehty muunlaisesta palkkaustavasta.

Työntekijän työtuntien määrän tarkastaa laitos sopivalla tavalla.

6 §. Palkkojen maksaminen tapahtuu varsinaisen työajan loputtua laitoksen määräämässä paikassa keskiviikkoisin ja torstaisin, vähintään kahdesti kuukaudessa. Urakkavoitto suoritetaan työn päätyttyä ja sittenkun voitto voidaan määrätä.

Työntekijän tulee itse tai, jos hän on estetty, valtuuttamansa asiamiehen kautta noutaa palkkansa.

7 §. Jos työntekijä huomaa, että hänelle on maksettu erheelinen rahamäärä, on hänen heti ilmoitettava siitä. Myöhemmin tehtyä ilmoitusta ei oteta huomioon.

Jos työntekijän mielestä tili on väärin laskettu, tulee hänen siitä ilmoittaa asianomaiselle työnjohtajalle viimeistään seuraavana työpäivänä.

8 §. Kun työntekijä eroaa työstä, maksetaan hänelle lopputili, jolloin hänen tulee palauttaa hänen käytettäväkseen ehkä annetut työkalut asianmukaisessa kunnossa. Lopputili suoritetaan ainoastaan konttoriaikana.

9 §. Työ tehdään urakalla, kun tämä on mahdollista ja työnjohto niin määrää. Urakkatyössä taataan työntekijälle vähintään hänen tuntiansiotansa vastaava tulo.

10 §. Yhteisurakassa saa työntekijä osansa urakkavoitosta suhteellisesti tuntipalkkaansa ja siihen työtuntilukuun, jolla hän on ottanut osaa urakkaan, ellei muuta sopimusta ole tehty.

11 §. Ryhtyessään laitoksen palvelukseen on jokainen työntekijä suostunut vaadittaessa suorittamaan ylityötä niin monta ylityötuntia kuin lain mukaan luvallista on.

Jos työntekijä sairauden tai muun pätevän syyn tähden ei voi saapua työhön, tulee hänen, mikäli mahdollista, viipymättä ilmoittaa siitä työnjohtajalle.

12 §. Lain mukainen tai kaupunginvaltuuston määräämä loma annetaan siihen oikeutetuille työntekijöille kunakin kalenterivuonna, aikana, jonka laitos vuosittain määrää.

Loma-ajalta maksettava palkka suoritetaan ensimmäisessä tilissä loman jälkeen.

13 §. Jokaisen työntekijän velvollisuutena on:

- 1) tunnollisesti noudattaa laitoksen johdon antamia määräyksiä;
- 2) suorittaa hänelle uskottu työ huolellisesti ja joutuisasti;
- 3) tapaturmien välttämiseksi noudattaa valppautta ja varovaisuutta sekä, jos onnettomuuksia kuitenkin sattuisi, niistä heti ilmoittaa työnjohtajalle;
- 4) noudattaa järjestystä ja puhtautta sekä varovaisesti käsitellä tulta;
- 5) olla työrauhaa häiritsemättä työnjohtajien ja työntekijöiden taikka työntekijöiden kesken.

14 §. Työntekijän tulee käsitellä kaikkia koneita, työkaluja, työtarveaineita ja teoksia huolellisesti ja varovaisesti sekä pitää ne puhtaina. Työntekijä on vastuussa niistä vahingoista ja vioista, jotka syntyvät hänen laiminlyönnistään tai huolimattomuudestaan.

Koneissa huomatuista vioista tai vahingoista sekä vioista tai vahingoista työnlaisissa teoksissa tulee työntekijän heti ilmoittaa asianomaiselle työnjohtajalle.

15 §. Työntekijä ei saa:

- 1) tuoda asiaankuulumattomia henkilöitä työpaikalle;
- 2) tehdä työpaikalla työtä omaan laskuunsa;
- 3) ottaa tehdäkseen muuta työtä, joka vähentäisi hänen kykyään täyttää tehtävänsä laitoksen palveluksessa;
- 4) aiheuttomasti käsitellä koneita, työkaluja, tarvikkeita taikka teoksia eikä aiheuttomasti käydä sellaisilla paikoilla, joihin pääsy asiattomilta on kielletty;

5) tupakoida työpaikalla, ellei siihen ole saatu lupaa.

16 §. Esityksillä ja valituksilla tulee työntekijän kääntyä etusijassa lähimmän esimiehensä puoleen ja sittemmin, jos työntekijä tarpeelliseksi havaitsee, laitoksen johdon puoleen.

17 §. Jos työntekijät keskuudestaan valitsevat luottamusmiehiä, on niistä kirjallisesti ilmoitettava laitoksen johtajalle.

18 §. Muuten on voimassa mitä laissa säädetään.

19 §. Nämä työ säännöt astuvat voimaan sittenkun ne asianmukaisesti vahvistettuina on julkipantu ja silloin laitoksella oleville työntekijöille voimassaoleva irtisanomisaika julkipanopäivästä luki on loppuunkulunut.